

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE PANČEVO

B I L T E N
ZDRAVSTVENO-STATISTIČKIH POKAZATELJA
ZA JUŽNOBANATSKI OKRUG
ZA 2017. GODINU

Pančevo, 2018. godina

Izdavač:

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE PANČEVO

Pančevo, ul. Pasterova 2,

Tel/fax 013-322-965

Za izdavača:

Prim.dr Ljiljana Lazić

Recenzent:

dr Jasmina Pavlović Stojanović
specijalista socijalne medicine,
subspecijalista medicinske informatike

Urednik:

dr Aleksandra Perović,
specijalista socijalne medicine

Priprema podataka:

Centar za analizu, planiranje, organizaciju zdravstvene zaštite,
informatiku i biostatistiku u zdravstvu

Kompjuterska priprema:

Sladana Trebješanin
Viši zdravstveni statističar

2018. godine

PREDGOVOR

BILTEN je statistički prikaz zdravstvene delatnosti i zdravstvenog stanja stanovništva i redovna je publikacija Zavoda za javno zdravlje Pančevo u kojoj se objavljuju aktuelni godišnji zdravstveno-statistički podaci za teritoriju Južnobanatskog okruga. Prvi Bilten zdravstveno-statističkih pokazatelja za naš okrug je izdat 1974. godine, a kao redovna publikacija se objavljuje od 1977. godine.

Zdravstveno-statistički podaci prikazani u Biltenu su prikupljeni na osnovu zakonskih propisa u oblasti zdravstva i Programa i planova o statističkim istraživanjima u oblasti zdravstva. Prikazani podaci obrađivani su korišćenjem jedinstvenih metoda, koje omogućavaju njihovu uporedivost i kontinuitet u dužem vremenskom periodu.

Poglavlja u publikaciji obuhvataju demografska kretanja u okrugu, registrovano oboljevanje i umiranje stanovnika od najčešćih bolesti i povreda u sklopu zdravstvenog stanja stanovništva, korišćenje zdravstvene zaštite, kao i preventivne aktivnosti zdravstvenih ustanova u oblasti promocije zdravlja i prikaz higijensko-epidemiološke situacije u Južnobanatskom okrugu tokom predhodne godine.

Nadamo se da će Bilten ispuniti očekivanja i zadovoljiti potrebe korisnika, s tim da sa iskrenom zahvalnošću prihvatamo svaku sugestiju usmerenu ka poboljšanju kvaliteta podataka objavljenih u godišnjem Biltenu zdravstveno-statističkih pokazatelja.

Pančevo, oktobar, 2018.

Direktor Zavoda

Prim.dr Ljiljana Lazić

<i>r.br. SADRŽAJ</i>	<i>broj tabele</i>	<i>broj strane</i>
1. Uvod.....	1
2. Organizacija zdravstvene zaštite u Južnobanatskom okragu5
3. Demografski podaci	1-1710
4. Zdravstvena zaštita dece predškolskog uzrasta.....	18-2138
5. Zdravstvena zaštita dece školskog uzrasta i omladine	22-2653
6. Zdravstvena zaštita žena.....	27-3269
7. Zdravstvena zaštita radnika	33-3679
8. Zdravstvena zaštita odraslih.....	37-3993
9. Zdravstvena zaštita u službama hitne medicinske pomoći	40-41104
10. Zdravstvena zaštita u službama za polivalentnu patronažu	42-44108
11. Stomatološka zdravstvena zaštita	45-47114
12. Zdravstveno-vaspitni rad.....	48122
13. Dermatovenerološka zdravstvena zaštita	49-51125
14. Antituberkulozna zdravstvena zaštita	52-56131
15. Zdravstvena zaštita u službama za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju.....	57-60137
16. Specijalističko konsultativna zdravstvena zaštita ...	61-62143
17. Stacionarna zdravstvena zaštita.....	63-69149
18. Porodjaji i pobačaji u zdravstvenim ustanovama.....	70-71160
19. Zdravstvena zaštita u službama za transfuziju.....	72-73166
20. Privatna praksa	74-77	169
21. Rad Centra za prevenciju i kontrolu bolesti Zavoda za javno zdravlje Pančevo.....	173
22. Rad Centra za higijenu i humanu ekologiju Zavoda za javno zdravlje Pančevo.....	222
23. Rad Centra za promociju zdravlja Zavoda za javno zdravlje Pančevo.....	275
24. Preporuke281
25. Zaključak.....	282

<i>r.br</i> NAZIV GRAFIKONA	<i>broj grafikona</i>	<i>broj strane</i>
1. Procentualno učešće pet vodećih uzroka smrti po opštinama u Južnobanatskom okrugu u 2017. godini1-930-34
2. Pet vodećih uzroka smrti u Južnobanatskom okrugu, AP Vojvodini i Republici Srbiji u 2017godini1035
3. Natalitet i mortalitet u Južnobanatskom okrugu od 1997. do 2017. godine1136
4. Prirodno kretanje stanovništva u Južnobanatskom okrugu od 1997-2017. godine1 237
5. Utvrđena oboljenja i stanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti dece predškolskog uzrasta u Južnobanatskom okrugu u 2017. godini1351
6. Deset najčešćih oboljenja i stanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti dece predškolskog uzrasta u Južnobanatskom okrugu u 2017. godini prema dijagnozama1452.
7. Utvrđena oboljenja i stanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti dece školskog uzrasta i omladine u Južnobanatskom okrugu u 2017. godini prema grupama oboljenja1567
8. Deset najčešćih oboljenja i stanja u osnovnoj zdravstvenoj zaštiti dece školskog uzrasta i omladine u Južnobanatskom okrugu u 2017. godini prema dijagnozama1668
9. Utvrđena oboljenja i stanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti žena u Južnobanatskom okrugu u 2017. godini prema grupama oboljenja1777
10. Deset najčešćih oboljenja i stanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti žena u Južnobanatskom okrugu u 2017. godini prema dijagnozama1878
11. Utvrđena oboljenja i stanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti radno aktivnog stanovništva u Južnobanatskom okrugu u 2017. godini prema grupama oboljenja1990
12. Deset najčešćih oboljenja i stanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti radno aktivnog stanovništva u Južnobanatskom okrugu u 2017. godini prema dijagnozama2091
13. Utvrđena oboljenja i stanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti odraslih u Južnobanatskom okrugu u 2017. godini prema grupama oboljenja21108
14. Deset najčešćih oboljenja i stanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti odraslih u Južnobanatskom okrugu u 2017. godini prema dijagnozama22109

15. Utvrđena oboljenja po MKB-10 u stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti u Južnobanatskom okrugu u 2017. godini (stopa na 1000 stanovnika)23	...120
16. Deset najčešćih oboljenja i stanja u dermatovenerološkoj zdravstvenoj zaštiti u Opštini Kovin u Južnobanatskom okrugu u 2017. godini24	...129
17. Broj medicinskih prekida trudnoće u Južnobanatskom okrugu u periodu od 1997-2017. godine25162
18. Procentualno učešće medicinskih prekida trudnoće prema broju živorođene dece u Južnobanatskom okrugu u 2017. godini26164
19. Procentualno učešće medicinskih prekida trudnoće prema starosti žene u Južnobanatskom okrugu u 2017. godini27164

**organizacija Zdravstvene zaštite
u južnobanatskom okrugu**

Veliki broj naseljenih mesta u svim opštinama u Južnobanatskom okrugu ima adekvatno organizovanu, razvijenu, razgranatu i dostupnu mrežu državnih zdravstvenih ustanova, čiju organizaciju i rad prati Zavod za javno zdravlje Pančevo. Na okrugu se nalazi 16 zdravstvenih ustanova: 8 domova zdravlja, 2 apoteke, 2 opšte bolnice, 3 specijalne bolnice i jedan Zavod za javno zdravlje.

Farmaceutsku delatnost obavljaju 2 samostalne apotekarske ustanove u Pančevu i Vršcu, a preostalih 6 domova zdravlja u okrugu ima organizacione jedinice koje obavljaju farmaceutsku delatnost (apoteke) u svom sastavu.

Bolnička zdravstvena zaštita se ostvaruje u 2 opšte bolnice, koje imaju ukupno 950 postelja. Obezbeđenost iznosi 3 postelje na 1000 stanovnika Južnobanatskog okruga. Prosečan broj dana lečenja u ovim bolnicama iznosi 7 dana, a iskorišćenost opštih bolnica u Južnobanatskom okrugu iznosi 56%. U okrugu se nalaze i 3 specijalne bolnice (2 psihijatrijske i 1 plućna) sa ukupno 2100 bolesničkih postelja koje obezbeđuju stanovništvo u Srbiji tercijarnom zdravstvenom zaštitom.

**ZDRAVSTVENE USTANOVE
U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU PO OPŠTINAMA**

Sedište zdravstvene ustanove	Naziv zdravstvene ustanove
Alibunar	Dom zdravlja "Alibunar"
Bela Crkva	Dom zdravlja "Bela Crkva"
	Specijalna bolnica za plućne bolesti "Budislav Babić"
Vršac	- Dom zdravlja Vršac - Opšta bolnica Vršac - Apoteka Vršac
	Specijalna bolnica za psihijatrijske bolesti "dr Slavoljub Bakalović"
Kovačica	Dom zdravlja "Kovačica"
Kovin	Dom zdravlja "Kovin"
	Specijalna bolnica za psihijatrijske bolesti "Kovin"
Opovo	Dom zdravlja "Opovo"
Pančevo	Zavod za javno zdravlje
	- Dom zdravlja Pančevo - Opšta bolnica Pančevo
	Apoteka "Pančevo"
Plandište	Dom zdravlja "1. Oktobar"

DEMOGRAFSKO-ZDRAVSTVENA SITUACIJA I ORGANIZACIJA ZDRAVSTVENE SLUŽBE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU

Zavod za javno zdravlje Pančevo pokriva svojom delatnošću Južnobanatski okrug površine 4248 km² sa 293 730 stanovnika, prema popisu iz 2011.godine, sa 8 opština (najveća opština Pančevo 123414, najmanja opština Opovo 10440 stanovnika) u okviru kojih se nalazi 94 naseljenih mesta. Prosečna gustina naseljenosti je 69 stanovnika po 1 km². Osnovne vitalne događaje stanovnika Južnobanatskog okruga u 2017. godine karakteriše blagi porast opšte smrtnosti, blagi rast nataliteta i pad stope prirodnog priraštaja. Starosna struktura stanovništva Južnobanatskog okruga godinama unazad odgovara regresivnom biološkom tipu.

Stopa smrtnosti odojčadi kao najosetljiviji pokazatelj rada zdravstvene službe pa i ukupne socijalno-ekonomske situacije u 2017. godini iznosi 5.2 promila.

U pogledu uzroka smrti, uočava se pad udela nasilnih smrti u poslednjih 10 godina (2007. godine iznosi 4,5% a u 2017. godini 2.7%). Vrednosti stopa specifičnog mortaliteta u pogledu vodećih uzroka prirodnih smrti pokazuju da se na vodećem mestu u Južnobanatskom okrugu u 2017. godini nalaze bolesti sistema krvotoka i tumori čijem nastanku znatno doprinosi demografska stuktura stanovništva i savremeni način života (smanjena fizička aktivnost, neadekvatna ishrana, korišćenje duvana i aklohola i drugo), na trećem mestu su bolesti sistema za disanje, na četvrtom simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi, a na petom mestu su bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma.

Vrednost stope vanbolničkog morbiditeta odraslih u 2017. godini je 1419/1000 stanovnika. Na prvom mestu se nalazi grupa bolesti sistema za disanje (297/1000 stan.), na drugom se nalaze bolesti sistema krvotoka (292/1000 stan.), a na trećem mestu se nalaze bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizna (108/1000 stan.). U mnogim grupama registrovanih oboljenja preovlađuju hronične masovne nezarazne bolesti koje su rezultat starenja i savremenog načina života stanovništva. Kada je u pitanju registrovano oboljevanje dece do 18 godina izdvajaju se bolesti sistema za disanje (1550/1000 stan.), zatim zarazne bolesti i parazitarne bolesti (462 na 1000 stanovnika) i na trećem mestu simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi (291 na 1000 stanovnika). Oboljevanje registrovano u vanbolničkim zdravstvenim ustanovama Južnobanatskog okruga odgovara po obimu i strukturi oboljevanju stanovništva Vojvodine.

Registrovano oboljevanje stanovništva u bolničkoj zdravstvenoj zaštiti u opštim bolnicama varira u poslednjih 10 godina, s tim da je u 2017. godini (105 epizoda bolničkog lečenja na 1000 stanovnika) došlo do povećanja korišćenja bolničke zdravstvene zaštite u odnosu na 2016. godinu (93 epizoda na 1000 stanovnika). Na prvom mestu u registrovanom bolničkom morbiditetu se nalaze tumori (1783/100 000 stan.), na drugom bolesti mokraćno-polnog sistema (1304/100 000 stan.), a na trećem bolesti sistema krvotoka (983/100 000 stan.), na četvrtom mestu su bolesti sistema za varenje (910/100 000stan.), a na petom mestu simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi (594/100 000 stan.).

Broj porodjaja u zdravstvenim ustanovama Južnobanatskog okruga u 2017.godini se povećao za 1,2% u odnosu na 2016.godinu,a pobačaja smanjio za 22,8%.

Veliki broj naseljenih mesta u svim opštinama u Južnobanatskom okrugu ima adekvatno organizovanu, razvijenu, razgranatu i dostupnu mrežu državnih zdravstvenih ustanova, čiju organizaciju i rad prati Zavod za javno zdravlje Pančevo. Na okrugu se nalazi 16 zdravstvenih ustanova: 8 domova zdravlja, 1 apoteka, 2 opšte bolnice, 3 specijalne bolnice i 1 zavod za javno zdravlje. U njima je u 2017. godini bilo zaposleno ukupno 3037 radnika (71% medicinski a 29% nemedicinskih radnika). Ukupna obezbeđenost lekarima u Južnobanatskom okrugu iznosi 369 stanovnika po jednom lekaru.

Punktovima primarne zdravstvene zaštite je pokriveno 73% naseljenih mesta u Južnobanatskom okrugu, s tim da zdravstvenu zaštitu obezbeđuje 1 lekar za 794 stanovnika,a opterećenost lekara je 34 poseta dnevno u službi opšte medicine. Farmaceutsku delatnost obavlja samostalna apotekarska ustanova u Vršcu, a većina domova zdravlja u okrugu ima organizacione jedinice koje obavljaju farmaceutsku delatnost (apoteke) u svom sastavu.

Bolnička zdravstvena zaštita se ostvaruje u 2 opšte bolnice, koje imaju ukupno 950 postelja. Obezbeđenost iznosi 3,3 postelje na 1000 stanovnika Južnobanatskog okruga.

Prosečan broj dana lečenja u ovim bolnicama iznosi 7 dana, a iskorišćenost opštih bolnica u Južnobanatskom okrugu iznosi 56%. Ukupna stopa hospitalizacije u opštim bolnicama iznosi 85 hospitalizovanih na 1000 stanovnika. U okrugu se nalaze i 3 specijalne bolnice (2 psihijatrijske i 1 plućna) sa ukupno 2100 bolesničkih postelja koje obezbeđuju stanovništvo u Srbiji tercijarnom zdravstvenom zaštitom.

Demografski podaci

DEMOGRAFSKI PODACI

Južnobanatski okrug obuhvata teritoriju od 4248 km². Po popisu iz 2002. godine na teritoriji Južnobanatskog okruga je živelo 313.937 stanovnika, a prema popisu iz 2011. godine okrug ima 293.730 stanovnika, što znači da je između dva popisa došlo do smanjenja broja stanovnika za 6%. Prosečna gustina naseljenosti je 69 stanovnika po 1 km².

Starosna struktura stanovnika Južnobanatskog okruga je prikazana prema podacima iz popisa stanovnika iz 2011. godine, i odgovara regresivnom biološkom tipu sa oko 15,43% stanovnika starijih od 65 godina i 6,2% u dobnoj grupi od 0-6 godina.

Osnovne vitalne događaje stanovnika Južnobanatskog okruga od 1970. do 2017. godine karakteriše:

- Prisutno je blago povećanje broja živorođene dece u odnosu na predhodnu godinu (2016. godine živorođenih je bilo 2470, a 2017. godine 2500). Od 1989. do 1991. godine stopa nataliteta varira od 10,91 do 11,14 na 1000 stanovnika, da bi u 1998. godini došlo do smanjenja ispod 10 promila, i u 2000. godini iznosi 9,00 promila. U 2017. godini stopa nataliteta je iznosila 8,38. Uočava se da se Južnobanatski okrug u opisanom periodu nalazi u fazi nepovoljnog nataliteta prema svetskim standardima (ispod 12 promila po SZO).
- Kao pokazatelji starenja populacije Južnobanatskog okruga prati se stopa prirodnog priraštaja, koja nastavlja svoj negativni trend i u 2017. godini i iznosi -6,10; najnegativnija vrednost u poslednjih 10 godina bila je zabeležena 2011 (-6,53). Vitalni indeks pokazuje trend opadanja do 2011. godine (56,73), da bi u 2017. godini došlo do blagog porasta vitalnog indeksa na 57,88. Vrednosti ovih pokazatelja imaju približne vrednosti u odnosu na populaciju Vojvodine koja ima sličnu starosnu strukturu stanovništva. U 2017. godini najnepovoljniji vitalni indeks u Južnobanatskom okrugu ima stanovništvo opština Bela Crkva i Plandište (40,61) i (45,89).
- Reproductivna sposobnost žena, koja se meri stopom fertiliteta, od 1970. do 1997. godine nije pokazivala značajna odstupanja, sem 1994. kada je iznosila 25,70, da bi tokom 2017. godine iznosila 36,95.

- Opšta stopa smrtnosti tokom 2017. godine iznosi 14,47. U ukupnom broju umrlih najveći udeo imali su stanovnici starosti 55 godina i više (93%). Među umrlima muškarci imaju učešće od 50,4%, a žene 49,6%. Prosečna starost umrlih muškaraca u Južnobanatskom okrugu je 71,08 godina, a umrlih žena 77,08 godina, što odgovara prosečnoj starosti umrlih na nivou Republike Srbije.
- Stopa smrtnost odojčadi od 1991. godine (18,58 ‰) do 1997. godine (14,2 ‰) varira, da bi 1998 godine imala nagli pad (9‰), a tokom 1999.godine beleži se nagli porast (14,1‰). U 2000. i 2001.godini dolazi do pada smrtnosti odojčadi na 13,30‰, da bi u 2017.godini stopa smrtnosti odojčadi iznosila 5.20‰. U 2017. godini stopa mrtvorodjenosti je 7,20‰ što je više od stope mrtvorodjenosti za Republiku Srbiju (5,38%). Najnepovoljnija stopa mrtvorodjenosti za 2017.godinu je registrovana u opštini Alibunar (22,99‰);
- U pogledu uzroka smrti, uočava se pad udela nasilnih smrti u poslednjih 10 godina (2007. godine iznosi 4,5% a u 2017. godini 2,7%).
- Vrednosti specifičnog mortaliteta u pogledu uzroka prirodnih smrti pokazuju da se u Južnobanatskom okrugu u 2017. godini na prvom mestu nalaze bolesti sistema krvotoka, na drugom mestu su tumori, a na trećem bolesti sistema za disanje.

BROJ STANOVNIKA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU

Tabela 1.

Opština	BROJ STANOVNIKA PO POPISU			BROJ STANOVNIKA PO POPISU 2011.	DECA I OMLADINA							POSEBNE GRUPE STANOVNIŠTV A			Index starenja	65 i više br.stan,popisu 2011.	ŽENE		
	1991	2002.	2002.		DOBNE GRUPE							STANOVNIŠTV A					DOBNE GRUPE		
					0 godina	1-6 godina	7-14 godina	15-18 godina	19-27 godina	28-37 godina	38-47 godina	48-57 godina	58 i više godina	18 i više			65 i više	15-49 godina	50-64 godina
2	3	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16				
UKUPNO	328428	313937	293730	2669	19231	23297	13368	36665	32920	241351	48444	0.51	15.43	64879	48192	129030			
1 ALIBUNAR	26535	22954	20151	171	1237	1573	1013	2586	2145	16583	4026	0.61	17.54	4136	2945	8816			
2 BELA CRKVA	23707	20367	17367	150	1111	1480	849	2329	1828	14119	2825	0.48	13.87	3613	2642	7581			
3 VRŠAC	58228	54369	52026	485	3484	4205	2336	6541	5656	42582	8606	0.50	15.83	11694	8796	23262			
4 KOVAČICA	30469	27890	25274	241	1736	2179	1158	3337	2770	20509	4394	0.51	15.75	5275	3852	10746			
5 KOVIN	38263	36802	33722	295	2175	2808	1682	4490	3956	27511	5405	0.47	14.69	7239	5159	14423			
6 OPOVO	11384	11016	10440	107	762	841	466	1307	1222	8503	1787	0.51	16.22	2231	1629	4439			
7 PANČEVO	125261	127162	123414	1151	8177	9345	5350	14695	14268	101900	19164	0.49	15.07	28493	21549	54822			
8 PLANDIŠTE	14581	13377	11336	69	549	866	514	1380	1075	9554	2237	0.66	16.72	2198	1620	4941			

VITALNE KARAKTERISTIKE STANOVNIŠTVA PO OPŠTINAMA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI

Tabela 2.

R b	OPŠTINA	ŽIVOROBNENI		STOPA PRIRODNOG PRIRAŠTAJA	U M R L I			STOPA SMRTNOSTI ODOJČADI (NA 1000 ŽIVOROBNENIH)	BROJ MRTVOR ODENIH	STOPA MORTI- NATALITETA (NA 1000 ŽIVOROBNENIH)	STOPA FERTILITETA (NA 1000 ŽENA UZRASTA 15-49 GODINA)	VITALNI INDEKS	
		BROJ	STOPA NATALI- TETA (NA 1000 STANOVNIKA)		BROJ	STOPA (NA 1000 STANOVNIKA)	BROJ						%
	REPUBLIKA SRBIJA *	64894	8.90	-5.33	103722	14.23	305	0.29	349	5.38	38.68	62.57	
	AP VOJVODINA	17564	8.97	-5.14	27634	14.12	78	0.28	119	6.78	38.69	63.56	
	OKRUG JUŽNI BANAT	2500	8.38	-6.10	4319	14.47	13	0.30	18	7.20	36.95	57.88	
1	ALIBUNAR	174	8.42	-7.36	326	15.78	3	0.92	4	22.99	39.88	53.37	
2	BELA CRKVA	119	6.54	-9.57	293	16.11	2	0.68	1	8.40	30.43	40.61	
3	VRŠAC	414	7.92	-7.87	825	15.79	1	0.12	5	12.08	34.58	50.18	
4	KOVAČICA	200	7.62	-6.40	368	14.02	2	0.54	2	10.00	35.35	54.35	
5	KOVIN	294	8.30	-6.60	528	14.90	2	0.38	2	6.80	36.26	55.68	
6	OPOVO	89	8.52	-6.42	156	14.94	3	1.92		0.00	39.59	57.05	
7	PANČEVO	1115	9.01	-4.05	1616	13.06		0.00	3	2.69	38.29	69.00	
8	PLANDIŠTE	95	8.26	-9.74	207	18.01		0.00	1	10.53	41.79	45.89	

* Republika Srbija, bez podataka sa Kosova

VITALNE KARAKTERISTIKE STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU OD 1989. DO 2017. GODINE

1. RUCIJA 2.

R.b r	GODINA	ZIVORODENI			STOPA NATALITETA (NA 1.000 STANOVNIKA)	4	STOPA PRIRODNOG PRIRASTAJA			UKUPNO			OD TOGA ODOJČAD			UMRLI NASLONOM SMRČU		STOPA SMRTNOSTI ODOJČADI (NA 1000 ŽIVORODENIH)	STOPA FERTILITETA	VITALNI INDEKS		
		2	3	BROJ			5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15				16	17
1	1989	3762	10.91	-1.11	4143	12.02	71	1.71	160	3.86	18.87	43.95	90.80									
2	1990	3791	11.55	-0.94	4100	12.49	67	1.63	186	4.54	17.67	48.61	92.46									
3	1991	3660	11.14	-1.98	4310	13.12	68	1.56	194	4.50	18.58	46.16	84.92									
4	1992	3564	10.85	-2.89	4514	13.74	55	1.22	208	4.61	15.43	46.03	78.95									
5	1993	3499	10.65	-3.20	4549	13.85	73	1.61	179	3.93	20.86	45.11	76.92									
6	1994	3490	10.60	-3.30	4555	13.90	61	1.34	200	4.39	17.50	25.57	76.62									
7	1995	3506	10.70	-2.60	4352	13.30	34	0.78	133	3.06	9.70	44.95	80.56									
8	1996	3477	10.60	-3.90	4740	14.50	42	0.89	195	4.11	12.10	44.60	73.40									
9	1997	3307	10.20	-3.90	4605	14.10	47	1.02	194	4.21	14.20	42.40	71.81									
10	1998	3110	9.55	-4.61	4603	14.20	28	0.61	183	3.98	9.00	39.87	67.56									
11	1999	2979	9.15	-5.07	4621	14.30	42	0.91	197	4.26	14.10	38.19	64.47									
12	2000	2930	9.00	-5.75	4795	14.79	39	0.81	143	2.98	13.31	38.19	61.11									
13	2001	3158	9.89	-4.77	4681	14.66	42	0.90	217	4.63	13.30	40.49	67.46									
14	2002	3146	10.02	-4.80	4653	14.82	45	0.97	177	3.80	14.30	41.60	67.61									
15	2003	3348	10.66	-4.61	4794	15.27	46	0.96	167	4.98	13.74	44.27	69.84									
16	2004	3206	10.21	-4.58	4644	14.79	35	0.75	182	5.67		42.40	69.04									
17	2005	3033	9.66	-5.42	4734	15.08	32	0.68	165	3.49	10.55	40.11	64.07									
18	2006	2989	9.52	-4.77	4486	14.29	31	0.69	179	3.99	10.37	39.53	66.63									
19	2007	2871	9.15	-5.27	4526	14.42	19	0.42	205	7.14	6.62	37.97	63.43									
20	2008	2774	8.84	-5.44	4481	14.27	26	0.58	189	6.81	9.37	36.68	61.91									
21	2009	2745	8.74	-5.22	4384	13.96	15	0.34	158	5.75	3.60	36.30	62.61									
22	2010	2675	8.52	-5.64	4446	14.16	21	0.47	203	4.56	7.85	35.37	60.17									
23	2011	2555	8.56	-6.53	4504	15.09	20	0.44	156	3.46	7.83	37.77	56.73									
24	2012	2676	8.97	-5.26	4246	14.23	16	0.38	146	3.44	5.98	39.55	63.02									
25	2013	2565	8.60	-5.24	4128	13.83	16	0.39	132	3.19	6.24	37.91	62.14									
26	2014	2531	8.48	-5.42	4148	13.90	18	0.43	127	3.06	7.11	37.41	61.02									
27	2015	2449	8.21	-6.26	4317	14.47	24	0.56	101	2.33	9.80	36.20	56.73									
28	2016	2470	8.28	-5.92	4237	14.20	16	0.38	111	2.61	6.48	36.51	58.30									
29	2017	2500	8.38	-6.10	4319	14.47	13	0.30	117	2.7	5.20	36.95	57.88									

UMRLI PREMA POLU I PROSEČNA STAROST UMRLIH PO OPŠTINAMA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI

Tabela 4.

R.br	OPŠTINA	UKUPNO UMRLI	P O L		PROSEČNA STAROST UMRLIH		
			MUŠKO	ŽENSKO	UKUPNO	MUŠKO	ŽENSKO
0.	1	2	3	4	5	6	7
	REPUBLIKA SRBIJA *	103722	51756	51966	75.07	72.46	77.67
	AP VOJVODINA	27634	13758	13876	73.97	70.96	76.95
	OKRUG JUŽNI BANAT	4319	2179	2140	74.05	71.08	77.08
1	ALIBUNAR	326	160	166	74.34	71.29	77.27
2	BELA CRKVA	293	145	148	73.13	70.74	75.46
3	VRŠAC	825	399	426	75.01	71.84	77.98
4	KOVAČICA	368	201	167	74.02	70.91	77.77
5	KOVIN	528	270	258	73.26	68.77	77.96
6	OPOVO	156	93	63	72.56	71.61	73.96
7	PANČEVO	1616	803	813	73.95	71.26	76.62
8	PLANDIŠTE	207	108	99	75.08	72.78	77.60

*Republika Srbija, bez podataka sa Kosova

**UMRLI PREMA UZROKU SMRTI I PO OPŠTINAMA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU
U 2017. GODINI**

Tabela 6.

R.b 1	OPŠTINA 1	UKUPNO UMRLI 2	U Z R O K S M R T I N A S I L N A							NEUTVRĐENO 9
			PRIRODNA 3	SVEGA 4	NESREČNI SLUČAJEVI 5	SAMO- UBISTVO 6	UBISTVO 7	OSTALO 8		
									3	
0	REPUBLIKA SRBIJA *	103722	96522	2987	1588	1005	91	303	4213	
	AP VOJVODINA	27634	26017	875	438	334	23	80	742	
	OKRUG JUŽNI BANAT	4319	4043	117	79	22	4	12	159	
1	ALIBUNAR	326	296	11	6	1	1	3	19	
2	BELA CRKVA	293	278	8	6	1	1		7	
3	VRŠAC	825	787	14	8	5		1	24	
4	KOVAČICA	368	353	8	7	1			7	
5	KOVIN	528	475	23	16	6		1	30	
6	OPOVO	156	129	6	4			2	21	
7	PANČEVO	1616	1524	44	31	8	2	3	48	
8	PLANDIŠTE	207	201	3	1			2	3	

*Republika Srbija, bez podataka sa Kosova

UMRLI PREMA UZROKU SMRTI U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU OD 1993. DO 2017. GODINE

Tabela 7.

R. br.	GODINE	UKUPNO UMRLI	PRIRODNA	UZROK SMRTI					NEUTVRĐENO
				SVEGA	NESREĆNI SLUČAJEVI	SAMO-UMRLE	UBISTVO	OSTALO	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1	1993	4549	4370	179	86	71	22	0	
2	1994	4555	4355	200	86	99	15	0	
3	1995	4352	4219	133	69	50	14	0	
4	1996	4740	4545	195	103	73	19	0	
5	1997	4605	4411	194	112	72	10	0	
6	1998	4603	4420	183	92	74	17	0	
7	1999	4621	4424	197	49	81	13	46	
8	2000	4795	4652	143	57	60	6	20	
9	2001	4681	4464	217	115	65	13	24	
9	2002	4653	4476	177	82	63	17	15	
10	2003	4794	4627	167	61	68	14	24	
11	2004	4644	4462	182	83	72	5	22	
12	2005	4734	4471	165	93	57	6	9	
13	2006	4486	4214	179	109	60	8	2	
14	2007	4526	4258	205	103	85	6	11	
15	2008	4481	4185	189	96	82	7	4	
16	2009	4384	4116	158	89	59	6	4	
17	2010	4446	4243	135	67	53	13	2	
18	2011	4504	4270	156	73	64	7	12	
19	2012	4246	4024	146	78	51	11	6	
20	2013	4128	3903	132	74	54	3	1	
21	2014	4148	3926	127	59	51	8	9	
22	2015	4317	4095	101	59	36	3	3	
23	2016	4237	3976	111	63	32	2	14	
24	2017	4319	4043	117	79	22	4	12	

VODEĆI UZROCI SMRTI U OPŠTINI ALIBUNAR U 2017. GODINI

Tabela 8.

R.b r	UZROK SMRTI		UKUPNO UMRLI	
	1	2	3	%
0	UKUPNO		326	100%
1	GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00-T98	
1	GRUPA II	TUMORI	A00-B99 C00-D48	3 71 21.78
3	GRUPA III	BOLESTI KRVII I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	D50-D89	3 0.92
2	GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIJIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	19 5.83
3	GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	3 0.92
4	GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99	
5	GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	H00-H59	5 1.53
6	GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95	
7	GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	166 50.92
8	GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	11 3.37
9	GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	5 1.53
10	GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAČNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	6 1.84
11	GRUPA XVI	STANJA U POROĐAJNOM PERIODU	P00-P96	2 0.61
17	GRUPA XVII	UROĐENE NAKAZNOSTI, DEFORMACIJE I HRMOSOMSKE NENORMALNOSTI	Q00-Q99	1 0.31
12	GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	20 6.13
13	GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-T98	11 3.37

VODEĆI UZROCI SMRTI U OPŠTINI BELA CRKVA U 2017. GODINI

Tabela 9.

R.b	UZROK SMRTI			UKUPNO UMIRLI	
	1	2	3	BROJ	%
0	UKUPNO			293	100%
1	GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00-T98	1	0.34
2	GRUPA II	TUMORI	A00-B99 C00-D48	55	18.77
3	GRUPA III	BOLESTI KRVVI I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	D50-D89	1	0.34
3	GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIJIM LUČENIJEJ, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	6	2.05
4	GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	2	0.68
5	GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99		
6	GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	H00-H59	5	1.71
7	GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95		
8	GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	167	57.00
9	GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	31	10.58
10	GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	3	1.02
11	GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAČNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	5	1.71
12	GRUPA XVI	STANJA U POROĐAJNOM PERIODU	P00-P96	1	0.34
13	GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNAČI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	8	2.73
14	GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-T98	8	2.73

VODEĆI UZROCI SMRTI U OPŠTINI VRŠAC U 2017. GODINI

Tabela 10.

R.b r	UZROK SMRTI		UKUPNO UMIRLI	
	1	2	BROJ	%
0	UKUPNO		825	100%
1	GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00-T98	5
2	GRUPA II	TUMORI	A00-B99 C00-D48	193
3	GRUPA III	BOLESTI KRVVI I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	D50-D89	3
4	GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	23
5	GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	11
6	GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99	
7	GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	H00-H59	14
8	GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95	
9	GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	461
10	GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	39
11	GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	16
12	GRUPA XII	BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	L00-L90	1
12	GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAČNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	15
13	GRUPA XVI	STANJA U POROĐAJNOM PERIODU	P00-P96	1
14	GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	29
15	GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-T98	14

VODEĆI UZROCI SMRTI U OPŠTINI KOVAČICA U 2017. GODINI

Tabela 11.

R.b r	UZROK SMRTI		UKUPNO UMRLI		
	1	2	3	%	
					4
0	UKUPNO		A00-T98	368	100%
2	GRUPA II	TUMORI	C00-D48	73	19.84
3	GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	15	4.08
4	GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	1	0.27
5	GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99		
6	GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	H00-H59	6	1.63
7	GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95		
8	GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	221	60.05
9	GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	20	5.43
10	GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	12	3.26
11	GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAČNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	2	0.54
12	GRUPA XVI	STANJA U PORODAJNOM PERIODU	P00-P96	1	0.27
13	GRUPA XVII	UROĐENE NAKAZNOSTI, DEFORMACIJE I HROMOSOMSKE NENORMALNOSTI	Q00-Q99	1	0.27
14	GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	8	2.17
15	GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-T98	8	2.17

VODEČI UZROCI SMRTI U OPŠTINI KOVIN U 2017. GODINI

Tabela 12.

R.b	r	UZROK SMRTI		UKUPNO UMIRLI	
		1	2	3	%
0		UKUPNO		528	100%
1	GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00-T98	3	0.57
2	GRUPA II	TUMORI	A00-B99 C00-D48	100	18.94
3	GRUPA IV	BOLESTI ŽELEZDA SA UNUTRAŠNIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	16	3.03
4	GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	4	0.76
5	GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99		
6	GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	H00-H59	21	3.98
7	GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95		
8	GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	274	51.89
9	GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	21	3.98
10	GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	19	3.60
11	GRUPA XII	BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	L00-L90	2	0.38
12	GRUPA XIII	BOLESTI MIŠIČNO- KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	M00-M99	2	0.38
13	GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAČNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	9	1.70
14	GRUPA XVI	STANJA U POROĐAJNOM PERIODU	P00-P96	1	0.19
17	GRUPA XVII	UROĐENE NAKAZNOSTI, DEFORMACIJE I HROMOSOMSKE NENORMALNOSTI	Q00-Q99	1	0.19
15	GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	32	6.06
16	GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-T98	23	4.36

VODEĆI UZROCI SMRTI U OPŠTINI OPOVO U 2017. GODINI

Tabela 13.

R.b r	UZROK SMRTI		UKUPNO UMIRLI	
	1	2	3	4
0				
	UKUPNO		156	100%
1	GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	2	1.28
2	GRUPA II	TUMORI	37	23.72
3	GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	4	2.56
4	GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	3	1.92
5	GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA		
6	GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	5	3.21
7	GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA		
8	GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	61	39.10
9	GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	9	5.77
11	GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAČNO-POLNOG SISTEMA	4	2.56
13	GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	25	16.03
14	GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	6	3.85

VODEĆI UZROCI SMRTI U OPŠTINI PANČEVO U 2017. GODINI

Tabela 14.

R.b r	UZROK SMRTI		UKUPNO UMRLI	
	1	2	BROJ	%
0				
		UKUPNO	1616	100%
1	GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00-T98	
2	GRUPA II	TUMORI	A00-B99 C00-D48	9 418
3	GRUPA III	BOLESTI KRVI I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	D50-D89	9
4	GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	62
5	GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	14
6	GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99	
7	GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	H00-H59	34
8	GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95	
9	GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	812
10	GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	94
11	GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	37
12	GRUPA XII	BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	L00-L90	5
13	GRUPA XIII	BOLESTI MIŠIĆNO-KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	M00-M99	2
13	GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	18
14	GRUPA XVI	STANJA U PORODAJNOM PERIODU	P00-P96	2
16	GRUPA XVIII	SIMPTOMLJZNAČI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	56
17	GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-T98	44

VODEĆI UZROCI SMRTI U OPŠTINI PLANDIŠTE U 2017. GODINI

Tabela 15.

R.b	r	UZROK SMRTI	UKUPNO UMIRLI		
			BROJ	%	
0	1	2	3	3	
		UKUPNO	A00-T98	207	100%
1	GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00-B99	1	0.48
2	GRUPA II	TUMORI	C00-D48	34	16.43
3	GRUPA III	BOLESTI KRVII I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	D50-D89	1	0.48
3	GRUPA IV	BOLESTI ŽELEZDA SA UNUTRAŠNIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	5	2.42
4	GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	1	0.48
8	GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	139	67.15
9	GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	12	5.80
10	GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	3	1.45
11	GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAČNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	5	2.42
13	GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	3	1.45
14	GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-T98	3	1.45

VODEĆI UZROCI SMRTI U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU, AP VOJVODINI I REPUBLICI SRBIJI U 2017. GODINI

Tabela 16.

R.b	r	01	UZROCI SMRTI						Južnobań.ok.		Vojvodina		Srbija**	
			1						br.	stopa*	br.	stopa*	br.	stopa*
			U K U P N O						2	3	3	3	3	3
			A00-T98	4319	14.7	27634	14.3	103722	14.4					
1	GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00-B99	24	8.2	148	7.7	577	8.0					
2	GRUPA II	TUMORI	C00-D48	981	334.0	6199	320.9	21944	305.3					
3	GRUPA III	BOLESTI KRV I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	D50-D89	17	5.8	82	4.2	277	3.9					
4	GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIIM LUČENIEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	150	51.1	939	48.6	3626	50.5					
5	GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	39	13.3	543	28.1	1518	21.1					
6	GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99											
7	GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	H00-H59	90	30.6	716	37.1	2732	38.0					
8	GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95											
9	GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	2301	783.4	14037	726.6	53668	746.8					
10	GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	237	80.7	1554	80.4	5365	74.7					
11	GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	95	32.3	857	44.4	3135	43.6					
12	GRUPA XII	BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	L00-L90	8	2.7	38	2.0	111	1.5					
13	GRUPA XIII	BOLESTI MŠIĆNO-KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	M00-M99	4	1.4	67	3.5	167	2.3					
14	GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAČNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	64	21.8	488	25.3	2320	32.3					
15	GRUPA XV	TRUDNOĆA, RAĐANJE I BABINJE	O00-O99		0.0	1	0.1	7	0.1					
16	GRUPA XVI	STANJA U POROĐAJNOM PERIODU	P00-P96	8	2.7	51	2.6	202	2.8					
17	GRUPA XVII	URODENE NAKAZNOSTI, DEFORMACIJE I HROMOSOMSKE NENORMALNOSTI	Q00-Q99	3	1.0	21	1.1	110	1.5					
18	GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	181	61.6	1018	52.7	4976	69.2					
19	GRUPA XIX	POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-T98	117	39.8	875	45.3	2987	41.6					

* Ukupno - opšta stopa mortaliteta na 1000 stanovnika

Grupe bolesti - specifična stopa mortaliteta na 100000 stanovnika

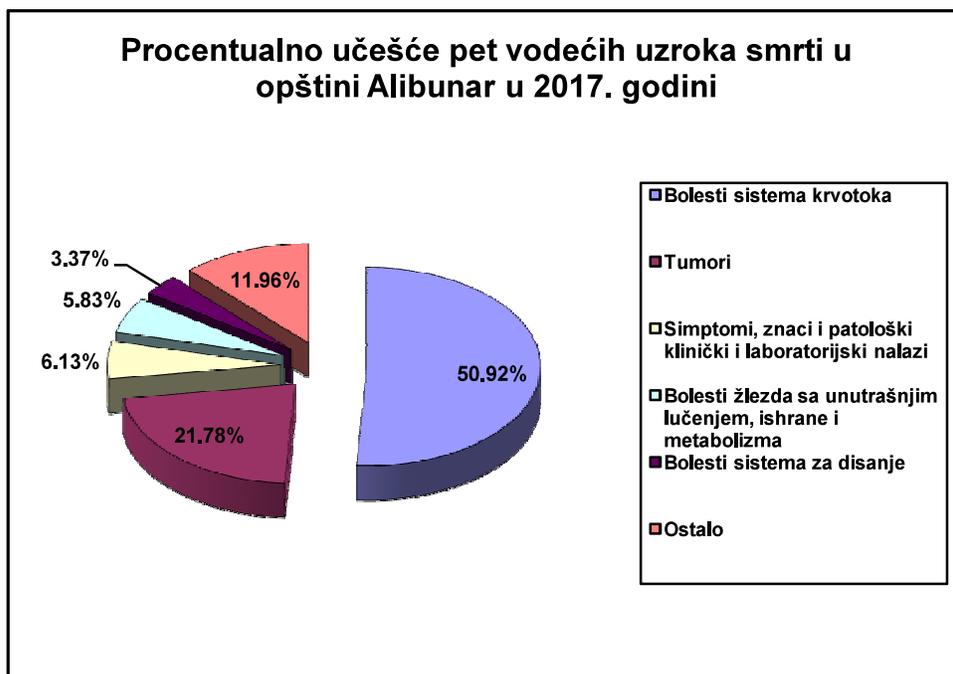
** Republika Srbija, bez podataka sa Kosova

ŽIVOROĐENI PREMA POLU I MRTVOROĐENI PO OPŠTINAMA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI.

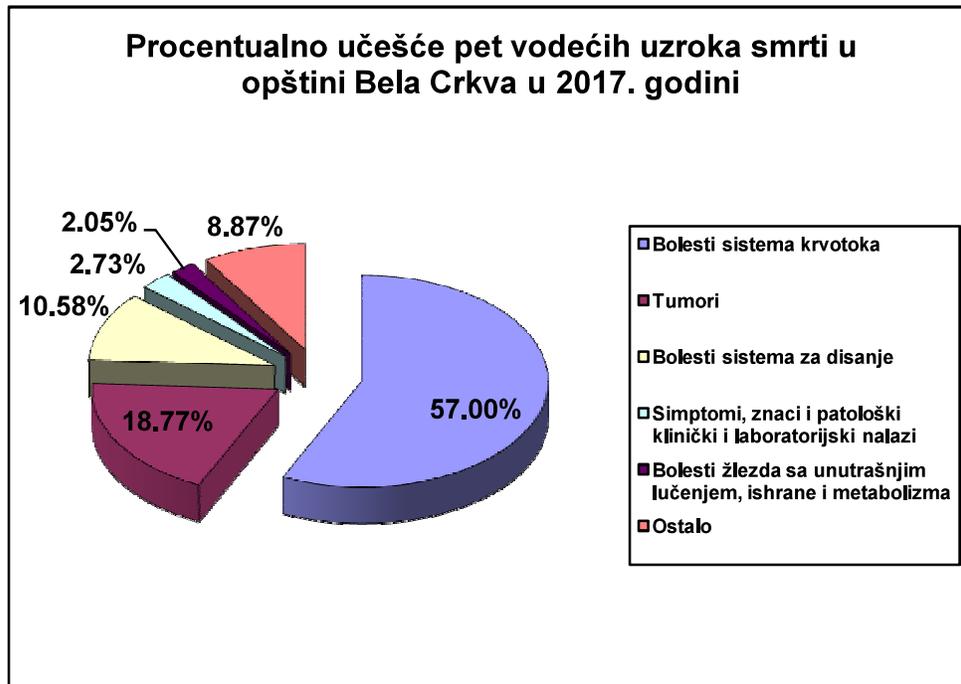
Tabela 17.

Rbr	OPŠTINA	UKUPNO ROĐENI		ŽIVOROĐENI						MRTVOROĐENI	
		SVEGA		MUŠKO			ŽENSKO				
		BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	OKRUG JUŽNI BANAT	2518	99.29	1276	51.04	1224	48.96	18	0.71		
1	ALIBUNAR	178	97.75	90	51.72	84	48.28	4	2.25		
2	BELA CRKVA	120	99.17	63	52.94	56	47.06	1	0.83		
3	VRŠAC	419	98.81	205	49.52	209	50.48	5	1.19		
4	KOVAČICA	202	99.01	108	54.00	92	46.00	2	0.99		
5	KOVIN	296	99.32	140	47.62	154	52.38	2	0.68		
6	OPOVO	89	100.00	35	39.33	54	60.67	-	0.00		
7	PANČEVO	1118	99.7	582	52.20	533	47.80	18	1.61		
8	PLANDIŠTE	96	98.96	53	55.79	42	44.21	1	1.04		

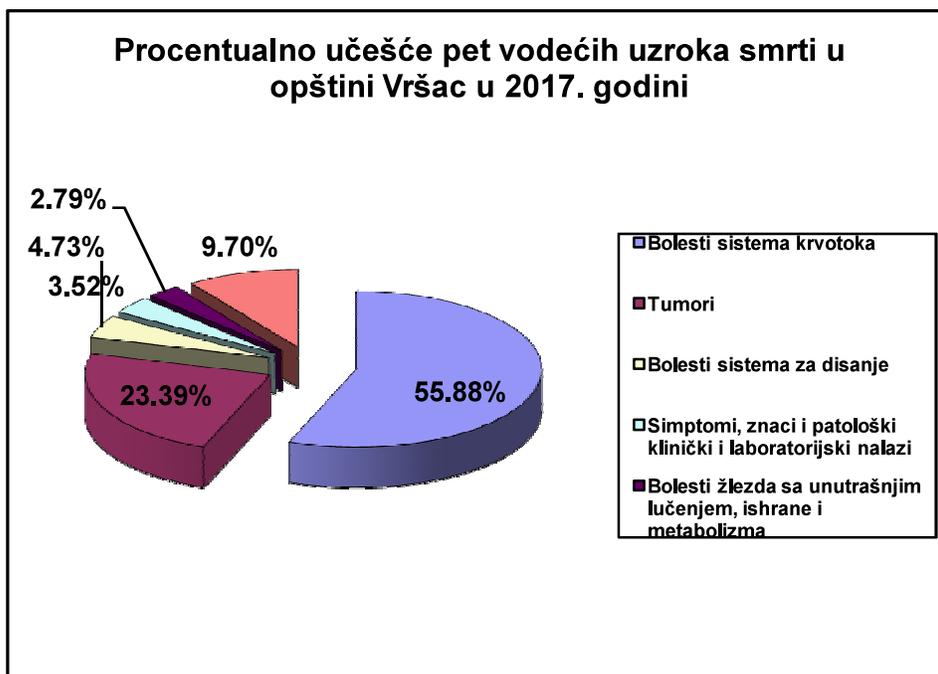
Grafikon 1.

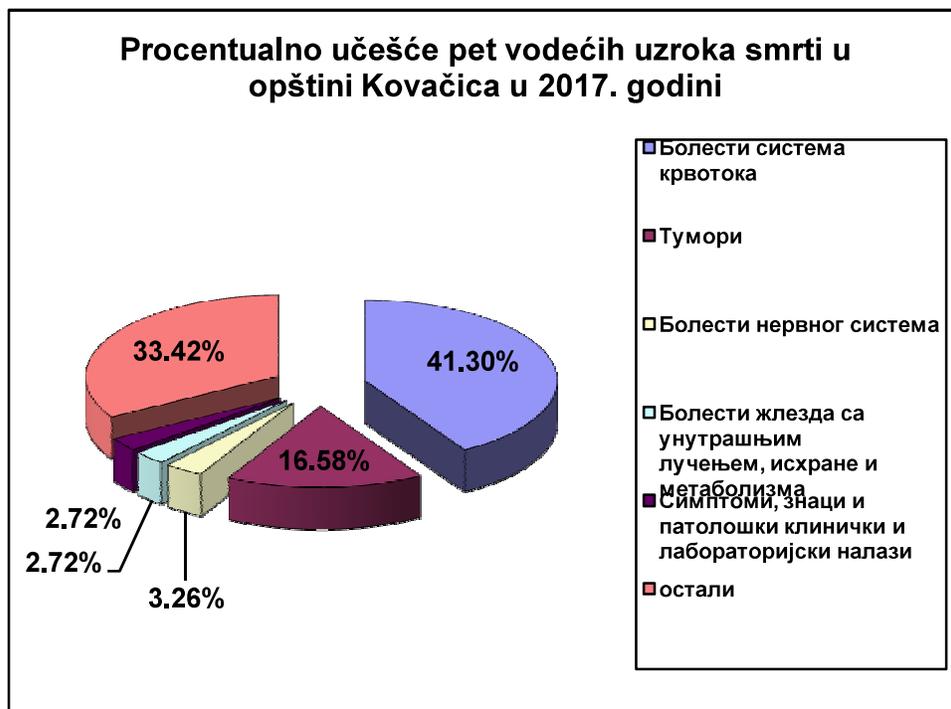
Grafikon 2.

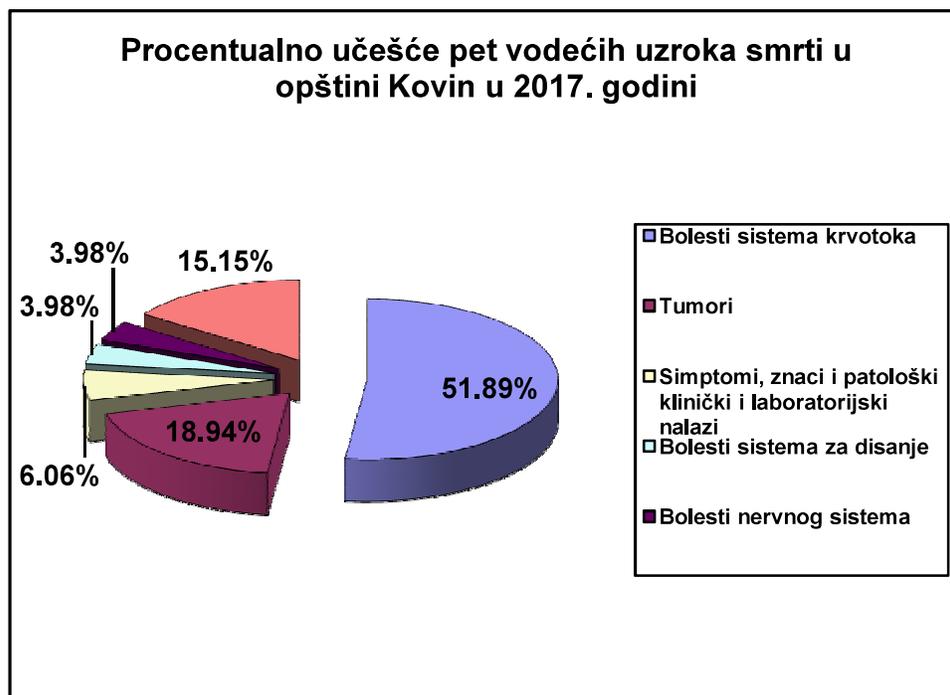
Grafikon 3.

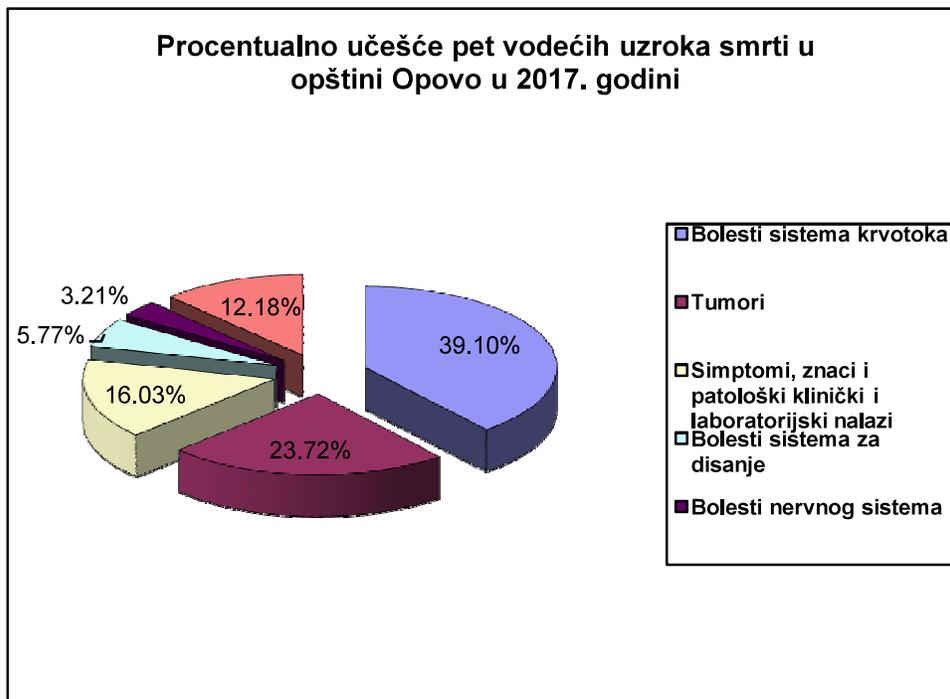
Grafikon 4.

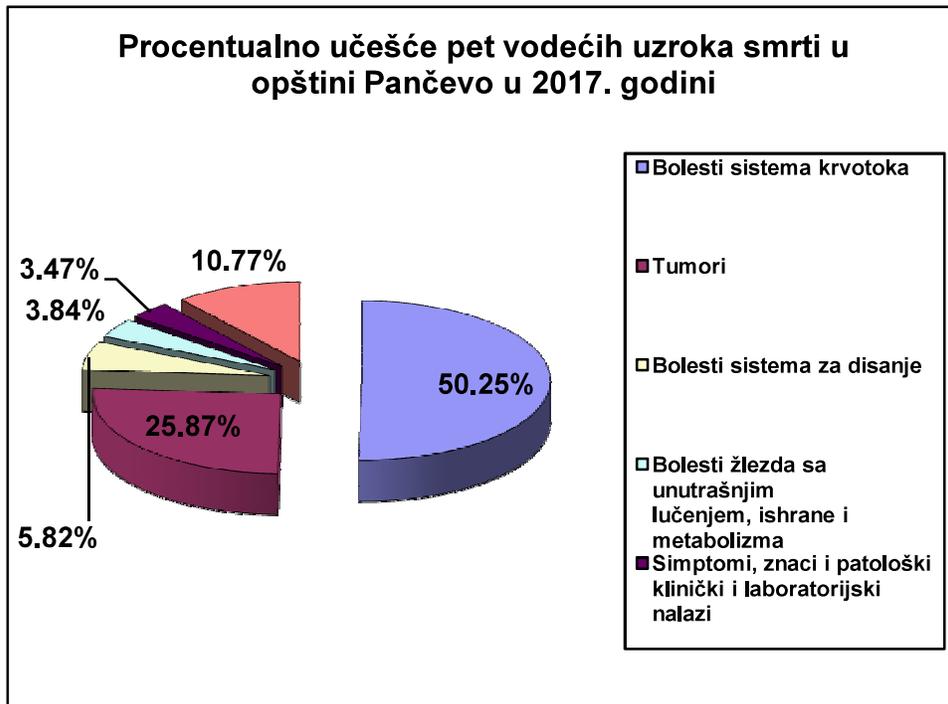
Grafikon 5.

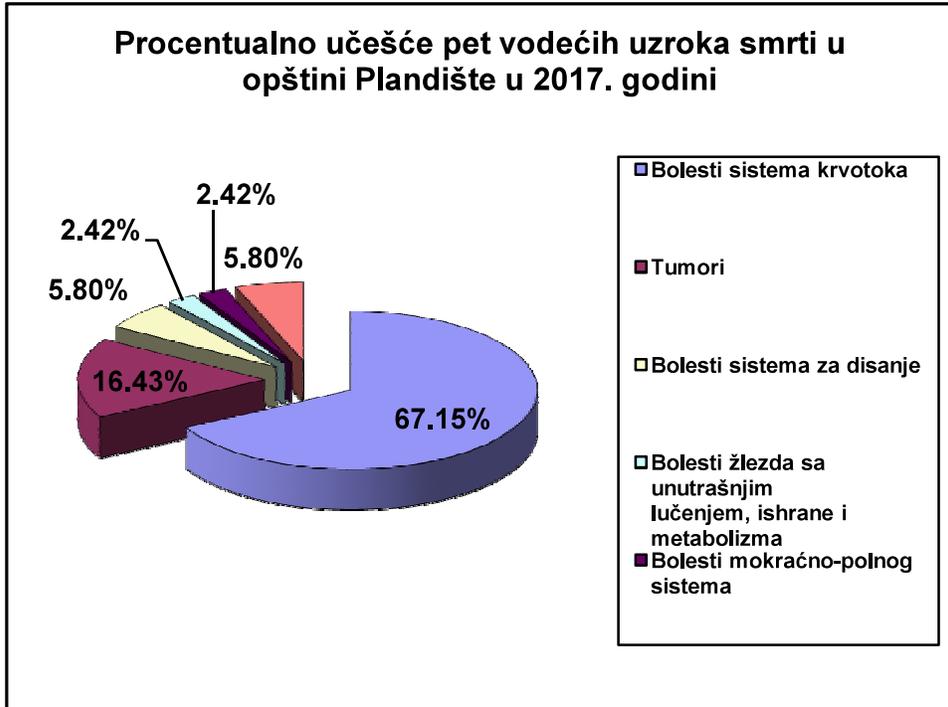
Grafikon 6.

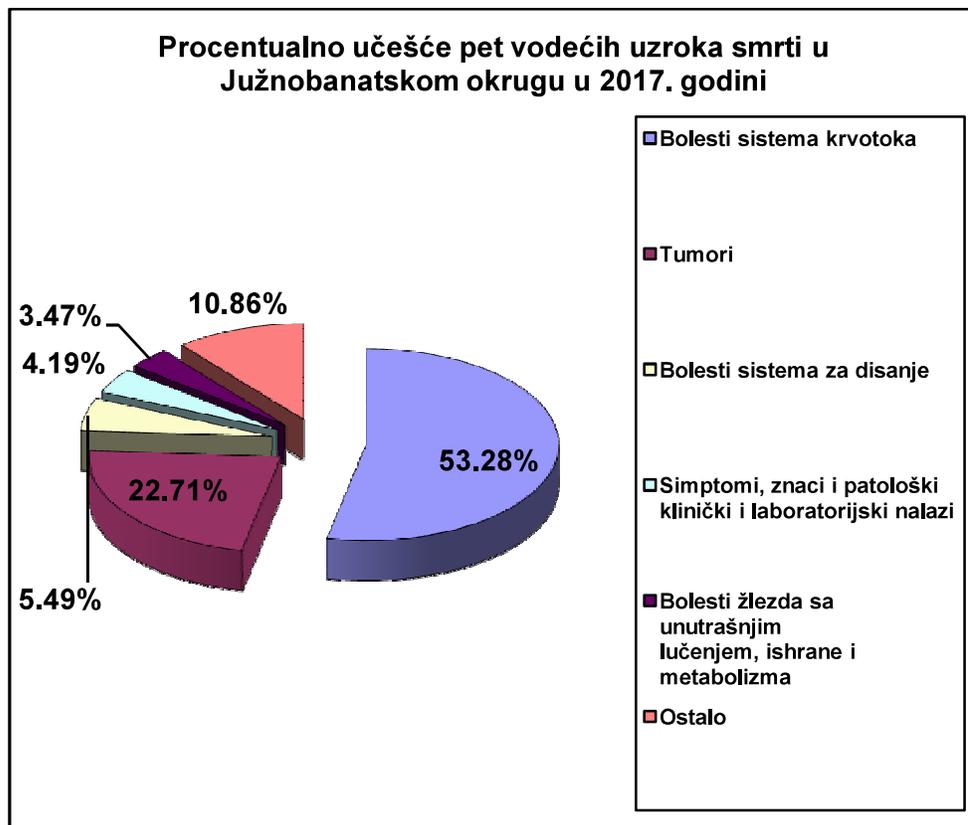
Grafikon 7.

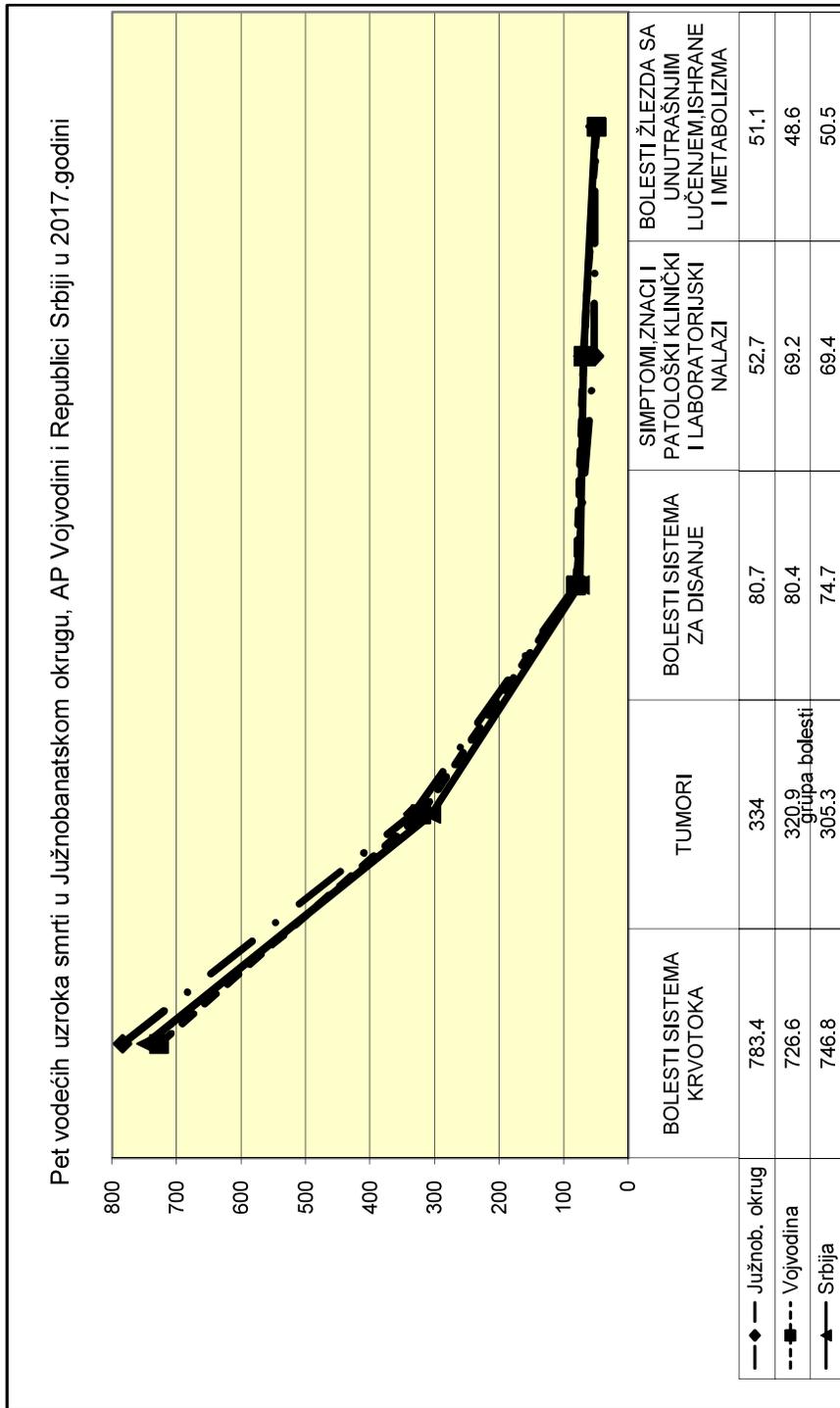
Grafikon 8.

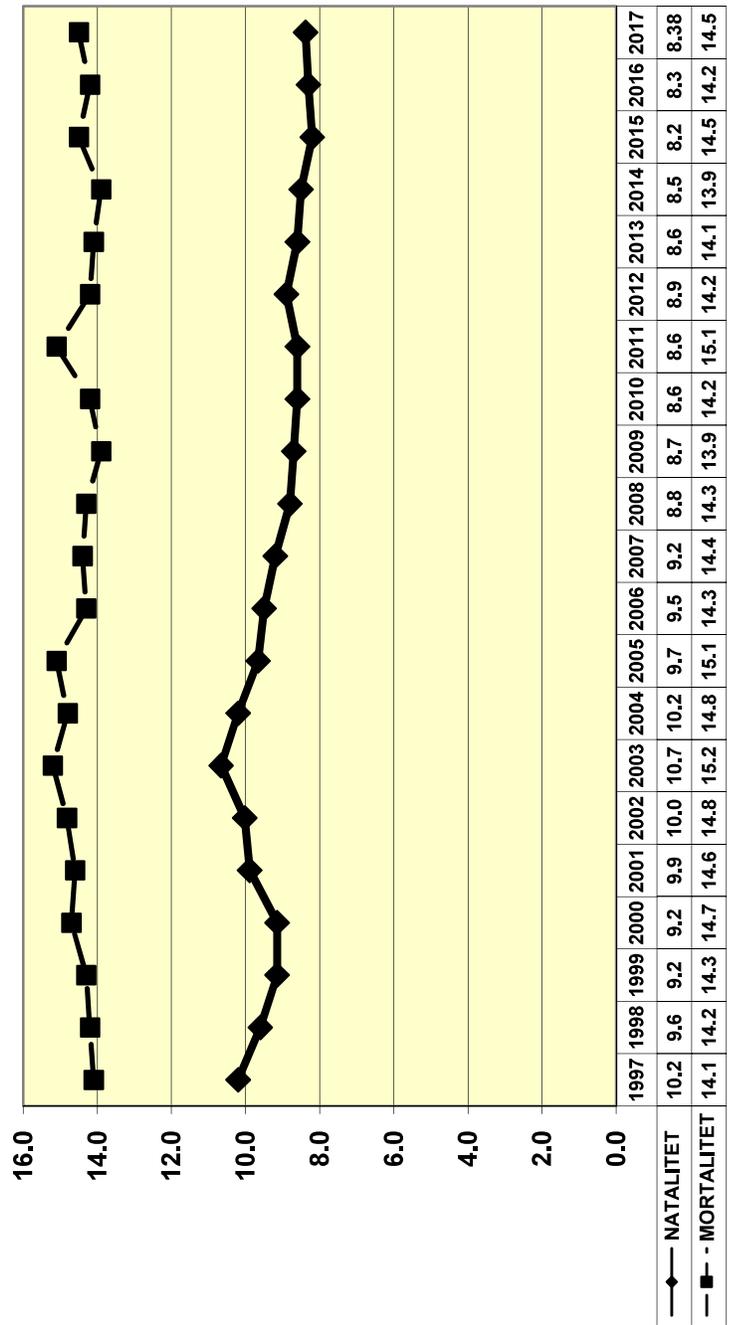
Grafikon 9.

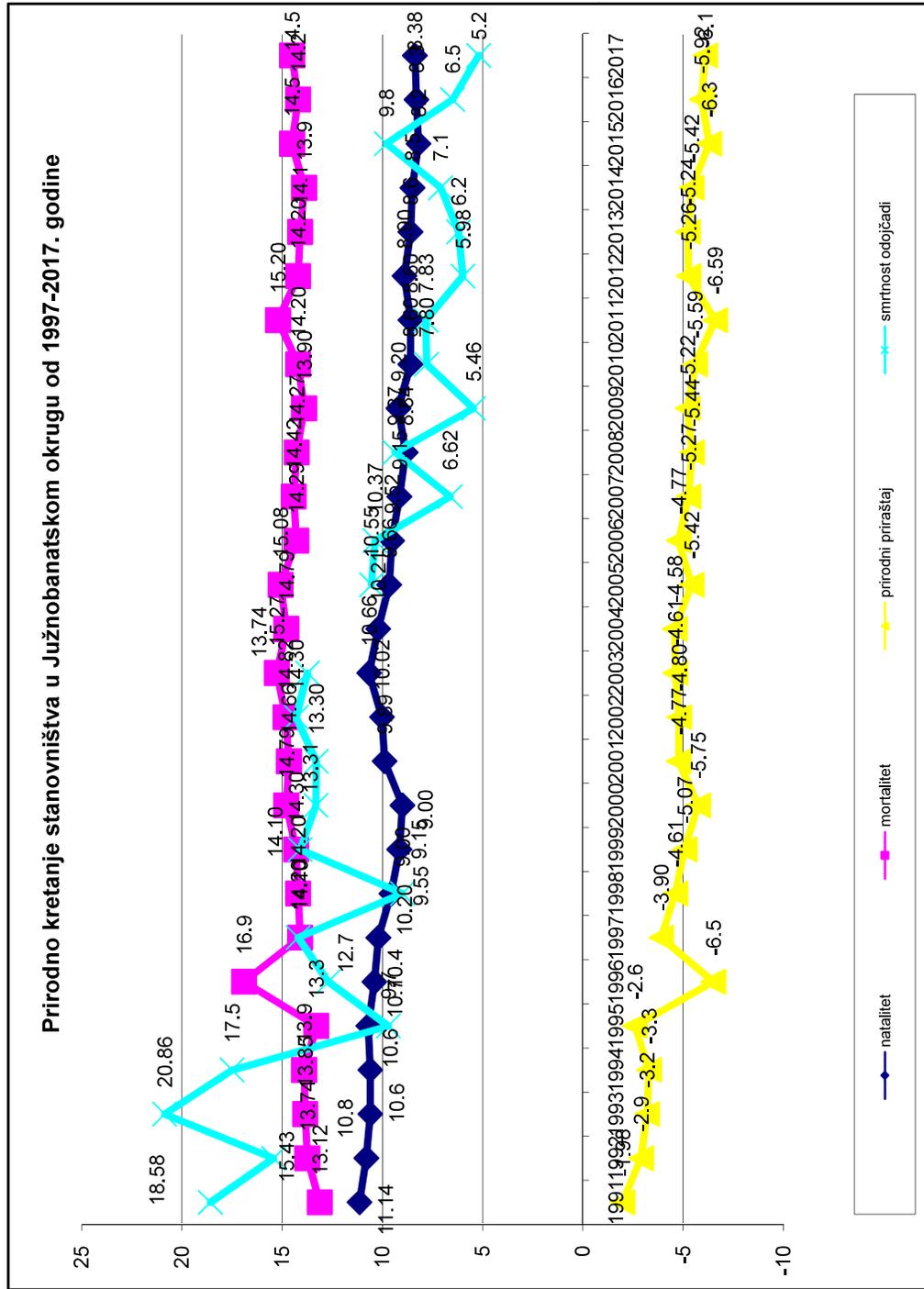
Grafikon 10

**Natalitet i mortalitet u Južnobanatskom okrugu
od 1997. do 2017. godine**

Grafikon 12

**Zdravstvena zaštita dece
predškolskog uzrasta**

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA DECE PREDŠKOLSKOG UZRASTA

Zdravstvenu zaštitu deci predškolskog uzrasta, u domovima zdravlja na teritoriji Južnobanatskog okruga u 2017. godini pružalo je 25 doktora medicine (76% su specijalisti) i 37 medicinskih sestara-tehničara sa višom i srednjom stručnom spremom. Pojedini domovi zdravlja imaju jedinstvene službe za zdravstvenu zaštitu predškolske i školske dece (domovi zdravlja u Kovačici, Alibunaru, Opovu i Plandištu), s tim da u domovima zdravlja na teritoriji Južnobanatskog okruga zbog velike razuđenosti naseljenih mesta zdravstvenu zaštitu predškolske i školske dece pružaju i stručni timovi opšte medicine u zdravstvenim stanicama. Broj i struktura zdravstvenih radnika koji obavljaju ovu zdravstvenu delatnost su prikazani prema specifičnoj organizaciji zdravstvene zaštite predškolske dece u pojedinim zdravstvenim ustanovama. U proseku 1 lekar obezbeđuje zdravstvenu zaštitu za 715 dece predškolskog uzrasta, a jedna medicinska sestra 483 dece.

U 2017. godini svako dete je, u proseku, imalo 4,94 epizoda lečenja sa 1,12 prvih poseta kod doktora medicine u ordinaciji zbog bolesti ili povrede po epizodi i sa 2 posete kod medicinske sestre zbog injekcione terapije, previjanja ili neke druge intervencije.

Kod svakog deteta je u proseku obavljen 1 sistematski ili kontrolni pregled u savetovalištu. Pri tome svako dete je u prvoj godini imalo 1,6 preventivnih pregleda, a u ostalim godištim 1 preventivni pregled. Dve trećine svih kurativnih pregleda, čine prvi pregledi, dok je za rešavanje dijagnostičko-terapijskog problema lekaru bila potrebna 0,3 poseta pacijenta radi kontrole.

U službama za zdravstvenu zaštitu dece predškolskog uzrasta, na teritoriji Južnobanatskog okruga, tokom 2017. godine je utvrđeno prosečno 4-5 oboljenja po svakom detetu. Opšta stopa morbiditeta iznosi 6884 na 1000 dece predškolskog uzrasta. Pet vodećih grupa bolesti čine oko 73% ukupnog morbiditeta:

- bolesti sistema za disanje (2043 na 1000 dece),
- zarazne i parazitarne bolesti (605 na 1000 dece),
- simptomi, znaci i patološki, klinički i laboratorijski nalazi (373 na 1000 dece),
- bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka (354 na 1000 dece) i
- bolesti kože i potkožnog tkiva (250 na 1000 dece).

ZDRAVSTVENI RADNICI U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI PREDŠKOLSKE DECE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI

Tabela 18.

R. br	ZDRAVSTVENA USTANOVA	UKUPNO	ZDRAVSTVENI RADNICI											sa nizom spremom	Mesta punktovi	
			LEKARI			VIŠA STRUČNA SPREMA			SREDNJA STRUČNA SPREMA			10	11			
			SVEGA	OD TOGA		SVEGA	OD TOGA		SVEGA	OD TOGA						
				Opšte medicinske	Na specijalizaciji		Specijalisti	Na specijalizaciji		Specijalisti	Medicinske sestre					tehničari
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12					
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO		62	25	6	19	10	10	27	24	0	16					
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	5	1		1	1	1	3	3		2					
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	4	1		1	2	2	1	1		3					
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	9	3		3	1	1	5	5		1					
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	7	3		3			4	4		5					
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	8	3		3	1	1	4	2		2					
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	3	2		1			1			1					
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	24	11		4	7	5	8	8		1					
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE*	2	1		1			1	1		1					

* pedijatar prikazan u školskom dispanzeru

**BROJ POSETA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI DECE PREDŠKOLSKOG UZRASTA U DOMOVIMA ZDRAVLJA
U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 19.

R. br.	ZDRAVSTVENA USTANOVA	POSETE U ORDINACIJI										KUĆNE POSETE			POSETE KOD										
		UKUPNO	SVEGA	PRVE POSETE KOD LEKARA						KOD OSTALIH MEDICINSKIH RADNIKA	LEKARA	KOD OSTALIH MEDICINSKIH RADNIKA	PSIHOLOGA	LOGOPEDA											
				OD TOGA PREMA STAROSTI																					
				0 god.	1-2 god.	3-5 god.	6 i više	7	8																
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	123052	78300	13604	21678	31229	11789	32211	56	147	1563	9679		
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	8153	6577	1326	2242	2198	811	2088	38	147															
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	5885	4406	665	918	1577	1246	1659																	
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	16285	12885	2479	4126	4641	1639	2578	18											18			2	2376	
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	11498	6813	697	1732	3810	574	4428																	
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	17474	10219	1852	2447	4516	1404	3895															67		1266
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	5554	2940	276	792	1080	792	1692																	
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	54697	32319	5781	8821	12776	4941	14332															1494		6037
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	3506	2141	528	600	631	382	1539																	

**BROJ POSETA U SAVETOVALIŠTU U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI DECE PREDŠKOLSKOG UZRASTA U DOMOVIMA ZDRAVLJA U
JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 20.

R. br.	ZDRAVSTVENA USTANOVA	POSETE U SAVETOVALIŠTU										
		SISTEMATSKI PREGLEDI	KONTROLNI PREGLEDI	UKUPNO			ODOJČADI				OSTALE DECE	
				3	4	5	OD TOGA PRVE POSETE PREMA STAROSTI ODOJČETA			UKUPNO	OD TOGA PRVE POSETE	
							SVEGA	do 2 meseca	3 - 5 meseci			6 - 11 meseci
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
	UKUPNO	18154	1664	13687	9993	2620	3088	4285	11031	7393		
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	975	13	348	347	95	106	146	417	417		
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	456	70	645	469	108	162	199	814	814		
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	1219	184	2175	2175	746	716	713	1104	1104		
4	DOM ZDRAVLJA KOVACICA	1896	75	1036	298	185	72	41	428	328		
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	2151	479	1196	718	182	241	295	697	588		
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	1286	262	545	92	75	16	1	995	733		
7	DOM ZDRAVLJA PANCEVO	9244	471	7603	5809	1198	1751	2860	6482	3351		
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	927	110	139	85	31	24	30	94	58		

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI PREDŠKOLSKE DECE
U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 21.

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	Svega	STAROST DECE					
				do 2. meseca	3 - 5 meseci	6 - 11 meseci	1 - 2 godine	3 - 5 godina	6 i više godina
0				4	5	6	7	8	9
	UKUPNO	A00 - T98	88379	2704	4149	9736	25567	32285	13938
GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00 - B99	10820	71	228	1029	3454	4457	1581
005	Diarrhoea et gastroenteritis	A09	214	4	5	15	81	79	30
006	Druge zarazne bolesti	A02, A04-A05, A07-A08	1072	4	24	104	404	395	141
007	Tuberculosis pulmonis	A15-A16	2				1	1	
018	Druge bakterijske bolesti	A21-A22, A24-A28, A31-A32, A38, A42-A49	156	1		1	9	97	48
033	Infectiones herpesvirales	B00	275		1	12	133	100	29
034	Varicella et Herpes zoster	B01-B02	1441	8	10	64	327	765	267
040	Parotitis	B26	1					1	
041	Druge virusne bolesti	A81, A87-A89, B03-B04, B07-B09, B25, B27-B34	7211	34	162	779	2361	2851	1024
042	Mycoses	B35-B49	322	20	25	39	103	111	24
053	Druge helmintijaze	B68-B71, B75, B77-B83	58			2	8	33	15
057	Druge zarazne bolesti i parazitarne bolesti	A65-A67, A69-A70, A74, A77-A79, B58-B64, B85-B99, D00-D09	68		1	13	27	24	3
GRUPA II	TUMORI	C00-D48	139	15	14	12	41	43	14
068	Drugi zloćudni tumori organa za disanje i intratorakalnih organa	C30-C31, C37-C39	1					1	
072	Zloćudni tumori vezivnog i mekog tkiva	C45-C49	1				1		
082	Neoplasma malignum cerebrale	C71	1					1	
085	Morbus Hodgkin	C81	1				1		
087	Leucaemia	C90-C95	1				1		
088	Drugi zloćudni tumori limfne žlezde, krvne loze i srodnog tkiva	C88-C90, C96	2					2	
090	Neoplasma benignum cutis	D22-D23	22	1		2	6	7	6
095	Neoplasma benigna cerebri et systematis nervosi centralis, partium aliorum	D33	4		1		1	2	
096	Dobročudni tumori, drugi tumori >>in sity<< i tumori neizvesnog i nepoznatog ishoda	D00-D05, D07-D21, D26, D28-D29, D31-D32, D34-D48	106	14	13	10	31	30	8

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI PREDŠKOLSKE DECE
U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 21.-nast. 1

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	Svega	STAROST DECE								
				do 2 meseca	3 - 5 meseci	6 - 11 meseci	1 - 2 godine	3 - 5 godina	6 i više 9			
0			3									
GRUPA III	BOLESTI KRV I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I		716	26	60	230	255	102	43			
097	Anemia sideropenica	D50-D89	664	22	56	228	243	82	33			
098	Druge slabokrvnosti	D51-D64	17	2	2	2	7	2	2			
099	Hemoragijska stanja i druge bolesti krvi i krvotvornih organa	D65-D77	35	2	2		5	18	8			
GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	253	23	10	18	30	85	87			
101	Poremećaji štitaste žlezde zbog nedostatka joda	E00-E02	1						1			
103	Druge poremećaji štitaste žlezde	E03-E04, E06-E07	21	12			3	3	3			
104	Diabetes mellitus	E10-E14	10			1	2	5	2			
105	Pothranjenost	E40-E46	27	3	2	1	4	12	5			
106	Avitaminosis A	E50	1				1					
107	Druge nedostaci vitamina	E51-E56	9	4	2	1	1	1	1			
109	Obesitas	E66	91			8	6	25	52			
110	Dehidratio et hypovolaemia	E86	13			1	4	4	4			
111	Druge poremećaji žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma	E15-E35, E58-E63, E65, E67-E85, E87-E90	80	4	6	6	9	34	21			
GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	523	2	12	93	129	157	130			
116	Poremećaji raspoloženja (afektivni poremećaji)	F30-F39	2					2				
117	Neurotski, stresogeni i somatoformni poremećaji	F40-F48	17				4	5	8			
118	Retardatio mentalis	F70-F79	13			1	4	1	7			
119	Druge duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	F04-F09, F50-F69, F80-F99	491	2	12	92	121	149	115			
GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99	147	0	4	6	15	66	56			
120	Zapaljenske bolesti centralnog nervnog sistema	G00-G09	1					1				
124	Epilepsija	G40-G41	67		2	3	7	24	31			
125	Migrena i druge glavobolje	G43-G44	22				1	12	9			
127	Poremećaji nerava, korena živaca i snopova živaca	G50-G59	1					1				

**BROJ UTVRDENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI PREDŠKOLSKE DECE
U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 21. -nastf. 2

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	Svega	STAROST DECE						
				do 2	3-5	6-11	1-2	3-5	6 i više	
				meseca	meseci	meseci	godine	godina	godina	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
128	Moždana paraliza i drugi simptomi paralize	G80-G83	42			1	5	24	12	
129	Druge bolesti nervnog sistema	G13,G21-G26,G31-G32,G36-G37,G46-G47,G60-G73,G90	14		2		2	4	4	
GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJKA OKA	H00-H59	1816	70	73	172	548	676	277	
130	Bolesti oćnog kapka	H00-H01	89	2	2	7	32	34	12	
131	Bolesti veŕnjaće oka	H10-H13	1418	58	63	148	459	523	167	
132	Bolesti beonjaće i roŕnjaće	H15-H19	1					1		
135	Glaucoma	H40-H42	6					5	1	
136	Strabismus	H49-H50	76		1	4	12	38	21	
137	Anomaliae refractionis et anomaliae accommodationis	H52	93		1	1	14	29	48	
138	Amaurosis et amblyopia	H54	1			1				
139	Drugi poremećaji oka i pripojka oka	H02-H06,H20-H22,H30-H32,H34-H36,H43-H48,H51,H53,H55-H59	132	10	6	11	31	46	28	
GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95	6336	50	134	595	2198	2336	1023	
140	Bolesti srednjeg uva i bolesti mastoidnog nastavka	H65-H75	5506	45	119	542	1935	2039	826	
141	Surditas	H90-H91	23		1		7	7	8	
142	Druge bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka	H60-H62,H80-H83,H92,H95	807	5	14	53	256	290	189	
GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	56	1	0	2	14	32	7	
146	Druge bolesti krvnog pritiska	I11-I15	4					1	3	
148	Druge ishemijske bolesti srca	I20,I23-I25	1					1		
150	Poremećaji sprovodnog sistema srca i aritmije srca	I44-I49	19	1		2	4	11	1	
151	Insufficiencia cordis	I50	3				3			
152	Druge bolesti srca	I27-I43,I51-I52	7				5	2		
154	Infarctus cerebri	I63	1						1	
156	Druge bolesti krvnih sudova mozga	I65-I69	1					1		
163	Haemorrhoides	I84	1						1	
164	Druge bolesti krvotoka	I85-I99	19				2	15	2	

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI PREDŠKOLSKE DECE
U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 21. -nast. 3

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	Svega	STAROST DECE								
				do 2 mesece 4	3-5 mesece 5	6-11 mesece 6	1-2 godine 7	3-5 godina 8	6 i više 9			
0												
GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	36530	468	1332	3762	11088	14310	5570			
165	Pharyngitis acuta et tonsillitis acuta	J02-J03	12005	83	317	854	3398	5057	2296			
166	Laryngitis et tracheitis acuta	J04	1918	9	28	127	575	925	254			
167	Infectiones tractus respiratorii superioris multiplices acutae	J00-J01,J05-J06	14971	288	692	2028	4836	5345	1782			
168	Influenza	J10-J11	292			9	72	119	92			
169	Pneumonia	J12-J18	213	4	3	9	77	102	18			
170	Bronchitis acuta et bronchiolitis acuta	J20-J21	4256	61	246	647	1446	1359	497			
171	Sinusitis chronica	J32	75			12	29	32	2			
172	Druge bolesti nosa i sinusa nosa	J30-J31,J33-J34	1002	4	7	16	213	525	237			
173	Morbi tonsillarum et vegetatonum adenoidium chronici	J35	569			2	104	333	130			
174	Druge bolesti gornjeg dela sistema za disanje	J36-J39	8			1	3	1	3			
175	Zapaljenje dušnica, emfizem i druge obstruktivne bolesti	J40-J44	73		3	5	14	20	31			
176	Asthma bronchiale	J45-J46	564	2	6	22	124	246	164			
179	Druge bolesti sistema za disanje	J22,J66-J99	584	17	30	30	197	246	64			
GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	2909	57	76	301	1082	1036	357			
180	Caries dentium	K02	16				3	6	7			
181	Druge bolesti zuba i potpornih struktura	K00-K01,K03-K08	384		8	96	205	60	15			
182	Druge bolesti usne duplje, pijuvačnih žlezda i vilica	K09-K14	184		4	12	64	87	17			
184	Gastritis et duodenitis	K29	7					6	1			
185	Druge bolesti jednjaka, želuca i dvanaestopalačnog creva	K20-K23	416	5	8	24	115	185	79			
186	Bolesti slepog creva	K35-K38	63		1	1	26	28	7			
187	Hernia inguinalis	K40	112	19	4	5	23	49	12			
188	Hernia femoralis	K41-K46	32	7	5	4	6	8	2			
190	Ileus paralyticus et obstructio intestinalis,sine hernia	K56	1			1						
191	Diverticulosis intestini	K57	2		1				1			

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI PREDŠKOLSKE DECE
U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 21. -nast. 4

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	Svega	STAROST DECE															
				do 2	3-5	6-11	1-2	3-5	6 i više										
				meseca 4	meseci 5	meseci 6	godine 7	godina 8	godina 9										
0																			
192	Druge bolesti creva i potrbušnice	K52-K55,K58-K67	1691	26	45	158	639	607	216										
193	Morbus hepatitis acloholicus	K70																	
194	Druge bolesti jetre	K71-K77	1																
GRUPA XII	BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	L00-L90	4471	109	196	470	1293	1818	585										
198	Infekcije kože i potkožnog tkiva		1182	32	59	104	278	526	183										
199	Druge bolesti kože i potkožnog tkiva	L10-L99	3289	77	137	366	1015	1292	402										
GRUPA XIII	BOLESTI MIŠIČNO-KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	M00-M99	415	1	20	22	46	135	191										
200	Zapaljenje zglobova	M05-M14	9			6	1	2											
201	Degenerativno oboljenje zglobova	M15-M19	2																
202	Stečeni deformiteti udova	M20-M21	137		4	1	8	53	71										
203	Druge oboljenja zglobova	M00-M03,M22-M25	20			1	7	10	2										
204	Sistemska oboljenja vezivnog tkiva	M30-M36	2			1	1												
205	Poremećaji vratnog i drugog međupršljenjskog diska	M50-M51																	
206	Druge oboljenja leđa	M40-M49,M53-M54	193	1	16	13	13	49	101										
207	Bolesti mekog tkiva	M60-M79	41				13	17	11										
208	Poremećaj strukture i gustine kostiju	M80-M85	1																
209	Osteomyelitis	M86																	
210	Druge bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva	M87-M99	10				3	4	3										
GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	1483	13	48	131	377	668	246										
212	Druge bolesti glomerula bubrega	N02-N08	3																
213	Bolesti kanalića bubrega i međučeljskog tkiva	N10-N16	4	1	1	1													
214	Nedovoljna funkcija bubrega	N17-N19	1																
215	Mokraćni kamenci	N20-N23	2																
216	Cystitis	N30	520	3	12	41	116	266	82										
217	Druge bolesti sistema za mokrenje	N25-N29,N31-N39	394	2	13	40	87	182	70										
220	Hydrocele et spermatocele	N43	30	3	3	1	5	14	4										

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI PREDŠKOLSKE DECE
U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

I. dio, 1. - nast. 2

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	Svega	STAROST DECE											
				do 2 mesece	3 - 5 mesece	6 - 11 mesece	1 - 2 godine	3 - 5 godina	6 i više						
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9						
221	Phymosis et paraphymosis	N47	264	4	6	36	96	79	43						
222	Druge bolesti muških polnih organa	N44-N46,N48-N51	97			8	36	39	14						
223	Bolesti dojke	N60-N64	10		1		4	1	4						
224	Salpingitis et oophoritis	N70	1					1							
226	Druge zapaljenja ženskih karličnih organa	N71,N73-N77	132		1	3	30	72	26						
227	Endometritis	N80	1				1								
233	Druge oboljenja polnomokračnog puta	N82,N84-N90,N93-N94,N96,N98-N99	24			11	1	2	8	2					
GRUPA XVI	STANJA U PORODAJNOM PERIODU	P00-P96	449	449	0	0	0	0	0	0					
245	Oštećenje ploda i novorođenčeta zbog bolesti majke i komplikacija trudnoće, trudova i porodaja	P00-P04	24	24											
246	Poremećaji u toku trudnoće i razvoja ploda	P05-P07	58	58											
247	Porodajne povrede novorođenčeta	P10-P15	23	23											
248	Hypoxia intrauterina et asphixa neonatalis	P20-P21	20	20											
249	Druge smetnje disanja u porodajnom periodu	P22-P28	51	51											
250	Urodna infekcija i parazitarne bolesti	P35-P37	5	5											
251	Druge specifične infekcije u porodajnom periodu	P38-P39	36	36											
253	Druge stanja u porodajnom periodu	P08,P29,P50-P54,P56-P96	232	232											
GRUPA XVII	URODNE NAKAZNOSTI DEFORMACIJE I HIROMOSOMSKE NENORMALNOSTI	Q00-Q99	834	92	78	139	199	225	101						
254	Spina bifida	Q05	4					1	3						
255	Druge urodne anomalije nervnog sistema	Q00-Q04,Q06-Q07	16		3	3	8	2							
256	Urodne anomalije krvotoka	Q20-Q28	125	18	11	21	37	27	11						
257	Labium leporinum et palatoschisis	Q35-Q37	2					2							
258	Agnesia, atresia et stenosis intensini tenuis congenita	Q41	2				1	1							
259	Druge urodne anomalije sistema za varenje	Q38-Q40, Q42-Q45	54	13	12	15	5	6	3						
260	Cryptorchismus	Q53	90	7	5	6	22	36	14						

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI PREDŠKOLSKE DECE
U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela Z.1 - nast. 6

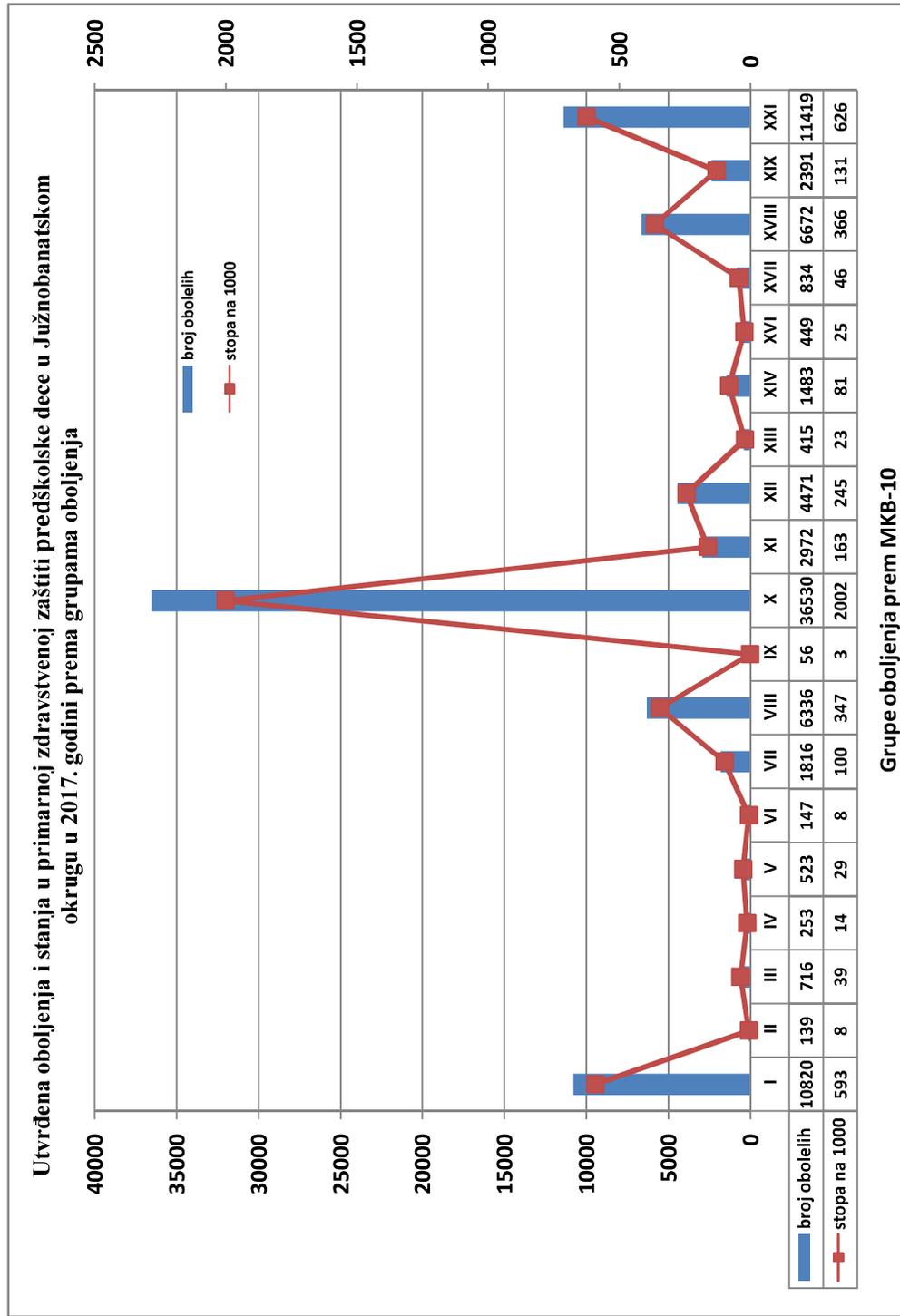
R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	Svega	STAROST DECE					
				do 2 mesecca	3-5 mesecc	6-11 mesecc	1-2 godine	3-5 godina	6 i više
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
261	Druge anomalije polinomkratnog sistema	Q50-Q52,Q54-Q64	88	6	7	16	20	33	6
262	Deformationes coxae congenitae	Q65	18	4	4	3	2	3	2
263	Deformationes pedis congenitae	Q66	285	22	23	39	74	85	42
264	Druge urodene anomalije i deformacije mišićno-koštanog sistema	Q67-Q79	89	9	8	28	18	17	9
265	Druge urodene anomalije	Q10-Q18,Q30-Q34,Q80-Q89	44	11	4	6	7	11	5
266	Hromosomske nenormalnosti	Q90-Q99	17	2	1	1	5	2	6
GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	6672	134	334	745	1656	2886	917
267	Dolor abdominalis et pelvis	R10	932	11	11	17	91	656	146
268	Febris causae ingotae	R50	1986	21	120	304	581	700	260
270	Drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi	R00-R09,R11-R49,R51-R53,R55-R99	3754	102	203	424	984	1530	511
GRUPA XIX	POVREDE TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-S98	2391	5	26	73	583	1234	470
271	Fractura cranii et ossium faciei	S02	3						3
273	Fractura femoris	S72	1					1	
274	Prelomi drugih kostiju uda	S42,S52,S62,S82,S92,T10,T12	45			1	6	20	18
276	Specifična i višestruka uganuća, rascjepi i utisnuća	S03,S13,S23,S33,S43,S53,S63,S73,S83,S93,T03	37			4	11	15	7
277	Laesio traumatica oculi et orbitae	S05	3				1		2
278	Laesio traumatica intracranialis	S06	8	1			3	2	2
280	Udarne povrede i specifične, višestruke povrede sa amputacijom	S07-S08,S17-S18,S28,S38,S47-S48,S57-S58,S67-S68,S77-S78,S87-S88,S97-S98,T04-T05	1					1	

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI PREDŠKOLSKE DECE
U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

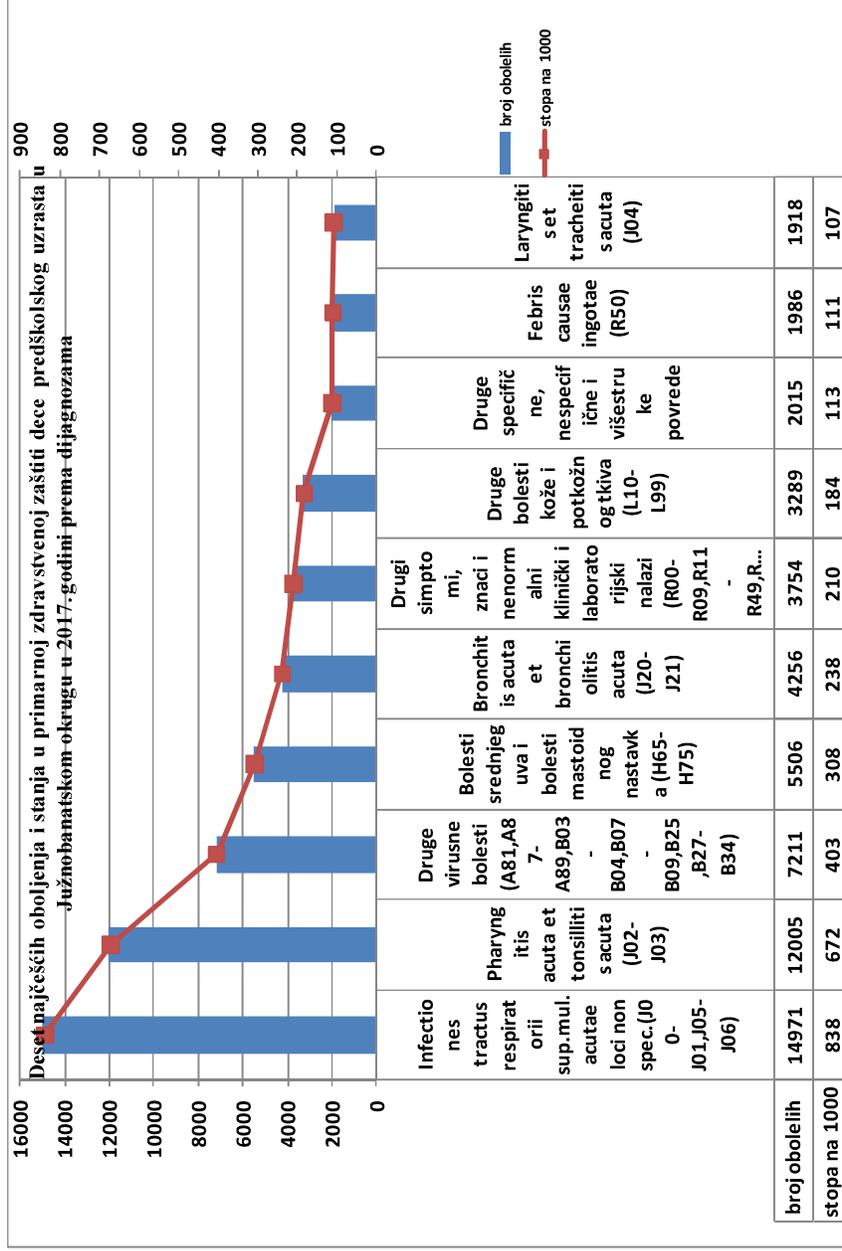
Tabela 2.1.-nast. 7

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	Svega	STAROST DECE					
				do 2 meseca	3 - 5 meseci	6 - 11 meseci	1 - 2 godine	3 - 5 godina	6 i više godina
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
281	Druge specifične, nespecifične i višestruke povrede	S00-S01,S04,S09-S11,S14-S16,S19-S21,S24-S25,S29-S31,S34-S35,S39-S41,S44-S46,S49-S51,S54-S56,S59-S61,S64-S66,S69-S71,S74-S76,S79-S81,S84-S86,S89-S91,S94-S96,S99,T00-T01,T06-T07,T09,T11,T13-T14	2015	4	19	53	458	1086	395
282	Utjecaji stranog tela unetog preko prirodnog otvora	T15-T19	57			1	17	26	13
283	Opekotine i nagnizi	T20-T32	135		5	8	64	40	18
284	Trovanje drogama i biološkim supstancama	T36-T50	4				3		1
285	Toksična dejstva supstanci nemedicinskog porekla	T51-T65	4				3	1	
286	Sindrom lošeg postupanja	T74	8			1	3	3	1
287	Drugi i nespecifični utjecaji spoljnih uzroka	T33-T35,T66-T73,T75-T78	27			4	3	14	6
288	Neke rane komplikacije povreda i komplikacije hirurškog i medicinskog lečenja neklasifikovane na drugom mestu	T79-T88	2						2
289	Posledice povreda, trovanja i druge posledice spoljnih	T90-T98	41		2	1	11	23	4
GRUPA XXI	FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVSTVENO STANJE I KONKTAT SA ZDRAVSTVENOM SLUŽBOM	Z00-Z99	11419	1118	1504	1936	2559	2019	2283
290	Lica koja traže zdravstvene usluge radi pregleda i	Z00-Z13	6634	880	1029	1148	1345	1245	987
292	Ostala lica potencijalno zdravstveno ugrođena zaraznom bolešću	Z20,Z22-Z29	3523	199	442	678	1000	262	942
295	Živorodena deca prema mestu rođenja	Z38	3	3					
296	Nega i pregled posle porođaja	Z39	4				1	1	2
297	Lica u zdravstvenim službama radi određenih tretmana i zdr. zaštite	Z40-Z54	5					3	2
298	Lica u zdravstvenim službama iz drugih razloga	Z31-Z33,Z37,Z55-Z99	1250	36	33	110	213	508	350

Grafikon 13.

Grafikon 14.

**Zdravstvena zaštita dece
školskog uzrasta i omladine**

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA DECE ŠKOLSKOG UZRASTA

Zdravstvenu zaštitu dece školskog uzrasta i omladine, u domovima zdravlja na teritoriji Južnobanatskog okruga, pružalo je u 2017. godini 25 doktora medicine (80% su specijalisti) i 29 medicinskih sestara-tehničara više i srednje stručne spreme. Pojedini domovi zdravlja imaju jedinstvene službe za zdravstvenu zaštitu predškolske i školske dece (domovi zdravlja u Kovačici, Alibunaru, Opovu i Plandištu), s tim da u domovima zdravlja na teritoriji Južnobanatskog okruga zbog velike razuđenosti naseljenih mesta zdravstvenu zaštitu predškolske i školske dece pružaju i stručni timovi opšte medicine u zdravstvenim stanicama. Prema specifičnoj organizaciji zdravstvene zaštite školske dece i omladine u pojedinim zdravstvenim ustanovama je iskazan broj i struktura zdravstvenih radnika koji obavljaju ovu zdravstvenu delatnost. 1 doktor medicine u zdravstvenoj zaštiti školskog uzrasta je pružao zdravstvenu zaštitu za 1521 dete, a jedna medicinska sestra za 1477 dece.

U 2017. godini svako dete ovog uzrasta je u proseku imalo 4,5 poseta kod doktora medicine u ordinaciji, od toga 3,1 epizode lečenja zbog bolesti ili povrede i 1,5 kontrolne posete po epizodi lečenja sa oko 0,5 poseta kod medicinske sestre zbog injekcione terapije, previjanja ili neke druge intervencije.

Kod svakog drugog deteta je tokom godine obavljen sistematski ili kontrolni pregled u savetovalištu. Sistematskim pregledima je obuhvaćeno 80,9 % učenika osnovnih i srednjih škola. U okviru preventivnih aktivnosti zdravstvenih radnika evidentiran je i savetovališni rad sa roditeljima i nastavnicima, kao i obilazak škola i školskih kuhinja.

U službama za zdravstvenu zaštitu dece školskog uzrasta i omladine, na teritoriji Južnobanatskog okruga, tokom 2017. godine je utvrđeno prosečno 3 oboljenja po svakom detetu. Opšta stopa morbiditeta iznosi 2650 na 1000 dece školskog uzrasta. Pet vodećih grupa bolesti čine oko 85% ukupnog morbiditeta:

- bolesti sistema za disanje (1058 na 1000 dece),
- zarazne i parazitarne bolesti (320 na 1000 dece),
- povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora (252 na 1000 stanovnika),
- bolesti kože i potkožnog tkiva (119 na 1000 dece) i
- bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka (103 na 1000 dece).

ZDRAVSTVENI RADNICI U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI DECE ŠKOLSKOG UZRASTA I OMLADINE PREMA STRUČNOJ SPREMI U DOMOVIMA ZDRAVLJA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI

Tabela 22.

R.b	ZDRAVSTVENA USTANOVA	MEDICINSKI RADNICI										NEMEDICINSKI RADNICI				MESTA PUNKTOVI
		LEKARI			VIŠA STRUČNA SPREMA			SREDNJA STRUČNA SPREMA		NIŽA STRUČNA SPREMA		UKUPNO	PSIHOLOZI	LOGOPEDI	OSTALI	
		UKUPNO	OPŠTE MEDICINE	NA SPECIJALIZACIJU	SPECIALISTI	UKUPNO	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI	UKUPNO	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI	UKUPNO	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI					
												1	2	3	4	
	UKUPNO	54	2	3	20	5	5	24	22	0	2	0	0	8	14	
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	2			1			1	1					1	1	
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	6	1	1	1		3	3	3					1	1	
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	9			4		5	5	5		1			1	1	
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	4			2		2	2	2					1	7	
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	5	1		1		3	2	2					1	1	
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	2			1		1	1						1	1	
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	24		2	9	5	8	8	8		1			1	1	
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	2			1		1	1	1					1	1	

BROJ POSETA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI DECE ŠKOLSKOG UZRASTA I OMLADINE U DOMOVIMA ZDRAVLJA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI

Tabela 23.

ZDRAVSTVENA USTANOVA	POSETE																									
	U SAVETOVALIŠTU										POSETE U ORDINACIJI										KUCNE POSETE					
	RADI SISTEMATSKIH PREGLEDA		RADI KONTROLNIH PREGLEDA		RADI SAVETOVANJA		ŠKOLAMA		ŠKOLSKIM KUHINJAMA		LETOVALIŠTIMA		PATRONAŽNE		PRVE POSETE KOD LEKARA				LEKARA		KOD OSTALIH MEDICINSKIH RADNIKA		PSIHologa		LOGOPEDA	
	UČENIKA	NASTAVNIKA	UČENIKA	NASTAVNIKA	RODITELJA	NASTAVNIKA	ŠKOLAMA	ŠKOLSKIM KUHINJAMA	LETOVALIŠTIMA	PATRONAŽNE	UKUPNO	SVEGA	do 6 godina	7 - 9 godina	10 - 14 godina	15 - 19 godina	20 i više godina	KOD OSTALIH MEDICINSKIH RADNIKA	LEKARA	KOD OSTALIH MEDICINSKIH RADNIKA	PSIHologa	LOGOPEDA				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22				
UKUPNO	12747	0	3077	0	0	0	0	0	0	147432	90650	3043	24508	34132	28565	8	27298	36	36	1452	1845					
DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	517		237							13758	11125		2894	4669	3562		2489	33	34							
DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	938		147							7053	5282		1293	2120	1869		1769									
DOM ZDRAVLJA VRŠAC	2809		501							17748	13331	100	3929	5059	4237	8	1704			16	1022					
DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	1069		225							11455	6431	243	2375	2074	1739		2572									
DOM ZDRAVLJA KOVIN	1291		1015							20148	11744		3264	4282	4199		5349			91	823					
DOM ZDRAVLJA OPOVO	421		399							6283	3566		1243	1641	682		1566									
DOM ZDRAVLJA PANČEVO	5466		497							67286	37092	2700	8962	13236	11797		10941	3	2	1345						
DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	236		56							3701	2079		548	1051	480		908									

BROJ POSETA U SAVETOVALIŠTU U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI DECE ŠKOLSKOG UZRASTA I OMLADINE U DOMOVIMA ZDRAVLJA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI

Tabela 24.

R.br.	ZDRAVSTVENA USTANOVA	VRSTA POSETE						
		SISTEMATSKI PREGLED UČENIKA	KONTROLNI PREGLED	SAVETOVANJE SA RODITELJIMA	SAVETOVANJE SA NASTAVNICIMA	OBILAZAK ŠKOLE	OBILAZAK ŠKOLSKIH KUHINJA	
0	1	2	3	4	5	6	7	
	UKUPNO	12747	3077	0	0	0	0	
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	517	237					
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	938	147					
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	2809	501					
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	1069	225					
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	1291	1015					
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	421	399					
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	5466	497					
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	236	56					

**BROJ I PROCENAT DECE I OMLADINE PREMA VRSTI STANJA UTVRĐENOG PRI SISTEMATSKIM PREGLEDIMA U ZDRAVSTVENOJ
ZAŠTITI DECE ŠKOLSKOG UZRASTA I OMLADINE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 25.

R.br.	VRSTA STANJA	UTVRĐENO STANJE	BROJ I PROCENAT DECE ŠKOLSKOG UZRASTA I OMLADINE							
			UKUPNO		U OSNOVNIM ŠKOLAMA		U SREDNJIM ŠKOLAMA			
			BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%
0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.		
	UKUPNO		15801		10947		4854		67.1	
		UKUPNO ŠKOLSKE DECE I OMLADINE			10947		4854			
		OD TOGA PREGLEDANO		80.9	9521		3258		87.0	
1	ČISTOĆA TELA	DOBRA	12603	98.6	9384	98.6	3219	98.8		
		LOŠA	179	1.4	137	1.4	42	1.3		
2		PRISUTNA	41	0.3	40	0.4	1	0.0		
3	TELESNO DRŽANJE	DOBRO	9917	77.6	7487	78.6	2430	74.6		
		LOŠE	2871	22.5	2040	21.4	831	25.5		
4		DOBRA	11617	90.9	8904	93.5	2713	83.3		
	TELESNA RAZVIJENOST	SREDNJA	873	6.8	475	5.0	398	12.2		
		LOŠA	278	2.2	183	1.9	95	2.9		
5	TELESNA UHRANJENOST	DOBRA	11083	86.7	8381	88.0	2702	82.9		
		SREDNJA	466	3.6	406	4.3	60	1.8		
		LOŠA	1234	9.7	735	7.7	499	15.3		
	KIFOZA	NAZNAČENA	241	0.2	129	0.1	112	0.3		
		IZRAŽENA	3	0.0	2	0.0	1	0.0		
6		DEFORMACIJE KİČMENOG STUBA	NAZNAČENA	636	5.0	359	3.8	277	8.5	
	IZRAŽENA		7	0.1	2	0.0	5	0.2		
	NAZNAČENA		31	0.2	24	0.3	7	0.2		
	LORDOZA	IZRAŽENA	1	0.0	1	0.0		0.0		

**BROJ I PROCENAT DECE I OMLADINE PREMA VRSTI STANJA UTVRĐENOG PRI SISTEMATSKIM PREGLEDIMA U ZDRAVSTVENOJ
ZAŠTITI DECE ŠKOLSKOG UZRASTA I OMLADINE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**
Tabela Z5-1asstavak1

R.br.	VRSTA STANJA	UTVRĐENO STANJE	BROJ I PROCENAT DECE ŠKOLSKOG UZRASTA I OMLADINE							
			UKUPNO		U OSNOVNIM ŠKOLAMA		U SREDNjim ŠKOLAMA			
			BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%	BROJ	%
0	1	2	3	4	5	6	7	8		
7	DEFORMACIJA GRUDNOG KOŠA	PRISUTNA	224	0.2	134	0.1	90	0.3		
8	DEFORMACIJA STOPALA	PRISUTNA	3212	25.1	2252	23.7	960	29.5		
9	DEFORMACIJA DRUGIH DELOVA KOSTURA	JEDNOSTRANO	13	0.1	9	0.1	4	0.1		
		OBOSTRANO	9	0.1	3	0.0	6	0.2		
10	SMETNJE VIDA I MOTILITETA	STRABIZAM	29	0.2	27	0.3	2	0.1		
		NISTAGMUS	322	2.5	165	1.7	157	4.8		
		SLEPILO ZA BOJE	0	0.0		0.0		0.0		
11	OŠTEĆENJE SLUHA	JEDNOSTRANO	0	0.0		0.0		0.0		
		OBOSTRANO	0	0.0		0.0		0.0		
12	KARIES	PRVI STUPANJ	464	3.6	332	3.5	132	4.1		
		DRUGI STUPANJ	43	0.3	43	0.5		0.0		
13	PARADENTOPATIJA	PRISUTNA	0	0.0		0.0		0.0		
14	ORTODONTSKE ANOMALIJE	PRISUTNE	0	0.0		0.0		0.0		
15	SRČANE MANE	KONGENITALNE	70	0.5	52	0.5	18	0.6		
		STEĆENE	2	0.0	2	0.0		0.0		
16	NEDOVOLJNA PSIHIČKA RAZVIJENOST	PRISUTNA	8	0.1	8	0.1		0.0		
17	GOVORNE MANE	PRISUTNE	8	0.1	7	0.1	1	0.0		
		ISPOD 10gr %	0	0.0		0.0		0.0		
18	HEMOGLOBIN	OD 10 - 13gr %	0	0.0		0.0		0.0		
		IZNAD 13gr %	0	0.0		0.0		0.0		
19	ALBUMIN U MOKRAĆI	POZITIVAN	0	0.0		0.0		0.0		
		NEGATIVAN	0	0.0		0.0		0.0		
20	STOLICA NA CREVNE PARAZITE	POZITIVNA	0	0.0		0.0		0.0		
		NEGATIVNA	0	0.0		0.0		0.0		
21	ALERGIJSKA OBOLJENJA	PRISUTNA	55	0.4	55	0.6		0.0		
		NISU PRISUTNA	467	3.7	358	3.8	109	3.3		
22	SVA OSTALA HRONIČNA PATOLOŠKA STANJA	PRISUTNA	26	0.2	21	0.2	5	0.2		

BROJ UTVRDENIH OBOLJENJA I STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŠKOLSKE DECE I OMLADINE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI

Tabela 26.

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	Svega	STAROST				
				Do 6 god.	7 - 9 godina	10 - 14 godina	15 - 19 godina	20 i više
0	1	2	3	4	5	6	7	8
GRUPA	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00 - B99	11840	738	2824	4148	4130	0
005	Diarhoea et gastroenteritis	A09	431	4	91	118	218	0
006	Druge zarazne bolesti	A02,A04-A05,A07-A08	2072	57	445	741	829	0
007	Tuberculosis pulmonis	A15-A16	1	0	1	0	0	0
018	Druge bakterijske bolesti	A21-A22,A24-A28,A31-A32,A38,A42-A49	68	14	36	12	6	0
033	Infectiones herpesvirales	B00	140	2	25	55	58	0
034	Varicella et Herpes zoster	B01-B02	693	63	290	273	67	0
038	Druga virusna žutica	B15,B17-B19	1	0	0	1	0	0
040	Parotitis	B26	1	0	1	0	0	0
041	Druge virusne bolesti	A81,A87-A89,B03-B04,B07-B09,B25,B27-B34	7879	583	1790	2744	2762	0
042	Mycoses	B35-B49	362	9	91	138	124	0
053	Druge helmintijaze	B68-B71,B75,B77-B83	59	4	25	20	10	0
057	Druge zarazne bolesti	A65-A67,A69-A70,A74,A77-A79,B58-B64,B85-B89,B94,B99	133	2	29	46	56	0
GRUPA II	TUMORI	C00-D48	239	4	32	74	128	1
069	Zloćudni tumor kosti i zglobne hrskavice	C40-C41	3	0	1	0	2	0
071	Neoplasma malignum cutis	C44	1	0	0	1	0	0
072	Zloćudni tumori vezivnog i mekog tkiva	C45-C49	1	0	0	1	0	0
076	Drugi zloćudni tumori ženskih polnih organa	C51-C52,C56-C58	1	0	0	0	1	0
082	Neoplasma malignum cerebri	C71	2	0	1	0	1	0
086	Lymphoma non-Hodgkin	C82-C85	1	0	0	0	1	0
087	Leucaemia	C91-C95	8	0	0	3	5	0
090	Neoplasma benignum cutis	D22-D23	90	2	13	34	40	1
091	Neoplasma benignum mammae	D24	2	0	0	0	2	0
094	Neoplasma benignum organorum urinarioum	D30	17	0	0	3	14	0
096	Dobročudni tumori, drugi tumori >>in situ<< i tumori neizvesnog i nepoznatog ishoda	D00-D05,D07-D21,D26,D28-D29,D31-D32,D34-D48	113	2	17	32	62	0
GRUPA III	BOLESTI KRVTI I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	D50-D89	303	5	60	123	115	0
097	Anemia sideropenica	D50	268	4	50	112	102	0

BROJ UTVRDENIH OBOLJENJA I STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŠKOLSKE DECE I OMLADINE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI

Tabela 26-nast. 1

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	Svega	STAROST							
				Do 6 god.	7 - 9 godina	10 - 14 godina	15 - 19 godina	20 i više			
0	1	2	3	4	5	6	7	8			
098	Druge slabokrvnosti	D51-D64	6	0	1	3	2	0			
099	Hemoragijska stanja i druge bolesti krvi i krvotvornih organa	D65-D77	29	1	9	8	11	0			
GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	774	0	181	333	260	0			
101	Poremećaji štitaste žlezde zbog nedostatka joda	E00-E02	1	0	0	0	1	0			
102	Thyreotoxicosis	E05	1	0	0	0	1	0			
103	Drugi poremećaji štitaste žlezde	E03-E04, E06-E07	70	0	8	18	44	0			
104	Diabetes mellitus	E10-E14	69	0	11	26	32	0			
105	Potheadranjenost	E40-E46	63	0	24	25	14	0			
107	Drugi nedostaci vitamina	E51-E56	4	0	1	1	2	0			
109	Obesitas	E66	300	0	63	143	94	0			
110	Dehidratio et hypovolaemia	E86	16	0	3	10	3	0			
111	Drugi poremećaji žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma	E15-E35, E58-E63, E65, E67-E85, E87-E90	250	0	71	110	69	0			
GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	470	2	104	175	189	0			
114	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani unutrašnjom drozom	F11-F19	1	0	0	0	1	0			
115	Shizofrenija, shizotipski poremećaji, sumanut	F20-F29	21	0	0	5	16	0			
116	Poremećaji raspoloženja (afektivni poremećaji)	F30-F39	36	0	2	2	32	0			
117	Neurotski, stresogeni i somatofornni poremećaji	F40-F48	121	0	12	40	69	0			
118	Retardatio mentalis	F70-F79	66	0	13	33	20	0			
119	Drugi duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	F04-F09, F50-F69, F80-F99	225	2	77	95	51	0			
GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99	564	5	110	218	231	0			
120	Zapaljenske bolesti centralnog nervnog sistema	G00-G09	2	0	0	1	1	0			
124	Epilepsia	G40-G41	163	4	43	66	50	0			
125	Migrena i druge glavobolje	G43-G44	313	1	55	106	151	0			
126	Ischaemia cerebri, transitiva et syndromae affines	G45	2	0	0	2	0	0			
127	Poremećaji nerava, korena živaca i snopova živaca	G50-G59	19	0	1	11	7	0			
128	Moždana paraliza i drugi simptomi paralize	G80-G83	22	0	3	11	8	0			
129	Druge bolesti nervnog sistema	G10-G13, G21-G26, G31-G32, G36-G37, G46-G47, G60-G73, G90-G99	43	0	8	21	14	0			

BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA I STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŠKOLSKE DECE I OMLADINE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI

I tabela - 20 - nast. 2

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	Svega	STAROST					20 i više
				Do 6 god.	7 - 9 godina	10 - 14 godina	15 - 19 godina	20 i više	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	
130	Bolesti očnog kapka	H00-H01	184	2	39	69	74	0	
131	Bolesti vežnjače oka	H10-H13	740	50	184	299	207	0	
132	Bolesti beonjače i rožnjače	H15-H19	8	0	2	3	3	0	
133	Cataracta i druga oboljenja sočiva	H25-H28	3	0	2	0	1	0	
135	Glaucoma	H40-H42	13	1	3	5	4	0	
136	Strabismus	H49-H50	43	1	19	14	9	0	
137	Anomaliae refractionis et anomaliae accommodatonis	H52	456	0	105	207	144	0	
138	Amaturosis et amblyopia	H54	6	0	2	0	4	0	
139	Drugi poremećaji oka i pripojka oka	H02-H06,H20-H22,H30-H32,H34-H36,H43-H48,H51,H53,H55-H59	359	3	83	159	114	0	
GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95	3839	291	1317	1390	841	0	
140	Bolesti srednjeg uva i bolesti mastoidnog nastavka	H65-H75	2622	252	956	927	487	0	
141	Surditas	H90-H91	43	3	14	19	7	0	
142	Druge bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka	H60-H62,H80-H83,H92,H95	1174	36	347	444	347	0	
GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	317	0	35	92	190	0	
144	Hronične reumatske bolesti srca	I05-I09	1	0	0	1	0	0	
145	Hypertensio arterialis essentialis (primaria)	I10	65	0	4	15	46	0	
146	Druge bolesti krvnog pritiska	I11-I15	6	0	1	1	4	0	
148	Druge ishemijske bolesti srca	I20,I23-I25	1	0	0	0	1	0	
150	Poremećaji sprovodnog sistema srca i aritmije srca	I44-I49	56	0	4	18	34	0	
152	Druge bolesti srca	I27-I43,I51-I52	26	0	0	10	16	0	
154	Infarctus cerebri	I63	1	0	0	0	1	0	
157	Atherosclerosis	I70	1	0	0	0	1	0	
158	Morbi vasorum periphericorum alii	I73	2	0	0	0	2	0	
160	Druge bolesti arterija,arteriola i kapilara	I71-I72,I77-I79	4	0	0	4	0	0	
161	Zapaljenje vena,zapaljenje vena sa trombozom,embolija i tromboza vena	I80-I82	6	0	2	1	3	0	
163	Haemorrhoides	I84	22	0	1	3	18	0	
164	Druge bolesti krvotoka	I85-I99	126	0	23	39	64	0	
GRUPA	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	39086	1283	12347	14470	10983	3	
165	Pharyngitis acuta et tonsillitis acuta	J02-J03	16858	550	5573	6134	4619	2	

BROJ UTVRDENIH OBOLJENJA I STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŠKOLSKE DECE I OMLADINE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI

Tabela 26-mast. 4

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	Svega	STAROST									
				Do 6 god.		7 - 9 godina		10 - 14 godina		15 - 19 godina		20 i više	
				4	3	5	6	6	7	7	8		
199	Druge bolesti kože i potkožnog tkiva	L10-L99	2970	68	856	1087	959	0	0	0	0	0	0
GRUPA XIII	BOLESTI MIŠIČNO-KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	M00-M99	1391	1	137	436	632	185	0	0	0	0	0
200	Zapaljenje zglobova	M05-M14	19	0	5	11	3	0	0	0	0	0	0
202	Stečeni deformiteti udova	M20-M21	24	0	10	10	4	0	0	0	0	0	0
203	Druge oboljenja zglobova	M00-M03,M22-M25	231	0	26	76	92	37	0	0	0	0	0
204	Sistemska oboljenja vezivnog tkiva	M30-M36	7	0	1	1	4	1	0	0	0	0	0
205	Poremećaji vratnog i drugog međupršljenjskog diska	M50-M51	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
206	Druge oboljenja leđa	M40-M49,M53-M54	776	0	56	221	379	120	0	0	0	0	0
207	Bolesti mekog tkiva	M60-M79	280	0	33	90	130	27	0	0	0	0	0
208	Poremećaji strukture i gustine kostiju	M80-M85	5	0	0	3	2	0	0	0	0	0	0
210	Druge bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva	M87-M99	48	1	6	24	17	0	0	0	0	0	0
GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAČNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	1837	25	352	558	901	1	0	0	0	0	0
212	Druge bolesti glomerula bubrega	N02-N08	8	0	0	6	2	0	0	0	0	0	0
213	Bolesti kanalića bubrega i medule i jskog tkiva	N10-N16	10	0	2	5	3	0	0	0	0	0	0
214	Nedovoljna funkcija bubrega	N17-N19	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0
215	Mokraćni kamenci	N20-N23	44	0	6	13	25	0	0	0	0	0	0
216	Cystitis	N30	668	12	173	221	262	0	0	0	0	0	0
217	Druge bolesti sistema za mokrenje	N25-N29,N31-N39	356	6	75	116	158	1	0	0	0	0	0
219	Morbi prostatae alii	N41-N42	2	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
220	Hydrocele et spermatocele	N43	14	1	4	4	5	0	0	0	0	0	0
221	Phymosis et paraphimosis	N47	85	4	40	31	10	0	0	0	0	0	0
222	Druge bolesti muških polnih organa	N44-N46,N48-N51	75	1	18	21	35	0	0	0	0	0	0
223	Bolesti dojke	N60-N64	61	0	10	25	26	0	0	0	0	0	0
224	Salpingitis et oophoritis	N70	7	0	0	1	6	0	0	0	0	0	0
225	Cervicitis uteri	N72	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
226	Druge zapaljenja ženskih karličnih organa	N71,N73-N77	53	0	18	13	22	0	0	0	0	0	0
227	Endometriosis	N80	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
228	Prolapsus genitaliorum femininorum	N81	4	0	0	3	1	0	0	0	0	0	0
229	Morbi ovarii, tubae uterinae et parametriae non inflammatorii	N83	18	0	0	5	13	0	0	0	0	0	0
230	Poremećaji menstruacije	N91-N92	90	0	1	30	59	0	0	0	0	0	0
233	Druge oboljenja polnomokraćnog puta	N82,N84-N90,N93-N94,N96,N98-N99	338	1	4	63	270	0	0	0	0	0	0

BROJ UTVRDENIH OBOLJENJA I STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŠKOLSKE DECE I OMLADINE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI

Tabela 26 - nast. 5

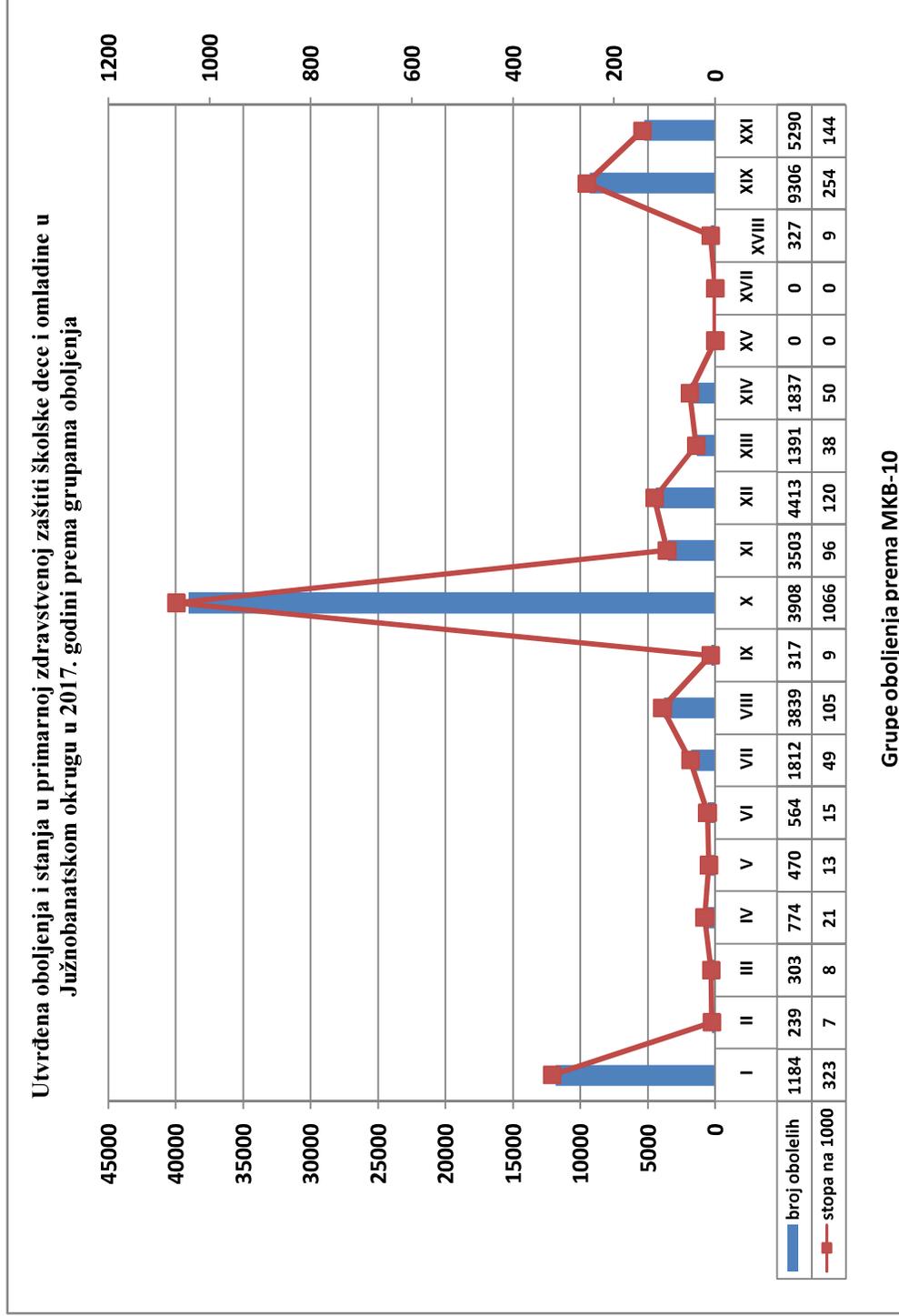
R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	Svega	STAROST				
				Do 6 god.	7 - 9 godina	10 - 14 godina	15 - 19 godina	20 i više
GRUPA XVII	UROĐENE NAKAZNOSTI DEFORMACIJE I HIROMOSOMSKE NENORMALNOSTI	Q00-Q99	327	1	93	133	100	0
254	Spina bifida	Q05	2	0	0	2	0	0
255	Druge urodene anomalije nervnog sistema	Q00-Q04,Q06-Q07	4	0	0	4	0	0
256	Urodene anomalije krvotoka	Q20-Q28	67	1	24	23	19	0
257	Labium leporinum et palatoschisis	Q35-Q37	1	0	0	1	0	0
259	Druge urodene anomalije sistema za varenje	Q38-Q40,Q42-Q45	5	0	3	1	1	0
260	Cryptorchismus	Q53	27	0	14	13	0	0
261	Druge anomalije polnomokračnog sistema	Q50-Q52,Q54-Q64	21	0	10	10	1	0
262	Deformationes coxae congenitae	Q65	3	0	1	2	0	0
263	Deformationes pedis congenitae	Q66	145	0	34	54	57	0
264	Druge urodene anomalije i deformacije mišićno koštano	Q67-Q79	26	0	4	14	8	0
265	Druge urodene anomalije	Q10-Q18,Q30-Q34,Q80-Q89	22	0	2	8	12	0
266	Hromosomske nenormalnosti	Q90-Q99	4	0	1	1	2	0
GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	9306	255	2734	3385	2931	1
267	Dolor abdominalis et pelvicius	R10	2229	18	659	857	695	0
268	Febris causae ingotae	R50	1437	60	527	503	346	1
270	Drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi	R00-R09,R11-R49,R51-R53,R55-R99	5640	177	1548	2025	1890	0
XIX	POVEDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNJIH FAKTORA	S00-T8	5290	71	1334	2185	1700	0
271	Fractura cranii et ossium faciei	S02	28	0	2	12	14	0
272	Prelomi vrata, grudnog koša i karlice	S12,S22,S32,T08	3	0	0	2	1	0
273	Fractura femoris	S72	93	0	25	45	23	0
274	Prelomi drugih kostiju uda	S42,S52,S62,S82,S92,T10,T12	242	1	67	109	65	0
275	Fracturae regionum corporis multiplicium	T02	157	0	17	81	59	0
276	Specifična i višestruka uganuća, rasepci i utisnuća	S03,S13,S23,S33,S43,S53,S63,S73,S83,S93,T03	527	14	112	195	206	0
277	Laesio traumatica oculi et orbitae	S05	24	0	8	9	7	0
278	Laesio traumatica intracranialis	S06	8	0	1	1	6	0

BROJ UTVRDENIH OBOLJENJA I STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŠKOLSKE DECE I OMLADINE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI

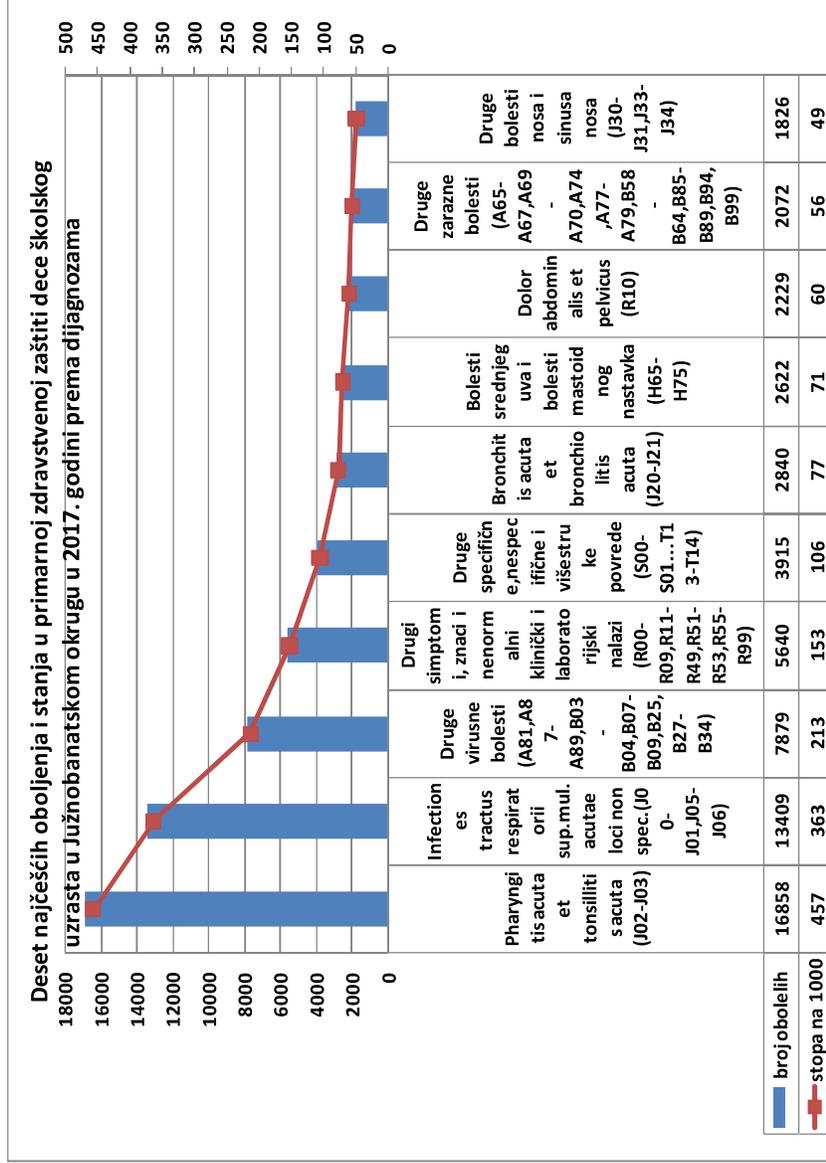
Tabela 26-mast. 6

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	Svega	STAROST									
				Do 6 god.		7 - 9 godina		10 - 14 godina		15 - 19 godina		20 i više	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
279	Druge povrede unutrašnjih organa	S26-S27,S36-S37 S00-S01,S04,S09-S11,S14-S16,S19-S21,S24-S25,S29-S31,S34-S35,S39-S41,S44-S46,S49-S51,S54-S56,S59-S61,S64-S66,S69-S71,S74-S76,S79-S81,S84-S86,S89-S91,S94-S96,S99,T00-T01,T06-T07,T09,T11,T13-T14	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	
281	Druge specifične, nespecifične i višestruke povrede		3915	50	1011	1625	1229	0	0	0	0	0	
282	Uticaji stranog tela unetog preko prirodnog otvora	T15-T19	75	4	21	28	22	0	0	0	0	0	
283	Opekotine i nagrizi	T20-T32	88	2	28	28	30	0	0	0	0	0	
284	Trovanje drogama i biološkim supstancama	T36-T50	2	0	0	1	1	0	0	0	0	0	
285	Toksična dejstva supstanci nemedicinskog porekla	T51-T65	2	0	0	1	1	0	0	0	0	0	
286	Sindrom lošeg postupanja	T74	15	0	4	7	4	0	0	0	0	0	
287	Drugi i nespecifični uticaji spoljnih uzroka	T33-T35,T66-T73,T75-T78	34	0	13	12	9	0	0	0	0	0	
289	Posledice povreda, trovanja i druge posledice spoljnih uzroka	T90-T98	76	0	24	29	23	0	0	0	0	0	
GRUPA XXI	FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVSTVENO STANJE I KONKTAT SA ZDRAVSTVENOM SLUŽBOM	Z00-Z99	12544	73	2801	6278	3391	1					
290	Lica koja traže zdravstvene usluge radi pregleda i ispitivanja	Z00-Z13	11496	71	2627	5760	3037	1					
292	Ostala lica potencijalno zdravstveno ugrođena zaraznom bolešću	Z20,Z22-Z29	518	1	80	352	85	0					
294	Preporodajni pregledi i druge kontrole trudnoće	Z34-Z36	11	0	3	5	3	0					
297	Lica u zdravstvenim službama radi određenih tretmana i zdr. zaštite	Z40-Z54	25	0	11	9	5	0					
298	Lica u zdravstvenim službama iz drugih razloga	Z31-Z33,Z37,Z55-Z99	494	1	80	152	261	0					

Grafikon 15.

Grafikon 16.

**Zdravstvena zaštitna
žena**

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA ŽENA

Zdravstvenu zaštitu žena starijih od 15 godina, u domovima zdravlja na teritoriji Južnobanatskog okruga u 2017. godini pružalo je 21 doktora medicine (76% su specijalisti) i 26 medicinskih sestara-tehničara više i srednje stručne spreme. U proseku 1 doktor medicine je obezbeđivao zdravstvenu zaštitu za 5863 žena starijih od 15 godina, a jedna medicinska sestra-tehničar na 4735 žena.

U 2017. godini svaka druga žena starija od 15 godina je posetila doktora medicine specijalistu ginekologa zbog dijagnostike i lečenja, sa prosečno 2,5 poseta po epizodi lečenja. Najviše lečenih žena (32%) pripada dobnoj grupi od 40-49 godina. Kod ostalih medicinskih radnika, zbog dijagnostičkih i terapijskih procedura obavljeno je 2,5 poseta na svaki prvi pregled kod doktora medicine. Godišnja opterećenost lekara iznosi 4403 poseta, dnevna opterećenost 20 poseta. U okviru savetovališnog rada, posebno se prati rad savetovališta za trudnice i savetovališta za planiranje porodice.

U savetovalištim za trudnice evidentirano je 21157 poseta, sa prosečno 9,59 poseta po trudnoj ženi, od toga 2205 prvih poseta. Najveći broj žena (39%), koje su posetile savetovalište za trudnice je bio u dobnoj grupi od 30-39 godina; u odnosu na mesec trudnoće, 44% je posetilo doktora medicine u prvom tromesečju, a 38% u drugom tromesečju. 18% žena se prvi put javilo lekaru u podmakloj trudnoći (posle 6 meseci). Od ukupnog broja prvih poseta savetovalištu za trudnice, 19% su posete zbog nekog patološkog stanja.

Svaka 10. žena generativnog doba posetila je prvi put u životu savetovalište za planiranje porodice u ovoj godini. Među ženama koje su se prvi put javile doktoru medicine u vezi planiranja porodice, najveći broj pripada dobnoj grupi od 30-39 godina (29%), a oko 8% njih je bilo mlađe od 19 godina. Doktori medicine su najčešće ordinirali oralna (60%) kontraceptivna sredstva.

U službama za zdravstvenu zaštitu žena starijih od 15 godina, na teritoriji Južnobanatskog okruga, u 2017. godini, opšta stopa morbiditeta iznosi 192 na 1000 žena. Pet vodećih grupa bolesti čine oko 99% ukupnog morbiditeta:

- faktori koji utiču na zdr. stanje i kontakt sa zdr. službom (112 na 1000 žena),
- bolesti mokraćno-polnog sistema (67 na 1000 žena),
- tumori (8 na 1000 žena),
- trudnoća, rađanje i babinje (3 na 1000 žena) i
- zarazne i parazitarne bolesti (0,8 na 1000 žena).

**ZDRAVSTVENI RADNICI U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŽENA PREMA STRUČNOJ SPREMI U DOMOVIMA ZDRAVLJA
U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 27.

R.b	ZDRAVSTVENA USTANOVA	UKUPNO	ZDRAVSTVENI RADNICI										ZDRAVSTVE NI SARADNICI	Punktovi	
			LEKARI			SA VIŠOM STRUČNOM SPREMOM			SREDNJA STRUČNA SPREMA						
			SVEGA	OPŠTE MEDICINE	OD TOGA NA SPECIJALIZACIJI	UKUPNO	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE- TEHNIČARI	UKUPNO	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE- TEHNIČARI	UKUPNO	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE- TEHNIČARI	UKUPNO			
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12					
0	1	47	21	0	5	16	2	2	2	2	24	16	0	8	
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	3	1			1					2				1
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	3	1			1					2				1
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	10	4	1	3	1	1				5				1
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	3	2		2						1				1
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	4	2		2						2				1
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	3	2	1	1						1				1
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	19	8	2	6	1	1				10				1
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	2	1	1							1				1

BROJ POSETA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŽENA U DOMOVIMA ZDRAVLJA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI

Tabela 28.

R.br.	ZDRAVSTVENA USTANOVA	RADI SISTEMATSKIH PREGLEDA	RADI KONTROLNIH PREGLEDA	POSETE U ORDINACIJI										KUĆNE POSETE			psiholog	soc.radniku	
				UKUPNO	PRVE POSETE KOD LEKARA						KOD OSTALIH MEDICINSKIH RADNIKA	LEKARA RADNIKA	KOD OSTALIH MEDICINSKIH RADNIKA	12	13	14			
					SVEGA	OD TOGA PREMA STAROSTI ŽENA													
						do 19 godina	20 - 29 godina	30 - 39 godina	40 - 49 godina	50 i više godina									10
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15				
	UKUPNO	16699	5957	62257	24207	1374	5515	6269	7789	3260	24596	2	2	128	133				
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	433	1004	2595	1120	42	171	226	268	413	790								
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	765	855	3996	1899	79	219	563	728	310	281	2	2						
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	1150	1735	1928	1684	152	363	405	393	371	499								
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	713	432	5293	685	125	198	157	146	59	2587								
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	669	804	4905	1942	64	297	358	509	714	2265			128	133				
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	321	721	602	148	3	38	50	36	21	235								
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	12220		42052	16306	880	4120	4398	5600	1308	17652								
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	428	406	886	423	29	109	112	109	64	287								

**BROJ ORDINIRANIH KONTRACEPTIVNIH SREDSTAVA U SAVETOVALIŠTU ZA PLANIRANJE PORODICE U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI
ŽENA U DOMOVIMA ZDRAVLJA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 29

R.br.	ZDRAVSTVENA USTANOVA	UKUPNO POSETA	OD TOGA PO VRSTI ORDINIRANIH KONTRACEPTIVNIH SREDSTAVA				DRUGIRAZLOZI POSETE
			ORALNA	INTRAUTERINA	DIJAFRAGMA	DRUGA LOKALNA	
0	1	2	3	4	5	6	7
	UKUPNO	2633	1567	127	46	684	209
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	590	267	2		140	181
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	452	436	16			
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	171	171				
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	98	89	9			
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	688	145	18		525	
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	79	32			19	28
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	484	404	80			
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	71	23	2	46		

**BROJ POSETA SAVETOVALIŠTU ZA PLANIRANJE PORODICE U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŽENA
U DOMOVIMA ZDRAVLJA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 30.

R. br.	ZDRAVSTVENA USTANOVA	POSETE SAVETOVALIŠTU ZA PLANIRANJE PORODICE										PRVPUT U SAVETOVALIŠTU UOPŠTE		
		UKUPNO POSETA		POSETE KOD LEKARA						POSETE KOD NELEKARA				
		SVEGA	do 19 godina	OD TOGA PREMA STAROSTI ŽENE			20 - 29 godina	30 - 39 godina	40 i više godina	4	5		6	7
				2	3	4								
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
	UKUPNO	2716	2179	213	748	787	431						698	
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	590	447	41	150	172	84						341	
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	452	157	6	32	54	65						157	
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	171	171	4	68	79	20						171	
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	98	54	19	23	8	4							
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	688	688	24	232	264	168							
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	79	79	3	35	29	12						29	
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	567	567	112	200	177	78							
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	71	16	4	8	4								

**BROJ POSETA SAVETOVALIŠTU ZA TRUDNICE U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŽENA U DOMOVIMA ZDRAVLJA U
JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 31.

R. br.	ZDRAVSTVENA USTANOVA	OD TOGA PRVE POSETE SAVETOVALIŠTU ZA TRUDNICE														
		Trudnice prvi put u savetovalistu			PREMA PATOLOŠKOM STANJU			prve posete prema starosti								
		do 3 meseca	4-6 meseci	7 i više meseci	ukupno	do 3 meseca	4-6 meseci	7-9 meseci	ukupno	svoga	do 19	20-29	30-39	40-49	50 i više	
0	UKUPNO	973	845	387	423	180	172	71	21157	2205	182	864	865	294	0	
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	83	45	34	0				962	162	19	89	50	4		
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	91	16		5	5			990	107	7	69	31			
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	397	65	34	34	16	5	13	2191	496	56	152	261	27		
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	98	36	30	35	20	15		1773	164	36	72	31	25		
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	191	45	21	115	67	31	17	1981	257	27	151	75	4		
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	15	12	6	3	1	2		302	33	2	17	14			
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	60	620	259	220	65	115	40	12476	939	25	295	392	227		
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	38	6	3	11	6	4	1	482	47	10	19	11	7		

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŽENA U
JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 32.

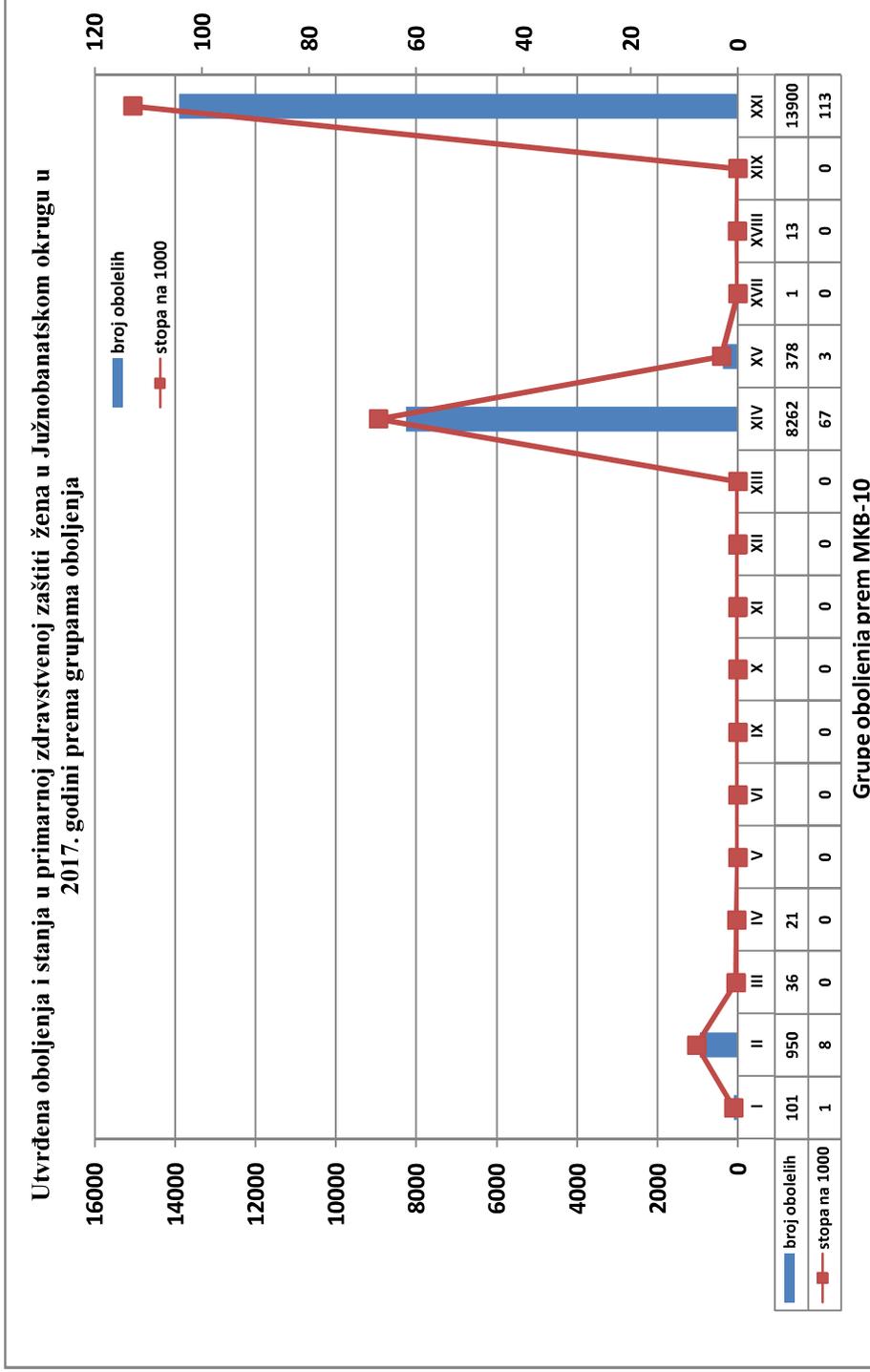
Р.бр. 0	МОРБИДИТЕТНА ЛИСТА (МКБ - 10)	ШИФРА 2	СВЕГА 3
УКУПНО		A00 - T98	23662
GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00 - B99	101
018	Druge bakterijske bolesti	A21-A22,A24-A28,A31-A32,A38,A42-A49	1
023	Infectiones sexuales chlamydiales	A55-A56	1
024	Druge infekcije pretežno prenete polnim putem	A57-A64	71
041	Druge virusne bolesti	A81,A87-A89,B03-B04,B07-B09,B25,B27-B34	2
042	Mycoses	B35-B49	26
GRUPA	TUMORI	C00-D48	950
071	Neoplasma malignum cutis	C44	1
073	Neoplasma malignum mammae	C50	62
074	Neoplasma malignum cervicis uteri	C53	77
075	Neoplasma malignum corporis uteri	C54-C55	38
076	Drugi zloćudni tumori ženskih polnih organa	C51-C52,C56-C58	50
079	Neoplasma malignum vesicae urinariae	C67	1
084	Drugi sekundarni, zloćudni tumori neoznačenih i raznih lokalizacija	C73-C80,C97	1
089	Carcinoma in situ cervicis uteri	D06	8
090	Neoplasma benignum cutis	D22-D23	1
091	Neoplasma benignum mammae	D24	83
092	Leiomyoma uteri	D25	377
093	Neoplasma benignum ovarii	D27	210
096	Dobroćudni tumori, drugi tumori >>in situ<< i tumori	D00-D05,D07-D21,D26,D28-D29,D31-	41
GRUPA	BOLESTI KRV I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA	D50-D89	36
097	Anemia sideropenica	D50	35
099	Hemoragijska stanja i druge bolesti krvi i krvotvornih organa	D65-D77	1
GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	21
111	Drugi poremećaji žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma	E15-E35,E58-E63,E65,E67-E85,E87-E90	21
GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAČNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	8262
215	Mokraćni kamenci	N20-N23	8
216	Cystitis	N30	230
217	Druge bolesti sistema za mokrenje	N25-N29,N31-N39	245
223	Bolesti dojke	N60-N64	567
224	Salpingitis et oophoritis	N70	706
225	Cervicitis uteri	N72	686
226	Druga zapaljenja ženskih karličnih organa	N71,N73-N77	1861

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ŽENA U
JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

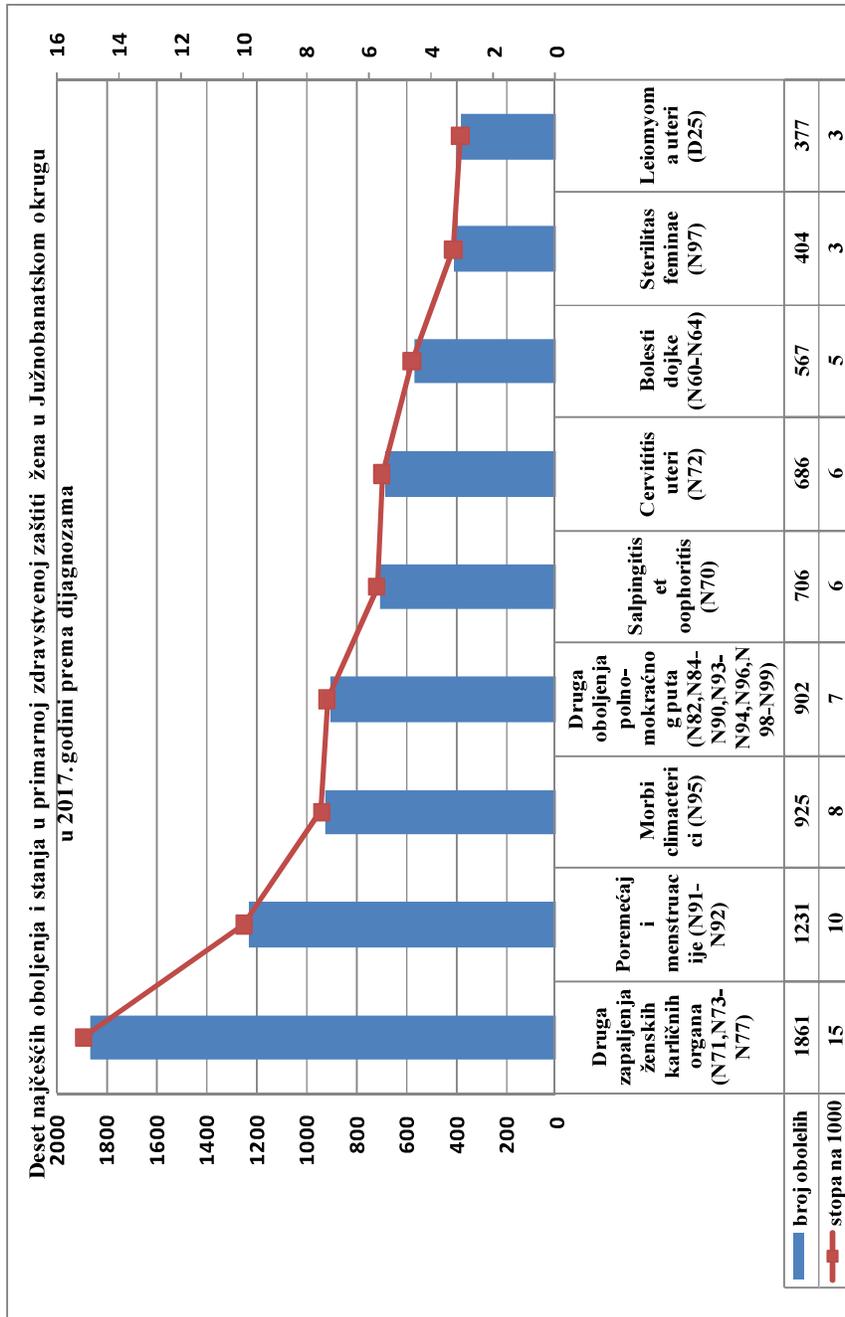
Tabela 32. nast.-1

P.бр.	МОРБИДИТЕТНА ЛИСТА (МКБ - 10)	ШИФРА	СВЕГА
227	Endometriosis	N80	34
228	Prolapsus genitaliorum femininorum	N81	275
229	Morbi ovarii, tubae uterinae et parametrij non inflammatorii	N83	188
230	Poremećaji menstruacije	N91-N92	1231
231	Morbi climacterici	N95	925
232	Sterilitas feminae	N97	404
233	Druga oboljenja polnomokraćnog puta	N82,N84-N90,N93-N94,N96,N98-N99	902
GRUPA XV	TRUDNOĆA, RADANJE I BABINJE	P00-P96	378
234	Abortus spontaneus	O03	23
235	Abortus medicalis	O04	4
236	Druge trudnoće sa pobačajem	O00-O02,O05-O08	41
237	Otok,belančevine u mokraći i povišen pritisak u trudnoći, porođaju i porođajnom periodu	O10-O16	3
239	Briga trudnice u vezi pola i amnionske duplje i mogućih problema porođaja	O33-O43,O47,O48	5
242	Druge komplikacije trudnoće i porođaja	O20-O29,O60-O63,O67-O71,O73-O75,O81-O84	277
243	Partus spontaneus simplex	O80	3
244	Komplikacije u babinjama i drugim stanjima koja komplikuju trudnoću i radanje	O85-O99	22
GRUPA XVII	UROĐENE NAKAZNOSTI DEFORMACIJE I HROMOSOMSKE NENORMALNOSTI	Q00-Q99	1
261	Druge anomalije polnomokraćnog sistema	Q50-Q52,Q54-Q64	1
GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	13
267	Dolor abdominalis et pelvis	R10	12
270	Drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi	R00-R09,R11-R49,R51-R53,R55-R99	1
GRUPA XXI	FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVSTVENO STANJE I KONKTAT SA ZDRAVSTVENOM SLUŽBOM	Z00-Z99	13900
290	Lica koja traže zdravstvene usluge radi pregleda i ispitivanja	Z00-Z13	10597
292	Ostala lica potencijalno zdravstveno ugrožena zaraznom bolešću	Z20,Z22-Z29	1
293	Kontracepcija	Z30	1107
294	Preporođajni pregledi i druge kontrole trudnoće	Z34-Z36	574
296	Nega i pregled posle porođaja	Z39	930
297	Lica u zdravstvenim službama radi određenih tretmana i zdr. zaštite	Z40-Z54	18
298	Lica u zdravstvenim službama iz drugih razloga	Z31-Z33,Z37,Z55-Z99	673

Grafikon 17.

Grafikon 18.

Zdravstvena zaštita radnika

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA RADNIKA

Prema popisu iz 2011. godine radno aktivno stanovništvo obuhvata populaciju između 20 i 65 godina starosti, iznosi 63% stanovnika Južnobanatskog okruga. Ovoj populaciji zdravstvenu zaštitu obezbeđuju služba za zdravstvenu zaštitu odraslih i služba za zdravstvenu zaštitu radnika. Zdravstvena zaštita radno angažovanog stanovništva se obavlja u službama medicine rada i na teritoriji Južnobanatskog okruga ona obuhvata zaposlene u državnom i privatnom sektoru (prema podacima Republičkog Zavoda za statistiku broj zaposlenih u 2017. godini iznosi 64346 stanovnika ili 22 % od ukupnog broja stanovnika u okrugu). U službama medicine rada u 2017. godini, angažovano je 9 doktora medicine (77% su specijalisti) i 10 medicinskih sestara-tehničara više i srednje stručne spreme. U proseku 1 doktor medicine je obezbeđivao zdravstvenu zaštitu za 7149 radno aktivnih stanovnika, a jedna medicinska sestra-tehničar 6434 radno aktivnih stanovnika.

Tokom 2017. godine svaki radnik je prosečno imao 1,17 epizode lečenja sa 1 kontrolnom posetom doktoru medicine u ordinaciji zbog bolesti ili povreda i 0,5 poseta kod medicinske sestre-tehničara zbog različitih intervencija. Godišnja opterećenost lekara iznosi 6115 poseta, dnevna opterećenost 28 poseta i 3 posete na sat.

Preventivnim pregledima (sistematski, periodični, kontrolni) je obuhvaćeno 6% radnika.

U cilju zapošljavanja pregledano je ukupno 569 lica pri čemu nije bilo nesposobnih za rad.

U službama za zdravstvenu zaštitu radno aktivnog stanovništva, na teritoriji Južnobanatskog okruga, u 2017. godini, na 1000 radnika registrovano je 276 različitih oboljenja. Pet vodećih grupa bolesti čine 53% ukupnog morbiditeta ove grupacije stanovnika, a to su:

- bolesti sistema za disanje (36 na 1000 zaposlenih stanovnika),
- bolesti sistema krvotoka (34 na 1000 zaposlenih stanovnika),
- bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma (21 na 1000 zaposlenih stanovnika),
- bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva (19 na 1000 zaposlenih stanovnika) i
- bolesti mokraćno-polnog sistema (17 na 1000 zaposlenih stanovnika).

ZDRAVSTVENI RADNICI I ZDRAVSTVENI SARADNICI PO OPŠTINAMA U SLUŽBI MEDICINE RADA U 2017. GODINI U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU

Tabela 33.

R. br.	ZDRAVSTVENA USTANOVA	ZDRAVSTVENI RADNICI										SA NIŽOM SPREMOM	NEMEDICINSKI RADNICI				MESTA PUNKTOVI
		LEKARI			VIŠA STRUČNA SPREMA			SREDNJA STRUČNA SPREMA					UKUPNO	PSIHOLOZI	SOCIJALNI RADNICI	OSTALI	
		SVEGA	OD TOGA		UKUPNO	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI	UKUPNO	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI	UKUPNO	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI	UKUPNO						
			OPŠTE MEDICINE	NA SPECIJALIZACIJI													
0.	1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16		
	UKUPNO	9	2	0	7	0	0	10	10	0	1	0	1	0	4		
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	1			1			1	1						1		
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	1	1					1	1						1		
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	4			4			4	4		1		1		1		
4	DOM ZDRAVLJA KOVIN	3	1		2			4	4						1		
5	DOM ZDRAVLJA PANČEVO																

PERIODIČNI, SISTEMATSKI I KONTROLNI PREGLEDI PO OPŠTINAMA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI

Tabela 34.

R.b	ZDRAVSTVENA USTANOVA	SISTEMATSKI I KONTROLNI PREGLEDI RADNIKA				PERIODIČNI I SISTEMATSKI PREGLEDI OMLADINE				PROMENU RADNOG MESTA			
		PREGLEDANO		PREDLOŽENO ZA PROMENU RADNOG MESTA	KONTROLNI PREGLEDI		UČENICI ŠKOLE ZA KVALIFIKOVANE RADNIKE		PREDLOZ. ZA PROMENU RADNOG MESTA		OMLADINA DO 19 GOD		
		UKUPNO	OD TOGA SA UTVRĐENIM PATOLOŠKIM STANJEM		UKUPNO	OD TOGA SA UTVRĐENIM PATOLOŠKIM STANJEM	UKUPNO	OD TOGA PREGLEDAN			OD TOGA PREGLEDAN	NADJENO SA UTVRĐENIM PATOLOŠKIM STANJEM	
0.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	UKUPNO	1777	56	2208	0	0	196	0	0	0	0	0	0
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR												
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA												
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	1483		2187			196						
4	DOM ZDRAVLJA KOVIN	294	56	21									
5	DOM ZDRAVLJA PANČEVO												

POSETE, PREGLEDANA LICA U CILJU ZAPOSLENJA PO OPŠTINAMA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI

Tabela 35.

R. br.	ZDRAVSTVENA USTANOVA	ZAPOSILAVANJA																								
		RADI SISTEMATSKIH PREGLEDA				RADI PERIODIČNIH MEDICINSKIH PREGLEDA		RADI KONTROLNIH PREGLEDA		PATRONAŽNE		U ORDINACIJI			KUĆNE POSETE		PREGLEDANIH			SPOSOBNI ZA RAD			NESPOSOBNI ZA RAD		POSETE KOD PSIHologa	POSETE KOD SOCIjalNOG RADNIKA
		RADI PERIODIČNIH MEDICINSKIH PREGLEDA		RADI KONTROLNIH PREGLEDA		PATRONAŽNE		U ORDINACIJI			KUĆNE POSETE		PREGLEDANIH			SPOSOBNI ZA RAD		NESPOSOBNI ZA RAD		POSETE KOD PSIHologa	POSETE KOD SOCIjalNOG RADNIKA					
		2	3	4	5	6	7	8	9	10	16	17	18	19	20	21	22									
0	UKUPNO	595	1291	239	0	50307	15470	13178	66	154	569	767	260	0	6565	126										
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	21		10		5781	3189	2610	66	154	29	29														
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	86		116		6523	214																			
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	39		113		15783	4419	4286			540	509	31		4434											
4	DOM ZDRAVLJA KOVIN	449	1291			22220	7648	6282				229	229		2131	126										
5	DOM ZDRAVLJA PANČEVO																									

**BROJ OBOLJENJA - STANJA U PRIMARNOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI RADNO AKTIVNOG
STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 36.

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	SVEGA
0	1	2	3
	UKUPNO	A00 - T98	15209
GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00 - B99	495
005	Diarrhoea et gastroenteritis	A09	67
006	Druge zarazne bolesti	A02,A04-A05,A07-A08	103
007	Tuberculosis pulmonis	A15-A16	1
018	Druge bakterijske bolesti	A21-A22,A24-A28,A31-	27
024	Druge infekcije pretežno prenete polnim putem	A57-A64	1
033	Infectiones herpesvirales	B00	15
034	Varicella et Herpes zoster	B01-B02	16
039	Morbus HIV	B20-B24	1
041	Druge virusne bolesti	A81,A87-A89,B03-B04,B07-	202
042	Mycoses	B35-B49	15
048	Echinococcosis	B67	3
057	Druge zarazne bolesti i parazitarne bolesti	A65-A67,A69-A70,A74,A77-	44
GRUPA II	TUMORI	C00-D48	398
058	Zloćudni tumori usne, usne duplje i ždrela	C00-C14	9
060	Neoplasma malignum gasteris	C16	4
061	Neoplasma malignum coli	C18	18
062	Zloćudni tumori rektosigmoidnog spoja debelog creva,čmara i	C19-C21	37
063	Neoplasma malignum hepatis et ductum biliarium intrahepaticorum	C22	5
064	Neoplasma malignum pancreatis	C25	1
067	Neoplasma malignum tracheae,bronchi et pulmonis	C33_C34	29
068	Drugi zloćudni tumori organa za disanje i intratorakalnih organa	C30-C31,C37-C39	4
070	Melanoma malignum cutis	C43	1
071	Neoplasma malignum cutis aliud	C44	11
072	Zloćudni tumori vezivnog i mekog tkiva	C45-C49	3
073	Neoplasma malignum mammae	C50	29
074	Neoplasma malignum cervicis uteri	C53	1
075	Neoplasma malignum corporis uteri	C54-C55	11
076	Drugi zloćudni tumori ženskih polnih organa	C51-C52,C56-C58	3
077	Neoplasma malignum prostatae	C61	19
078	Drugi zloćudni tumori muških polnih organa	C60,C62-C63	2
079	Neoplasma malignum vesicae urinariae	C67	5
080	Drugi zloćudni tumori sistema za mokrenje	C64-C66,C68	12
081	Neoplasma malignum oculi et adnexorum oculi	C69	2
082	Neoplasma malignum cerebrale	C71	3
083	Zloćudni tumori drugih delova centralnog nervnog sistema	C70,C72	1
084	Drugi sekundarni, zloćudni tumori neoznačenih i raznih lokalizacija	C73-C80,C97	9
086	Lymphoma non Hodgkin	C82-C85	2
088	Drugi zloćudni tumori limfne žlezde, krvne loze i srodnog tkiva	C88-C90,C96	3
090	Neoplasma benignum cutis	D22-D23	42
091	Neoplasma benignum mammae	D24	2
092	Leiomyoma uteri	D25	4
093	Neoplasma benignum ovarii	D27	1

**BROJ OBOLJENJA - STANJA U PRIMARNOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI RADNO AKTIVNOG
STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 5b-nast.1

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	SVEGA
0	1	2	3
094	Neoplasma benignum organorum urinariorum	D30	1
095	Neoplasma benigna cerebri et systematis nervosi centralis,	D33	5
096	Dobročudni tumori, drugi tumori >>in situ<< i tumori neizvesnog i nepoznatog ishoda	D00-D05,D07-D21,D26,D28-D29,D31-D32,D34-D48	119
GRUPA III	BOLESTI KRVI I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I	D50-D89	194
097	Anemia sideropenica	D50	143
098	Druge slabokrvnosti	D51-D64	25
099	Hemoragijska stanja i druge bolesti krvi i krvotvornih organa	D65-D77	5
100	Neki poremećaji imunog sistema	D80-D89	21
GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	1332
101	Poremećaji štitaste žlezde zbog nedostatka joda	E00-E02	76
102	Thyreotoxicosis	E05	26
103	Drugi poremećaji štitaste žlezde	E03-E04,E06-E07	242
104	Diabetes mellitus	E10-E14	559
105	Pothranjenost	E40-E46	71
107	Drugi nedostaci vitamina	E51-E56	46
109	Obesitas	E66	12
111	Drugi poremećaji žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i	E15-E35,E58-E63,E65,E67-E85,E87-	300
GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	599
112	Dementia	F00-F03	41
113	Disordines mentales et disordines morum propter usum	F10	31
114	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani upotrebom	F11-F19	6
115	Shizofrenija, shizotipski poremećaji, sumanutni poremećaji	F20-F29	31
116	Poremećaji raspoloženja (afektivni poremećaji)	F30-F39	246
117	Neurotski, stresogeni i somatoforni poremećaji	F40-F48	165
118	Retardatio mentalis	F70-F79	4
119	Drugi duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	F04-F09,F50-F69,F80-F99	75
GRUPA VI	BOLESTI NERVOG SISTEMA	G00-G99	310
120	Zapaljenske bolesti centralnog nervnog sistema	G00-G09	3
121	Morbus Parkison	G20	22
122	Morbus Alzheimer	G30	15
123	Sclerosis multiplex	G35	14
124	Epilepsia	G40-G41	30
125	Migrena i druge glavobolje	G43-G44	127
126	Ischaemia cerebri transitiva et syndromae affines	G45	4
127	Poremećaji nerava, korena živaca i snopova živaca	G50-G59	16
128	Moždana paraliza i drugi simptomi paralize	G80-G83	17
129	Druge bolesti nervnog sistema	G10-G13,G21-G26,G31-G32,G36-G37,G46-G47,G60-G73,G90-G99	62
GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJKA OKA	H00-H59	331
130	Bolesti očnog kapka	H00-H01	47
131	Bolesti vežnjače oka	H10-H13	48
132	Bolesti beonjače i rožnjače	H15-H19	16
133	Cataracta i druga oboljenja sočiva	H25-H28	19
134	Ablatio retinae et ruptura retinae	H33	2
135	Glaucoma	H40-H42	68
136	Strabismus	H49-H50	21

**BROJ OBOLJENJA - STANJA U PRIMARNOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI RADNO AKTIVNOG
STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 36 -nast.2

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	SVEGA
0	1	2	3
137	Anomaliae refractionis et anomaliae accommodationis	H52	4
138	Amaurosis et amblyopia	H54	3
139	Drugi poremećaji oka i pripojka oka	H02-H06,H20-H22,H30-H32,H34-H36,H43-H48,H51,H53,H55-H59	103
GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95	238
140	Bolesti srednjeg uva i bolesti mastoidnog nastavka	H65-H75	73
141	Surditas	H90-H91	11
142	Druge bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka	H60-H62,H80-H83,H92,H95	154
GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	2183
143	Febris rheumatica	I00-I02	97
144	Hronične reumatske bolesti srca	I05-I09	45
145	Hypertensio arterialis essentialis (primaria)	I10	1228
146	Druge bolesti krvnog pritiska	I11-I15	116
147	Infarctus myocardi acutus	I21-I22	18
148	Druge ishemijske bolesti srca	I20,I23-I25	91
150	Poremećaji sprovodnog sistema srca i aritmije srca	I44-I49	112
151	Insufficiencia cordis	I50	4
152	Druge bolesti srca	I27-I43,I51-I52	161
153	Krvarenja u mozgu	I60-I62	1
154	Infarctus cerebri	I63	14
156	Druge bolesti krvnih sudova mozga	I65-I69	39
157	Atherosclerosis	I70	17
158	Morbi vasorum periphericorum alii	I73	2
160	Druge bolesti arterija,arteriola i kapilara	I71-I72,I77-I79	44
161	Zapaljenje vena,zapaljenje vena sa trombozom,embolija i tromboza vena	I80-I82	44
162	Varices venarum extremitatum inferiorum	I83	27
163	Haemorrhoides	I84	52
164	Druge bolesti krvotoka	I85-I99	71
GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	2303
165	Pharyngitis acuta et tonsillitis acuta	J02-J03	1016
166	Laryngitis et tracheitis acuta	J04	24
167	Infectiones tractus respiratorii superioris multiplices acutae loci non	J00-J01,J05-J06	572
168	Influenza	J10-J11	120
169	Pneumonija	J12-J18	28
170	Bronchitis acuta et bronchiolitis acuta	J20-J21	211
171	Sinusitis chronica	J32	11
172	Druge bolesti nosa i sinusa nosa	J30-J31,J33-J34	97
173	Morbi tonsillarium et vegetationum adenoidium chronici	J35	1
174	Druge bolesti gornjeg dela sistema za disanje	J36-J39	3
175	Zapaljenje dušnica, emfizem i druge obstruktivne bolesti pluća	J40-J44	93
176	Asthma bronchiale	J45-J46	97
177	Bronchiectasia	J47	1
179	Druge bolesti sistema za disanje	J22,J66-J99	29
GRUPA XI	BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	675
180	Caries dentium	K02	7

**BROJ OBOLJENJA - STANJA U PRIMARNOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI RADNO AKTIVNOG
STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 36 -nast.3

R. br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	SVEGA
0	1	2	3
181	Druge bolesti zuba i potpornih struktura	K00-K01,K03-K08	36
182	Druge bolesti usne duplje, pljuvačnih žlezda i vilica	K09-K14	21
183	Ulcus ventriculi et ulcus duodeni	K25-K27	4
184	Gastritis et duodenitis	K29	191
185	Druge bolesti jednjaka, želuca i dvanaestopalačnog creva	K20-K23	130
186	Bolesti slepog creva	K35-K38	9
187	Hernia inguinalis	K40	28
188	Hernia femoralis	K41-K46	13
189	Morbus Crohn et colitis ulcerosa	K50-K51	16
190	Ileus paralyticus et obstructio intestinalis,sine hernia	K56	2
191	Diverticulosis intestini	K57	1
192	Druge bolesti creva i potbušnice	K52-K55,K58-K67	107
193	Morbus hepatis alcoholicus	K70	5
194	Druge bolesti jetre	K71-K77	27
195	Cholelithiasis et cholecystitis	K80-K81	36
196	Akutno zapaljenje i druge bolesti gušterače	K85-K86	20
197	Druge bolesti sistema za varenje	K82-K83,K87-K93	22
GRUPA XII	BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	L00-L90	439
198	Infekcije kože i potkožnog tkiva	L00-L08	167
199	Druge bolesti kože i potkožnog tkiva	L10-L99	272
GRUPA XIII	BOLESTI MIŠIČNO-KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	M00-M99	1203
200	Zapaljenje zglobova	M05-M14	80
201	Degenerativno zapaljenje zglobova	M15-M19	114
202	Stečeni deformiteti udova	M20-M21	2
203	Druga oboljenja zglobova	M00-M03,M22-M25	102
204	Sistemska oboljenja vezivnog tkiva	M30-M36	12
205	Poremećaji vratnog i drugog međupršlenskog diska	M50-M51	25
206	Druga oboljenja leđa	M40-M49,M53-M54	697
207	Bolesti mekog tkiva	M60-M79	126
208	Poremećaj strukture i gustine kostiju	M80-M85	15
209	Osteomyelitis	M86	2
210	Druge bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva	M87-M99	28
GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAČNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	1068
211	Akutni i progresivni bubrežni sindromi	N00,N01	3
212	Druge bolesti glomerula bubrega	N02-N08	10
213	Bolesti kanalića bubrega i međucelijskog tkiva	N10-N16	3
214	Nedovoljna funkcija bubrega	N17-N19	17
215	Mokraćni kamenci	N20-N23	92
216	Cystitis	N30	120
217	Druge bolesti sistema za mokrenje	N25-N29,N31-N39	453
218	Hyperplasia prostatae	N40	123
219	Morbi prostatae alii	N41-N42	12
220	Hydrocele et spermatocele	N43	8
221	Phymosis et paraphymosis	N47	3
222	Druge bolesti muških polnih organa	N44-N46,N48-N51	17
223	Bolesti dojke	N60-N64	80

**BROJ OBOLJENJA - STANJA U PRIMARNOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI RADNO AKTIVNOG
STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 36 -nast.4

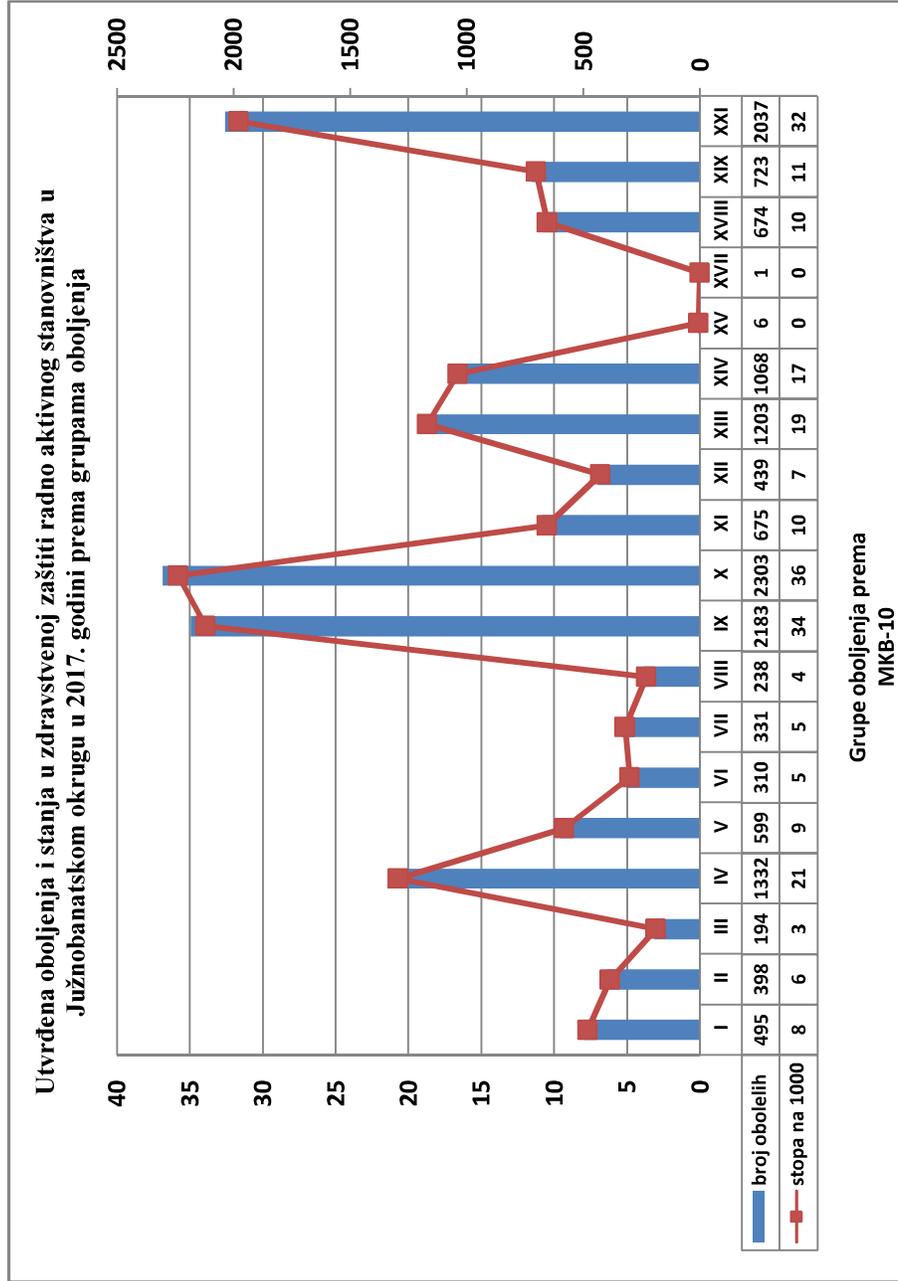
R. br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	SVEGA
0	1	2	3
224	Salpingitis et oophoritis	N70	1
225	Cervicitis uteri	N72	4
226	Druga zapaljenja ženskih karličnih organa	N71,N73-N77	6
229	Morbi ovarii, tubae uterinae et parametrij non inflammatorii	N83	2
230	Poremećaji menstruacije	N91-N92	44
232	Sterilitas feminae	N97	2
233	Druga oboljenja polnomokračnog puta	N82,N84-N90,N93-N94,N96,N98-N99	68
GRUPA XV	TRUDNOĆA, RAĐANJE I BABINJE	O00-O99	6
239	Briga trudnice u vezi pola i amnionske duplje i mogućih problema porođaja	O33-O43,O47,O48	1
241	Haemorrhagia post partum	O72	1
242	Druge komplikacije trudnoće i porođaja	O20-O29,O60-O63,O67-O71,O73-O75,O81-O84	4
GRUPA XVII	UROĐENE NAKAZNOSTI DEFORMACIJE I HROMOSOMSKE NENORMALNOSTI	Q00-Q99	1
256	Urodene anomalije krvotoka	Q20-Q28	1
GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	674
267	Dolor abdominalis et pelvicius	R10	103
268	Febris causae ingotae	R50	21
269	Senilitas	R54	1
270	Drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi	R00-R09,R11-R49,R51-R53,R55-	549
GRUPA XIX	POVREDE TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIIH FAKTORA	S00-S98	723
271	Fractura cranii et ossium faciei	S02	3
272	Prelomi vrata, grudnog koša i karlice	S12,S22,S32,T08	2
273	Fractura femoris	S72	5
274	Prelomi drugih kostiju uda	S42,S52,S62,S82,S92,T10,T12	29
276	Specifična i višestruka ugučuća, rascepi i utišnuća	S03,S13,S23,S33,S43,S53,S63,S73,S83,S93,T03	28
277	Laesio traumatica oculi et orbitae	S05	1
278	Laesio traumatica intracranialis	S06	1
280	Udarne povrede i specifične, višestruke povrede sa amputacijom	S07-S08,S17-S18,S28,S38,S47-S48,S57-S58,S67-S68,S77-S78,S87-S88,S97-S98,T04-T05	2
281	Druge specifične, nespecifične i višestruke povrede	S00-S01,S04,S09-S11,S14-S16,S19-S21,S24-S25,S29-S31,S34-S35,S39-S41,S44-S46,S49-S51,S54-S56,S59-S61,S64-S66,S69-S71,S74-S76,S79-S81,S84-S86,S89-S91,S94-S96,S99,T00-T01,T06-T07,T09,T11,T13-T14	615
282	Utjecaji stranog tela unetog preko prirodnog otvora	T15-T19	7
283	Opekotine i nagrizi	T20-T32	8
285	Toksična dejstva supstanci nemedicinskog porekla	T51-T65	2

**BROJ OBOLJENJA - STANJA U PRIMARNOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI RADNO AKTIVNOG
STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

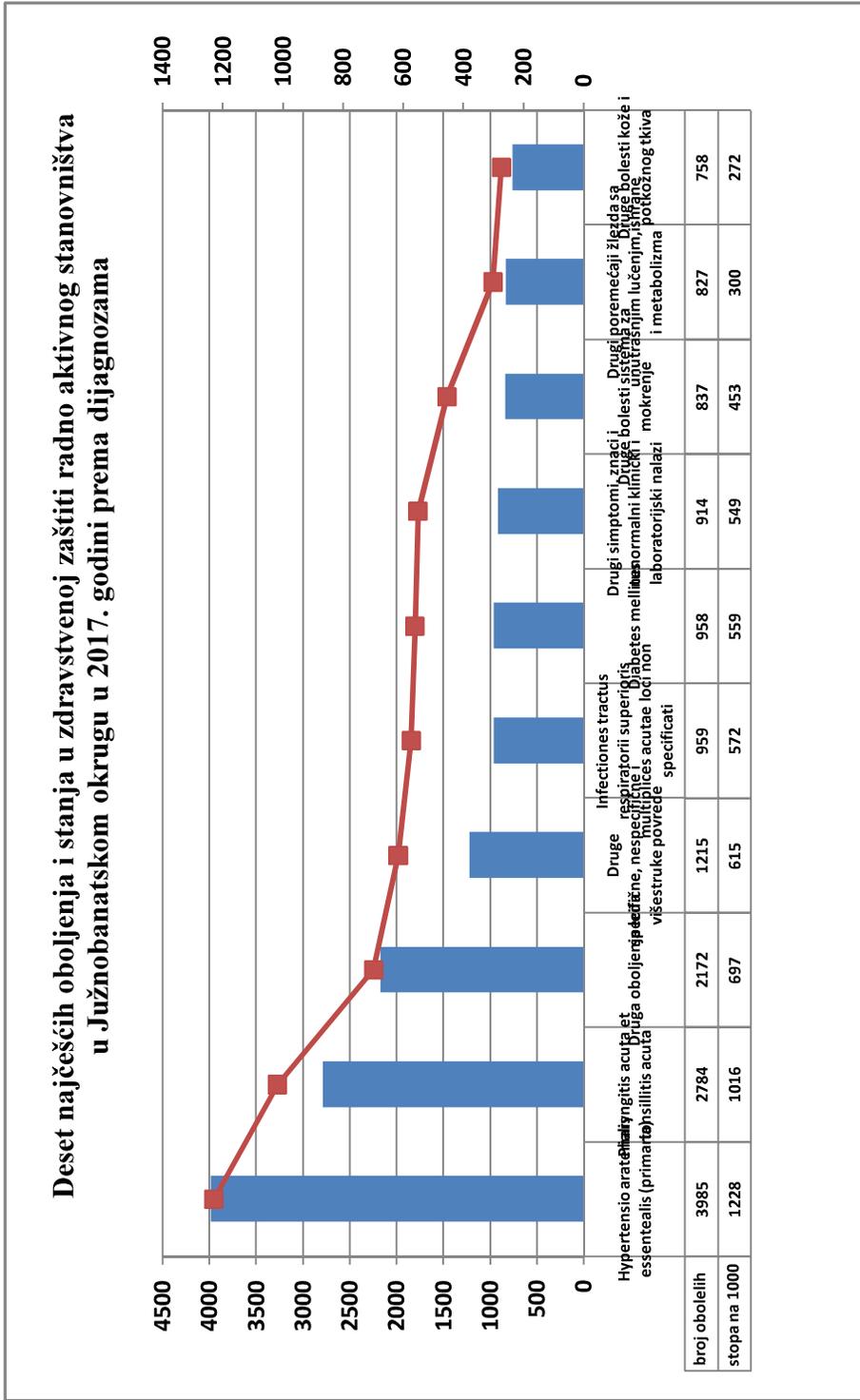
Tabela 36 -nast.5

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	SVEGA
0	1	2	3
287	Drugi i nespecifični uticaji spoljnih uzroka	T33-T35,T66-T73,T75-T78	5
288	Neke rane komplikacije povreda i komplikacije hirurškog i medicinskog lečenja neklasifikovane na drugom mestu	T79-T88	2
289	Posledice povreda, trovanja i druge posledice spoljnih uzroka	T90-T98	13
GRUPA XXI	FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVSTVENO STANJE I KONKTAT SA ZDRAVSTVENOM SLUŽBOM	Z00-Z99	2037
290	Lica koja traže zdravstvene usluge radi pregleda i ispitivanja	Z00-Z13	1807
291	Lica koja traže zdravstvene usluge radi pregleda i ispitivanja	Z21	11
292	Ostala lica potencijalno zdravstveno ugrožena zaraznom bolešću	Z20,Z22-Z29	108
293	Kontracepcija	Z30	3
294	Preporodajni pregledi i druge kontrole trudnoće	Z34-Z36	2
296	Nega i pregled posle porodaja	Z39	2
297	Lica u zdravstvenim službama radi određenih tretmana i zdr. zaštite	Z40-Z54	5
298	Lica u zdravstvenim službama iz drugih razloga	Z31-Z33,Z37,Z55-Z99	99

Grafikon 19.

Grafikon 20.

Zdravstvena zaštita odraslih

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA ODRASLIH

Na pružanju zdravstvene zaštite odraslom stanovništvu, u domovima zdravlja na teritoriji Južnobanatskog okruga, u 2017. godini je angažovano 135 doktora medicine (32% su specijalisti) i 208 medicinskih sestara-tehničara više i srednje stručne spreme. 1 doktor medicine je obezbeđivao zdravstvenu zaštitu za 1677 odraslih stanovnika, a jedna medicinska sestra 1088.

Tokom 2017. godine odraslo stanovništvo je prosečno imalo 4,80 epizoda lečenja sa oko 3 kontrolne posete po epizodi i 1,81 posete kod medicinske sestre-tehničara zbog injekcione terapije, previjanja ili neke druge intervencije.

Opšta stopa registrovanog morbiditeta iznosi 1500 na 1000 stanovnika starijih od 18 godina. To praktično znači da je tokom 2017. godine, u proseku kod svakog stanovnika na teritoriji Južnobanatskog okruga, dijagnostikovano bar jedno oboljenje. Pet vodećih grupa bolesti čine 36% ukupnog morbiditeta:

- bolesti sistema za disanje (297 na 1000 stanovnika),
- bolesti sistema krvotoka (292 na 1000 stanovnika),
- bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma (108 na 1000 stanovnika),
- bolesti mokraćno-polnog sistema (98 na 1000 stanovnika) i
- bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva (83 na 1000 stanovnika).

ZDRAVSTVENI RADNICI U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ODRASLOG STANOVNIŠTVA PREMA STRUČNOJ SPREMI U DOMOVIMA ZDRAVLJA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI

Tabela 37.

R. br	ZDRAVSTVENA USTANOVA	ZDRAVSTVENI RADNICI											Nemedicinski radnici					
		LEKARI						VIŠA STRUČNA SPREMA			SREDNJA STRUČNA SPREMA		sa nižom spremom	ukupno	psiholozi	logopedi	ostali	Mesto-punkтови
		SVEGA	OPŠTE MEDICINE		OD TOGA NA SPECIJALIZACIJI		SVEGA	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI		SVEGA	OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI							
			2	3	4	5		6	7		8	9	10	11	12	13	14	15
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15			
	UKUPNO	135	82	10	43	9	7	199	194	0	0	0	0	0	94			
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	9	8	1				22	19						10			
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	6	4	2				12	12						8			
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	23	15		8	2	1	24	23						25			
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	14	14					15	15						7			
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	11	7	1	3	1		17	16						8			
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	7	2	1	4			9	9						4			
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	57	28	2	27	5	5	86	86						19			
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	8	4	3	1	1	1	14	14						13			

**BROJ POSETA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ODRASLIH STANOVNIKA U DOMOVIMA ZDRAVLJA
U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 38.

Opština	P O S E T E																	
	radi sistematskih pregleda				radi periodičnih pregleda		radi kontrolnih pregleda		patronaže		u ordinaciji kod:				pregledana lica u cijlu zaposlenja			
	radi sistematskih pregleda		radi periodičnih pregleda		radi kontrolnih pregleda		patronaže		u ordinaciji kod:		kućne		sposobni za rad		nesposobni za rad			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14				
UKUPNO	12721	29879	5375	0	1088101	353636	411953	7240	50649	187	185	83	2	0				
ALIBUNAR	87		175		85389	29942	39868	1935	8901									
BELA CRKVA	790		862		54775	15181	22223	117	4281									
VRŠAC	1174		3354		141050	74067	36628	508	1025									
KOVAČICA	2238	2609	939		100819	21008	32262	443	8733	87	87							
KOVIN	3230	5620			102925	34395	45835	730	4419									
OPOVO	1186	2454			53544	13601	13998	879	3665									
PANČEVO	3385	19196			505012	149679	200009	1774	13054	100	98	83	2					
PLANDIŠTE	631		45		44587	15763	21130	854	6571									

**БРОЈ УТВРЂЕНИХ ОБОЛЈЕНЈА - СТАЊА У ЗДРАВСТВЕНОЈ ЗАШТИТИ ОДРАСЛОГ
СТАНОВНИШТВА У ЈУЖНОБАНАТСКОМ ОКРУГУ У 2017. ГОДИНИ**

Tabela 39.

P.бp.	МОРБИДИТЕТНА ЛИСТА (МКБ - 10)	ИИИФРА	СВЕГА
0		2	3
УКУПНО		A00 - T98	339679
GRUPA	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00 - B99	7737
003	Shigellosis	A03	3
004	Amoebiasis	A06	1
005	Diarrhoea et gastroenteritis	A09	695
006	Druge zarazne bolesti	A02,A04-A05,A07-A08	1100
007	Tuberculosis pulmonis	A15-A16	17
008	Tuberculosis alia	A17-A19	1
017	Septicaemia	A40-A41	6
018	Druge bakterijske bolesti	A21-A22,A24-A28,A31-A32,A38,A42-A49	154
020	Syphilis recens	A51	2
022	Infectio gonococcica	A54	1
024	Druge infekcije pretežno prenete polnim putem	A57-A64	27
032	Druge artropodne virusne groznice i virusne hemoragijske groznice	A90-A94,A96-A99	4
033	Infectiones herpesvirales	B00	193
034	Varicella et Herpes zoster	B01-B02	735
035	Morbilli	B05	2
037	Hepatitis acuta B	B16	2
038	Druga virusna žutica	B15,B17-B19	75
039	Morbus HIV	B20-B24	5
041	Druge virusne bolesti	A81,A87-A89,B03-B04,B07-B09,B25,B27-B34	3244
042	Mycoses	B35-B49	1181
045	Tripanosomiasis	B56-B57	2
047	Infectiones trematodicae aliae	B66	1
048	Echinococcosis	B67	6
053	Druge helmintijaze	B68-B71,B75,B77-B83	27
054	Sequelae tuberculosis	B90	8
057	Druge zarazne bolesti	A65-A67,A69-A70,A74,A77-A79,B58-B64,B85-B89,B94,B99	245
GRUPA II	TUMORI	C00-D48	6616
058	Zloćudni tumori usne, usne duplje i ždrela	C00-C14	86
059	Neoplasma malignum oesophagi	C15	22
060	Neoplasma malignum gasteris	C16	64
061	Neoplasma malignum coli	C18	226
062	Zloćudni tumori rektosigmoidnog spoja debelog creva, čmara i čmarnog kanala	C19-C21	262
063	Neoplasma malignum hepatis et ductum biliarium intrahepaticorum	C22	26
064	Neoplasma malignum pancreatis	C25	46
065	Drugi zloćudni tumori organa za varenje	C17,C23-C24,C26	27
066	Neoplasma malignum laryngis	C32	44
067	Neoplasma malignum tracheae, bronchi et pulmonis	C33_C34	393
068	Drugi zloćudni tumori organa za disanje i intratorakalnih organa	C30-C31,C37-C39	13
069	Zloćudni tumor kosti i zglobne hrskavice	C40-C41	18
070	Melanoma malignum cutis	C43	70
071	Neoplasma malignum cutis	C44	183
072	Zloćudni tumori vezivnog i mekog tkiva	C45-C49	53
073	Neoplasma malignum mammae	C50	824
074	Neoplasma malignum cervicis uteri	C53	102

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ODRASLOG
STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 39--nast. 1

R. br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	SVEGA
0	1	2	3
075	Neoplasma malignum corporis uteri	C54-C55	85
076	Drugi zloćudni tumori ženskih polnih organa	C51-C52,C56-C58	93
077	Neoplasma malignum prostatae	C61	196
078	Drugi zloćudni tumori muških polnih organa	C60,C62-C63	37
079	Neoplasma malignum vesicae urinariae	C67	118
080	Drugi zloćudni tumori sistema za mokrenje	C64-C66,C68	92
081	Neoplasma malignum oculi et adnexorum oculi	C69	20
082	Neoplasma malignum cerebri	C71	71
083	Zloćudni tumori drugih delova centralnog nervnog	C70,C72	34
084	Drugi sekundarni, zloćudni tumori neoznačenih i raznih lokalizacija	C73-C80,C97	212
085	Morbus Hodgkin	C81	33
086	Lymphoma non-Hodgkin	C82-C85	90
087	Leucaemia	C91-C95	69
088	Drugi zloćudni tumori limfne žlezde, krvne loze i srodnog tkiva	C88-C90,C96	34
089	Carcinoma in situ cervicis uteri	D06	7
090	Neoplasma benignum cutis	D22-D23	1236
091	Neoplasma benignum mammae	D24	92
092	Leiomyoma uteri	D25	38
093	Neoplasma benignum ovarii	D27	22
094	Neoplasma benignum organorum urinarioum	D30	23
095	Neoplasmata benigna cerebri et systematis nervosi centralis, partium aliorum	D33	45
096	Dobročudni tumori, drugi tumori >>in situ<< i tumori neizvesnog i nepoznatog ishoda	D00-D05,D07-D21,D26,D28-D29,D31-D32,D34-D48	1510
GRUPA III	BOLESTI KRV I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	D50-D89	2965
097	Anemia sideropenica	D50	2205
098	Druge slabokrvnosti	D51-D64	476
099	Hemoragijska stanja i druge bolesti krvi i krvotvornih organa	D65-D77	197
100	Neki poremećaji imunog sistema	D80-D89	87
GRUPA IV	BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	E00-E90	24548
101	Poremećaji štitaste žlezde zbog nedostatka joda	E00-E02	201
102	Thyreototoxicosis	E05	301
103	Drugi poremećaji štitaste žlezde	E03-E04,E06-E07	2514
104	Diabetes mellitus	E10-E14	14927
105	Pothranjenost	E40-E46	5
107	Drugi nedostaci vitamina	E51-E56	33
108	Sequelae malnutritionis et deficientiae materiarum nutritiviarum aliae	E64	2
109	Obesitas	E66	1064
110	Dehydratio et hypovolaemia	E86	120
111	Drugi poremećaji žlezda sa unutrašnjim lučenjm,ishrane i metabolizma	E15-E35,E58-E63,E65,E67-E85,E87-E90	5381
GRUPA V	DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	F00-F99	14579
112	Dementia	F00-F03	605
113	Disordines mentales et disordines morum propter usum alcoholis (Alcoholismus)	F10	425

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ODRASLOG
STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 39.-nast. 2

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	SVEGA
0.	1.	2.	3.
114	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani <i>unotrebom droga</i>	F11-F19	151
115	Shizofrenija, shizotipski poremećaji, sumanutu poremećaji	F20-F29	1195
116	Poremećaji raspoloženja (afektivni poremećaji)	F30-F39	5383
117	Neurotski, stresogeni i somatoformni poremećaji	F40-F48	5615
118	Retardatio mentalis	F70-F79	106
119	Drugi duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	F04-F09,F50-F69,F80-F99	1099
GRUPA VI	BOLESTI NERVOG SISTEMA	G00-G99	7379
120	Zapaljenske bolesti centralnog nervnog sistema	G00-G09	60
121	Morbus Parkinson	G20	819
122	Morbus Alzheimer	G30	291
123	Sclerosis multiplex	G35	151
124	Epilepsia	G40-G41	905
125	Migrena i druge glavobolje	G43-G44	2390
126	<i>Ischaemia cerebri transitiva et syndromae affines</i>	G45	210
127	Poremećaji nerava, korena živaca i snopova živaca	G50-G59	799
128	Moždana paraliza i drugi simptomi paralize	G80-G83	272
129	Druge bolesti nervnog sistema	G10-G13,G21-G26,G31-G32,G36-G37,G46-G47,G60-G73,G90-G99	1482
GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJKA OKA	H00-H59	8271
130	Bolesti očnog kapka	H00-H01	594
131	Bolesti vežnjače oka	H10-H13	2015
132	Bolesti beonjače i rožnjače	H15-H19	177
133	Cataracta i druga oboljenja sočiva	H25-H28	1142
134	Ablatio retinae et ruptura retinae	H33	89
135	Glaucoma	H40-H42	1501
136	Strabismus	H49-H50	23
137	Anomaliae refractionis et anomaliae accommodationis	H52	517
138	Amaurosis et amblyopia	H54	40
139	Drugi poremećaji oka i pripojka oka	H02-H06,H20-H22,H30-H32,H34-H36,H43-H48,H51,H53,H55-H59	2173
GRUPA VIII	BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	H60-H95	7660
140	Bolesti srednjeg uva i bolesti mastoidnog nastavka	H65-H75	2602
141	Surditas	H90-H91	575
142	Druge bolesti uva i bolesti mastoidnog nastavka	H60-H62,H80-H83,H92,H95	4483
GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	66090
143	Febris rheumatica	I00-I02	70
144	Hronične reumatske bolesti srca	I05-I09	16
145	Hypertensio arterialis essentialis (primaria)	I10	46808
146	Druge bolesti krvnog pritiska	I11-I15	691
147	Infarctus myocardii acutus	I21-I22	936
148	Druge ishemijske bolesti srca	I20,I23-I25	3990
149	Embolia pulmonis	I26	94
150	Poremećaji sprovodnog sistema srca i aritmije srca	I44-I49	4272
151	Insufficiencia cordis	I50	648
152	Druge bolesti srca	I27-I43,I51-I52	2419
153	Krvarenja u mozgu	I60-I62	41
154	Infarctus cerebri	I63	847
155	Apoplexia cerebri	I64	10

**BRJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ODRASLOG
STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 39.-nast.3

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	SVEGA
0	1	2	3
156	Druge bolesti krvnih sudova mozga	I65-I69	792
157	Atherosclerosis	I70	268
158	Morbi vasorum periphericorum alii	I73	66
159	Embolia arteriarum et thrombosis arteriarum	I74	109
160	Druge bolesti arterija,arteriola i kapilara	I71-I72,I77-I79	229
161	Zapaljenje vena,zapaljenje vena sa trombozom,embolija i tromboza vena	I80-I82	778
162	Varices venarum extremitatum inferiorum	I83	967
163	Haemorrhoides	I84	971
164	Druge bolesti krvotoka	I85-I99	1068
GRUPA	BOLEŠTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	67330
165	Pharyngitis acuta et tonsillitis acuta	J02-J03	26047
166	Laryngitis et tracheitis acuta	J04	1895
167	Infectiones tractus respiratorii superioris multiplices acutae loci non specificati	J00-J01,J05-J06	18219
168	Influenza	J10-J11	1439
169	Pneumonia	J12-J18	1247
170	Bronchitis acuta et bronchiolitis acuta	J20-J21	8292
171	Sinusitis chronica	J32	181
172	Druge bolesti nosa i sinusa nosa	J30-J31,J33-J34	1537
173	Morbi tonsillarum et vegetationum adenoidium chronici	J35	93
174	Druge bolesti gornjeg dela sistema za disanje	J36-J39	232
175	Zapaljenje dušnica, emfizem i druge obstruktivne bolesti pluća	J40-J44	3325
176	Asthma bronchiale	J45-J46	3401
177	Bronchiaectasia	J47	40
178	Pneumoconiosis	J60-J65	3
179	Druge bolesti sistema za disanje	J22,J66-J99	1379
GRUPA XI	BOLEŠTI SISTEMA ZA VARENJE	K00-K93	14718
180	Caries dentium	K02	193
181	Druge bolesti zuba i potpornih struktura	K00-K01,K03-K08	539
182	Druge bolesti usne duplje, pljuvačnih žlezda i vilica	K09-K14	343
183	Ulcus ventriculi et ulcus duodeni	K25-K27	252
184	Gastritis et duodenitis	K29	2760
185	Druge bolesti jednjaka, želuca i dvanaestopalačnog	K20-K23	3863
186	Bolesti slepog creva	K35-K38	156
187	Hernia inguinalis	K40	611
188	Hernia femoralis	K41-K46	292
189	Morbus Crohn et colitis ulcerosa	K50-K51	430
190	Ileus paralyticus et obstructio intestinalis,sine hernia	K56	28
191	Diverticulosis intestini	K57	29
192	Druge bolesti creva i potbušnice	K52-K55,K58-K67	2812
193	Morbus hepatis alcoholicus	K70	73
194	Druge bolesti jetre	K71-K77	557
195	Cholelithiasis et cholecystitis	K80-K81	1185
196	Akutno zapaljenje i druge bolesti gušterače	K85-K86	117
197	Druge bolesti sistema za varenje	K82-K83,K87-K93	478
GRUPA XII	BOLEŠTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	L00-L90	12515
198	Infekcije kože i potkožnog tkiva	L00-L08	4440
199	Druge bolesti kože i potkožnog tkiva	L10-L99	8075

**BRJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ODRASLOG
STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 39 - nast. 4

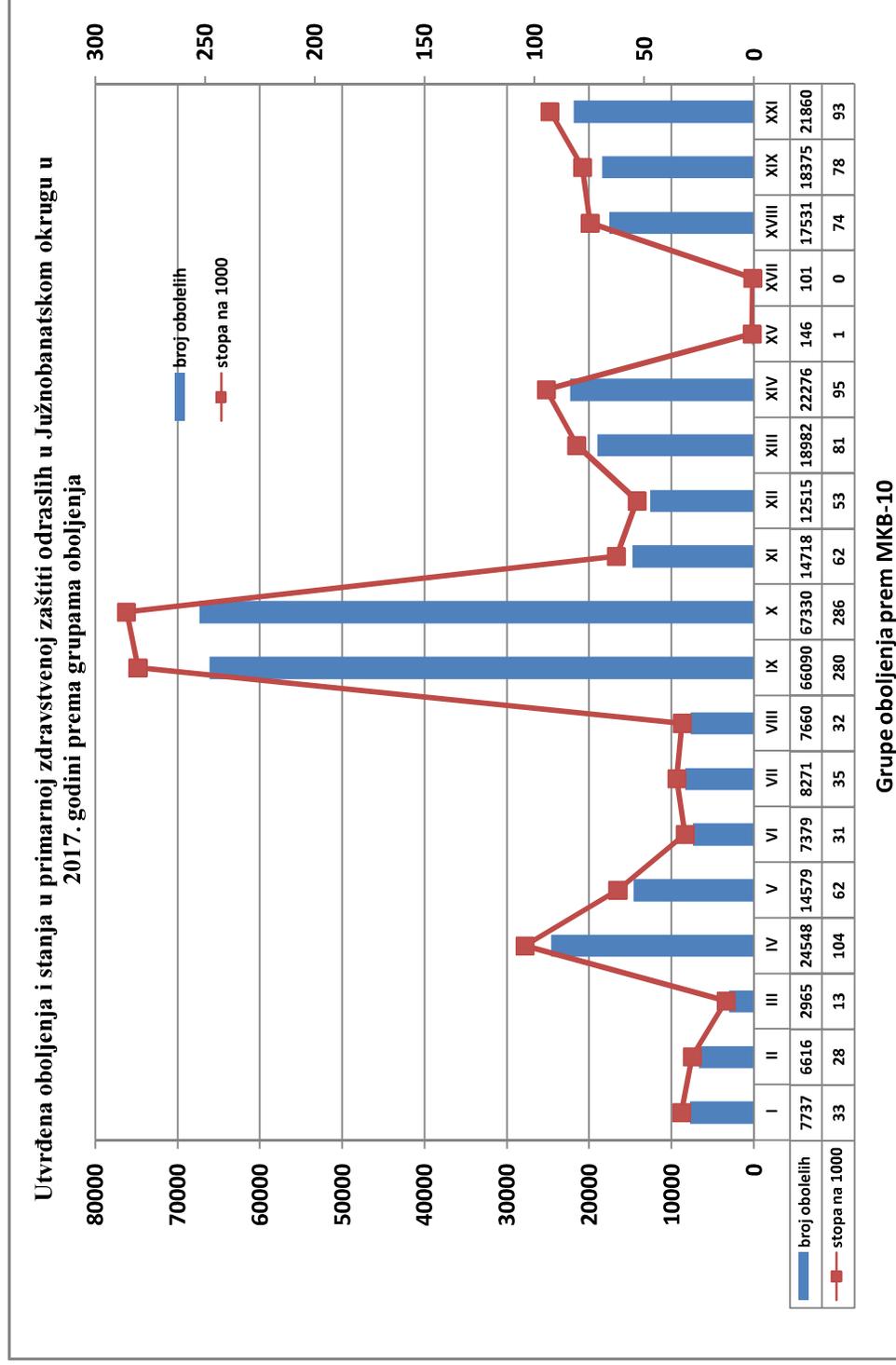
R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	SVEGA
0	1	2	3
GRUPA XIII	BOLESTI MISIČNO-KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	M00-M99	18982
200	Zapaljenje zglobova	M05-M14	1652
201	Degenerativno zapaljenje zglobova	M15-M19	2432
202	Stečeni deformiteti udova	M20-M21	35
203	Druga oboljenja zglobova	M00-M03,M22-M25	2021
204	Sistemska oboljenja vezivnog tkiva	M30-M36	185
205	Poremećaji vratnog i drugog međupršljenkog diska	M50-M51	672
206	Druga oboljenja leđa	M40-M49,M53-M54	9721
207	Bolesti mekog tkiva	M60-M79	1613
208	Poremećaji strukture i gustine kostiju	M80-M85	555
209	Osteomyelitis	M86	17
210	Druge bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva	M87-M99	79
GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAČNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	22276
211	Akutni i progresivni bubrežni sindromi	N00,N01	16
212	Druge bolesti glomerula bubrega	N02-N08	120
213	Bolesti kanalića bubrega i međučelijskog tkiva	N10-N16	152
214	Nedovoljna funkcija bubrega	N17-N19	543
215	Mokraćni kamenci	N20-N23	1961
216	Cystitis	N30	4892
217	Druge bolesti sistema za mokrenje	N25-N29,N31-N39	7810
218	Hyperplasia prostaticae	N40	3733
219	Morbi prostaticae alii	N41-N42	200
220	Hydrocele et spermatocele	N43	50
221	Phymosis et paraphymosis	N47	72
222	Druge bolesti muških polnih organa	N44-N46,N48-N51	440
223	Bolesti dojke	N60-N64	1449
224	Salpingitis et oophoritis	N70	99
225	Cervicitis uteri	N72	36
226	Druga zapaljenja ženskih karličnih organa	N71,N73-N77	88
227	Endometriosis	N80	12
228	Prolapsus genitaliorum femininorum	N81	57
229	Morbi ovarii, tubae uterinae et parametria non inflammatorii	N83	21
230	Poremećaji menstruacije	N91-N92	116
231	Morbi climacterici	N95	43
232	Sterilitas feminae	N97	30
233	Druga oboljenja polnomokraćnog puta	N82,N84-N90,N93-N94,N96,N98-N99	336
GRUPA XV	TRUDNOĆA, RAĐANJE I BABINJE	O00-O99	146
234	Abortus spontaneus	O03	10
235	Abortus medicalis	O04	2
236	Druge trudnoće sa pobačajem	O00-O02,O05-O08	7
237	Otok, belančevine u mokraći i povišen pritisak u trudnoći porođaju i porođajnom periodu	O10-O16	5
242	Druge komplikacije trudnoće i porođaja	O20-O29,O60-O63,O67-O71,O73-O75,O81-O84	103
243	Partus spontaneus simplex	O80	3
244	Komplikacije u babinjama i drugim stanjima koja komplikuju trudnoću i rađanje	O85-O99	16
GRUPA XVII	UROĐENE NAKAZNOSTI DEFORMACIJE I HROMOSOMSKE NENORMALNOSTI	Q00-Q99	101
254	Spina bifida	Q05	3
256	Urođene anomalije krvotoka	Q20-Q28	21
257	Labium leporinum et palatoschisis	Q35-Q37	2
259	Druge urođene anomalije sistema za varenje	Q38-Q40,Q42-Q45	3

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA - STANJA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI ODRASLOG
STANOVNIŠTVA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

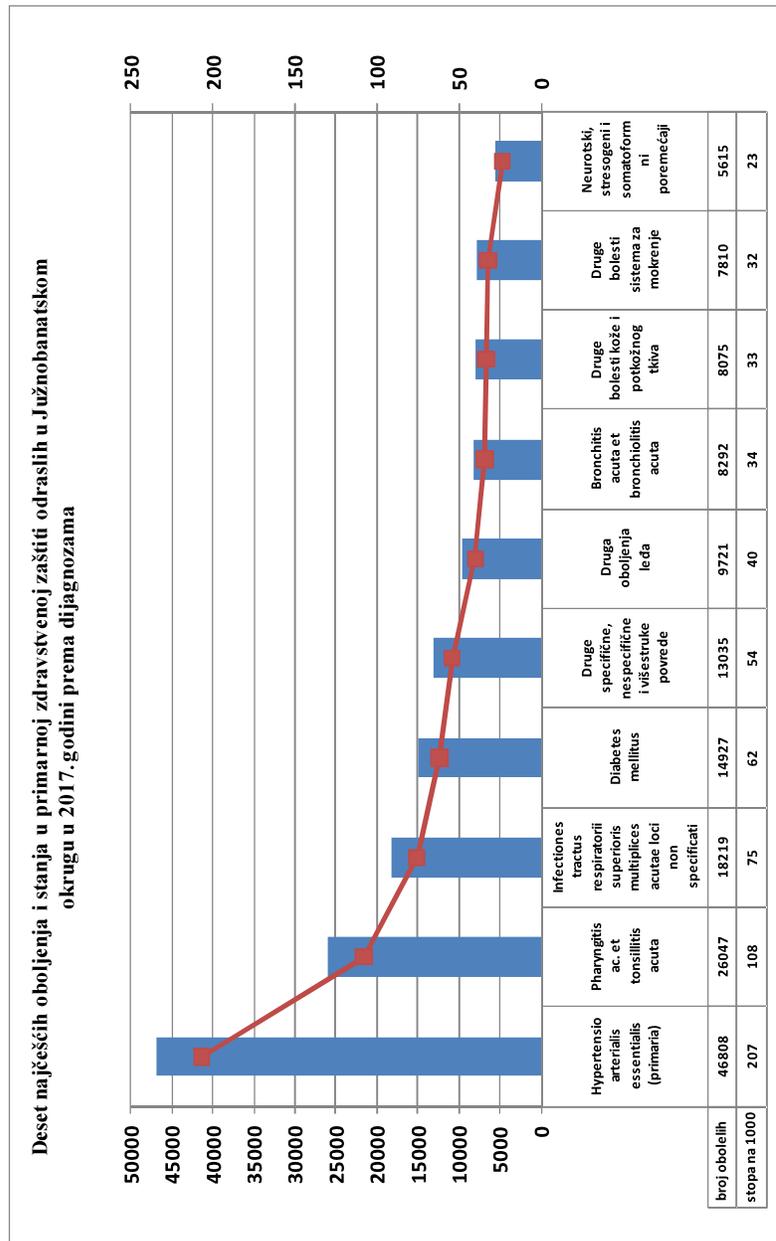
Tabela 39.-nast. 5

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	SVEGA
0	1	2	3
260	Cryptorchismus	Q53	3
261	Druge anomalije polnomokračnog sistema	Q50-Q52,Q54-Q64	13
262	Deformationes coxae congenitae	Q65	6
263	Deformationes pedis congenitae	Q66	16
264	Druge urodene anomalije i deformacije mišićno koštanog	Q67-Q79	9
265	Druge urodene anomalije	Q10-Q18,Q30-Q34,Q80-Q89	21
266	Hromosomske nenormalnosti	Q90-Q99	4
GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	17531
267	Dolor abdominalis et pelvicius	R10	3628
268	Febris causae ingotae	R50	1963
269	Senilitas	R54	7
270	Drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi	R00-R09,R11-R49,R51-R53,R55-R99	11933
XIX	POVEDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-T8	18375
271	Fractura cranii et ossium faciei	S02	67
272	Prelomi vrata, grudnog koša i karlice	S12,S22,S32,T08	158
273	Fractura femoris	S72	113
274	Prelomi drugih kostiju uda	S42,S52,S62,S82,S92,T10,T12	786
275	Fracturae regionum corporis multiplicium	T02	18
276	Specifična i višestruka uganuća, rascepi i utisnuća	S03,S13,S23,S33,S43,S53,S63,S73,S83,S93,T03	1708
277	Laesio traumatica oculi et orbitae	S05	147
278	Laesio traumatica intracranialis	S06	50
279	Druge povrede unutrašnjih organa	S26-S27,S36-S37	12
280	Udarne povrede i specifične, višestruke povrede sa amputacijom	S07-S08,S17-S18,S28,S38,S47-S48,S57-S58,S67-S68,S77-S78,S87-S88,S97-S98,T04-T05	68
281	Druge specifične, nespecifične i višestruke povrede	S00-S01,S04,S09-S11,S14-S16,S19-S21,S24-S25,S29-S31,S34-S35,S39-S41,S44-S46,S49-S51,S54-S56,S59-S61,S64-S66,S69-S71,S74-S76,S79-S81,S84-S86,S89-S91,S94-S96,S99,T00-T01,T06-T07,T09,T11,T13,T14	13035
282	Utjecaji stranog tela unetog preko prirodnog otvora	T15-T19	847
283	Opekotine i nagrizi	T20-T32	688
284	Trovanje drogama i biološkim supstancama	T36-T50	18
285	Toksična dejstva supstanci nemedicinskog porekla	T51-T65	24
286	Sindrom lošeg postupanja	T74	0
287	Drugi i nespecifični utjecaji spoljnih uzroka	T33-T35,T66-T73,T75-T78	340
288	Neke rane komplikacije povreda i komplikacije hirurškog i medicinskog lečenja neklasifikovane na	T79-T88	34
289	Posledice povreda, trovanja i druge posledice spoljnih uzroka	T90-T98	262
GRUPA XXI	FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVSTVENO STANJE I KONKTAT SA ZDRAVSTVENOM SLUŽBOM	Z00-Z99	21860
290	Lica koja traže zdravstvene usluge radi pregleda i ispitivanja	Z00-Z13	12521
291	Nesimptomatska virusna bolest smanjenog imuniteta (sida)	Z21	1
292	Ostala lica potencijalno zdravstveno ugrođena zaraznom bolešću	Z20,Z22-Z29	4759
294	Preporodajni pregledi i druge kontrole trudnoće	Z34-Z36	92
295	Živorodena deca prema mestu rođenja	Z38	7
296	Nega i pregled posle porođaja	Z39	6
297	Lica u zdravstvenim službama radi određenih tretmana i zdr. zaštite	Z40-Z54	390
298	Lica u zdravstvenim službama iz drugih razloga	Z31-Z33,Z37,Z55-Z99	4084

Grafikon 21.

Grafikon 22.

**Zdravstvena zaštita stanovništva
u službama hitne
medicinske pomoći**

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA STANOVNIŠTVA U SLUŽBAMA HITNE MEDICINSKE POMOĆI

Hitnu medicinsku pomoć u domovima zdravlja, na teritoriji Južnobanatskog okruga, pružalo je u 2017. godini 44 doktora medicine (34% su specijalisti) i 81 medicinska sestara-tehničar sa višom i srednjom stručnom spremom. Delatnost hitne medicinske pomoći u domovima zdravlja u Plandištu i Opoju obavljaju stručni timovi u službi opšte medicine, te su njihove usluge prikazane u Izveštaju službe opšte medicine. U proseku 1 tim (1 doktor medicine i 1,5 sestara), pružao je hitnu medicinsku pomoć za 6391 stanovnika.

U 2017. godini prosečno svaki šesti stanovnik Južnobanatskog okruga je koristio usluge doktora medicine u službama hitne medicinske pomoći, zbog bolesti ili povrede, a svaka usluga doktora medicine bila je praćena sa 1,1 usluge medicinskih sestara (injekciona terapija, previjanje ili neke druge intervencije).

U 2017. godini prosečno kod svakog šesnaestog stanovnika Južnobanatskog okruga, služba hitne medicinske pomoći je obavila kućnu posetu, zbog bolesti ili povrede, a svaka usluga u kućnoj poseti doktora medicine bila je praćena sa 1,2 usluge medicinskih sestara zbog injekcione terapije, previjanja ili neke druge intervencije.

Posmatrajući odnos kućnih poseta i usluga doktora medicine u službama hitne medicinske pomoći u ordinaciji, uočava se da je u 2017. godini, na teritoriji Južnobanatskog okruga, bilo 3 puta više usluga doktora medicine u ordinaciji od kućnih poseta.

ZDRAVSTVENI RADNICI U SLUŽBI HITNE MEDICINSKE POMOĆI PREMA STRUČNOJ SPREMI U DOMOVIMA ZDRAVLJA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI

Tabela 40.

OPŠTINE	Medicinski radnici											mesta- punktovi
	Lekari			sa višom spremom		sa srednjom spremom		sa nižom spremom		mesta- punktovi		
	Ukupno	opšte medicine	na specijalizaciji	specijalisti	sa višom spremom		sa srednjom spremom		sa nižom spremom			
					ukupno	od toga med.estre- tehničari	ukupno	od toga med.estre- tehničari				
0	1	2		3	4	5	6	7	8	9		
UKUPNO	44	24	5	15	3	3	78	78	0	7		
ALIBUNAR	2	2					5	5		1		
BELA CRKVA	3	3					4	4		1		
VRŠAC	8	6	1	1	2	2	14	14		1		
KOVAČICA	5	1		4			12	12		1		
KOVIN	7	5		2	1	1	9	9		1		
OPOVO	4	2		2			4	4		1		
PANČEVO	15	5	4	6			30	30		1		

BROJ POSETA U SLUŽBI HITNE MEDICINSKE POMOĆI U DOMOVIMA ZDRAVLJA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI

Tabela 41.

Opština	P O S E T E																			
	radi sistematskih pregleda	radi periodičnih pregleda	radi kontrolnih pregleda	patronaže	u ordinaciji kod:			kućne		ostalih med.radnika										
					lekara	od toga prve	ostalih med.radnika	lekara	ostalih med.radnika											
	1	2	3	4						5	6	7	8	9						
0																				
UKUPNO	0	0	0	0	47976	47976	52075	17897	18136	52075	17897	18136								
Alibunar					2935	2935	3078	495	607	3078	495	607								
Bela Crkva					3934	3934	8264	376	376	8264	376	376								
Vršac					5298	5298	3021	4211	3585	3021	4211	3585								
Kovačica					6926	6926	6926			6926										
Kovin					6771	6771	6771	1440	1440	6771	1440	1440								
Opovo					3905	3905	3905	1178	1178	3905	1178	1178								
Pančevo					18207	18207	20110	10197	10950	20110	10197	10950								

**Zdravstvena zaštita u službama
polivalentne patronaže**

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA U **SLUŽBAMA** POLIVALENTNE **PATRONAŽE**

U službama polivalentne patronaže, u domovima zdravlja na teritoriji Južnobanatskog okruga, u 2017. godini, radilo je 50 polivalentnih patronažnih sestara, koje su raspoređene na 36 punktova, u 8 opština. U 3 zdravstvene ustanove (domovi zdravlja u Pančevu, Vršcu i Alibunaru) postoje razvijene službe polivalentne patronaže, dok se u ostalim domovima zdravlja delatnost polivalentne patronaže organizovano obavlja u službama opšte medicine, ali se podaci o obavljenoj delatnosti u ovoj oblasti dostavljaju na propisanom Izveštaju o radu službe polivalentne patronaže.

Svaka patronažna sestra obezbeđivala je ovaj vid zdravstvene zaštite za 5624 stanovnika. Prosečan broj godišnjih poseta po sestri iznosio je 1044, odnosno oko 4,7 poseta po sestri dnevno.

Ova služba ostvarila je (94%) svoga rada kroz posete porodici, a ostale aktivnosti kroz zdravstveno-vaspitni rad u zajednici (6%).

Prilikom poseta porodici, prioritet je dat osetljivim populacionim grupacijama kao što su: trudnice, babinjare i novorođena deca, odojčad, mala i predškolska deca (od 2 i 4 godine starosti), stari preko 65 godina, izbegla i prognana lica, hendikepirana i invalidna lica, kao i osobe obolele od oboljenja koja su od posebnog socijalno-medicinskog značaja (oboleli od tuberkuloze, šećerne bolesti sa akcentom na insulin zavisne bolesnike itd.).

Zdravstveno-vaspitni rad u zajednici, služba polivalentne patronaže je obavljala u okviru realizacije postojećih specifičnih zdravstveno-vaspitnih programa sa standardizovanim zdravstveno-vaspitnim sadržajima. Ovi sadržaji su usklađeni sa zdravstveno-vaspitnim potrebama određenih populacionih grupa ili zajednice.

**ZDRAVSTVENI RADNICI PREMA STRUČNOJ SPREMI I BROJ PUNKTOVA U SLUŽBAMA POLIVALENTNE PATRONAŽE
U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 42

R.b r.	ZDRAVSTVENA USTANOVA	ZDRAVSTVENI RADNICI				BROJ PUNKTOVA	OBUHVACENO DOMAĆINSTVA
		UKUPNO	OD TOGA		SREDNJA STRUČNA SPREMA		
			VIŠA STRUČNA SPREMA	3			
0.	1	2	3	4	5	6	
	UKUPNO	50	18	32	36	32450	
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	4	1	3	10	1988	
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	4	1	3	3	3107	
3	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	9	1	8	1	10858	
4	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	6	1	5	1	1643	
5	DOM ZDRAVLJA KOVIN	7	3	4	8	3738	
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	2	1	1	4	1216	
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	16	9	7	8	9428	
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	2	1	1	1	472	

**BROJ POSETA U SLUŽBAMA POLIVALENTNE PATRONAŽE PREMA KATEGORIJI KORISNIKA
U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 43.

R.br.	VRSTA POSETE	SVEGA	DOMOVI ZDRAVLJA U OKRUGU									
			ALJIBUNAR	BELA CRKVA	VRŠAC	KOVAČICA	KOVIN	OPOVO	PANČEVO	PLANDIŠTE		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1	UKUPNO	15443	461	1315	4098	1015	1899	163	6003	489		
	TRUDNICE	1476	56	117	394	114	164	87	489	55		
	PORODILJE I BABINJARE	11500	393	773	2300	901	1212	75	5489	357		
	POSLE PREKIDA TRUDNOĆE	2					1	1				
	OSTALIM ŽENAMA	2465	12	425	1404		522		25	77		
2	UKUPNO	14661	796	361	3108	1240	1660	600	6536	360		
	SVEGA	4316	244	236	833	298	435	165	1962	143		
	do 6 dana	1960	68	119	355	162	178	41	971	66		
	7-14 dana	289	7		42	41	46	31	111	11		
	15-29 dana	82	5		11	17	17	3	28	1		
	1-2 meseca	463	23		43	11	72	31	244	39		
	3-5 meseci	952	52	55	301	34	52	36	402	20		
	6-11 meseci	570	89	62	81	33	70	23	206	6		
	UKUPNO	4279	273	200	686	478	592	225	1681	144		
	SVEGA	4500	145	190	799	419	389	301	2018	239		
PRVE POSETE PREMA STAROSTI ODOJČADI	2130	87	70	382	215	191	90	1020	75			
DECA	1946	56	55	332	204	157	103	932	107			
PRVE POSETE PREMA STAROSTI DECE	424	2	65	85		41	108	66	57			

BROJ POSETA U SLUŽBAMA POLIVALENTNE PATRONAŽE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI

Tabela 44.

R. br.	OBOLJENJA	SVEGA	DOMOVI ZDRAVLJA U OKRUGU									
			ALIBUNAR	BELA CRKVA	VRŠAC	KOVAČICA	KOVIN	OPOVO	PANČEVO	PLANDIŠTE		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
	UKUPNO	17833	1235	5098	2058	1989	357	4922	964	1210		
1	TUBERKULOZA	3		1	3			1	2			
2	DUŠEVNA BOLEST	32	33	9		57	14	103	54	57		
3	MALIGNO OBOLJENJE	69	54	138	233	103	52	196	52	50		
4	ŠEĆERNA BOLEST	466	419	595	322	339	140	325	229	304		
5	EDEMISKA NEPROPATIJA	3										
6	MIŠIĆNA DISTROFIJA	12		121	18	2	1	31				
7	KARDIOVASKULARNO OBOLJENJE	341	502	2434	254	926	49	835	432	619		
8	ALKOHOLIZAM	3	19			5				13		
9	OSTALO	869	44	1779	1228	551	48	527	197	167		
10	ZBOG SOCIJALNIH PRILIKA		83	21		3	26	2894				
11	ZBOG HIGIJENSKIH PRILIKA		81			3	26	9				
12	ŠKOLAMA ZBOG HIGIJENSKIH PRILIKA		5				34					

**Stomatološka
Zdravstvena zaštita**

STOMATOLOŠKA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Stomatološka zdravstvena zaštita se pruža u domovima zdravlja na teritoriji Južnobanatskog okruga, u kojima je u 2017. godini, angažovano 60 doktora stomatologije (38% su specijalisti), 27 zubnih tehničara i 72 zubnih asistenata.

Jedan stomatolog obezbeđivao je stomatološku zdravstvenu zaštitu za 4687 stanovnika Južnobanatskog okruga.

U 2017. godini svaki četvrti stanovnik Južnobanatskog okruga se obratio doktoru stomatologije zbog dijagnostike i lečenja zuba, sa u proseku 1,47 poseta. Godišnja opterećenost stomatologa iznosi 3179 posete, dnevna opterećenost 14 poseta tj. 1,8 poseta na sat.

U okviru ovih poseta izvršeno je 27519 stavljanja definitivnog ispuna zuba, odnosno kod svakog 8 stanovnika Južnobanatskog okruga je plombiran 1 zub (u proseku 0,13 plombiranih zuba po jednom stanovniku: kod svakog 6-og deteta predškolskog uzrasta plombiran je 1 zub, kod svakog trećeg školskog deteta i svakog 18-og odraslog).

Ekstrahovano je ukupno 22001 zuba, odnosno svakom dvanaestom stanovniku je izvađen jedan zub (u proseku 0,09 izvađenih zuba po stanovniku: svakom 11 predškolskom, svakom 5 školskom detetu i svakom 17 odraslom stanovniku).

U okviru standarda stomatološke zaštite izvršeno je 2293 protetskih radova (od pokretnih proteza: 1260 totalnih i 813 parcijalnih proteza, kao i 220 fiksnih proteza), što znači da je svakom 99 stanovniku Južnobanatskog okruga starijem od 18 godina urađen neki od ovih radova.

Za populaciju dece od 7-18 godina urađeno je 2381 ortodontska aparata, odnosno svakom 15 detetu.

Najčešći razlog obraćanja doktoru stomatologije su druge bolesti usne duplje i potpornih struktura (51,42%), zatim zubni karijes (43,05%) i druge bolesti usne duple, pljuvačnih žlezda i vilica (5,53%).

ZDRAVSTVENI RADNICI PO OPŠTINAMA U SLUŽBI ZA ZAŠTITU I LEČENJE ZUBA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U
2017. GODINI

Tabela 45.

R.br	ZDRAVSTVENI RADNICI														MESTA- PUNKTOVI	
	ZDRAVSTVENI RADNICI													RENTGEN TEHNIČARI		
	STOMATOLOZI						ZUBNI TEHNIČARI			ZUBNI ASISTENTI			OD TOGA SREDNJA SPREMA			
	UKUPNO	ZUBNI LEKARI	ZUBNI LEKARI NA SPECIJALIZACIJI	ZUBNI LEKARI SPECIJALISTI	UKUPNO	OD TOGA VIŠA SPREMA	UKUPNO	OD TOGA SREDNJA SPREMA	UKUPNO	OD TOGA SREDNJA SPREMA						
3	4	5	6	9	10	11	12	13	14							
	60	36	1	23	27	0	72	72	0	52						
1	5	4		1	8											10
2	3	2	1		3		4	4								3
3	9	6		3	2		12	12								7
4	6	5		1	2		8	8								7
5	7	3		4	5		5	5								9
6	2	1		1			2	2								2
7	25	13		12	7		39	39								12
8	3	2		1			2	2								2

BROJ POSETA I RAD U STOMATOLOŠKOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI

Tabela 46.

R. BR.	ZDRAVST. USTANOVA	POSETE										BROJ ZAVRŠENIH RADOVA										LEČE-NJE MEKIH DELOVA USNE ŠUPLJINE
		OBLAST ZDRAVSTVENE ZAŠTITE	OD TOGA			PLOMBIRANJE ZUBA		HIRURŠKA INTERVENCIJA		PROTETSKI RADOVI				ORTODONCIJA			PRVI PREGLEDI	ORTODON. TERAP. INTERV.	POKRETNI APARATI	FIKSNI APARATI		
			UKUPNO	PRVE	SERIJSKE	BEZ LEČENJA	SA LEČENJEM	VADENJE ZUBA	OSTALE INTERVENCIJE	POKRETNOSTI		FIKSNE PROTEZE		ORTODON. TERAP. INTERV.								
										TOTALNE	JALNE	PARČALNE	KRUNICE		ČL.FIKSNIH PROTEZA							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18					
			69430	41651	20338	7181	22001	11711	1260	813	183	37	1853	14115	2247	134	20333					
	SVEGA	190726	69430	41651	20338	7181	22001	11711	1260	813	183	37	1853	14115	2247	134	20333					
	PREDŠKOLSKA DECA	23561	9034	8883	2313	464	1575	1257	0	0	0	0	0	0	0	0	2775					
	ŠKOLSKA DECA	109336	30287	30626	9568	2640	7464	3207	0	1	0	0	1847	14105	2234	134	9783					
	ODRASLI	57829	30109	2142	8457	4077	12962	7247	1260	812	183	37	6	10	13	0	7657					
	SVEGA	8903	6455	1960	1531	52	1116	40	110	58	0	0	116	2026	246	0	789					
1	DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR	557	536	508	53		36										158					
	ŠKOLSKA DECA	5366	3234	1367	863	29	289	5					116	2026	246		466					
	ODRASLI	2980	2685	85	615	23	791	35	110	58							165					
	SVEGA	4769	1176	1704	744	638	1355	2397	141	37	42	0	0	0	0	0	1168					
2	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	300	111	202	83	28	70	147									182					
	ŠKOLSKA DECA	1506	552	1468	373	311	370	980									863					
	ODRASLI	2963	513	34	288	299	915	1270	141	37	42						123					

BROJ POSETA I RAD U STOMATOLOŠKOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI
Tabela 46.-nast.1

R. DR. USTANOVA	OBLAST ZDRAVSTVENE ZAŠTITE	POSETE										BROJ ZAVRŠENIH RADOVA								LEČENJE MEKIH DELOVA USNE ŠUPLJINE
		UKUPNO	OD TOGA		PLOMBIRANJE ZUBA		HIRURŠKA INTERVENCIJA		PROTETSKI RADOVI				ORTODONCIJA							
			PRVE	SERIJSKE	BEZ LEČENJA	SA LEČENJEM	VAĐENJE ZUBA	OSTALE INTERENCIJE	POKRETNNE PROTEZE	FIKSNE PROTEZE		PRVI PREGLEDI	ORTODON. TERAP. INTERV.	POKRETNI APARATI	FIKSNI APARATI					
										PARCIJALNE	KRUNICE					ČL.FIKSNIH PROTEZA				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18			
3	SVEGA	21125	7706	6452	2864	517	3070	305	198	82	2	0	172	2516	444	0	778			
	PREDŠKOLSKA DECA	1641	892	458	361	127	337	50									17			
	ŠKOLSKA DECA	14452	4102	5991	1667	236	1568	55		1			166	2506	431		410			
	ODRASLI	5032	2712	3	836	154	1165	200	198	81	2		6	10	13		351			
4	SVEGA	14008	3536	994	1653	1159	2018	270	110	73	0	0	61	1383	73	0	1085			
	PREDŠKOLSKA DECA	974	555	172	76	60	104	19									130			
	ŠKOLSKA DECA	8180	1226	800	554	506	509	98					61	1383	73		552			
	ODRASLI	4854	1755	22	1023	593	1405	153	110	73							403			
5	SVEGA	25873	15322	7884	1939	754	3174	302	279	165	1	0	430	1810	616	34	3831			
	PREDŠKOLSKA DECA	2411	1773	1769	209	26	123	15									476			
	ŠKOLSKA DECA	12694	7167	5788	854	286	961	78					430	1810	616	34	2206			
	ODRASLI	10768	6382	327	876	442	2090	209	279	165	1						1149			

BROJ POSETA I RAD U STOMATOLOŠKOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI

Tabela 46.-nast.2

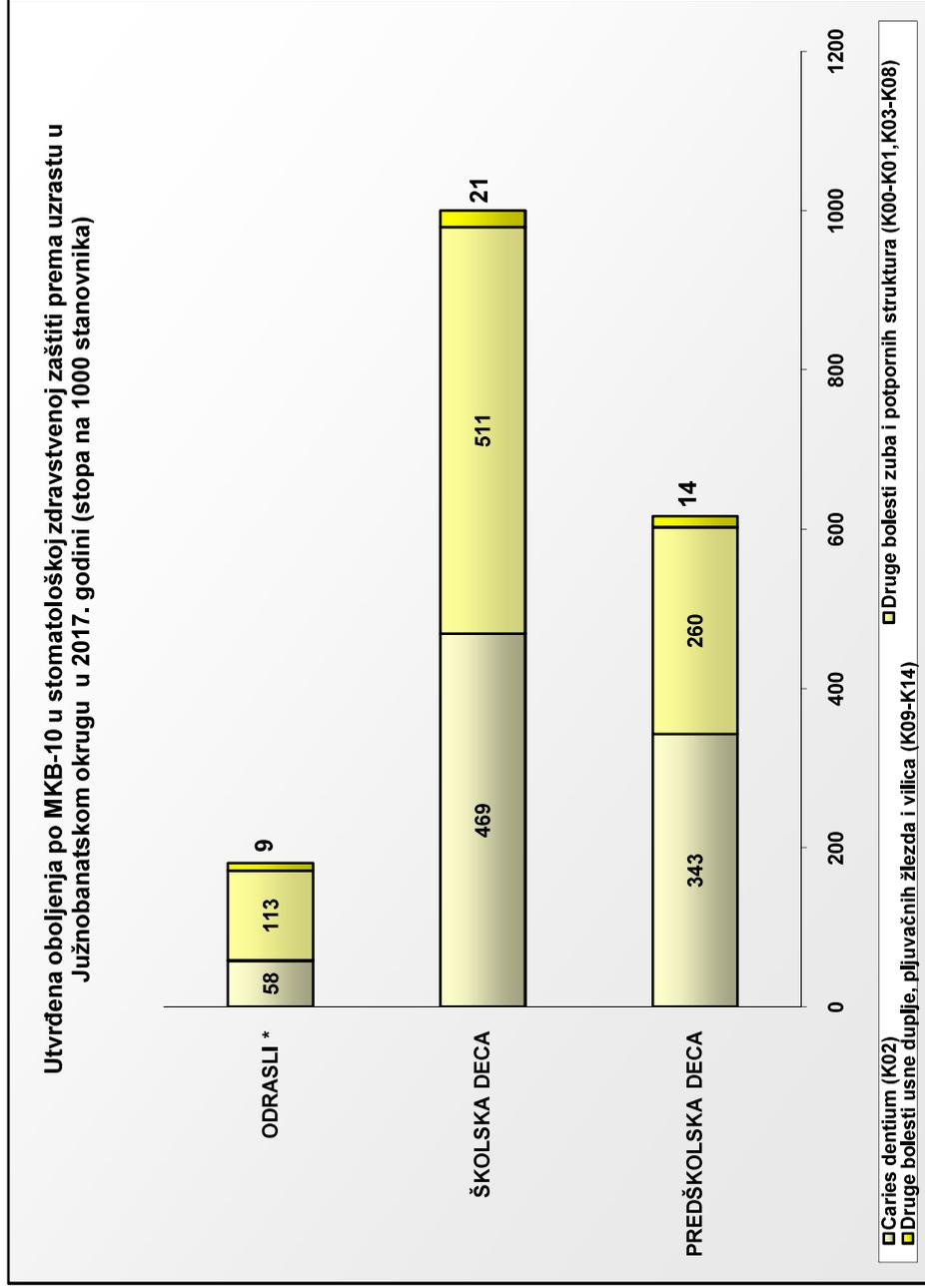
R. br.	1.	2.	POSETE				BROJ ZAVRŠENIH RADOVA										18.	
			3.	OD TOGA		PLOMBIRANJE ZUBA		HIRURŠKA INTERVENCIJA		PROTETSKI RADOVI			ORTODONCIJA			17.		
				4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.			16.
OBLAST ZDRAVSTVENE ZAŠTITE	UKUPNO	PRVE	SERIJSKE	BEZ LEČENJA	SALICIJUM	VADENJE ZUBA	OSTALE INTERENCIJE	TOTALNE	PARCIJALNE	KRUNICE	FIKSNE PROTEZE	ČL.FIKSNIH PROTEZA	PRVI PREGLEDI	ORTODON. TERAP. INTERV.	POKRETNI APARATI	FIKSNI APARATI	LEČENJE MEKIH DELOVA USNE ŠUPLJINE	
0																		
6	DOM ZDRAVLJA OPOVO	SVEGA	4188	2282	1906	1481	246	1470	8	65	32	0	0	0	0	0	0	120
		PREDŠKOLSKA DECA	248	151	97	156	41	31										12
		ŠKOLSKA DECA	1935	1485	450	975	87	487										16
		ODRASLI	2005	646	1359	350	118	952	8	65	32							92
7	DOM ZDRAVLJA PANČEVO	SVEGA	113765	33407	22325	10743	3611	10560	8397	374	390	138	37	1074	6380	868	100	12549
		PREDŠKOLSKA DECA	17502	5018	5724	1483	190	869	1026									1810
		ŠKOLSKA DECA	66125	13127	14930	4741	1078	3570	1991					1074	6380	868	100	5279
		ODRASLI	30138	15262	1671	4519	2343	6121	5380	374	390	138	37					5460
8	DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	SVEGA	2283	1828	332	864	450	708	0	48	8	0	0	0	0	0	0	15
		PREDŠKOLSKA DECA	176	149	50	48	33	36										2
		ŠKOLSKA DECA	1013	879	282	516	194	197										7
		ODRASLI	1094	800		300	223	475		48	8							6

**BROJ UTVRĐENIH OBOLJENJA-STANJA U STOMATOLOŠKOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI
U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 47.

R.br.	OBOLJENJA - STANJA	UKUPNO	OD TOGA PREMA UZRASTU		
			PREDŠKOLSKA DECA	ŠKOLSKA DECA	ODRASLI
0	1	2	3	4	5
	UKUPNO	79863	10723	35987	33153
1	Caries dentium (K02)	34385	5676	17704	11005
2	Druge bolesti zuba i potpornih struktura (K00-K01, K03-K08)	41070	4669	17258	19143
3	Druge bolesti usne duplje, pljuvačnih žlezda i vilica (K09-K14)	4408	378	1025	3005

Grafikon 23.

* Odrasli pacijenti ostvaruju stomatološku zdravstvenu zaštitu u skladu sa pravima iz obaveznog osiguranja u znatno manjem obimu od dece

**Zdravstveno
vaspiti ni rad**

ZDRAVSTVENO VASPITNI RAD

Programski zdravstveno-vaspitni rad u domovima zdravlja na teritoriji Južnobanatskog okruga, u 2017. godini realizovali su doktori medicine, doktori stomatologije, medicinske sestre-tehničari, polivalentne patronažne sestre i zdravstveni saradnici.

Zdravstveno-vaspitni rad sprovodio se u svim službama domova zdravlja i Zavodu za javno zdravlje, a pre svega u službama za zdravstvenu zaštitu male i predškolske dece, školske dece i omladine, žena, odraslih, radno aktivnog stanovništva, stomatološkim službama (posebno u preventivnoj i dečijoj stomatologiji), polivalentnim patronažnim službama, dispanzerima za mentalno zdravlje i dr.

Najčešće je korišćen individualni metod rada kroz planirani razgovor u ordinacijama doktora medicine i u savetovalištima.

U okviru grupnih metoda rada u užem smislu (rad u velikoj i maloj grupi), posebna pažnja je posvećena pitanjima higijensko-dijetetskog režima, planiranja porodice, ranog otkrivanja raka, hroničnim nezaraznim oboljenjima, zaraznim bolestima, AIDS-u itd.

U okviru predavanja dominirali su sadržaji o ishrani, higijeni, vakcinacijama, zdravim stilovima života, bolestima zavisnosti (alkoholizam, narkomanija, pušenje), itd.

Od zdravstveno-vaspitnih sredstava korišćeni su: agitke, plakati, crteži. Organizovani prikaz izložbi kao metod rada, najviše je korišćen u osnovnim školama. Mas-mediji su korišćeni u većim opštinama (Pančevo, Vršac, Kovin, Kovačica, Bela Crkva).

ZDRAVSTVENO-VASPITNI RAD OSTVAREN U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI

Tabela 48.

R.br.	VRSTA POSETE	SVEGA	DOMOVI ZDRAVLJA U OKRUGU									
			ALIBUNAR	BELA CRKVA	VRŠAC	KOVAČICA	KOVIN	OPOVO	PANČEVO	PLANDIŠTE		
			3	4	5	6	7	8	9	10		
0	1	2	60	14	86	80	81	16	175	18		
	UKUPNO	530	223	110	479	304	499	561	1365	114		
med.radišić	lekari	207	22	7	33	32	28	7	70	8		
	viša sprema	47	2	2	6	6	5	1	23	2		
	srednja sprema	276	36	5	47	42	48	8	82	8		
	UKUPNO	3655	223	110	479	304	499	561	1365	114		
	O VAKCINACIJAMA	407	40	6	85	24	64	100	82	6		
O ISHRANI	951	62	30	88	24	113	161	440	33			
O HIGIJENI	1086	58	30	111	24	156	171	504	32			
OSTALO	1211	63	44	195	232	166	129	339	43			
	UKUPNO	9537	412	389	420	1525	1004	2390	3309	88		
2	KONSULTACIJE	386		12	61	88		70	133	22		
	PLANIRANJE PORODICE	660	15	14	68	16	1	118	421	7		
	HIGIJENSKO DIJETETSKI REŽIM	2520	104	49	91	520	423	413	899	21		
	RANO OTKRIVANJE RAKA	1545	74	15	98	470	41	213	622	12		
	OSTALO	4426	219	299	102	431	539	1576	1234	26		
	UKUPNO	10	0	0	0	10	0	0	0	0		
3	PRVA POMOĆ	2				2						
	SPREMANJE HRANE	0										
	DEMONSTRACIONE KUHINJE ZA ODOJČAD	0										
	NEGA ODOJČADI I MALE DECE	4				4						
	OSTALI	4				4						

**Dermatovenerološka
Zdravstvena zaštita**

DERMATOVENEROLOŠKA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Dermatovenerološku zdravstvenu zaštitu stanovnicima Južnobanatskog okruga, obezbeđivale su 3 zdravstvene ustanove (dve opšte bolnice i jedan dom zdravlja). Na pružanju ovog vida zdravstvene zaštite na primarnom nivou angažovani su u DZ Kovin 1 doktor medicine-specijalista dermatovenerologije i 1 medicinska sestra-tehničar srednje stručne spreme.

U 2017. godini ukupno je u Domu zdravlja Kovin ostvareno 3694 poseta, od toga 1535 prvih poseta kod specijaliste dermatovenerologa.

Godišnja opterećenost lekara iznosi 3694 poseta, dnevna opterećenost je 16 poseta, odnosno oko 2 posete na sat.

U ovoj oblasti u Domu zdravlja Kovin registrovano je prosečno 51 oboljenja na 1000 stanovnika. Bolesti kože i potkožnog tkiva čine 63% svih utvrđenih oboljenja. Na drugom mestu nalaze se zarazne bolesti i parazitarne bolesti sa 20% od svih utvrđenih oboljenja u oblasti dermatovenerološke zdravstvene zaštite.

**ZDRAVSTVENI RADNICI U DERMATOVENEROLOŠKOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017.
GODINI**

Tabela 49.

R.b	ZDRAVSTVENA USTANOVA	ZDRAVSTVENI RADNICI										NEMEDICINSKI RADNICI				MESTA-PUNKTOVI			
		LEKARI						VIŠA STRUČNA SPREMA				SREDNJA STRUČNA SPREMA			NİŽA STRUČNA SPREMA		UKUPNO	SOCIJALNI RADNICI	OSTALI
		SVEGA		OPŠTE MEDICINE		OD TOGA NA SPECIJALIZACIJI		SVEGA		OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI		SVEGA		OD TOGA MEDICINSKE SESTRE TEHNIČARI	NİŽA STRUČNA SPREMA		UKUPNO	SOCIJALNI RADNICI	OSTALI
		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15					
0	1	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	
UKUPNO		1	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	
1	DOM ZDRAVLJA KOVIN	1			1			1				1						1	

**BROJ POSETA U SLUŽBI DERMATOVENEROLOŠKE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U DOMU ZDRAVLJA KOVIN U
JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 50.

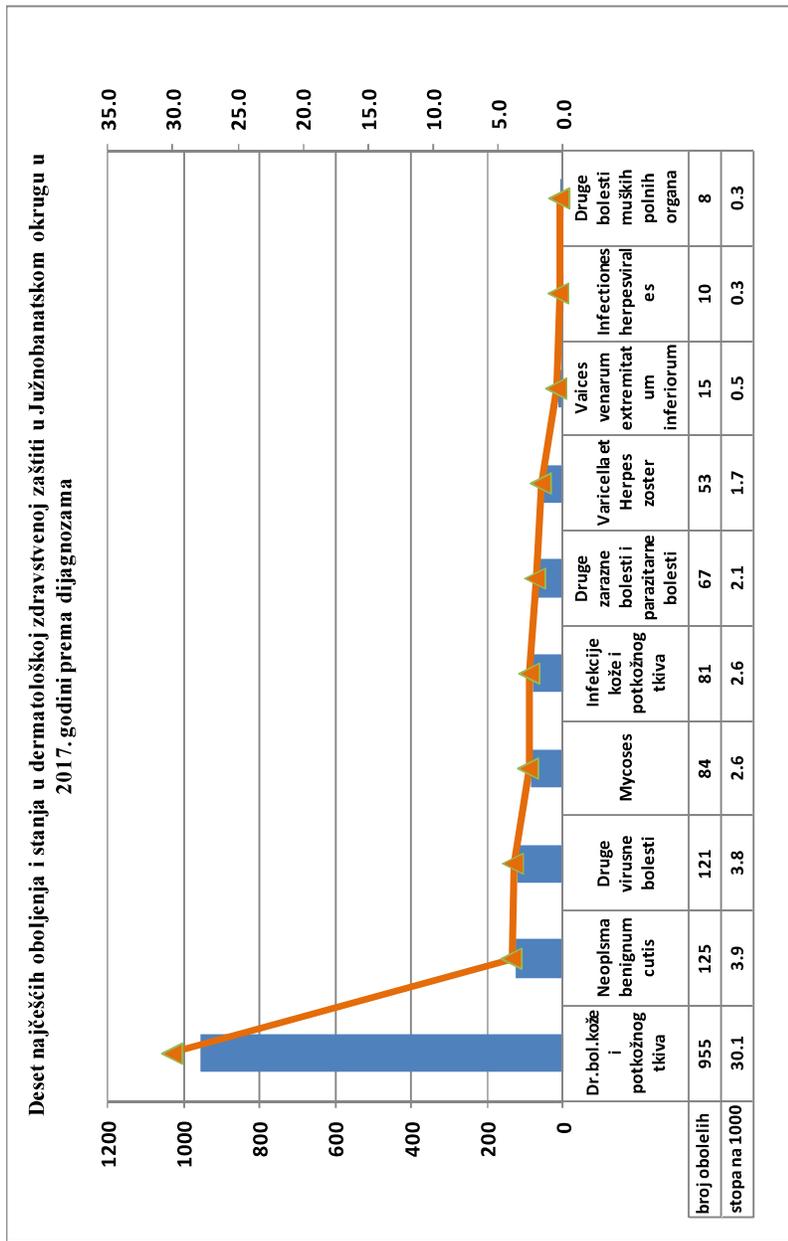
R.br.	ZDRAVSTVENA USTANOVA	POSETE U ORDINACIJI				KOD SOCIJALNOG RADNIKA
		KOD LEKARA		KOD OSTALJH MEDICINSKIH RADNIKA	KOD SOCIJALNOG RADNIKA	
		UKUPNO	OD TOGA PRVE POSETE			
0	1	2	3	4		
	UKUPNO	3694	1535	1467	0	
1	DOM ZDRAVLJA KOVIN	3694	1535	1467	0	

**BROJ UTVRDENIH OBOLJENJA - STANJA U SLUŽBI ZA
DERMATOVENEROLOŠKE BOLESTI U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 51.

R.br.	MORBIDITETNA LISTA (MKB - 10)	ŠIFRA	SVEGA
	UKUPNO	A00 - T98	1632
GRUPA I	ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	A00 - B99	335
033	Infectiones herpesvirales	B00	10
034	Varicella et Herpes zoster	B01-B02	53
041	Druge virusne bolesti	A81,A87-A89,B03-B04,B07-B09,B25,B27-B34	121
042	Mycoses	B35-B49	84
057	Druge zarazne bolesti i parazitarne bolesti	A65-A67,A69-A70,A74,A77-A79,B58-B64,B85-B89,B94,B99	67
GRUPA II	TUMORI	C00-D48	131
090	Neoplasma benignum cutis	D22-D23	125
096	Dobročudni tumori, drugi tumori >>in situ<< i tumori neizvesnog i nepoznatog ishoda	D00-D05,D07-D21,D26,D28-D29,D31-D32,D34-D48	6
GRUPA VI	BOLESTI NERVNOG SISTEMA	G00-G99	1
127	Poremećaji nerava, korena živaca i snopova živaca	G50-G59	1
GRUPA VII	BOLESTI OKA I PRIPOJKA OKA	H00-H59	4
131	Bolesti vežnjače oka	H10-H13	2
139	Drugi poremećaji oka i pripojka oka	H02-H06,H20-H22,H30-H32,H34-H36,H43-H48,H51,H53,H55-H59	2
GRUPA IX	BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	I00-I99	24
157	Atherosclerosis	I70	3
160	Druge bolesti arterija,arteriola i kapilara	I71-I72,I77-I79	3
161	Zapaljenje vena, zapaljenje vena sa trombozom, embolija i tromboza vena	I80-I82	2
162	Varices venarum extremitatum inferiorum	I83	15
163	Haemorrhoides	I84	1
GRUPA X	BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	J00-J99	1
167	Infectiones tractus respiratorii superioris multiplices acutae loci non specificati	J00-J01,J05-J06	1
GRUPA XII	BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	L00-L90	1036
198	Infekcije kože i potkožnog tkiva	L00-L08	81
199	Druge bolesti kože i potkožnog tkiva	L10-L99	955
GRUPA XIII	BOLESTI MIŠIČNO-KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	M00-M99	3
204	Sistemska oboljenja vezivnog tkiva	M30-M36	2
207	Bolesti mekog tkiva	M60-M79	1
GRUPA XIV	BOLESTI MOKRAČNO-POLNOG SISTEMA	N00-N99	10
217	Druge bolesti sistema za mokrenje	N25-N29,N31-N39	2
222	Druge bolesti muških polnih organa	N44-N46,N48-N51	8
GRUPA XVIII	SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	R00-R99	1
270	Drugi simptomi, znaci i nenormalni klinički i laboratorijski nalazi	R00-R09,R11-R49,R51-R53,R55-R99	1
GRUPA XIX	POVREDE TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	S00-S98	8
281	Druge specifične, nespecifične i višestruke povrede	S00-S01,S04,S09-S11,S14-S16,S19-S21,S24-S25,S29-S31,S34-S35,S39-S41,S44-S46,S49-S51,S54-S56,S59-S61,S64-S66,S69-S71,S74-S76,S79-S81,S84-S86,S89-S91,S94-S96,S99,T00-T01,T06-T07,T09,T11,T13-T14	6
283	Opekotine i nagrizi	T20-T32	2
GRUPA XXI	FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVSTVENO STANJE I KONKTAT SA ZDRAVSTVENOM SLUŽBOM	Z00-Z99	78
290	Lica koja traže zdravstvene usluge radi pregleda i ispitivanja	Z00-Z13	78

Grafikon 24.

Antituberkulozna zdravstvena zaštita

ANTITUBERKULOZNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Antituberkulozna zdravstvena zaštita stanovnika Južnobanatskog okruga organizovana je u okviru rada antituberkuloznih službi u 2 doma zdravlja i u Dispanzeru za plućne bolesti sa dnevnom bolnicom koji pripada Specijalnoj bolnici za plućne bolesti "Dr Budislav Babić" u Beloj Crkvi.

Antituberkuloznu zdravstvenu zaštitu obezbeđivalo je 3 doktora medicine specijalista pneumoftizilogije i 5 medicinskih sestara-tehničara sa višom i srednjom stručnom spremom.

Tokom 2017. godine obavljeno je 4997 poseta kod doktora medicine u ordinaciji. Svaka poseta doktoru medicine praćena je sa laboratorijskom uslugom, a na 1,8 poseta korišćena je rendgen dijagnostika. Godišnja opterećenost lekara iznosi 1666 poseta, dnevna opterećenost 8 poseta i 1 poseta na sat.

U 2017. godini registrovano je 8 novoobolelih osoba od aktivne tuberkuloze, pri čemu je kod svih obolelih dijagnostikovana tuberkuloza respiratornog sistema.

Od aktivne tuberkuloze na kraju 2017. godine ukupno je registrovano 8 obolelih u Južnobanatskom okrugu (2,84 lica na 100.000 stanovnika). Dominantno oboljenje je tuberkuloza respiratornog sistema koja čini 100% svih registrovanih bolesnika. Od ukupnog broja obolelih od tuberkuloze respiratornog sistema 100% su bili BK pozitivni.

**ZDRAVSTVENI RADNICI PREMA STRUČNOJ SPREMI U SLUŽBI ANTITUBERKULOZNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE
U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 52.

Opština	Medicinski radnici										Mesto-punktovi
	ukupno	lekari			sa višom spremom		sa srednjom spremom			sa nižom spremom	
		opšte medicinske	na specijalizaciji	specijalisti	ukupno	od toga medicinske sestre	tehničari	ukupno	od toga medicinske sestre		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
UKUPNO	3	0	0	3	2	2	3	3	0	3	
Alibunar	1			1			1	1		1	
Bela Crkva	1			1	1	1	1	1		1	
Kovačica	1			1	1	1	1	1		1	

**BROJ POSETA U SLUŽBI ANTITUBERKULOZNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE
U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 53.

POSETE U ORDINACIJI		DIJAGNOSTIČKE USLUGE															
KOD LEKARA	KOD OSTALI MEDICINSKI RADNIKA	UKUPNO RENDEGEN DIJAG- NOSTIKA	OD TOGA			OD TOGA			OD TOGA			UKUPNO LABO- RATORIJA	BK DIREKTNA MIKROSK OPIJA	BK KULTU- RA	BK REZISTE NCIJA	TUBER- KULIN- SKI TEST	OSTALE LABO- RATO- RUSKE USLUGE
			RADIO SKOPSKI PREGLEDI	RADIOGRAFIJA STANDAR- DNA	RADIO FOTOGR. RUTIN- SKI PRE- GLED	RADIOGRAFIJA TOMOGR- AFIJA	RADIOGRAFIJA STANDAR- DNA	RADIO FOTOGR. RUTIN- SKI PRE- GLED	BK DIREKTNA MIKROSK OPIJA	BK KULTU- RA	BK REZISTE NCIJA						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14				
	4997	1678	2770	21	2723	26	0	5924	90	90	0	0	5744				
	4997	1678	2770	21	2723	26	0	5924	90	90	0	0	5744				
	Južnobanatski okrug																

**KRETANJE BOLESNIKA SA AKTIVNOM TUBERKULOZOM REGISTROVANIH U ANTITUBERKULOZNOJ
ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 54.

Evidencija obolelih lica	Ukupno	TBC respiratornog		TBC ekstrarespiratornog sistema					
		svoga	od toga BK pozitiv.	svoga	meningitis	urogenitalna	limfoglandularna	OAT	ostali oblici
Stanje 31. decembra prethodne godine	2	2	1						
Ukupno	9	9	9						
Novootkriveni	8	8	8						
Recidivi	1	1	1						
Doseljeni									
Ukupno	3	3							
Prešli u inaktivni oblik	3	3							
Odseljeni									
Umrli									
Izgubljeni iz evidencije									
Stanje 31. decembra tekuće godine	8	8	8						
Negativizirani			2						
			0						

Ukupan broj hroničara (stanje 31. decembra tekuće godine)

**BROJ NOVOOTKRIVENIH LICA OD AKTIVNE TUBERKULOZE REGISTROVANIH U SLUŽBI ANTITUBERKULOZNE ZDRAVSTVENE
ZAŠTITE PREMA DOBNIM GRUPAMA I POLU U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 55.

STAROST	U k u p n o		TBC respiratornog sistema		TBC ekstrarespiratornog sistema	
	muški 1	ženski 2	muški 3	ženski 4	muški 5	ženski 6
Ukupno	5	3	5	3	0	0
0 godina						
.1-4	1		1			
.5-9	1	1	1	1		
.10-14						
.15-19	1		1			
.20-24						
.25-29				1		
.30-34						
.35-39						
.40-44						
.45-49						
.50-54						
.55-59	1		1			
.60-64	1		1			
.65-69						
70 i više		1				1
Nepoznato						

BROJ NOVOOTKRIVENIH LICA OD AKTIVNE TUBERKULOZE REGISTROVANIH U SLUŽBI ANTITUBERKULOZNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE PREMA DOBNIM GRUPAMA I POLU U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI

Tabela 56.

R. br.	STAROST	UKUPNO		TBC RESPIRATORNOG SISTEMA										TUBERKULOZA EKSTRARESPIRATORNOG SISTEMA									
		TBC		SVEGA		MINIMALNA		SREDNJE PROŠIRENA		VEOMA PROŠIRENA		SVEGA		MENINGITIS		UROGENITALNE		LIMFOGLANDULARNA		OAT		OSTALI OBILICI	
		muški	ženski	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
UKUPNO		5	3	3	4	3	4	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	0-4 godina	1		1																			
2	5-9 godina	1		1																			
3	10-14 godina																						
4	15-19 godina	1		1				1															
5	20-24 godina																						
6	25-29 godina																						
7	30-34 godina																						
8	35-39 godina																						
9	40-44 godina																						
19	45-49 godina																						
11	50-54 godina																						
12	55-59 godina	1		1																			
13	60-64 godina	1		1																			
14	65-69 godina																						
15	70 i više godina			1		1																	

**Zdravstvena zaštita u službama
za fizikalnu medicinu i
rehabilitaciju**

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA U SLUŽBAMA ZA FIZIKALNU MEDICINU I REHABILITACIJU

Fizikalna medicina i rehabilitacija je na teritoriji Južnobanatskog okruga, organizovana u okviru 4 doma zdravlja i 1 opštoj bolnici. Na ovim poslovima u 2017. godini je angažovano 9 doktora medicine specijalista i 42 medicinska radnika sa višom i srednjom stručnom spremom.

Jedan tim zdravstvenih radnika (1 doktor medicine i 4 fizioterapeuta) obezbeđuje ovaj vid zaštite za oko 26911 stanovnika. U toku godine bilo je ukupno 30288 poseta, od toga 16506 prvih poseta i 229245 poseta kod ostalih medicinskih radnika. Godišnja prosečna opterećenost lekara iznosi 3365 posete, dnevna opterećenost 16 poseta i prosečno 2 posete na sat.

Tokom 2017. godine svaki osmi stanovnik Južnobanatskog okruga je prosečno jednom posetio doktora medicine radi prvog pregleda i jednom radi kontrole.

Od ukupnog broja evidentiranih lica sa završenim lečenjem 44% je osposobljeno za ranija zanimanja.

U lečenju pacijenata najčešće je primenjivana kineziterapija i fizioterapija.

ZDRAVSTVENI RADNICI I MESTA U SLUŽBI REHABILITACIJE NA TERITORIJI JUŽNOBANATSKOG OKRUGA U 2017. GOD

Tabela 57.

R.br.	ZDRAVSTVENA USTANOVA	ZDRAVSTVENI RADNICI										Nemedicinski radnici					
		LEKARI			VIŠA STRUČNA SPREMA			SREDNJA STRUČNA SPREMA				ukupno sa nižom spremom	ukupno	psiholozi	socijalni radnici	ostali	Mesto-punktovi
		ukupno	OD TOGA		ukupno	OD TOGA	ukupno	OD TOGA	ukupno	OD TOGA	ukupno						
			Opšte medicine	Na specijalizaciji													
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
	UKUPNO	9	0	1	8	35	2	7	1	0	0	0	0	0	0	5	
1	DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	1			1	2					1					1	
2	DOM ZDRAVLJA VRŠAC	1			1	7					1					1	
3	DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	1			1	1										1	
4	DOM ZDRAVLJA KOVIN	1			1	3					3					1	
5	OPŠTA BOLNICA PANČEVO	5		1	4	22	2	2			2					1	

**BROJ POSETA U SLUŽBI FIZIKALNE MEDICINE I REHABILITACIJE U JUŽNOBANATSKOM
OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 58.

Opština	P O S E T E				
	u ordinaciji kod:				
	ukupno	lekara		kod ostalih med.radnika	ostali med.radnici
		od toga prve	2		
1	2	3	4	0	
UKUPNO	30288	16506	229245	0	
DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	4745	1671	10200		
DOM ZDRAVLJA VRŠAC	5521	3241	29310		
DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	2205	1285	23863		
DOM ZDRAVLJA KOVIN	3759	1928	39496		
OPŠTA BOLNICA PANČEVO	14058	8381	126376		

BROJ LEČENIH LICA I ISHOD LEČENJA U SLUŽBI FIZIKALNE MEDICINE I REHABILITACIJE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI

Tabela 59.

Opština	STANJE PRI UPISU												
	primljeno na ambulantno lečenje		broj lica sa završenim lečenjem	osposobljeno za ranije zanimanje		predloženo za prekvalifikaciju		osposobljeno za svakodnevne aktivnosti		stanje nepromenjeno		napustilo lečenje	
	medicinska rehabilitacija	profesionalna rehabilitacija		ukupno	od toga do 19.g.	ukupno	od toga do 19.g.	ukupno	od toga do 19.g.	ukupno	od toga do 19.g.	ukupno	od toga do 19.g.
UKUPNO	14283	0	12027	5268	0	433	0	5247	840	0	239	0	
DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA	1020		1005	599				399	7				
DOM ZDRAVLJA VRŠAC	2931		1114	545				394	138		37		
DOM ZDRAVLJA KOVAČICA	947		917	342				278	229		68		
DOM ZDRAVLJA KOVIN	2880		2816	304	4		2361	147					
OPŠTA BOLNICA PANČEVO	6505		6175	3478	429		1815	319			134		

BROJ POSETA, LEČENIH LICA I KAPACITET U SLUŽBI FIZIKALNE MEDICINE I REHABILITACIJE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI

Tabela 60.

Opština		Mesta za rehabilitaciju	Lica na rehabilitaciji	Posete
UKUPNO		9884	7290	147297
BELA CRKVA	kineziterapija	9469	520	5050
VRŠAC		90	1475	14750
KOVAČICA		25	324	8444
KOVIN		130	1244	21713
OPŠTA BOLNICA PANČEVO		170	3727	97340
UKUPNO		10079	6699	79008
BELA CRKVA	fizioterapija	9679	500	5150
VRŠAC		120	1162	11620
KOVAČICA		50	623	15419
KOVIN		70	1636	17783
OPŠTA BOLNICA PANČEVO		160	2778	29036
UKUPNO		20	294	2940
BELA CRKVA	terapija radom			
VRŠAC		20	294	2940
KOVAČICA				
KOVIN				
OPŠTA BOLNICA PANČEVO				
UKUPNO		0	0	0
BELA CRKVA	hidroterapija			
VRŠAC				
KOVAČICA				
KOVIN				
OPŠTA BOLNICA PANČEVO				
UKUPNO		0	0	0
BELA CRKVA	psihoterapija			
VRŠAC				
KOVAČICA				
KOVIN				
OPŠTA BOLNICA PANČEVO				

**Specijalističko
konsultativna
zdravstvena zaštita**

SPECIJALISTIČKO KONSULTATIVNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

U Južnobanatskom okrugu, specijalističko-konsultativna zdravstvena zaštita je organizovana na svim nivoima zdravstvene zaštite. U domovima zdravlja su to službe u kojima se obavlja delatnost iz različitih specijalističkih grana medicine. Pri opštim bolnicama se nalaze razvijene specijalističko-konsultativne službe sa širokim spektrom specijalističkih i uže specijalističkih grana medicine, a u domovima zdravlja se nalaze specijalističke ambulante. Prema vrstama specijalnih bolnica, u njihovim specijalističko-konsultativnim službama rade specijalisti odgovarajuće specijalnosti. Specijalna bolnica za plućne bolesti "Dr Budislav Babić" u Beloj Crkvi pored specijalističko-konsultativne obavlja i specijalističku delatnost u oblasti antituberkulozne zdravstvene zaštite za stanovništvo ove opštine. U specijalističko-konsultativnoj zdravstvenoj zaštiti je bilo angažovano 68 doktora medicine (88% su specijalisti) i 129 zdravstvenih radnika sa višom odnosno srednjom stručnom spremom.

Ukupno je ostvareno 507644 poseta kod doktora medicine. Oko 76% svih poseta se odnosi na užu specijalističko-konsultativnu delatnost, a 24% na posete u okviru urgentne prijemne službe, radiološke i ultrazvučne dijagnostike. Svakom stanovniku Južnobanatskog okruga, u 2017. godini, prema izveštajnim podacima, u proseku je 1,8 puta pružena specijalističko-konsultativna zaštita.

**ZDRAVSTVENI RADNICI PO GRANAMA SPECIJALISTIČKE DELATNOSTI KOJA SE OBAVLJA U OKVIRU SPECIJALISTIČKO-KONSULTATIVNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA
U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 61.

R. br	Grana specijalističke delatnosti	UKUPNO	ZDRAVSTVENI RADNICI										
			LEKARI			VIŠA STRUČNA SPREMA			SREDNJA STRUČNA SPREMA			NİŽA STRUČNA SPREMA	
			SVEGA	OD TOGA		SVEGA	OD TOGA		SVEGA	OD TOGA			
				OPŠTE MEDICINE	NA SPECIJALIZACIJI		SPECIJALISTI	MEDICINSKE SESTRE		TEHNIČARI	MEDICINSKE SESTRE		TEHNIČARI
0	1	2	3	4	5	6	6	7	8	9	10	11	
UKUPNO			68	2	6	60	48	17	81	81	81	0	
1	INTERNA MEDICINA	13	6		1	5	1	1	6	6	6		
2	KARDIOLOGIJA	3	1		1	1			2	2	2		
3	NEUROPSIHIJATRIJA	3	2		2	2			1	1	1		
4	RO I ULTRAZVUK	75	27	1	2	24	38	8	10	10	10		
5	HIRURGIJA	6	3			3			3	3	3		
6	ORTOPEDIJA	6	2			2			4	4	4		
7	OFTAMOLOGIJA	6	4			4			2	2	2		
8	UROLOGIJA	3	2			2			1	1	1		
9	GASTROENTEROLOGIJA	3	1			1			2	2	2		
10	DERMATOVENERALOGIJA	14	6	1		5	2	2	6	6	6		
11	ORL	3	2			2			1	1	1		
12	INFEKTIVNO	2	1			1			1	1	1		

**ZDRAVSTVENI RADNICI PO GRANAMA SPECIJALISTIČKE DELATNOSTI KOJA SE OBAVLJA U OKVIRU SPECIJALISTIČKO-KONSULTATIVNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA
U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 61 -nast. I.

R. br	Grana specijalističke delatnosti	UKUPNO	ZDRAVSTVENI RADNICI											
			LEKARI			VIŠA STRUČNA SPREMA			SREDNJA STRUČNA SPREMA			NIŽA STRUČNA SPREMA		
			SVEGA	OD TOGA		SVEGA	OD TOGA		SVEGA	OD TOGA				
				OPŠTE MEDICINE	NA SPECIJALIZACIJI		SPECIALISTI	MEDICINSKE SESTRE		TEHNIČARI	MEDICINSKE SESTRE		TEHNIČARI	
4	5	6	7	8	9	10	11							
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11			
13	URGENTNA	34	3		2	1	2	2	29	29				
14	SAVETOVALIŠTE ZA MENTALNO ZDRAVLJE	3	1			1	1		1	1	1			
15	PNEUMOFIZIOLOGIJA	4	2			2			2	2				
16	ONKOLOGIJA	7	2			2	1	1	4	4				
17	SPEC.KONSULTATIVNA	6	0				1	1	5	5				
18	PSIHIJARIJA	6	3		1	2	2	2	1	1	1			

**BROJ LEKARA I POSETA LEKARU PO OPŠTINAMA I GRANAMA SPECIJALISTIČKE DELATNOSTI KOJA SE OBAVLJA U OKVIRU
SPECIJALISTIČKO-KONSULTATIVNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA
U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 62.

R.b	GRANA SPECIJALISTIČKE DELATNOSTI	UKUPNO		DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR		DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA		OPŠTA BOLNICA VRŠAC		DOM ZDRAVLJA KOVAČICA		DOM ZDRAVLJA KOVIN		DOM ZDRAVLJA OPOVO		OPŠTA BOLNICA PANČEVO		DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	
		LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE	LEKARA	POSETE
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	20	21
	UKUPNO	68	507644	1	9857	8	9611	23	129886	2	13015	6	26703	0	0	28	314258	0	4314
1	INTERNA MEDICINA	7	75734	1	3719	1	2732	2	15140	1	3762	2	7596				38471		4314
2	GASTRO-ENTEROLOGIJA	1	2506					1	2506										
3	KARDIOLOGIJA	1	6381					1	6381										
4	INFEKTIVNO	1	10960					1	2105								8855		
5	ONKOLOGIJA	2	26069					2	7517								18552		
6	ORL	2	29731			1	33	1	9367								20331		
7	OFTALMOLOGIJA	4	45000			1	709	2	10463			1	5418				28410		
8	ANESTEZIJA	1	3974					1	1824								2150		
9	HIRURGIJA	2	38207			1	873	1	17402								19932		
10	DEČIJE INT.	0	19768						3626								16142		
11	UROLOGIJA	2	23132			1	609	1	7990								14533		
12	REHABILITACIJA	0	383						383										

**BROJ LEKARA I POSETA LEKARU PO OPŠTINAMA I GRANAMA SPECIJALISTIČKE DELATNOSTI KOJA SE OBAVLJA U OKVIRU
SPECIJALISTIČKO-KONSULTATIVNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA
U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 62.-nas.1.

R.b r	GRANA SPECIJALISTIČKE DELATNOSTI	UKUPNO		DOM ZDRAVLJA ALIBUNAR		DOM ZDRAVLJA BELA CRKVA		OPŠTA BOLNICA VRŠAC		DOM ZDRAVLJA KOVAČICA		DOM ZDRAVLJA KOVIN		DOM ZDRAVLJA OPOVO		OPŠTA BOLNICA PANČEVO		DOM ZDRAVLJA PLANDIŠTE	
		LEKA- RA	POSE- TE	LEKA- RA	POSE- TE	LEKA- RA	POSE- TE	LEKA- RA	POSE- TE	LEKA- RA	POSE- TE	LEKA- RA	POSE- TE	LEKA- RA	POSE- TE	LEKA- RA	POSE- TE	LEKA- RA	POSE- TE
0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	20.	21.
13	GINEKOLOGIJA	0	14383						5279								9104		
14	PSHIJIJARIJA	3	6937													3	6937		
15	ULTRAZVUK	0	23231		2457		851		7710		3258		3121				5834		
16	RADIOLOGIJA	27	56894		1338	1	2187	5	15916	1	5995	2	5553			18	25905		
17	SAVETOVALIŠTE ZA MENTALNO ZDRAVLJE	1	5015									1	5015						
18	URGENTNA MEDICINA	3	46624													3	46624		
19	ORTOPEDIJA	2	27711			1	1041	1	7819								18851		
20	DERMATOVENEROLOGIJA	6	24227					2	6587							4	17640		
21	PNEUMOFIZIOLOGIJA	2	11221					2	1871								9350		
22	SPECIJALISTIČKO KONSULTATIVNA SLUŽBA	0	0																
23	NEUROPSHIJIJARIJA	1	9556		2343	1	576										6637		

Stacionarna Zdravstvena zaštita

STACIONARNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

U dve opšte bolnice iz Pančeva i Vršca, kapaciteta od 950 standardnih bolničkih postelja, ostvareno je 29642 epizoda bolničkog lečenja sa prosečno 7 dana boravka po epizodi. Stopa hospitalizacije u ovim bolnicama, odnosno obim njihovog korišćenja u 2017. godini iznosi 105 hospitalizovanih na 1000 stanovnika. Prosečna zauzetost posteljnog fonda u opštim bolnicama je 56%, odnosno 206 dana u godini. Propusna moć bolničkih postelja u toku 2017. godine bila je 31 epizoda lečenja po bolničkoj postelji.

U pogledu kadrovske obezbeđenosti, po jednom lekaru bilo je 4,1 postelje, a po jednoj sestri 1,34 postelja; broj bolnički lečenih bolesnika po lekaru u 2017.godini bio je 128, dok je odnos lekara i sestara bio 1 prema 3. U opštim bolnicama, na teritoriji Južnobanatskog okruga, u odnosu na prethodnu godinu broj bolnički lečenih lica je veći za 12%, a broj dana hospitalizacije je veći za 11%. Lečenje je završeno smrtnim ishodom kod 3,41% hospitalizovanih lica.

Analizirajući bolnički morbiditet, na osnovu individualnih izveštaja koje dostavljaju stacionarne zdravstvene ustanove, može se zaključiti, da je u Opštoj bolnici Vršac najveći broj pacijenata lečen od tumora, na drugom mestu su bolesti mokraćno-polnog sistema, slede bolesti sistema za varenje, potom bolesti sistema krvotoka, a na petom mestu trudnoća rađanje i babinje. U Opštoj bolnici Pančevo najveći broj pacijenata lečen je od tumora, zatim slede bolesti mokraćno-polnog sistema, na trećem mestu su bolesti sistema krvotoka, slede bolesti sistema za varenje, a na petom mestu su simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi. Kao pokazatelj kvaliteta rada bolnica izračunava se bolnički letalitet koji u 2017. godini iznosi 4,06% za Opštu bolnicu Pančevo i 2% za Opštu bolnicu Vršac.

U tri Specijalne bolnice (Specijalna bolnica za psihijatrijske bolesti “Dr Slavoljub Bakalović” iz Vršca”, Specijalna bolnica za psihijatrijske bolesti “Kovin” iz Kovina i Specijalna bolnica za plućne bolesti “Dr Budislav Babić“ iz Bele Crkve), kapaciteta od 2100 standardne bolničke postelje, ostvareno je 3599 epizoda bolničkog lečenja sa prosečno 152 dana boravka po epizodi.

Prosečna zauzetost posteljnog fonda u specijalnim bolnicama bila je 72% odnosno 262 dana u godini. U pogledu kadrovske obezbedjenosti, po jednom doktoru medicine pripada 22 kreveta, a po jednoj sestri 5 kreveta. Broj lečenih pacijenata po jednom doktoru u 2017. godini iznosio je 37. U 2017. godini po jednoj bolničkoj postelji bilo je 1,71 lečenih pacijenta.

U Specijalnoj bolnici za psihijatrijske bolesti “Dr S. Bakalović” Vršac lečenje se završilo smrtnim ishodom u 25,15% slučajeva. U Specijalnoj bolnici za psihijatrijske bolesti “Kovin” lečenje je završeno smrtnim ishodom u 8,8% slučajeva. U Specijalnoj bolnici za plućne bolesti lečenje je završeno smrtnim ishodom u 26,40% slučajeva.

ZDRAVSTVENI RADNICI U STACIONARIMA NA TERITORIJI JUŽNOBANATSKOG OKRUGA U 2017. GOD

Tabela 63.

R. br.	ZDRAVSTVE NA USTANOVA	UKUPNO	ZDRAVSTVENI RADNICI											NEMEDICINSKI RADNICI					
			LEKARI			Ostali	VIŠA STRUČNA SPREMA			SREDNJA STRUČNA SPREMA			sa nižom sprem.	ukupno	psiholozi	Soc. radnici	ostali		
			SVEGA	Opšte medicine	Na specijalizaciji		Specijalisti	Farmaceuti	Stomatolozi	UKUPNO	MEDIČINSKE SESTRE TEHNIČARI	OD TOGA						UKUPNO	MEDIČINSKE SESTRE TEHNIČARI
0.	1	2	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18		
UKUPNO	1476	328	16	68	244	2	0	0	121	109	1027	959	12	20	8	6	6		
1	SBPB Bela Crkva	46	1	2	6				5	5	32	32							
2	Opšta bolnica Vršac	282	3	15	50				17	14	197	175							
3	SBPB Vršac	262	4	14	33	1			26	23	185	181	12	12	4	3	5		
4	SBPB Kovin	230	4	8	25	1			21	17	172	167		8	4	3	1		
6	Opšta bolnica Pančevo	656	4	29	130				52	50	441	404							

**POSTELJE, DANI LEČENJA I KRETANJE LEČENIH BOLESNIKA U OPŠTIM I SPECIJALNIM BOLNICAMA U
JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI**

Tabela 64.

Opština	Postelja	dani lečenja ispisanih bolesnika	stanje u prethodnom izveštajnom periodu	kretanje lečenih bolesnika				stanje na kraju izveštajnog perioda	
				upisano u toku tromesečja		ispisano u toku tromesečja			premešteno na druga odeljenja
				ukupno	od toga iz drugh odeljenja	ukupno	umrlo		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
UKUPNO	3050	754208	2770	31416	5403	31459	1658	5283	2727
SBPB Bela Crkva	200	32866	807	636		550	136		893
Opšta bolnica Vršac	290	51054	99	6823	1902	6833	188	1902	89
SBPB Vršac	900	298477	817	1510	292	1487	367	292	840
SBPB Kovin	1000	234691	660	1568	769	1603	143	769	625
Opšta bolnica Pančevo	660	137120	387	20879	2440	20986	824	2320	280

BOLNIČKI MORBIDITET PO GRUPAMA BOLESTI U OPŠTOJ BOLNICI U VRŠČU U 2017. GODINI

Tabela 65.

R.br.	GRUPE BOLESTI	UKUPNO	
		Epizode lečenja	DANI
0	I	2	3
	UKUPNO	9388	56764
1	GRUPA I ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	270	1475
2	GRUPA II TUMORI	2489	5972
3	GRUPA III BOLESTI KRVNI I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	142	1356
4	GRUPA IV BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIJIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	140	1166
5	GRUPA V DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	11	174
6	GRUPA VI BOLESTI NERVNOG SISTEMA	44	976
7	GRUPA VII BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	141	753
8	GRUPA VIII BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	89	562
9	GRUPA IX BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	831	6927
10	GRUPA X BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	428	4162
11	GRUPA XI BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	870	6508

BOLNIČKI MORBIDITET PO GRUPAMA BOLESTI U OPŠTOJ BOLNICI U VRŠCU U 2017. GODINI

Tabela 65.-nast. I

R.br.	GRUPE BOLESTI	UKUPNO	
		Epizode lečenja	DANI
0	I	2	3
12	GRUPA XII BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	201	991
13	GRUPA XIII BOLESTI MIŠIĆNO- KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	262	4059
14	GRUPA XIV BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	1171	5145
15	GRUPA XV TRUDNOĆA, RAĐANJE I BABINJE	687	2919
16	GRUPA XVI STANJA U PORODAJNOM PERIODU	15	77
17	GRUPA XVII UROĐENE NAKAZNOSTI, DEFORMACIJE I HROMOSOMSKE NENORMALNOSTI	11	55
18	GRUPA XVIII SIMPTOMIZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	257	2378
19	GRUPA XIX POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	579	7034
20	GRUPA XXI FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVSTVENO STANJE I KONTAKT SA ZDRAVSTVENOM SLUŽBOM	750	4075

BOLNIČKI MORBIDITET PO GRUPAMA BOLESTI U OPŠTOJ BOLNICI U PANČEVU U 2017. GODINI

I tabela 66.

R. br.	GRUPE BOLESTI	UKUPNO		
		Epizode lečenja	DANI	
0	I	2	3	
	UKUPNO	20254	139479	
1	GRUPA I ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	774	5345	
2	GRUPA II TUMORI	2527	14823	
3	GRUPA III BOLESTI KRVII I BOLESTI KRVOTVORNIH ORGANA I POREMEĆAJI IMUNITETA	522	4237	
4	GRUPA IV BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	452	4191	
5	GRUPA V DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	11	190	
6	GRUPA VI BOLESTI NERVNOG SISTEMA	216	2872	
7	GRUPA VII BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	729	2099	
8	GRUPA VIII BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	84	684	
9	GRUPA IX BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	1935	19554	
10	GRUPA X BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	1188	11434	
11	GRUPA XI BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	1690	14130	

BOLNIČKI MORBIDITET PO GRUPAMA BOLESTI U OPŠTOJ BOLNICI U PANČEVU U 2017. GODINI

Tabela 66.-nast.1

R.br.	GRUPE BOLESTI	UKUPNO		
		Epizode lečenja	DANI	
0	1	2	3	
12	GRUPA XII BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	569		3696
13	GRUPA XIII BOLESTI MIŠIČNO- KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	461		6514
14	GRUPA XIV BOLESTI MOKRAČNO-POLNOG SISTEMA	2506		11886
15	GRUPA XV TRUDNOĆA,RADANJE I BABINJE	1103		3751
16	GRUPA XVI STANJA U POROĐAJNOM PERIODU	284		2321
17	GRUPA XVII UROĐENE NAKAZNOSTI, DEFORMACIJE I HROMOSOMSKE NENORMALNOSTI	31		244
18	GRUPA XVIII SIMPTOMI,ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	1415		11709
19	GRUPA XIX POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	791		7714
20	GRUPA XXI FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVSTVENO STANJE I KONTAKT SA ZDRAVSTVENOM SLUŽBOM	2966		12085

**BOLNIČKI MORBIDITET PO GRUPAMA BOLESTI U SPECIJALNOJ BOLNICI ZA PLUĆNE BOLESTI
U BELOJ CRKVI U 2017. GODINI**

Tabela 67.

R.br.	GRUPE BOLESTI	UKUPNO		
		Epizode lećenja	DANI	
0	1	2	3	
UKUPNO		515	30865	
1	GRUPA I ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI	26	4873	
2	GRUPA II TUMORI	48	2597	
4	GRUPA V DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	2	110	
5	GRUPA VI BOLESTI NERVNOG SISTEMA	2	107	
7	GRUPA VII BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	1	79	
6	GRUPA IX BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	9	152	
7	GRUPA X BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	359	20367	
8	GRUPA XI BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	2	6	
10	GRUPA XIV BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	1	28	
11	GRUPA XVIII SIMPTOMI,ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	61	2361	
12	GRUPA XIX POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	1	104	
13	GRUPA XXI FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVSTVENO STANJE I KONTAKT SA ZDRAVSTVENOM SLUŽBOM	3	81	

**BOLNIČKI MORBIDITET PO GRUPAMA BOLESTI U SPECIJALNOJ BOLNICI ZA PSIHIJATRIJSKE BOLESTI
U VRŠČU U 2017. GODINI**

Iabela 08.

R.br.	GRUPE BOLESTI	UKUPNO	
		Epizode lečenja	DANI
0	UKUPNO	1459	257880
1	GRUPA II TUMORI	51	1510
2	GRUPA IV BOLESTI ŽILEZDA SA UNUTRAŠNJIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	3	222
3	GRUPA V DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	884	240090
4	GRUPA VI BOLESTI NERVNOG SISTEMA	188	5360
6	GRUPA VIII BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	8	85
7	GRUPA IX BOLESTI SISTEMA KRYOTOKA	285	9864
9	GRUPA XI BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	2	1
11	GRUPA XIII BOLESTI MIŠIČNO- KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	18	248
12	GRUPA XVII UROĐENE NAKAZNOSTI, DEFORMACIJE I HROMOSOMSKE NENORMALNOSTI	1	23
13	GRUPA XVIII SIMPTOMI, ZNAČAJ I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	12	172
14	GRUPA XIX POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJINIH FAKTORA	5	285
10	GRUPA XXI FAKTORI KOJI UTIČU NA ZDRAVSTVENO STANJE I KONTAKT SA ZDR. SLUŽBOM	2	20

**BOLNIČKI MORBIDITET PO GRUPAMA BOLESTI U SPECIJALNOJ BOLNICI ZA PSIHIJATRIJSKE BOLESTI
U KOVINU U 2017. GODINI**

Tabela 69.

R.br.	GRUPE BOLESTI	UKUPNO		
		1	2	3
		Epizode lećenija	DANI	
0		1625	261352	
2	GRUPA II TUMORI	77	125	
4	GRUPA IV BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA	10	206	
5	GRUPA V DUŠEVNI POREMEĆAJI I POREMEĆAJI PONAŠANJA	1280	252064	
6	GRUPA VI BOLESTI NERVNOG SISTEMA	81	4993	
7	GRUPA VII BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA	1	165	
6	GRUPA VIII BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA	1	8	
8	GRUPA IX BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA	132	2822	
9	GRUPA X BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE	8	155	
10	GRUPA XI BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE	4	63	
11	GRUPA XII BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA	1	74	
12	GRUPA XIII BOLESTI MIŠIĆNO- KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA	18	287	
11	GRUPA XIV BOLESTI I MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA	2	64	
14	GRUPA XV SIMPTOMI, ZNACI I PATOLOŠKI KLINIČKI I LABORATORIJSKI NALAZI	4	53	
15	GRUPA XVI POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA	6	273	

**pobačaji
u zdravstvenim ustanovama**

Svaka trudnoća koja se ne završi porođajem, smatra se prekidom trudnoće. U skladu sa zakonom zdravstvena ustanova u kojoj se vrši prekid trudnoće dužna je da vodi evidenciju i medicinsku dokumentaciju o izvršenim prekidima trudnoće i da propisane izveštaje dostavlja nadležnom zavodu za javno zdravlje.

Prema važećim zakonskim propisima, žena može legalno da izvrši prekid trudnoće bez dozvole komisije, ukoliko se radi o trudnoći koja ne traje duže od deset nedelja (Član 6. Zakona o postupku prekida trudnoće u zdravstvenoj ustanovi, Sl. glasnik RS br.16/95 i 101/05). Prekid trudnoće se može obaviti samo u za to ovlašćenim zdravstvenim ustanovama.

Na teritoriji Južnibanatskog okruga prijavljeno je u 2017. godini 443 medicinskih prekida trudnoće, što predstavlja blagi pad u odnosu na predhodnu godinu.

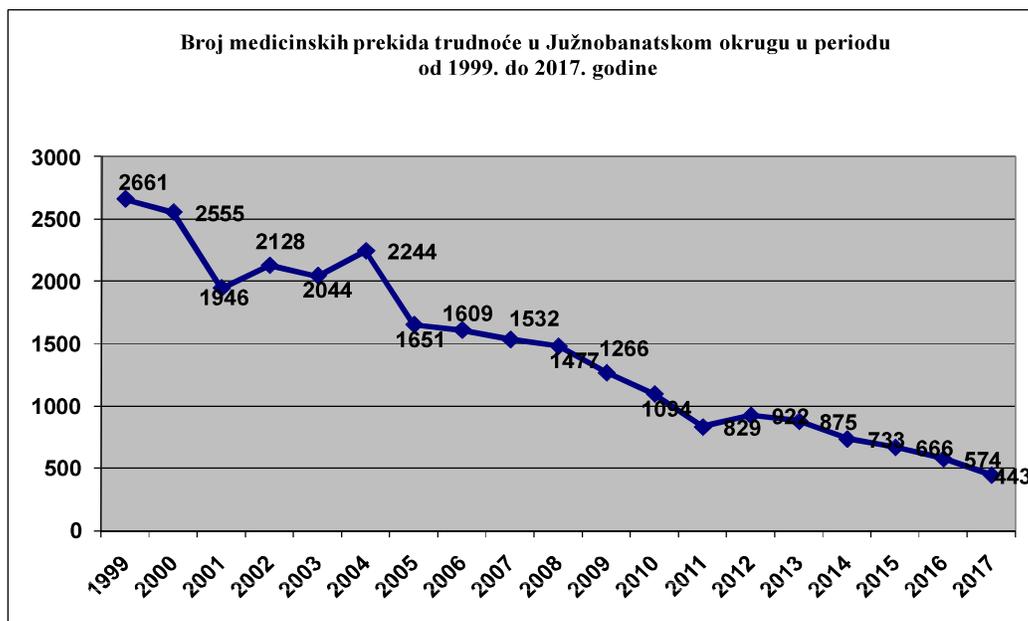
Tokom predhodne godine su 3 mlade devojke do 19. godina starosti imale prekid trudnoće na zahtev i njihov udeo u ukupnom broju prekida trudnoće iznosi 0,67%. Od svih žena kod kojih je tokom 2017. godine obavljen prekid trudnoće, najviše ih je u starosnom intervalu od 30-39 godina (57,7%).

Zaključuje se da je među ženama koje zahtevaju medicinski prekid trudnoće najviše onih koje već imaju dvoje dece (37,08%) i starosti su između 30-39 godina, što potvrđuje činjenicu da se u našim uslovima prekid trudnoće nažalost i dalje koristi kao sredstvo kontracepcije.

Tabela 70.

Godine	Broj medicinskih prekida trudnoće prema stosti žene u Južnobanatskom okrugu u periodu od 1999-2017. godine						
	Ukupno	do 16	17-19 god.	20-29 god.	30-39 god.	40-49 god.	50 i više
1999	2661	4	74	1009	1249	243	82
2000	2555	13	71	982	1221	267	1
2001	1946	9	50	768	934	184	1
2002	2128	5	75	820	990	237	1
2003	2044	8	61	737	1004	230	4
2004	2244	9	67	839	1077	249	3
2005	1651	7	51	611	814	165	3
2006	1609	7	51	588	788	174	1
2007	1532	7	58	589	716	157	5
2008	1477	8	37	562	716	151	3
2009	1266	11	47	495	551	155	7
2010	1094	7	39	403	550	94	1
2011	829	6	29	307	403	82	2
2012	922	7	45	328	432	103	7
2013	875	5	27	300	452	90	1
2014	733	3	31	259	346	92	2
2015	666	1	6	112	445	101	1
2016	574	1	3	136	331	98	5
2017	443	3	6	109	220	105	0

Grafikon 25.

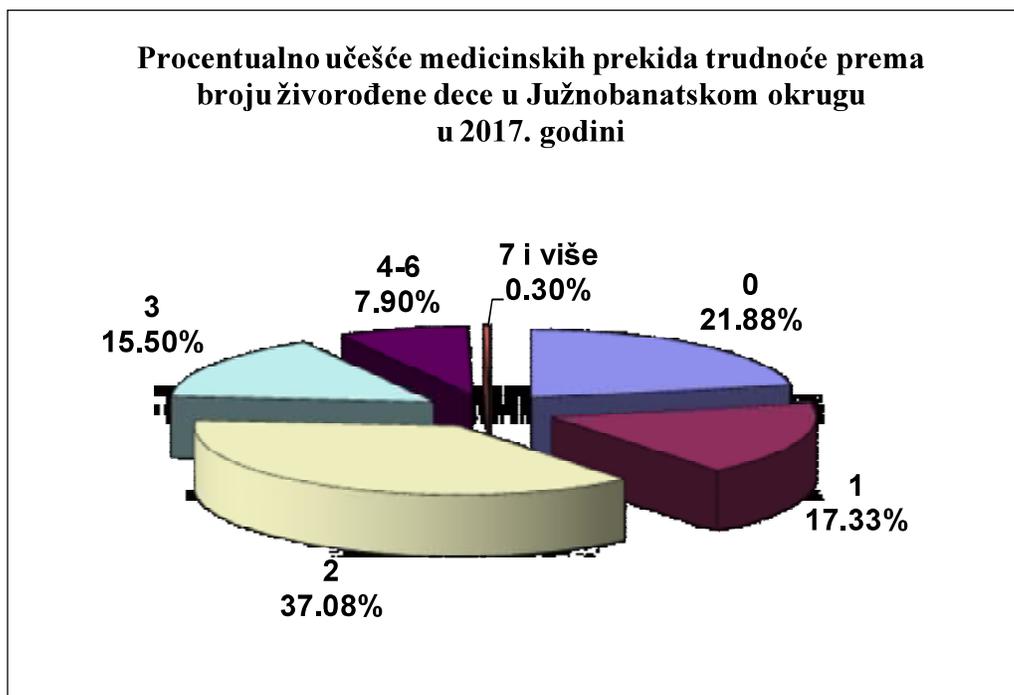

Broj žena fertileg doba, broj živorodene dece, stopa fertiliteta i medicinskih prekida trudnoće na 1 živorodeno dete u Južnobanatskom okrugu u periodu od 1999. do 2017. godine

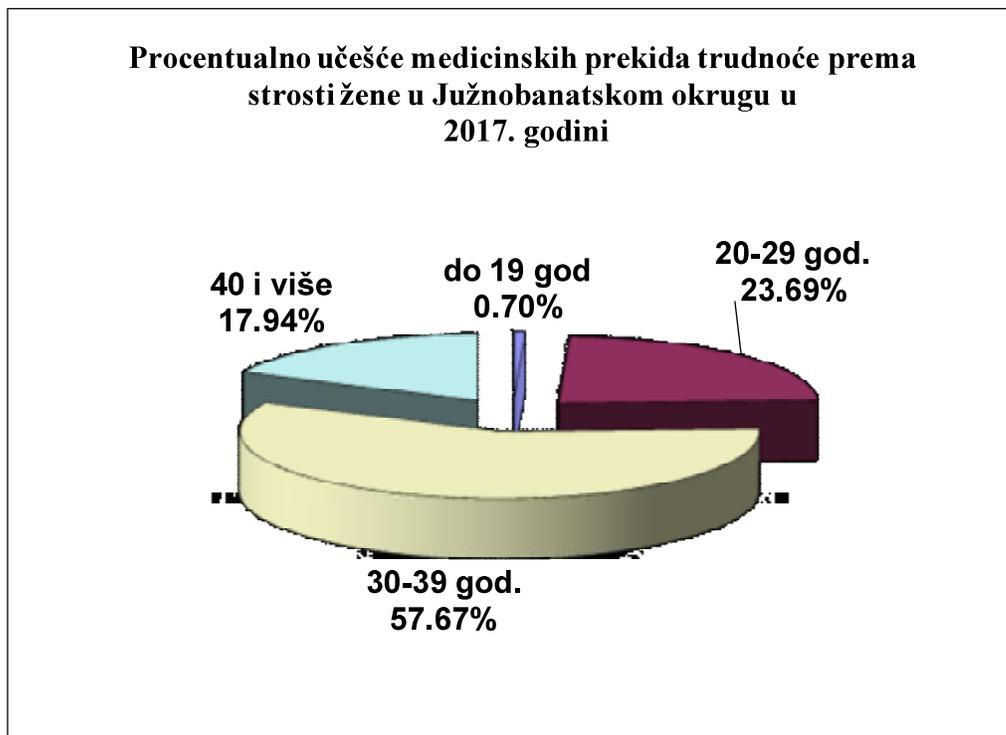
Tabela 71.

Godine	Broj žena fertileg dobi	Broj živorodene dece	Stopa fertiliteta	Broj medicinskih prekida trudnoće na 1 živorodeno dete
1999	77995	2979	38.19	0.86
2000	77995	2930	37.57	0.84
2001	77995	3158	40.49	0.59
2002	75621	3146	41.60	0.65
2003	75621	3348	44.27	0.59
2004	75621	3206	42.40	0.68
2005	75621	3033	40.11	0.53
2006	75621	2989	39.53	0.52
2007	75621	2871	37.97	0.51
2008	75621	2774	36.68	0.52
2009	75621	2745	36.30	0.46
2010	71347	2692	37.50	0.41
2011	67653	2555	37.77	0.34
2012	67653	2676	39.55	0.34
2013	67653	2576	37.91	0.33
2014	67653	2531	37.41	0.28
2015	67653	2449	36.20	0.27
2016	67653	2470	36.51	0.23
2017	67653	2518	36.95	0.17

Grafikon 26.

Grafikon 27.

Rad službi za transfuziju

RAD U SLUŽBI ZA TRANSFUZIJU

U službama za transfuziju krvi, u opštim bolnicama, na teritoriji Južnobanatskog okruga, u 2017. godini radilo je 10 doktora medicine (od toga su 5 specijalisti) i 33 medicinskih tehničara više i srednje stručne spreme.

Na teritoriji Južnobanatskog okruga u 2017. godini dobijeno je 3534360 ml krvi od 5940 dobrovoljnih davalaca. Novih davalaca krvi u 2017. godini je bilo 1130.

ZDRAVSTVENI RADNICI U SLUŽBAMA ZA TRANSFUZIJU KRVI PREMA STRUČNOJ SPREMI U OPŠTIM BOLNICAMA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI

Tabela 72.

OPŠTINE	Medicinski radnici										mesta- punktovi	
	Lekari				sa višom spremom			sa srednjom spremom				sa nižom spremom
	Ukupno	opšte medicinske	na specijalnoj zaciji	specijalisti	Ukupno	od toga med. sestre- tehničari	Ukupno	od toga med. sestre- tehničari	Ukupno			
	0	1		2	3	4	5	6	7	8		
UKUPNO	10	5	0	5	5	5	28	26	15	13		
OPŠTA BOLNICA PANČEVO	4			4	3	2	15	14				
OPŠTA BOLNICA VRŠAC	1			1			6	5				

BROJ DAVALACA KRVU U SLUŽBAMA ZA TRANSFUZIJU KRVU U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI

Tabela 73.

Opština	Davalci krvi										dobijeno krvi (ml)
	pregledani		odbijeni		dali krv						
	stari	novi	stari	novi	stari	novi	stari	novi	stari	novi	
	6316	1262	376	132	5940	1130	3534360				
Ukupno	Pančevo	4860	774	307	103	4553	671	2648840			
	Vršac	1456	488	69	29	1387	459	885520			
	4005	509	259	49	3746	460	2111220				
U zdravstvenoj ustanovi	Pančevo	2920	294	205	35	2715	259	1508930			
	Vršac	1085	215	54	14	1031	201	602290			
	2311	753	117	83	2194	670	1423140				
Na terenu	Pančevo	1940	480	102	68	1838	412	1139910			
	Vršac	371	273	15	15	356	258	283230			

**privatna
praksa**

U Južnobanatskom okrugu je tokom 2017. godine 17 lekarskih, 28 stomatoloških ordinacija i 42 apoteke dostavljalo izveštaje o svom radu Zavodu za javno zdravlje Pančevo.

Struktura zdravstvenih radnika u privatnom sektoru na teritoriji Južnobanatskog okruga u 2017. godini

Tabela 74.

Opština	ZDRAVSTVENI RADNICI			
	Ukupno	Lekari	Stomatolozi	Radnici sa višom i srednjom stručnom spremom
Alibunar				
Bela Crkva	1	1		
Vršac	14	7	3	4
Kovačica				
Kovin	1		1	
Pančevo	97	31	35	31
Opovo				
Plandište				
Ukupno	113	39	39	35

U privatnoj praksi na teritoriji okruga tokom 2017. godine je radilo 8 lekara, 70 stomatologa i 35 radnika sa višom i srednjom stručnom spremom.

Broj punktova i broj poseta u privatnim lekarskim ordinacijama u Južnobanatskom okrugu tokom 2017. godine

Tabela 75.

SLUŽBA		BROJ PUNKTOVA	BROJ POSETA
OŠTINA VRŠAC	INTERNA	1	425
	NEUROPSIHIJARIJA	1	1068
	RADIOLOGIJA	1	50
	OFTALMOLOGIJA	1	216
	DERMATOVENEROLOGIJA	1	235
	GINEKOLOGIJA	2	1043
OŠTINA PANČEVO	HIRURGIJA	1	948
	FIZIKALNA	1	198
	GINEKOLOGIJA	2	2891
	ZAVOD ZA ZAŠTITU RADNIKA	1	15241
	PEDIJARIJA	1	2793
	OFTALMOLOGIJA	1	1003
	POLIKLINIKA	2	5265
OŠTINA BELA CRKVA	NEUROPSIHIJARIJSKA	1	826
	UKUPNO	17	32202

Na svim punktovima privatne lekarske prakse (17 ordinacija) tokom 2017. godine je registrovano ukupno 32202 poseta.

U privatnim stomatološkim ordinacijama (28 ordinacija) tokom 2017. godine je registrovano ukupno 16264 poseta.

Tabela 76.

STOMATOLOŠKA SLUŽBA		
ALIBUNAR	BROJ PUNKTOVA	BROJ POSETA
VRŠAC	3	2324
KOVIN	1	58
KOVAČICA		
OPOVO		
PANČEVO	24	13882
UKUPNO	28	16264

Četrdeset apoteka je tokom 2017. godine dostavljalo izveštaj o svom radu Zavodu za javno zdravlje Pančevo.

Tabela 77.

PRIVATNE APOTEKE	
OPŠTINA	BROJ PUNKTOVA
BELA CRKVA	2
VRŠAC	12
KOVAČICA	5
KOVIN	5
OPOVO	2
PANČEVO	12
PLANDIŠTE	2
UKUPNO	40

**prikaz epidemiološke
situacije zaraznih bolesti
u Južnibanatskom okrugu**

Tokom 2017. godine epidemiološki je obrađeno i evidentirano 456 pojedinačnih prijava zaraznih bolesti, što je za 45% manje nego 2016. godine u istom periodu posmatranja (699). Na zbirnim prijavama zaraznih bolesti prijavljeno je 5541 oboljenje bez gripa, za 38% manje nego 2016. godine (8951). Ovako smanjeni broj prijava zaraznih bolesti, nastao je zbog novog Pravilnika o prijavljivanju zaraznih bolesti i posebnih zdravstvenih pitanja (Sl.glasnik RS 44/2017) koji je stupio na snagu 17.05.2017. godine, a po kome je smanjen broj oboljenja koje se prijavljuju na pojedinačnim prijavama zaraznih bolesti , a na zbirnim prijavama se prijavljuju samo Oboljenja slična gripu. Shodno tome i ukupna Incidencija u 2017. godini od 1607,26 na 100.000 stanovnika u poređenju sa prethodnom godinom je znatno niža (In za 2016 - 3289,08) (Tabela 1).

Tabela 1. Broj obolelih od zaraznih bolesti i incidencija, broj umrlih i mortalitet na teritoriji Južnobanatskog okruga u periodu 2013-2017. godine

Godina	Broj obolelih	Inc /100000	Broj umrlih	Mt/100000
2013	11770	4007.08	24	8.17
2014	10078	3431.04	11	3.74
2015	9712	3306,44	4	1,36
2016	9661	3289,08	12	4,09
2017	4721	1607,26	6	2,04

- bez influence i kliconoštva

Prema ukupnom broju prijavljenih slučajeva zaraznih bolesti u 2017. godini, grupa respiratornih zaraznih bolesti čini 86,99 % svih zaraznih bolesti i na prvom je mestu, kao i u 2016. godini. Na drugom mestu je grupa parazitarnih zaraznih bolesti zastupljena sa 5,63% i u procentualnom učešću je na nivou iz 2016. godine (5,21%). Grupa crevnih zaraznih bolesti sa 5,49% je na trećem mestu isto kao i 2016. godine, sa neznatno većim učešćem, dok se na četvrtom mestu nalaze hepatitis (0,76%) i beleže skok u odnosu na predhodnu godinu kada su zauzimale peto mesto (0,30%). Peto mesto zauzimaju ostale zarazne bolesti (0,38%), sa

incidencijom ispod petogodišnjeg proseka (9,94), a na šestom mestu su ove godine vektorske zarazne bolesti (0,32%) za 0,02% ispred zoonoza sa učešćem od 0,30%. Polno prenosive bolesti u 2017. godini beleže porast u procentualnom učešću zastupljenosti u okviru svih zaraznih bolesti (0,13%) u odnosu na 2016. godinu (0,08%) i zauzimaju osmo mesto kao i prošle godine (Tabela 2).

Tabela 2. Udeo pojedinih grupa bolesti prema strukturi obolevanja od zaraznih bolesti u Južnobanatskom okrugu 2017. i 2016. godine

Red. br.	Grupa zaraznih bolesti	Broj obolelih 2017. god.	%	Broj obolelih 2016. god.	%
1.	Respiratorne zarazne bolesti	4107	86,99	8567	88,68
2.	Parazitarne zarazne bolesti	266	5,63	503	5,21
3.	Crevne zarazne bolesti	259	5,49	479	4,96
4.	Hepatitis	36	0,76	29	0,30
5.	Ostale zarazne bolesti	18	0,38	37	0,38
6.	Vektorske zarazne bolesti	15	0,32	11	0,11
7.	Zoonoze	14	0,30	27	0,28
8.	Polno prenosive zarazne bolesti	6	0,13	8	0,08
	U K U P N O	4721	100	9661	100

* bez influence i kliconoštva

Tokom 2017. godine u Južnobanatskom okrugu od zaraznih bolesti umrlo je 6 osoba, a mortalitet je iznosio 2,04 na 100.000 i dvostruko je niži u odnosu na 2016. godinu (Tabela 1).

Vodeći uzroci smrti tokom 2017. godine bili su sepsa i enterokolitisi izazvani *Clostridium difficile*, dok je u 2016. godini na prvom mestu bio enterokolitis izazvan *Clostridium difficile* (Tabela 3).

Tabela 3. Struktura uzroka smrtnog ishoda od zaraznih bolesti u Južnobanatskom okrugu u 2017. i 2016. godini

Oboljenje	Broj umrlih 2017. godini	%	Broj umrlih 2016. godini	%
Enterocolitis Clostridium diffici	2	33,33	1	8,33
Septicaemia alie	2	33,33	8	66,66
TBC	1	16,66	1	8,33
Meningitis bacterialis	1	16,66	0	0,00
Febris West Nile	0	0,00	1	8,33
Hepatitis B acuta	0	0,00	1	8,33
UKUPNO	6	100	12	100

U strukturi deset najčešćih zaraznih bolesti i pored pada broja prijavljenih obolelih vodeće mesto zauzimaju Pharyngitis streptococcica sa incidencijom koja je dvostruko niža nego 2016. godine, (555,95:1343,07). Varicella zauzima drugo mesto sa incidencom 382,32, koja je za 41% manja od prošlogodišnje (In-645,83). Streptokokna angina sa incidencijom 272,02 je na trećem mestu. Za razliku od prošle godine Pneumonia bacterialis sa incidencijom od 95,33 koja je 37% niža od incidencije u 2016. godini (151,84) zauzima 4. mesto dok je Scabies na petom mestu sa In-90,56. Dok se u 2016. godini Diarrhoea ert gastroenteritis causa inf. nalazi na 6. mestu u 2017. godine po redosledu učestalosti sa Incidencijom 22,81 na osmom mestu. Do promena redosleda i pada incidencije u deset vodećih zaraznih i parazitaranih bolesti došlo je zbog stupanja na snagu novog Pravilnika, te usled nedostatka etiološke dijagnostike mnoge dijagnoze ne podležu obaveznom prijavljivanju (Tabela 4).

Tabela 4. Redosled učestalosti broja obolelih i incidencija pojedinih zaraznih i parazitaranih bolesti u Južnobanatskom okrugu u 2017. i 2016. godini.

Red. br.	Oboljenje	Broj obolelih 2017.	Inc. /100000	Broj obolelih 2016.	Inc. /100000
1.	Pharyngitis streptococcica	1633	555,95	3945	1343,07
2.	Varicella	1123	382,32	1897	645,83
3.	Tonsilitis streptococcica	799	272,02	2002	681,58
4.	Pneumonia bacterialis	280	95,33	446	151,84
5.	Scabies	266	90,56	503	171,25
6.	Scarlatina	143	48,68	106	36,09
7.	Enterocolitis per Clos difi.	103	35,07	186	63,32
8.	Diarrhoea ert gast. ca. inf.	67	22,81	200	68,09
9.	Enteritis Salmonellosa	58	19,75	66	22,47
10.	Pneumonia viralis	47	16,00	68	23,15
11.	Mononucleosis	45	15,32	62	21,11

Tokom 2017. godine u Južnobanatskom okrugu prijavljeno je ukupno 26 nosilaštva zaraznih bolesti, što je dvostruko više nego 2016. godine (12). HBsAg nosilaštvo je registrovano kod 3 osobe i na prošlogodišnjem je nivou, dok je HCV nosilaštvo zabeleženo kod devet osoba, što je više nego četvorostuko povećanje u odnosu na 2016. godinu (9:2). Registrovana je jedna prijava kliconoštva Salmonellosis, što je za jedan manje nego 2016. godine (2) HIV nosilaca sa trinaest prijavljenih je šest puta više nego tokom 2016. godine (2) (Tabela 5).

Tabela 5. Procentualna učestalost nosilaštva zaraznih bolesti u Južnobanatskom okrugu u 2017. i 2016. godini

Red.br.	Oboljenje	Broj nosioca 2017	%	Broj nosioca 2016	%
1.	HIV+	13	50,00	2	16,66
2.	HCV-nosioci	9	34,61	2	16,66
3.	HBsAg- nosioci	3	11,54	3	25,00
4.	Salmonella	1	3,85	2	16,66
5.	Lambliasis	0	0,00	3	25,00
UKUPNO		26	100	12	100

RESPIRATORNE ZARAZNE BOLESTI

U 2017. godini u Južnobanatskom okrugu ukupno je registrovano 4107 obolelih od respiratornih zaraznih bolesti sa incidencijom 1398,22/100000. Kao udeo pojedinih grupa bolesti prema strukturi obolevanja od zaraznih bolesti u Južnobanatskom okrugu u toku 2017. godine grupa respiratornih zaraznih bolesti čini 86,99% svih zaraznih bolesti. Najviša incidencija je registrovana u opštini Opovo (7145,58/100000), kao i 2016. godine, a najniža u opštini Kovačica (565,74/100000) za razliku od 2016. godine kada je najniža incidencija zabeležena u opštini Alibunar (tabela 6).

Tabela 6. Distribucija broja obolelih i incidencije, broja umrlih i mortaliteta respiratornih zaraznih bolesti po opštinama u Južnobanatskom okrugu u 2017. i 2016. godini

Opština	Broj obolelih 2017.	Inc na 10000 2017.	Broj umrlih 2017.	Mt na 10000 2017.	Broj obolelih 2016.	Inc na 100000 2016.	Broj umrlih 2016.	Mt na 1000 2016.
Alibunar	108	535,96	0	0,00	114	565,74	0	0.00
Bela Crkva	524	3017,22	0	0,00	1093	6293,56	0	0.00
Vršac	209	401,72	1	1,92	748	1437,73	1	1,92
Kovačica	98	387,74	0	0,00	601	2377,94	0	0.00
Kovin	524	1553,90	0	0,00	1527	4528,21	0	0.00
Opovo	746	7145,58	0	0,00	1540	14750,96	0	0.00
Pančevo	1838	1489,29	1	0,81	2776	2249,34	0	0.00
Plandište	60	529,29	0	0,00	168	1482,01	0	0.00
Ukupna	4107	1398,22	2	0,68	8567	2916,62	1	0,34

Obzirom da se stupanjem na snagu novog Pravilnika o prijavljivanju zaraznih bolesti više ne prijavljuju oboljenja sa zbirnih prijava, u ovoj grupi bolesti došlo je do pada u broju prijavljenih obolelih od Pharyngitis streptococcica i Tonsillitis streptococcica koji su tokom svih predhodnih godina bili ubedljivo najzastupljenije respiratorno oboljenje, kao i svih drugih bolesti koje su se prijavljivale na zbirnim

prijavama, osim šarlaha. Do povećanog broja obolelih od šarlaha došlo je zbog epidemije šarlaha koja je prijavljena u vrtiću u Beloj Crkvi. Kada su u pitanju zarazne bolesti protiv kojih se sprovodi sistematska imunizacija, u 2017. godini smo imali 3 prijavljena obolela pod dijagnozom Morbila, zbog nepovoljne epidemiološke situacije po pitanju ove bolesti u Republici Srbiji. Za razliku od 2016. i 2015. godine, kada nije bilo prijava obolelih pod dijagnozom Parotitis, tokom 2017. godine su bile prijavljene dve obolele osobe pod ovom dijagnozom, za razliku od 2016. godine kada nismo imali ni jednu prijavu, kao ni Pneumonija izazvanih hemofilusom influence. (Tabela 9).

U ovoj grupi bolesti ove godine je prijavljena i odjavljena epidemija šarlaha u vrtiću u Beloj Crkvi, kao i jedna porodična epidemija tuberkuloze sa četiri obolele osobe.

Tabela 9. Redosled učestalosti pojedinih respiratornih zaraznih bolesti u Južnobanatskom okrugu u toku 2017. i 2016. godine

Red.b r.	Oboljenje	Broj obolelih 2017.god.	Procenat %	Broj obolelih 2016.god.	Procenat %
1.	Pharyngitis streptococcica	1633	39,76	3945	46,05
2.	Varicella	1123	27,34	1897	22,14
3.	Angina streptococcica	799	19,45	2002	23,37
4.	Pneumonia bacterialis	280	6,82	446	5,20
5.	Scarlatina	143	3,48	106	1,24
6.	Pneumonia viralis	47	1,14	68	0,79
7.	Mononucleosis infectiosa	45	1,10	62	0,72
8.	TBC	29	0,71	29	0,34
9.	Morbilli	3	0,07	0	0,00
10.	Parotitis	2	0,05	0	0,00
11.	Pertusis	2	0,05	5	0,05
12.	Meningitis bacterialis	1	0,02	0	0,00
13.	Pneumonia Haemoph. inf	0	0,00	0	0,00

14.	Pneumonia pneumococica	0	0,00	7	0,08
15.	Varicella sa komplikacijom	0	0,00	0	0,00
16.	Meningitis meningococica	0	0,00	0	0,00
17.	Rubella	0	0,00	0	0,00
18.	Legioneloza	0	0,00	0	0,00

CREVNE ZARAZNE BOLESTI

Posmatrajući udeo crevnih zaraznih bolesti prema strukturi obolevanja od zaraznih bolesti u Južnobanatskom okrugu u toku 2017. godine zapažamo da zauzimaju treće mesto sa učešćem od 5,49% i 259 prijavljenih obolelih sa incidencijom od 88,18 (tabela 2).

Crevne zarazne bolesti po opštinama Južnobanatskog okruga pokazuju značajne razlike u visini incidencije. Najviša incidencija je registrovana u opštini Opovo (124,52) kao i 2016. godine, najniža u opštini Vršac (51,89) dok je u 2016. godini najniža incidencija zabeležena u opštini Bela Crkva (63,33) (Tabela 10)

Tabela 10. Distribucija broja obolelih i incidencija, broja umrlih i mortaliteta crevnih zaraznih bolesti po opštinama u Južnobanatskom okrugu u 2017. i 2016. god.

Opština	Broj obolelih 2017.	Inc / 10000 2017.	Broj umrlih 2017.	Mt / 100000 2017.	Broj obolelih 2016.	Inc / 10000 2016.	Broj umrlih 2016.	Mt / 10000 2016.
Alibunar	11	54,59	0	0,00	17	84,37	0	0,00
Bela Crkva	10	57,58	1	5,76	11	63,33	0	0,00
Vršac	27	51,89	0	0,00	51	98,02	0	0,00
Kovačica	16	63,31	0	0,00	30	118,71	0	0,00
Kovin	20	59,31	0	0,00	50	148,28	0	0,00

Opovo	13	124,52	0	0,00	30	287,36	0	0,00
Pančevo	153	123,98	1	0,81	264	213,91	1	0,81
Plandište	9	79,39	0	0,00	26	229,36	0	0,00
Ukupno	259	88,18	2	0,68	479	163,07	1	0,34

Dve osobe su umrle od crevnih zaraznih bolesti pod dijagnozom Enterocolitis per Clostridium difficile, pa je ove godine Mt iznosio 0.68, 50%, veći u odnosu na 2016. godinu, kada je zabeležen jedan smrtni ishod, takođe sa ovom dijagnozom.

Iz ove grupe bolesti prijavljena su dve epidemije i to porodična epidemija Diarrhoea et gastroenteritis causa inf. suspecta sa tri obolele osobe i jedna porodična epidemija Intoxicacio alimentaria bacterialis non specificata, takođe sa tri obolele osobe.

Distribucija broja obolelih, broja umrlih, incidencije i mortaliteta CREVNIH zaraznih bolesti u Južnobanatskom okrugu 2017- 2016. godine kao i prosek za pet godina prikazana je u tabeli 11.

Tabela 11. Distribucija broja obolelih, broja umrlih, incidencije i mortaliteta CREVNIH zaraznih bolesti u JBO, 2017- 2016. godina i prosek za pet godina

BOLESTI	2017				2016				prosek za 5 g		Inc. 5 god	Mt 5 god.
	br.o bol.	br.um rl.	Inc.	Mt	br.ob ol.	br.umrl.	Inc.	Mt	br.obol.	br.umrl.		
CREVNE												
TIA dr.bakterijama	6	0	2,04	0,00	10	0	3,40	0,00	15,60	0,00	5,31	0,00
ATI (staphilococcus aureus)	0	0	0,00	0,00	2	0	0,68	0,00	1,00	0,00	0,34	0,00
Salmonellosis	58	0	19,75	0,00	66	0	22,47	0,00	62,20	0,00	21,18	0,00
Dysentaria bacillaris	1	0	0,34	0,00	0	0	0,00	0,00	1,60	0,00	0,54	0,00
Enterocolitis non specificata	1	0	0,34	0,00	0	0	0,00	0,00	9,00	0,00	3,06	0,00
Enterocolitis	103	2	35,07	0,68	186	1	63,32	0,34	161,60	1,80	55,02	0,61

Clostridium dif.												
Diarrhoea et. gast.ca. inf. suspec.	67	0	22,81	0,00	200	0	68,09	0,00	239,20	0,00	81,43	0,00
Campilobacteriosis	23	0	7,83	0,00	10	0	3,40	0,00	10,40	0,00	3,54	0,00
Amebiasis	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Listeriosis	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,34	0,60	0,20	0,20	0,14
Lambliasis	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0,40	0,00	0,14	0,00
Meningitis viralis	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	2,40	0,00	0,82	0,00
Hepatitis "A"	0	0	0,00	0,00	2	0	0,68	0,00	11,80	0,00	4,02	0,00
Hepatitis vir.	0	0	0,00	0,00	1	0	0,34	0,00	0,40	0,00	0,14	0,00
Typhus abdominalis	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Botulismus	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ent.Yersiniosa	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0,20	0,00	0,07	0,00
Lambliasis	0	0	0,00	0,00	2	0	0,68	0,00	0,40	0,00	0,14	0,00
UKUPNO CREVNE	259	2	88,18	0,68	479	1	163,07	0,34	516,80	2,00	175,94	0,68

PARAZITARNE BOLESTI

Prema strukturi obolevanja od zaraznih bolesti u 2017. godini, grupa parazitarne zarazne bolesti sa 5,63 % je na drugom mestu (tabela 2).

U grupi parazitarne bolesti obaveznom prijavljivanju po novom Pravilniku ne podleže više ni jedna zarazna bolest, te je do 17.05.2017. godine, kada je stupio na snagu ovaj Pravilnik bilo 266 prijavljenih obolelih sa stopom incidencije od 90,56 .

Parazitarne zarazne bolesti po opštinama Južnobanatskog okruga pokazuju značajne razlike u visini incidencije. Najviša incidencija u 2017. godine registrovana u opštini Pančevo (189,61), kao i 2017. godine, dok je u 2017. godini najniža incidencija zabeležena u opštini Kovin (2,97) (Tabela 12).

Tabela 12. Distribucija broja obolelih i incidencija, broja umrlih i mortaliteta parazitarne zarazne bolesti po opštinama u Južnobanatskom okrugu 2017. i 2016. godina

Opština	Broj obolelih 2017.	Inc / 100000 2017.	Broj umrlih 2017.	Mt/ 100000 2017.	Broj obolelih 2016.	Inc/ 100000 2016.	Broj umrlih 2016.	Mt/ 100000 2016.
Alibunar	4	19,85	0	0,00	14	69,48	0	0,00

Bela Crkva	9	51,82	0	0,00	9	51,82	0	0,00
Vršac	10	19,22	0	0,00	51	98,03	0	0,00
Kovačić a	2	7,91	0	0,00	5	19,78	0	0,00
Kovin	1	2,97	0	0,00	23	68,20	0	0,00
Opovo	6	57,47	0	0,00	7	67,05	0	0,00
Pančevo	234	189,61	0	0,00	391	316,82	0	0,00
Plandište	0	0,00	0	0,00	3	26,46	0	0,00
Ukupna	266	90,56	0	0,00	503	171,25	0	0,00

OSTALE ZARAZNE BOLESTI

Kao udeo pojedinih grupa bolesti prema strukturi obolevanja od zaraznih bolesti u Južnobanatskom okrugu u toku 2017. godine ostale zarazne bolesti su ove godine na četvrtom mestu sa 0.38% isto kao 2016. godine (0,38%) (tabela 2).

Ostale zarazne bolesti po opštinama Južnobanatskog okruga pokazuju značajne razlike u visini incidencije. Najviša In je registrovana u opštini Alibunar (19,85) kao i 2016. godine, dok najniža incidencija zabeležena u opštini Kovin (2,97), a u opštinama Opovo i Bela Crkva nije bilo prijavljenih obolelih iz ove grupe, kao ni 2016. godine. (Tabela13).

Tabela 13. Distribucija broja obolelih i incidencije, broja umrlih i mortaliteta ostalih zaraznih bolesti po opštinama u Južnobanatskom okrugu 2017 -2016. godina

Opština	Broj obolelih h 2017.	Inc/ 100000 2017.	Broj umrlih 2017.	Mt/ 100000 2017.	Broj obolelih 2016.	Inc/ 100000 2016.	Broj umrlih 2016.	Mt/ 100000 2016.

Alibunar	4	19,85	1	4,96	5	24,81	0	0,00
Bela Crkva	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Vršac	2	3,84	0	0,00	11	21,14	5	9,61
Kovačica	1	3,96	0	0,00	2	7,91	0	0,00
Kovin	1	2,97	0	0,00	1	2,97	0	0,00
Oпово	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Pančevo	9	7,29	1	0,81	15	12,15	2	1,62
Plandište	1	8,82	0	0,00	3	26,46	1	8,82
Ukupna	18	6,13	2	0,68	37	12,60	8	2,72

Distribucija incidencije, mortalitezt kao i prosek za pet godina za ostale zarazne bolesti prikazan je u tabeli 14.

Табела 14. Distribucija incidencije, mortaliteta i petogodišnji prosek za ostale zarazne bolesti za JBO

БОЛЕСТИ	2017				2016				просек за 5 г		Инц. 5 год	Мт 5 год.
	бр.обол.	бр.умрл.	Инц.	Мт	бр.обол.	бр.умрл.	Инц.	Мт	бр.обол.	бр.умрл.		
ОСТАЛЕ												
Septicaemia alie	18	2	6,13	0,68	37	8	12,60	2,72	29,20	5,80	9,94	1,97
Kongenitalna Rubella	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>UKUPNO OSTALE</i>	18	2	6,13	0,68	37	8	12,60	2,72	29,20	5,80	9,94	1,97

ZOONOZE

Zastupljenost zoonoza u 2017. godini sa 14 obolelih i In- 4,77 je 48,25% je manja u odnosu na 2016. godinu (27 i In-9,19) , a na sedmom su mestu u ukupnom broju prijavljenih zaraznih bolesti sa učešćem od 0,30% i beleži pad u odnosu na šesto mesto 2016. godine (tabela 1).

Ako posmatramo redosled učestalosti pojedinih zooantroponoza u Južnobanatskom okrugu u 2017. godini najzastupljenije oboljenje iz ove grupe je Q groznica sa 10 obolelih i incidencijom od 3,40 što je ispod prošlogodišnjeg nivoa (In-9,19) i ispod petogodišnjeg proseka (In-8,99). Ove godine smo imali dve prijave oboljenja pod dijagnozom Leptospirosis, za razliku od 2016. kada je bila jedna prijava i po jednu prijavu oboljenja pod dijagnozom Echinococcosis, koja nije bila prijavljena od 2014. godine i jednom prijavom Meningitis listerialisa, kao i 2016. godine. Ove godine nije bilo ni jednog slučaja trichinellose, za razliku od 2016. kada je bilo prijavljeno 8 obolelih iz jedne prijavljene epidemije (Tabela 15).

Tabela 15. Redosled učestalosti pojedinih zooantroponosa u Južnobanatskom okrugu u 2017. i 2016. godini

Red.br.	Oboljenje	Broj obolelih 2017	Procenat %	Broj obolelih 2016	Procenat %
1.	Q Febris	10	71,43	15	55,5
2.	Leptospirosis	2	14,29	1	3,7
3.	Echinococcosis	1	7,14	0	0,00
4.	Meningitis listerialis	1	7,14	1	3,7
5.	Trichinellosis	0	0,00	8	29,63
6.	Toxoplasmosis	0	0,00	1	3,7
7.	Febris haemorr.(HGBS)	0	0,00	1	3,7
8.	Brucellosis	0	0,00	0	0,00
9.	Psitacosis	0	0,00	0	0,00
10.	Tularemija	0	0,00	0	0,00
11.	Tetanus	0	0,00	0	0,00
12.	Febris lassa	0	0,00	0	0,00
UKUPNO		14	100	27	100

ZARAZNE BOLESTI KOJE SE PRENOSE POLNIM PUTEM

Polno prenosive zarazne bolesti se 2017. godine nalaze na osmom mestu sa učešćem od 0,13% isto kao i 2016. godine (Tabela 2).

Posmatrajući redosled učestalosti zaraznih bolesti koja se prenosi polnim putem na prvom mestu po učestalosti je Lues sa 5 prijavljenih obolelih osoba u 2017. godini što je 83,33% svih seksualno prenosivih bolesti. AIDS ove godine učestvuje sa 1 prijavljenim obolelim i In-0,34, za razliku od 2016. godine kada je bio prijavljen jedan oboleli, sa incidencijom koja je ispod petogodišnjeg proseka (0,48). U 2017. godini prijavljeno je 13 HIV pozitivnih osoba, za 11 više nego 2016. godine (2) što je 51% više u odnosu na petogodišnji prosek (5,40). Prijavljena je jedna osoba obolela od Gonorrhoea-e, 2017. godine nije bilo prijavljenih sa ovom dijagnozom (tabela 16)

Tabela 16. Redosled učestalosti pojedinih zaraznih bolesti koje se prenose polnim putem u Južnobanatskom okrugu u 2017. i 2016. godini

Red.br.	Oboljenje	Broj obolelih 2017	Procenat %	Broj obolelih 2016	Procenat %
1.	Lues	5	83,33	5	62,5
2.	AIDS	1	16,67	2	25
3.	Gonorrhoea	0	0,00	1	12,5
4.	Chlamidiasis gen.	0	0,00	0	0
UKUPNO		6	100	8	100

Od 1986. godine u ZJZ Pančevo prijavljeno je 106 osoba sa HIV infekcijom, obolelih od AIDS-a je bilo 44 i umrlih 24. Najveći broj HIV infekcija dijagnostikuje se u uzrastu od 30-34 godine (19,81%), zatim od 35-39 godina

(17,91%), dok je u uzrastu od 25-29 godina bilo 16,04 %, a u grupi od 40-44 godina 9,43%. Dominantan put prenošenja HIV infekcije je seksualni put i to MSM 38,68%, heteroseksualni 25,47% i biseksualni put 7,58%. Ako posmatramo distribuciju po polu 86,79% inficiranih je muškog pola. Najveći broj osoba koje žive sa HIV-om u Južnobanatskom okrugu je sa teritorije opštine Pančevo 55,67%, zatim sledi Vršac sa 11,32%, Kovin 9,63%, Kovačica 6,60%, Bela Crkva i Alibunar 5,66%, Opovo 4,72% i Plandište 0,94%.

VEKTORSKE ZARAZNE BOLESTI

Prema strukturi obolevanja od zaraznih bolesti u Južnobanatskom okrugu u 2017. godini, grupa vektorske zarazne bolesti je na šestom mestu sa 15 prijavljenih obolelih i 0,32% učešća (tabela 2).

Broj prijava vektorskih zaraznih bolesti se sa 11 u 2016. godini povećao se na 15 u 2017. godini. Epidemiološka situacija je nepovoljna, jer je u grupi vektorskih bolesti tokom 2017. godine prijavljeno dvostruko više lajmske bolesti (10:5). Prijavljeno je 5 obolelih od GZN, što je za jedan manje nego 2016. godine ; za isti posmatrani period bez smrtnog ishoda za razliku od 2016. godine (1-Kovin), ali je trostruko manji od petogodišnjeg proseka (15,60). Kao i prošle godine i ove godine je podeljeno stručno-metodološko uputstvo i uspostavljen je nadzor i serološka dijagnostika bolesti - Groznica Zapadnog Nila, a koja je prvi put u Srbiji bila omogućena u 2012. godini. Naredne godine nakon epidemiološkog istraživanja na teritoriji Južnobanatskog okruga, prijavljena je epidemija Groznice Zapadnog Nila sa potvrđenih i prijavljenih 47 obolelih i četiri smrtna ishoda u periodu avgust - septembar 2013. godine, da bi naredne godine broj obolelih pao na 14, potom u 2015. godini na 6. (Tabela 17)

Tabela 17. Distribucija incidencije , mortaliteta i prosek za pet godina vektorskih zaraznih bolesti u JBO u 2017 i 2016. godini

BOLESTI	2017				2016				prosek za 5 g		Inc. 5 god	Mt 5 god.
	br.obol.	br.u mrl.	Inc.	Mt	br.obol.	br.u mrl.	Inc.	Mt	br.obol.	br.umr l.		
VEKTORSKE												
Morbus LYME	10	0	3,40	0,00	5	0	1,70	0,00	11,60	0,00	3,95	0,00
Malarija	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0,20	0,00	0,07	0,00
Krpeljski meningoencef.	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Žuta groznica	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hemoragične groznice	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Leishmaniasis	0	0	0,00	0,00	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Febris West Nile	5	0	1,70	0,00	6	1	2,04	0,34	15,60	1,20	5,31	0,41
UKUPNO VEKTORSKE	15	0	5,11	0,00	11	1	3,74	0,34	27,40	1,20	9,33	0,41

HEPATITISI

U 2017. godini Hepatitis zauzimaju četvrto mesto u ukupnom broju prijavljenih zaraznih bolesti zajedno, sa učešćem od 0.88% (Tabela 21).

Prijavljeno je 36 obolelih osoba, što je 19,45% više nego 2016. godine (29) i više 20% u odnosu na petogodišnji prosek (31,40). Ove godine nije registrovan nijedan smrtni slučaj u ovoj grupi bolesti, za razliku od 2016. godine kada je zabeležen jedan smrtni ishod kod pacijenta obolelog od akutnog hepatitisa B (Tabela 18.)

Tabela 18. Distribucija incidencije, mortaliteta i prosek za pet godina hepatitisa u JBO u 2017 i 2016. godini

BOLESTI	2017				2016				prosek za 5 g		Inc. za 5 god.	Mt za 5 god.
	br.obol.	br.umrl.	Inc.	Mt	br.obol.	br.umrl.	Inc.	Mt	br.obol.	br.umrl.		
HEPATITISI												
Hepatitis B cronica	12	0	4,09	0,00	6	0	2,04	0,00	8,80	0,60	3,00	0,20
Hepatitis B acuta	5	0	1,70	0,00	3	1	1,02	0,34	6,00	0,20	2,04	0,07
Hepatitis C cronica	19	0	6,47	0,00	19	0	6,47	0,00	15,20	0,00	5,17	0,00
Hepatitis C acuta	0	0	0,00	0,00	1	0	0,34	0,00	1,40	0,00	0,48	0,00
UKUPNO HEPATITISI	36	0	12,26	0,00	29	1	9,87	0,34	31,40	0,80	10,69	0,27

REGISTROVANE EPIDEMIJE ZARAZNIH BOLESTI U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI

Tokom 2017. godine Zavod za javno zdravlje Pančevo je prijavio 4 epidemije što je za 70% epidemija manje u odnosu na posmatrani period prethodne godine (13) i to: epidemija Šarlaha u predškolskoj ustanovi „Anđelka Đurić“ objekat Danfot u Beloj Crkvi, porodična epidemija Diarrhoea et gastroenteritis u Banatskom Novom Selu, porodična epidemija Intoxicatio alimentaria bacterialis non specificata Kačarevo i porodična epidemija TBC Idvor.

U 2017. godini objavljeno je 6 epidemija, dvostruko manje nego 2016. godine (13) i to 4 iz 2017. godine (epidemija šarlaha u predškolskoj ustanovi „Anđelka Đurić“ objekat Danfot u Beloj Crkvi, porodična epidemija Diarrhoea et gastroenteritis u Banatskom Novom Selu, porodična epidemija Intoxicatio alimentaria bacterialis non specificata Kačarevo i porodična epidemija TBC Idvor) i 2 epidemije koje su prenete iz 2016. godine (epidemija gripa lokalnog tipa u

naseljenom mestu Omoljica i retrogradna epidemija BI – flebitisi na odeljenju pedijatrije sa neonatologijom OB Vršac).

Dato je ukupno 14 predloga protivepidemijskih mera koje su blagovremeno preduzete za 34% manje nego u istom periodu posmatranja 2016. godine (21) zbog manjeg broja prijavljenih epidemija bolničkih infekcija i povoljnije epidemiološke situacije.

Tabela 19. Epidemije zaraznih bolesti u Južnobanatskom okrugu, u periodu od 2012. do 2017.

Godina	Broj epidemija	Broj Intra hospitalnih epidemija	Broj obolelih bez gripa	Broj umrlih
2012	8	2	83	0
2013	12	2	196	5
2014	7	0	30	0
2015	14	1	70+125 BI	0
2016	13	5	77+88 BI	0
2017	4	0	23	0

GRIP

U sezoni 2016/2017 nije proglašena epidemija gripa od strane Ministarstva zdravlja, kao ni 2015/2016. godine. Ove sezone, na teritoriji Južnobanatskog okruga ukupno je prijavljeno, zbirno, sa 20. nedeljom, populacionim nadzorom 6028 obolelih osoba (Inc-2052,22), što je dva i po puta više nego prošle sezone, kada je prijavljeno 2381 obolelih (Inc-810,00), prijavljena je jedna epidemija gripa lokalnog tipa u Omoljici (opština Pančevo). Od početka nadzora nad gripom i oboljenjima sličnim gripu, uzorkovanjem od strane Zavoda za javno zdravlje

Pančevo iz četrnaest sentinelnih uzoraka i 3 bolnička, potvrđena je infekcija virusom gripa tipa A (H3) kod svih 17 pacijenata.

Tabela 20. Influenca u Južnobanatskom okrugu populacioni registar od 2004/2005-2016/2017

Godina	Mesec kada je epidemija krenula ili najveći broj prijavljenih	Broj prijavljenih obolelih	Inc/100000	UMRLO	Mt/100000
2004/05	Februar	1069	340.51		
2005/06	Februar	4425	1409.52		
2006/07	Februar	8016	2553.38		
2007/08	Jan-Februar	7193	2291.22		
2008/09	Februar	7634	2441.93		
2009/10	09/11/2009	8976	2958.55	5	1.59
2010/11	31.Januar 2010	7249	2135.78	3	0.95
2011/12	Mart	5276	1753.56	0	0
2012/2013	Februar	7033	2337.52	1	0,34
2013/2014	Februar	5489	1868.72	0	0
2014/2015	Februar	5106	1738.33	0	0
2015/2016	Mart	2381	810,00	0	0
2016/2017	Decembar 2016	6028	2052,22	1	0,34

Za razliku od prošle sezone 2015/16, kada nije bilo smrtnih slučajeva, ove godine je zabeležen jedan smrtni ishod kao posledica gripa

NADZOR NAD BOLNIČKIM INFEKCIJAMA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU SA ANALIZOM STUDIJE INCIDENCIJE U OPŠTOJ BOLNICI PANČEVO I OPŠTOJ BOLNICI VRŠAC ZA PERIOD OD 01.01.2017. GOD DO 31.12.2017.GODINE

Kontinuirano praćenje epidemiološke situacije bolničkih infekcija (BI) u 2017. godini vršeno je na osnovu 12 mesečnih, 4 kvartalna, jednog šestomesečnog i devetomesečnog izveštaja praćenih studijom incidencije BI u dvema hospitalnim ustanovama, u Opštoj bolnici Pančevo na 14 odeljenja i Opštoj bolnici Vršac na 12 odeljenja. Intrahospitalne infekcije su praćene studijom incidencije ukupno kod 36293 (25468+10825) pacijenata, za 1,6% više nego 2016. godine za isti posmatrani period (35704(25708+9996)) i 3.5% više u odnosu na petogodišnji prosek posmatranja (35014) (Tabela 25).

Učestalost bolničkih infekcija u navedenim ustanovama iznosila je 1.97 za OB Pančevo, što je 18% niže u odnosu na prošlu godinu (2.40) i 0.54 za OB Vršac, što je za 46% niže u odnosu na isti posmatrani period u 2016. godinu (1,00), a stopa incidencije pacijenata sa BI 1.82 za OB Pančevo za 17,3% niža u odnosu na prošlu godinu (2.20) . U OB Vršac stopa incidencije pacijenata sa BI iznosila je 0,51 i za 47% niža u odnosu na posmatrani period prošle godine (0,96).

Tabela 25. Distribucija broja hospitalizovanih pacijenata, prosečne hospitalizacije pacijenata (dani) procenat učešća pacijenata sa bolničkim infekcijama i broja bolničkih infekcija u OB Pančevo i Vršac 2016 i 2017.godine

OLNICE	Broj hospitalizovanih pacijenata	Duzina hospit. pacijent (dani)	Prosečna dužina hospitaliz.	Broj pacijenata sa BI	Br BI	Stopa incidencije pacijenata sa BI (%)	Stopa Incidencije BI	Stopa incidencije BI (na 1000 pac-dana)
OB PANČEVO								
2017.	25468	18133 2	7.12	464	506	1.82	1.97	2.80
2016.	25708	20242 9	7.80	561	626	2.20	2.40	3.09
OB VRŠAC								
2017.	10825	2859	4.45	55	58	0.51	0.54	1.10
2016.	9996	4839	5.49	96	100	0.96	1.00	1.82

U OB Pančevo unazad petogodišnjeg perioda posmatranja u odnosu na lokalizaciju bolničkih infekcija, na prvom mestu su infekcije mokraćnog sistema, na drugom mestu infekcije operativnog mesta osim u godinama kada je krenula endemizacija BI Klostridijom dificile, kada je Infekcija sistema za varenje izbila na drugo mesto.

Unazad petogodišnjeg perioda posmatranja u OB Vršac u distribuciji lokalizacija na prvom i drugom mestu su infekcije mokraćnog sistema i operativnog mesta, ali prvi put u 2015. i 2016., godini u posmatranom periodu zapažamo da je Infekcija sistema za varenje izbila na drugo mesto odkada je krenula endemizacija BI Klostridijom dificile u svim zdravstvenim ustanovama u Republici Srbiji i u JBO.

U toku 2017. godine objavljena je jedna bolničkih epidemije tromboflebitisa na odeljenju pedijatrije i neonatologije OB Vršac prebačena iz

2016. godine, dok prijavljenih bolničkih epidemija ove godine nije bilo, za razliku od 2016. godine kada je bilo prijavljeno 5 epidemija.

IMUNOPROFILAKSA ZARAZNIH BOLESTI U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017. GODINI

Epidemiološki nadzor na terenu nad kvalitetom sprovedene imunizacije sprovodio se i tokom 2017. godine, obilaskom vakcinalnih punktova i revizijom vakcinalnih kartona u cilju uspostavljanja i sprovođenja bezbedne imunizacione prakse, pravovremene i potpune imunizacije u skladu sa Pravilnikom uz povećanje ostvarenja plana za 2017. godinu koje je bilo uslovljeno nepovoljnom epidemiološkom situacijom u Republici Srbiji po pitanju vakcinabilnih bolesti Morbila i Pertusisa kao i sumnje na AFP.

Obuhvat imunizacije na teritoriji Južnobanatskog okruga je, osim vakcinacije MMR vakcinom, u svim vakcinama preko 95% i na nivou je petogodišnjeg proseka za JBO. Ove godine nismo dostigli obuhvat >95% za MMR vakcinu zbog odbijanja roditelja da se deca vakcinišu MMR vakcinom. Tokom 2017. godine nije sprovedena imunizacija zbog odbijanja roditelja da vakcinišu dete kod 277 dece, 50% više nego 2016. godine (190) što je i prijavljeno sanitarnoj inspekciji. Ako posmatramo medicinske razloge, 35% manje obveznika nije vakcinisano u odnosu na prethodnu godinu (897:1202). Do održavanja ovako visokog broja neimunizovane dece iz medicinskih razloga, doprinelo je nepravovremena distribucija u vakcinama kao i prethodne godine, zbog kojeg je pomerena vakcinacija u mesecima kada je najveća incidencija respiratornih infekcija u tom uzrastu, što i ukazuje da 97.99% razloga jesu akutno febrilno stanje i akutna bolest. I u 2017. godini sprovodila se u Zavodu za javno zdravlje Pančevo vakcinacija po kliničkim indikacijama protiv VHB za osobe na pripremi za dijalizu, kod zdravstvenih radnika, akcidenata u i van zdravstva i neznatno niža je u odnosu na 2016. godinu (41:45).

Analizirajući vakcinama preventabilne bolesti u Južnobanatskom okrugu Difterija je eliminisana, zadnji slučaj oboljenja od Tetanusa novorođenčadi zabeležen je 1974. godine i nije registrovan nijedan slučaj Tetanusa.

Veliki kašalj koji je sve do 2015. godine bio sveden na pojedinačna javljanja, u 2015. godini imali smo 13 prijavljenih obolelih, u 2016. pet, u 2017. dvoje što je na petogodišnjem proseku posmatranja.

Zahvaljujući visokom obuhvatu dece, vakcinom protiv dečje paralize od 1962. godine nije registrovan nijedan slučaj ovog oboljenja. Od aprila 1998. godine vrši se aktivni nadzor nad akutnim flakcidnim paralizama (AFP) i Poliomijelitisom.

U Južnobanatskom okrugu tokom 2017. godine obuhvat vakcinom protiv dečije paralize bio je u primo vakcinaciji 97,17%, u drugoj godini revakcinacija iznosi 96,93% , u sedmoj godini 96,41% , za razliku od 2016. godine kada je u 14. godini iznosio 92,45%, u 2017. godini je obuhvat u 14. godini bio 98,17%. Od 1995. godine do 2013. godine u Južnobanatskom okrugu se ne registruje nijedan prijavljen slučaj obolenja od morbila.

Tokom 2014. godine potvrđen je jedan slučaj morbila u Vršcu, a zbog novonastale nepovoljne epidemiološke situacije po pitanju morbila u Srbiji od 2016 i 2017. godine, prosleđivane su informacije sa predloženim merama Nadzornim jedinicama domovima zdravlja JBO, OB Pančevo, OB Vršac i Sektoru za sanitarni nadzor i u 2017. godini. Za razliku od 2015. i 2016. godine kada nije bilo prijavljenih obolelih od morbila, u 2017. godini na teritoriji Južnobanatskog okruga registrovana su ukupno tri slučaja morbila, dva sa teritorije Pančeva i jedan sa teritorije Kovina.

U 2017. godini nema prijava Rubele kao ni u petogodišnjem posmatranom periodu (0).

Dok je u 2014. godini bio prijavljen jedan postvakcinalni Parotitis, u 2015. godini imali smo prijavu jednog obolelog , 2016. godine nije bilo prijave obolelih, a 2017. godine bile su dve prijave obolelih.

Za razliku od 2016. godine, kada je bilo 3 prijave bolesti od akutnog virusni hepatitisa B u 2017. godini prijavljeno je dvostruko više (5). Hronični Hepatitis B u 2017. godini zastupljen je sa 12 prijavljenih što je dvostruko više u odnosu na

2016. godinu (6). Posmatrajući vakcinalni status obolelih od akutnog i hroničnog virusnog hepatitisa B, od 17 obolelih, 15 nije vakcinisano, za dvoje je nepoznat vakcinalni status.

Posmatrajući obuhvat vakcinacije na teritoriji Južnobanatskog okruga u 2016. godini izgleda ovako: OPV/DTaP-IPVHiB vakcinacija 97.17%, revakcinacija u 2. godini 96.93% u 7. godini 96.41%, u 14. godini 98.19%;

Ako posmatramo pravovremenost vakcinacijom OPV vakcinom dece rođene 2016. godine koja su vakcinisana unutar prvih šest meseci, ona za opštinu Pančevo iznosi 82,76% a u opštini Vršac 96.46% što je dobra pravovremenost.

DTP/DTaP-IPV-HiB vakcinacija 97.17%, revakcinacija u 2. godini 96.93% , u 7. godini DT 96.34%, 14. godini DT 98.00%;

Obuhvat primovakcinacije MMR-vakcinacija je 89.87%, MMR-revakcinacija u 7. godini obuhvat je 98.92%. MMR-revakcinacija u 12. godini od 2011. godine nema. Obuhvat MMR vakcinom ispod 95% usledio je zbog odbijanja roditelja da vakcinišu decu koja je prijavljena sanitarnoj inspekciji 48 obveznika iz DZ Kovin i 29 iz DZ Pančevo za vakcinaciju, i 22 za revakcinaciju, iz DZ Vršac-13, DZ Pančevo -7. Kao razlog za neimunizovanje MMR vakcinom na nivou JBO prijavljen je 201 obveznik, od 201 obveznika DZ Pančevo je prijavilo 188 obveznika, što se može tumačiti odlaganjem vakcinacije pojedinih pedijatara gde su umesto prijavljivanja sanitarnoj inspekciji kao raznog i opravdanje za ne izvođenje imunizacije MMR vakcinom svrstavali obveznike u ovu grupu.

Ako posmatramo pravovremenost vakcinacijom MMR dece rođene 2015. godine i vakcinisanih sa navršenih 12-15 meseci, ona za opštinu Pančevo iznosi 68,54% a u opštini Vršac 75,22%.

Od 2005. godine je počela vakcinacija protiv VHB, kao obavezna po kalendaru imunizacije. U 2017. godini obuhvat je u prvoj godini bio 96,51%. Revizijom vakcinalnih kartona u 12. godini sa tri doze obuhvat iznosi 92,60% (662:613).

Kao i prethodne godine i 2017. godine nemamo ni jednu prijavu Haemofilusom influenzae tip b, a incidencija petogodišnjeg proseka je 0,27. Obuhvat vakcinacije iznosi 97.09%.

Ove godine prijavljeno je 29 obolelih od TBC sa In -9,87 na prošlogodišnjem je nivou (In-9,87) i ispod petogodišnjeg proseka posmatranje (In – 12,53). U 2017. godini kao i 2016., godine prijavljen je jedan umrli od TBC, (Mt-0,34) i ispod je petogodišnjeg proseka posmatranja (Mt-0,41). Obuhvat BCG vakcinacijom je ove godine bio 98.51%.

I u 2017. godini odrađena je imunizacija protiv gripa. Ukupno je vakcinisano 9636 lica, prema uzrastu 59% pripada starijim od 65> godina. Od ukupnog broja vakcinisanih protiv gripa po kliničkim indikacijama je imunizovanih 16,63%, dok je procentualni broj imunizovanih po epidemiološkim indikacijama starijih od 65 godina 57,16%. U zdravstvenim ustanovama vakcinisano je 20,27%, ustanove socijalne zaštite 4,19%, gerontološki centri 1,21% i javne službe 0,51%. Područje Južnobanatskog okruga, kao i teritorija Vojvodine karakteriše se endemičnom epizootijom besnila kod divljih životinja, uglavnom lisica, a izuzetno i kod domaćih (mačka, pasa).

Od 2010. do 2017. godine na teritoriji Južnobanatskog okruga nije bilo dokazanog besnila kod životinja.

Epidemiološka služba Zavoda za javno zdravlje Pančevo, Infektivno odeljenje Opšte bolnice Pančevo i Infektivno odeljenje Opšte bolnice Vršac, vrše antirabičnu imunizaciju. U antirabičnim ambulancama Južnobanatskog okruga pregledano je 1102 pacijenta, za 10% više nego 2016. godine (1004) i u odnosu na petogodišnji nivo posmatranja (1008). Kod 35 pacijenata je indikovana antirabičnu zaštita, za 17% manje nego 2016. godine (42) i dato je 88 doza vakcina, za 32% manje nego 2016. godine (130), što se tumači povoljnom epidemiološkom situacijom u smislu manjeg broja ujedinih pacijenata od strane mačaka nepoznatog vlasnika, za 36% manje nego 2016. godine i zbog povoljne epidemiološke i epizootiološke situacije u Vojvodini i Južnobanatskom okrugu po pitanju besnila pasa.

U mesecu i nedelji imunizacije, izvršena je revizija 1530 vakcinalnih kartona a tokom marta i aprila meseca 2017. godine pružena je stručnometodološka pomoć i to osam domova zdravlja, dve opšte bolnice i tri specijalne bolnice na teritoriji Južnobanatskog okruga.

Imajući u vidu značaj imunizacije i inicijative SZO, a sve sa ciljem povećanja obuhvata imunizacijom i ove godine Centar za prevenciju i kontrolu bolesti ZJZ Pančevo uzeo je aktivno učešće u obeležavanju nedelje imunizacije pod sloganom kampanje: "Vakcine štite". Uvidom u protokole utvrđeno je da nije registrovano propuštanje slučajeva sumnje na morbile a da iste nisu prijavljene/prepoznate u zdravstvenom sistemu. Iz svih nadzornih jedinica (10) sa teritorije Južnobanatskog okruga dostavljeni su ZJZ Pančevo pisani izveštaji o preduzetim merama i aktivnostima zbog novonastale epidemiološke situacije u Srbiji po pitanju Morbila. Odrađen je i dostavljen Institutu za javno zdravlje „Dr Milan Jovanović Batut“ izveštaj nadzora nad Morbilama.

**prikaz epidemiološke
situacije hroničnih nezaraznih bolesti
u Južnibanatskom okrugu**

EPIDEMIOLOŠKA SITUACIJA HRONIČNIH NEZARAZNIH BOLESTI U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU U 2017.GODINI

Odsek za nezarazne bolesti i zdravstveni nadzor Centra za prevenciju i kontrolu bolesti, prikuplja, analizira i obrađuje podatke o novoobolelim i umrlim i sačinjava izveštaj o kretanju nezaraznih bolesti u Južnobanatskom okrugu koji prema popisu iz 2011. godine ima 293.730 stanovnika.

Kontinuirano se prati obolevanje i umiranje stanovništva Južnobanatskog okruga od raka, dijabetesa melitusa, akutnog koronarnog sindroma (AKS), hronične bubrežne isuficijencije, reumatske groznice i drugih hroničnih nezaraznih obolenja (HNO). Epidemiološka HNO se procenjuje i baze podataka formiraju na osnovu prikupljenih prijava novoobolelih. Izvori podataka za praćenje i analizu HNO su prijave novoobolelih iz domova zdravlja, bolničkih zdravstvenih ustanova, onkoloških odeljenja, instituta i klinika za onkologiju, patohistoloških laboratorija, izveštaji o hospitalizaciji, elektronske prijave iz koronarnih jedinica OB Pančevo i OB Vršac, prijave umrlih iz Baze umrlih Zavoda za javno zdravlje Pančevo, podaci Instituta za javno zdravlje Srbije i Republičkog zavoda za statistiku.

Izvor podataka o populaciji su podaci iz popisa stanovništva iz 2011. godine i procenjen broj stanovnika Republičkog zavoda za statistiku.

Hronične nezarazne bolesti su veliki socioekonomski i javnozdravstveni problem i predstavljaju vodeći uzrok obolevanja i umiranja kako u svetu tako i u našoj zemlji.

Maligne bolesti

Maligne bolesti se nalaze na drugom mestu u ukupnom obolevanju i umiranju od svih bolesti, odmah iza bolesti srca i krvnih sudova. U svetu se svake godine registruje oko 14,1 milion novoobolelih i oko 8,2 miliona ljudi umre od

raka. U Srbiji, prema poslednjim podacima, godišnje od raka oboli 36000 i umre oko 21000 ljudi.

U 2017. godini registrovano je 1325 novoobolelih od malignih bolesti (incidencija 467,6), ali se još uvek prikupljaju podaci za pacijente koji su lečeni u zdravstvenim ustanovama van Južnobanatskog okruga. Na osnovu do sada prikupljenih podataka, u 2017. godini prijavljeno 0,4% manje novoobolelih nego 2016. godine, 2,4% manje u odnosu na petogodišnji (2012-2016) i 2,8% manje u odnosu na desetogodišnji (2007-2016) prosek novoobolelih od malignih bolesti. Ukupan broj novoobolelih je na očekivanom nivou za posmatrani period. Incidencije pokazuju da su od malignih bolesti u Južnobanatskom okrugu češće obolevaju muškarci nego žene (Tabela 1.).

Tabela 1. Distribucija broja novoobolelih, stope incidencije, petogodišnji i desetogodišnji prosek registrovanja obolelih od malignih tumora po polu u Južnobanatskom okrugu u 2016-2017*.godine (stope na 100.000 stanovnika)

Period	ukupno		muškarci		žene	
	Oboleli	Inc	Oboleli	Inc	Oboleli	Inc
Desetogodišnji prosek (2007-2016)	1363,2	464,1	722,2	501,7	640,8	427,8
Petogodišnji prosek (2012-2016)	1358	462,3	711.4	494,2	646.6	431,7
2016	1331	469.7	701	503.0	630	437.4
2017*	1325	467,6	674	483,7	651	452,1

* Prijave novoobolelih za 2017.godinu se još uvek dostavljaju ZJZ Pančevo

Tokom 2017. godine najviše novoobolelih od malignih bolesti i incidencije veće nego u Južnobanatskom okrugu (Inc 467,6) registrovane su u Vršcu (Inc 574,2), Opovu (Inc 483,6) i Pančevu (Inc 479,0), dok su u Beloj Crkvi (Inc 461,4),

Alibunaru (Inc 426,4), Kovinu (Inc 420,2) Plandištu (Inc 340,8) i Kovačici (Inc 338,2) registrovane incidencije manje od onih zabeleženih u okrugu (Tabela 2.).

Tabela 2. Distribucija broja novoobolelih i stope incidencije malignih tumora po

		JBO	Pančevo	Vršac	Kovin	Kovačica	Opovo	B. Crkva	Plandište	Alibunar
2015	obol	1467	712	218	163	111	37	88	47	91
	Inc	499.4	576.9	419.0	483.3	439.1	354.4	506.7	414.6	451.5
2016	obol	1331	582	273	119	89	40	90	60	78
	Inc	469,7	481,5	544,3	370,4	267,0	403,0	546,4	568,1	410,6
2017*	obol	1325	579	288	135	82	48	76	36	81
	Inc	467,6	479,0	574,2	420,2	338,2	483,6	461,4	340,8	426,4

opštinama Južnobanatskog okruga u periodu 2015-2017*.god. (stope na 100.000 stanovnika)

* Prijave obolelih za 2017.god se još uvek dostavljaju ZJZ Pančevo

Najčešći maligni tumori od kojih su obolevali muškarci bili su maligni tumori pluća, kolorektuma, prostate, mokraćne bešike i želuca.

U 2017. godini, **rak pluća** se nalazio na prvom mestu i činio je 20,9% od ukupnog broja obolelih od raka kod muškaraca. Tokom 2017. godine registrovano je 3,7% više obolelih u odnosu na 2016. godini, 1,4% više u odnosu na petogodišnji i 8,7% manje u odnosu na desetogodišnji prosek obolelih.

Kolorektalni karcinom - nalazio se na drugom mestu i činio je 16,5% svih novoobolelih od raka kod muškaraca. U 2017. godini prijavljeno je 10,5% manje novoobolelih nego u 2016. godini, 0,7% više nego na petogodišnjem i 11,6% više nego na desetogodišnjem proseku novoobolelih.

Karcinom prostate - nalazio se na trećem mestu i činio je 10,1% svih novoobolelih od raka kod muškaraca. U 2017. godini prijavljeno je 1,4% manje novoobolelih nego u 2016. godini, 11,7% manje nego na petogodišnjem i 14,9% manje nego na desetogodišnjem proseku novoobolelih.

Tumor mokraćne bešike - nalazio se na četvrtom mestu i činio je 5,2% svih novoobolelih od raka kod muškaraca. U 2017. godini prijavljeno je 10,3% manje novoobolelih nego u 2016. godini, 31,4% manje nego na petogodišnjem, a 29,8% manje nego na desetogodišnjem proseku novoobolelih.

Karcinom želuca - nalazio se na petom mestu i činio je 3,7% svih novoobolelih od raka kod muškaraca. U 2017. godini registrovano je 16,7% manje novoobolelih nego 2016. godini, 8,7% manje nego na petogodišnji i 5,7% manje nego na desetogodišnjem proseku novoobolelih.

Posmatrajući petogodišnje i desetogodišnje proseke novoobolelih u odnosu na 2016. i 2017. godinu, u muškoj populaciji beleži se porast broja novoobolelih od kolorektalnog karcinoma, vrednosti približne petogodišnjim i desetogodišnjim prosecima kod karcinoma pluća i želuca, dok se kod prostate i mokraćne bešike beleže nešto niže vrednosti (Tabela 3. i Tabela 4).

Tabela 3. Distribucija broja obolelih, stope incidencije, petogodišnji i desetogodišnji prosek registrovanja novoobolelih za pet vodećih lokalizacija malignih tumora kod muškaraca u Južnobanatskom okrugu u periodu 2016-2017*.godine (stope na 100.000 stanovnika)

Lokalizacija		Desetogod. prosek (2007-2016)	Petogodiš. prosek (2012-2016)	2016	2017*
Pluća	oboleli	154,5	139	136	141
	Inc.	107,3	96.6	97.6	101,2
Kolorektum	oboleli	99,5	110,2	124	111
	Inc	69,1	76.5	88.9	79,7
Prostata	oboleli	79,9	77	69	68
	Inc	55,5	53.5	49.5	48,8
Mokraćna bešika	oboleli	49,5	51	39	35
	Inc	34,3	35.4	27.9	25,1
Želudac	oboleli	26,5	27,4	30	25
	Inc	184,1	19.0	21.5	17,9

* Prijave novoobolelih za 2017.god se još uvek dostavljaju ZJZ Pančevo

Tabela 4. Distribucija broja obolelih i stope incidencije pet najčešćih malignih tumora kod muškaraca po opštinama Južnobanatskog okruga u 2017. godini (stope na 100.000 stanovnika)

		JBO	Pančevo	Vršac	Kovin	Kovačica	Opovo	B. Crkva	Plandište	Alibunar
Pluća	obo l	141	51	32	19	10	4	11	5	9
	Inc	101, 2	86,7	132, 4	117,3	82,2	80,4	134,2	93,5	94,9
Kolorekt	obo l	111	54	24	14	6	3	8	/	2
	Inc	79,7	92,8	99,3	86,4	49,3	60,3	97,6	/	21,1
Prostata	obo l	68	26	16	7	3	3	4	/	9

	Inc	48,8	44,2	66,2	43,2	24,7	60,3	48,8	/	94,9
Mokraćna bešika	oboljeli	35	16	11	2	3	1	1	1	/
	Inc	25,1	27,2	45,5	12,3	24,7	20,1	12,2	18,7	/
Želudac	oboljeli	25	11	5	2	2	/	2	1	2
	Inc	17,9	18,7	20,7	12,3	16,4	/	24,4	18,7	21,1

Najčešći maligni tumori od kojih su obolevale žene u Južnobanatskom okrugu su bili maligni tumori dojke, kolorektuma, pluća, grlića i tela materice.

U 2017. godini, **rak dojke** se nalazio na prvom mestu i činio je 25,8% od ukupnog broja novoobolelih od raka kod žena. U 2017. godini registrovano je 4% manje obolelih nego 2016. godine, 2,7% manje nego na petogodišnjem i 1,3% manje nego na desetogodišnjem proseku novoobolelih. **Kolorektalni karcinom** - nalazio se na drugom mestu i činio je 10,6% svih novoobolelih od raka kod žena. U 2017. godini prijavljeno je 13% više novoobolelih nego 2016. godini, 1,8% više nego na petogodišnjem i 5,8% više nego na desetogodišnjem proseku novoobolelih.

Rak pluća - nalazio se na trećem mestu i činio je 7,8% svih novoobolelih od raka kod žena. U 2017. godini prijavljeno je 10,5% manje novoobolelih nego u 2016. godini, 1,5% manje nego na petogodišnjem i 0,8% manje nego na desetogodišnjem proseku novoobolelih.

Rak grlića materice - u 2017. godini nalazio se na četvrtom mestu i činio je 6,3% svih novoobolelih od raka kod žena. U 2017. godini prijavljeno je 20,6% više novoobolelih nego 2016. godini, 5,1% više u odnosu na petogodišnji i 10,5% manje u odnosu na desetogodišnji prosek novoobolelih.

Rak tela materice - u 2017. godini nalazio se na četvrtom mestu i činio je 6,1% svih novoobolelih od raka kod žena. U 2017. godini prijavljeno je 8,1% više

novoobolelih nego u 2016. godini: 23,5% više nego na petogodišnji i 29,9% više nego na desetogodišnjem proseku novoobolelih.

Posmatrajući petogodišnje i desetogodišnje proseke novoobolelih u odnosu na 2016. i 2017. godinu u ženskoj populaciji beleži se porast broja novoobolelih od tumora materice, dok su kod ostalih registrovane vrednosti približne ili nešto veće od petogodišnjih i desetogodišnjih proseka (Tabela 5. i Tabela 6.).

Tabela 5. Distribucija broja obolelih, stope incidencije, petogodišnji i desetogodišnji prosek registrovanja novoobolelih za pet vodećih lokalizacija malignih tumora kod **žena** u Južnobanatskom okrugu u periodu 2016-2017*.god. (stope na 100.000 stanovnika)

Lokalizacija		Desetogod. prosek (2007-2016)	Petogodišnji prosek (2012-2016)	2016	2017*
Dojka	oboleli	170,2	172.6	175	168
	Inc	113,6	115.2	121.5	116,7
Kolo- rektum	oboleli	65,2	67.8	61	69
	Inc	43,5	45.2	42.3	47,9
Pluća	oboleli	51,4	51.8	57	51
	Inc	34,3	34.6	39.5	35,4
Grlić materice	oboleli	45,8	39	34	41
	Inc	30,5	26.0	23.6	28,5
Telo materice	oboleli	30,8	32.4	37	40
	Inc	20,5	21.6	25.6	27,8

* Prijave novoobolelih za 2017.god se još uvek dostavljaju ZJZ Pančevo

Tabela 6. Distribucija broja obolelih i stope incidencije pet najčešćih malignih tumora kod žena po opštinama Južnobanatskog okruga u 2017.godini

		BO	Pančevo	Vršac	Kovin	Kovačica	Opovo	Ž. Crkva	Plandište	Alibunar
Dojka	obol	168	79	34	18	10	6	9	5	7
	Inc	116,7	127,3	130,9	113,0	82,7	121,2	108,8	95,9	73,5
Kolo-	obol	69	26	17	9	4	2	3	2	6

rektum	Inc	47,9	41,9	65,4	56,5	33,1	40,4	36,3	38,3	63,0
Pluća	obol	51	20	11	4	3	5	4	1	3
	Inc	35,4	32,2	42,3	25,1	24,8	100,9	48,3	19,2	31,5
Grić materice	obol	41	22	7	2	/	1	3	1	5
	Inc	28,5	35,4	26,9	12,6	/	20,2	36,3	19,2	52,5
Telo materice	obol	40	14	10	7	2	/	1	3	3
	Inc	27,8	22,6	38,5	43,9	16,5	/	12,1	57,5	31,5

regstruje 10-20% manje umrlih nego što registruje Republički zavod za statistiku na godišnjem nivou, jer nemamo kompletne podatke o osobama umrlim van Južnobanatskog okruga (Beograd, Novi Sad, Sremska Kamenica...). S tim u vezi analiza mortaliteta rađena je zaljučno sa 2016. godinom. Podaci o umrlim za 2017.god obeleženi su * i prikazana radi uvida u trenutne podatke sa kojima raspolažemo, a koji nisu pothranjeni podacima Republičkog zavoda za statistiku.

U 2016. godini registrovano je 938 osoba koje su umrle od malignih bolesti (Mortalitet 331), što je 0,9% više nego u 2015. godini, 1,2% više nego na petogodišnjem proseku, a 1,1% više nego na desetogodišnjem proseku ukupnog broja umrlih od malignih bolesti i na očekivanom je nivou za posmatrani period. Vrednosti mortaliteta u posmatranom periodu pokazuju da od malignih bolesti u Južnobanatskom okrugu češće umiru muškarci nego žene (Tabela 7).

Tabela 7. Distribucija broja umrlih, stopa mortaliteta, petogodišnji i desetogodišnji prosek registrovanja broja umrlih od malignih tumora i po polu u Južnobanatskom okrugu u periodu 2016-2017*.godine (stope na 100.000 stanovnika)

Period	ukupno umrlih		muškarci		žene	
	Broj umrlih	<i>Mt</i>	Broj umrlih	<i>Mt</i>	Broj umrlih	<i>Mt</i>
Desetogodišnji prosek	927,4	315,7	544	377,9	383,4	255,9

(2007-2016)						
Petogodišnji prosek (2012-2016)	926,4	315,4	535,4	371,9	391	261,0
2016	938	331,0	549	393,9	389	270,1
2017*	844	297,9	475	340,9	369	256,2

* Izvor podataka-samo Baze umrlih ZJZ Pančevo, dopuna podacima Republičkog zavoda za statistiku se očekuje do kraja 2018.god..

Posmatrajući opštine redosled umrlih u 2016. godini prikazan je po opadajućim vrednostima mortaliteta od najvećeg do najmanjeg za svaku opštinu i najčešće tumore posebno.

Tokom 2016. godine najveći broj umrlih od malignih bolesti prema broju stanovnika- mortalitet veći nego u Južnobanatskom okrugu (Mt 331) registrovan je u Opovu (Mt 403), Alibunaru (Mt 384,3) i Beloj Crkvi (Mt 352,1), dok je u Vršcu (Mt 330,9), Pančevu (Mt 330,1), Kovačici (Mt 329,9), Plandištu (Mt 293,5) i Kovinu (Mt 283,3) registrovan mortalitet manji nego u okrugu (Tabela 8).

Tabela 8. Distribucija broja umrlih i stopa mortaliteta svih malignih tumora po

		JBO	Pančevo	Vršac	Kovin	Kovačica	Opovo	B. Crkva	Plandište	Alibunar
2015	umrli	929	386	170	103	91	27	54	39	59
	Mt	316,3	312,8	326,8	305,4	360,0	258,6	310,9	344,0	292,8
2016	umrli	938	399	166	91	80	40	58	31	73
	Mt	331,0	330,1	330,9	283,3	329,9	403,0	352,1	293,5	384,3
2017*	umrli	844	349	174	87	61	29	51	29	64
	Mt	297,9	288,7	346,9	270,8	251,6	292,2	309,6	274,6	336,9

opštinama Južnobanatskog okruga u periodu 2015-2017.godine (stope na 100.000 stanovnika)

* Izvor podataka-samo Baze umrlih ZJZ Pančevo, dopuna podacima za 2017.god Republičkog zavoda za statistiku se očekuje do kraja 2018.god

Najčešći maligni tumori od kojih su umirali muškarci bili su maligni tumori pluća, kolorektuma, prostate, želuca i mokraćne bešike. Od ukupnog broja umrlih od malignih bolesti u muškoj populaciji u 2016. godini, **rak pluća** se nalazio na prvom mestu i činio je 32,2% svih smrtnih ishoda od raka. Tokom 2016. godine registrovano je 10,6% manje umrlih nego u 2015. godine, 1,5% više nego na petogodišnjem i 3,4% više nego na desetogodišnjem proseku registrovanja umrlih.

Kolorektalni karcinom - u 2016. godini se nalazio na drugom mestu kao uzrok umiranja od malignih bolesti i činio je 14% svih smrtnih ishoda kod muškaraca. U 2016. godini registrovano je 10% više umrlih nego u 2015. godini i na petogodišnjem proseku, a 13,5% više nego na desetogodišnjem proseku registrovanja umrlih.

Karcinom prostate - u 2016. godini se nalazio na trećem mestu i činio je 8,6% svih smrtnih ishoda kod muškaraca. U 2016. godini registrovano je 6,8% više umrlih nego u 2015. godini, 4,9% više nego na petogodišnjem i 4,4% više nego na desetogodišnjem proseku registrovanja umrlih.

Karcinom želuca - u 2016. godini se nalazio na četvrtom mestu i činio je 5,3% svih smrtnih ishoda kod muškaraca. U 2016. godini registrovano je gotovo dvostruko više (70%) umrlih nego 2015. godine, 8,2% više nego na petogodišnjem i 7% više nego na desetogodišnjem proseku registrovanja umrlih.

Na petom mestu po broju umrlih u 2016. godini našli su se tumori mozga i moždanica (C 70-C 72) sa 22 umrla lica. Kako su petogodišnji (14,6) i desetogodišnji proseci (14,3) umrlih za ovu dijagnozu znatno niži od tumora mokraćne bešike koji se godinama unazad nalazio u prvih pet tumora kod muškaraca, on je i analiziran dok će se kretanje tumora mozga pratiti u narednom periodu.

Tumor mokraćne bešike - u 2016. godini se nalazio na šestom mestu i činio je 3,3% svih smrtnih ishoda od raka kod muškaraca. U 2016. godini registrovano je 25% manje umrlih nego u 2015. godini, 17,4% manje nego na petogodišnjem i 18,2% manje nego na desetogodišnjem proseku registrovanja umrlih (Tabela 9 i Tabela 10).

Posmatrajući petogodišnje i desetogodišnje proseke novoobolelih u odnosu na 2016. godinu, u muškoj populaciji zabeležen je veći broj umrlih od kolorektalnog karcinoma, prostate i želuca. Tumor mokraćne bešike u 2016. godini imao je niže vrednosti, dok je karcinom pluća imao vrednosti veće od petogodišnjeg, a manji od desetogodišnjih proseka.

Tabela 9. Distribucija broja umrlih, stope mortaliteta, petogodišnji i desetogodišnji prosek registrovanja umrlih za pet vodećih lokalizacija malignih tumora kod **muškaraca** u Južnobanatskom okrugu u periodu 2016-2017*.god. (stope na 100.000 stanovnika)

Lokalizacija		Desetogodišnji	Petogodišnji	2016	2017*
		prosek (2007-2016)	prosek (2012-2016)		
Pluća	umrli	183,2	174,4	177	153
	Mt	127,3	121,1	127,0	109,8
Kolo- rektum	umrli	67,8	70	77	66
	Mt	47,1	48,6	55,3	47,4
Prostata	umrli	45	44,8	47	41
	Mt	31,3	31,1	33,7	29,4
Želudac	umrli	27,1	26,8	29	23
	Mt	18,8	18,6	20,8	16,5
Mokraćna bešika	umrli	22	21,8	18	15
	Mt	15,3	15,1	12,9	10,8

* Izvor podataka-samo Baze umrlih ZJZ Pančevo, dopuna podacima za 2017.god Republičkog zavoda za statistiku se očekuje tokom 2018.god

Tabela 10. Distribucija broja umrlih i stope mortaliteta pet najčešćih malignih tumora od kojih su umirali muškarci po opštinama Južnobanatskog okruga u 2016. godini (stope na 100.000 stanovnika)

Lokaliacija		JBO	Pančevo	Vršac	Kovin	Kovačica	Opovo	B. Crkva	Plandište	Alibunar
Pluća	umrli	177	71	28	20	19	6	13	7	13
	Mt	127,0	120,7	115,8	123,4	156,2	120,6	158,6	130,9	137,2
Kolo- rektum	umrli	77	26	7	9	5	6	13	3	8
	Mt	55,3	44,2	28,9	55,5	41,1	120,6	158,6	56,1	84,4
Prostata	umrli	47	22	9	5	6	2	/	3	/
	Mt	33,7	37,4	37,2	30,9	49,3	40,2	/	56,1	/
Želudac	umrli	29	15	8	2	/	2	/	1	1
	Mt	20,8	25,5	33,1	12,3	/	40,2	/	18,7	10,5
Mokraćna bešika	umrli	18	7	5	1	2	1	/	/	2
	Mt	12,9	11,9	20,7	6,2	16,4	20,1	/	/	21,1

Najčešći maligni tumori od kojih su umirale žene bili su maligni tumori dojke, pluća, kolorektuma, grlića materice i jajnika. Od ukupnog broja umrlih od malignih bolesti u ženskoj populaciji u 2016. god, **rak dojke** se nalazio na prvom mestu i činio je 19,3% svih smrtnih ishoda od raka kod žena. U 2016. godini registrovano je 9,6% manje umrlih nego u 2015. godini, 4,1% manje nego na petogodišnjem i 0,9% više nego na desetogodišnjem proseku umrlih.

Rak pluća - nalazio se na drugom mestu i činio je 16,7% svih smrtnih ishoda od raka. U 2016. godini registrovano je 8,4% manje umrlih nego u 2015. godini, 5,2% više nego na petogodišnjem i 6,6% više nego na desetogodišnjem proseku umrlih.

Kolorektalni karcinom - nalazio se na trećem mestu u ukupnom umiranju od raka kod žena i činio je 9,8% svih smrtnih ishoda. Tokom 2016. godine registrovano je 8,6% više umrlih nego u 2015. godini, 9,9% manje nego na petogodišnjem i 10,6% manje nego na desetogodišnjem proseku.

Rak grlića materice - u 2016. godini se nalazio na četvrtom mestu i činio je 4,9% svih smrtnih ishoda. Tokom 2016. godine registrovano je 11,8% više umrlih nego u 2015. godine, 14,4% manje nego na petogodišnjem i 4,5% manje nego na desetogodišnjem proseku.

Karcinom pankreasa - u 2016. godini činio 4,4% svih smrtnih ishoda od raka kod žena i nalazio se na petom mestu u ukupnom broju umrlih od raka kod žena. Tokom 2016. godine registrovano je 6,2% više umrlih nego u 2015. godini, 3,4% manje nego na petogodišnjem i 5,5% manje nego na desetogodišnjem proseku umrlih. (Tabela 11 i Tabela 12).

Posmatrajući petogodišnje i desetogodišnje proseke novoobolelih u odnosu na 2016. godini, u ženskoj populaciji zabeležen je veći broj umrlih od od karcinoma pluća. Kolorektalni karcinom, rak grlića materice i pankreasa imali su manje vrednosti, dok je karcinom dojke imao veće vrednosti od desetogodišnjeg, a manji od petogodišnjeg proseka.

Tabela 11. Distribucija broja umrlih, stope mortaliteta, petogodišnji i desetogodišnji prosek broja umrlih za pet vodećih lokalizacija malignih tumora kod **žena** u Južnobanatskom okrugu u periodu 2016-2017*.god (stope na 100.000 stanovnika)

Lokaliz.		Desetogod. prosek	Petogodišnji prosek	2016	2017*
		(2007-2016)	(2012-2016)		
Dojka	umrli	74,3	78,2	75	70
	Mt	49,6	52,2	52,1	48,6
Pluća	umrli	61	61,8	65	72
	Mt	40,7	41,3	45,1	49,9
Kolo- rektum	umrli	42,5	42,2	38	38
	Mt	28,4	28,2	26,4	26,4
Grlić materice	umrli	19,9	22,2	19	13
	Mt	13,3	14,8	13,2	9,0

Pankreas	umrli	18	17,6	17	17
	Mt	12,0	11,7	11,8	11,8

* Izvor podataka-samo Baze umrlih ZJZ Pančevo, dopuna podacima za 2017.god Republičkog zavoda za statistiku se očekuje tokom 2018.god

Tabela 12. Distribucija broja umrlih i stope mortaliteta pet najčešćih malignih tumora od kojih su umirale žene po opštinama Južnobanatskog okruga u 2016.godini

Lokalizacija		BO	Pančevo	Vršac	Kovin	Kovačica	Dpovo	Ž. Crkva	Plandište	Alibunar
Dojka	umrli	75	35	18	7	2	/	4	2	7
	Mt	52,1	56,4	69,3	43,9	16,5	/	48,3	38,3	73,5
Pluća	umrli	65	31	13	5	3	4	3	1	5
	Mt	45,1	49,9	50,0	31,4	24,8	80,8	36,3	19,2	52,5
Kolo- rektum	umrli	38	10	5	6	7	1	3	/	6
	Mt	26,4	16,1	19,2	37,7	57,9	20,2	36,3	/	63,0
Grić materice	umrli	19	10	6	/	2	/	1	/	/
	Mt	13,2	16,1	23,1	/	16,5	/	12,1	/	/
Pankreas	umrli	17	6	2	5	1	1	/	1	1
	Mt	11,8	9,7	7,7	31,4	8,3	20,2	/	19,2	10,5

Veliki udeo u obolevanju i umiranju stanovništva imaju maligni tumori koji su visoko preventabilni. Najbolja dugoročna strategija usmerena na smanjenje obolevanja i umiranja od malignih tumora je prevencija. Bolja informisanost i edukacija stanovništva o vezi određenih faktora rizika i pojave tumora, promena navika kao i usvajanje zdravih stilova života osnovni ciljevi su primarne prevencije malignih bolesti. Sekundarna prevencija - rano otkrivanje raka tj. uvođenje organizovanih skrining programa je od izuzetnog značaja. Ona utiče na prevenciju nastanka tumora, smanjenje mortaliteta, prevenciju komplikacija, smanjenja troškova lečenja i poboljšanje kvaliteta života. Ohrabruje činjenica da se u Pančevu sprovode organizovani skrining program kolorektalnog karcinoma, kao i organizovani skrining raka dojke

Skrining kolorektalnog karcinoma -Ciljna populacija za skrining sa teritorije Pančeva u 2017. godine je bila 19.947 stanovnika. Od 01.01. - 31.12.2017.god na skrining je pozvano 4498 osoba.

Tabela 13. Rezultati sprovođenja skringa raka debelog creva u Pančevu u periodu 2013-2017. godine

	Planiran broj pozvanih	Pozvano na skrining/ % od plana	Testirano/ % od plana	Pozitivan test/ %	Broj kolonoskopija	Broj otkrivenih karcinoma	Broj otkriv. polipa/ dr. oboljenja
2013	13.000	6.464 / 49,7%	4.177 / 32,1%	180 / 4,3%	106	6	20/15
2014	24.179	6.281 / 25,9%	3.480 / 14,4%	157 / 4,5%	70	1	27/3
2015	15.000	12.728 / 84,8%	3006 / 20%	194 / 6,4%	96	8	37/5
2016	15.000	5.806 / 38,7%	4.057 / 27,1%	325 / 8%	175	5	70/3
2017	19.947	4.498 / 22,5%	3362 / 16,8%	90 / 2,7%	60	13	34

Skrining raka dojke

Ciljna populacija za skrining raka dojke na teritoriji Pančeva u 2017. godini je bila 9201 žena. Od 01.01. do 31.12.2017. godine na skrining je pozvano 2686 žena.

Tabela 14. Rezultati sprovođenja skringa raka dojke u Pančevu u periodu 2014-2017. godine

	Planiran broj pozvanih	Pozvano na skrining/ % od plana	Broj mamografija/ % od plana	BIRADS 4 i 5	Broj otkrivenih karcinoma	Broj otkrivenih benignih promena
2014	9078	4.463 (49,2%)	1.629 (38,9%)	66	14	/
2015	9078	6.831 (75,2%)	1.227 (13,5%)	9	2	31
2016	9201	2.181 (23,7%)	1.248 (13,6%)	33	1	9
2017	9201	2.686 (29,2%)	824 (8,9%)	13	2	7

Prema preporuci Ministarstva zdravlja i Kancelarije za skrining raka IZJZ Srbije, u Vršcu se od 2016. godine sprovodi pojačani oportuni skrining karcinoma dojke. U 2017. godini iz DZ Vršac 409 žena je upućeno u OB Vršac, a njih 313 su uradile skrining mamografiju. Pozitivan nalaz je bio kod četiri žene, i kod sve četiri je potvrđen karcinom. Ukupan broj žena kod kojih je urađena mamografija u OB Vršac u posmatranom periodu je 1005, a karcinom je potvrđen kod 23 žene.

Dijabetes melitus

Dijabetes melitus MKB 10 (E10-E14) predstavlja grupu metaboličkih poremećaja koju karakteriše hiperglikemija kao posledica defekta u insulinskoj sekreciji ili aktivnosti. Prema proceni IJZ Srbije, u Republici Srbiji bez Kosova i Metohije od dijabetesa boluje približno 750.000 osoba ili 13,2% odraslog stanovništva. Broj osoba sa tipom 2 dijabetesa je mnogostruko veći (95%) u odnosu na osobe sa tipom 1 dijabetesa (5%). Pri tom, prema procenama domaćih eksperata i na osnovu rezultata međunarodnih studija, 36% osoba sa tipom 2 dijabetesa nema postavljenu dijagnozu i ne zna za svoju bolest.

Tokom 2017. godine u Južnobanatskom okrugu registrovano je 991 novoobolelih od dijabetesa melitusa, što je 2,2% više nego u 2017. godine i 2,7% više nego na petogodišnjem proseku prijavljivanja novoobolelih. Incidencije pokazuju da od dijabetesa melitusa, posebno od tipa 2, češće obolevaju žene nego muškarci (Tabela 15).

Tabela 15. Distribucija broja novoobolelih i stope incidencije dijabetesa melitusa po polu u Južnobanatskom okrugu u periodu 2016-2017. godine i petogodišnji prosek prijavljivanja (stope na 100.000 stanovnika)

		Ukupno		Tip 1		Tip 2	
		broj	Inc	broj	Inc	broj	Inc
Petogod. prosek (2012-2016)	ukupno	964,6	328,4	9,6	3,3	955	325,1
2016	ukupno	970	342,3	12	4,2	958	338,1
	muškarci	437	313,6	3	2,1	434	311,5
	žene	533	370,1	9	6,2	524	363,8
2017	ukupno	991	349,7	10	3,5	981	346,2
	muškarci	460	330,1	7	5,0	453	389,7
	žene	531	368,7	3	2,1	528	366,6

Posmatrajući opštine, u odnosu na okrug (Inc 3,5), incidence dijabetesa melitusa tip 1 su bile veće u Plandištu (Inc 9,5), Kovinu (Inc 6,2), Pančevu i Kovačici (Inc 4,1), a manje u Vršcu (Inc 1,9), dok u Opovu, Beloj Crkvi i Alibunaru nije bilo registrovanih obolelih od DM tip 1 (Tabela 16).

U odnosu na okrug (Inc 346,2), incidence dijabetesa melitusa tip 2 su bile veće u Opovu (Inc 574,3), Plandištu (Inc 482,8), Kovinu (Inc 389,1), Beloj Crkvi (Inc 370,3), Alibunaru (Inc 368,5) i Kovačici (Inc 354,6), a manji u Vršcu (Inc 321,0) i Pančevu (Inc 306,1).

Tabela 16. Distribucija broja obolelih i stope incidencije dijabetesa melitusa tip 1 i tip 2 po opštinama Južnobanatskog okruga u periodu 2016-2017.godine (stope na 100.000 stanovnika)

		JBO	Pančevo	Vršac	Kovin	Kovačica	Opovo	B. Crkva	Plandište	Alibunar
2016	DM 1	12	3	1	2	3	0	1	0	2
	Inc	4,2	2,5	1,9	6,2	12,3	/	6,1	/	10,5
	DM 2	958	346	181	115	83	60	64	32	77
	Inc	338,1	286,3	360,9	357,9	342,3	604,5	388,6	302,9	405,4
2017	DM 1	10	5	1	2	1	/	/	1	/
	Inc	3,5	4,1	1,9	6,2	4,1	/	/	9,5	/
	DM 2	981	370	161	125	86	57	61	51	70
	Inc	346,2	306,1	321,0	389,1	354,6	574,3	370,3	482,8	368,5

Prema poslednjim zvaničnim podacima u Južnobanatskom okrugu je u 2016. godini od dijabetesa melitusa umrlo 120 osoba. Ukupan broj umrlih u 2016. godini od dijabetesa melitusa je 0,8% veći nego u 2015. godini i 11,1% nego u 2014. godini (Tabela 17).

Tabela 17. Distribucija broja umrlih i stope mortaliteta dijabetesa melitusa po polu u Južnobanatskom okrugu u periodu 2015-2016.godine (stope na 100.000 stanovnika)

	Umrli	Ukupno		Tip 1		Tip 2	
		broj	Mt	broj	Mt	broj	Mt
2015	ukupno	119	40,5	46	15,7	73	24,8
	muškarci	50	34,7	16	11,1	34	23,6
	žene	69	46,1	30	20,0	39	26,0
2016	ukupno	120	42,3	55	19,4	65	22,9
	muškarci	44	31,6	20	14,3	24	17,2
	žene	76	52,8	35	24,3	41	28,5

Akutni koronarni sindrom (AKS)

Kardiovaskularne bolesti (KVB) se nalaze na prvom mestu kao uzrok obolevanja i umiranja od svih bolesti i čine preko 50% udela u umiranju od svih bolesti. U razvijenim zemljama se broj osoba koje umiru od KVB smanjuje zahvaljujući preduzetim preventivnim merama, ali i uspešnoj i pravovremenoj terapiji, dok u zemljama u razvoju raste učestalost KVB.

Nestabilna angina pektoris, infarkt miokarda i iznenadna (nagla) srčana smrt predstavljaju akutne, nestabilne oblike ishemijske bolesti srca pod zajedničkim nazivom akutni koronarni sindrom (AKS). Podaci za AKS su kompletirani za 2016. godinu dok su za 2017. godinu prikazani trenutni raspoloživi podaci radi uvida, a kompletiranje baze novoobolelih i umrlih u 2017. godini se očekuje do kraja 2018. godine. Tokom 2017. godine na teritoriji Južnobanatskog okruga, iz elektronskih podataka koronarnih jedinica OB Pančevo i OB Vršac registrovano je 488 novoobolelih od AKS koji su otkriveni u 2017. godini (436 infarkta i 52 nestabilne angine) što je 37,3% manje nego u 2016. godini i 40,8% manje nego na petogodišnjem proseku prijavljivanja novoobolelih. Od oktobra 2017. godine počelo je renoviranje OB Pančevo, pa je zbog smanjenih kapaciteta internog odeljenja-koronarne jedinice, određen broj pacijenata usmeravan na lečenje u zdravstvene ustanove u Beogradu, te se do kraja godine očekuje kompletiranje baze sa podacima osoba lečenih u Beogradu.

Posmatrajući poslednje kompletirane podatke - u 2016. godini registrovano je 11,5% manje novoobolelih nego u 2015. godini i 5,6% manje nego na petogodišnjem proseku registrovanja novoobolelih. Infarkt miokarda se tokom 2016. godine registrovao u 96,3% slučajeva, a nestabilna angina pektoris u 3,7% u ukupnom udelu u AKS. Incidence pokazuju da od AKS znatno češće obolevaju muškarci nego žene (Tabela 18).

U 2016. godini registrovano je 6,5% manje umrlih nego 2015. godini i 3,8% manje nego na petogodišnjem proseku registrovanja umrlih. Infarkt miokarda je tokom 2016. godini bio uzrok svih smrtnih ishoda od AKS. Mortaliteti pokazuju da od AKS znatno češće umiru muškarci nego žene i (Tabela 19).

Tabela 18. Distribucija broja novoobolelih i stope incidencije akutnog koronarnog sindroma po polu u Južnobanatskom okrugu od 2015. do 2017*.god, i petogodišnji prosek (stope na 100.000 stanovnika)

		AKS		Infarkt		Nestabilna angina	
		broj	Inc	broj	Inc	broj	Inc
Petogod. prosek (2012-2016)	ukupno	824,2	280,6	770,8	262,4	53,4	18,2
2015	ukupno	880	308,1	836	292,7	44	15,4
	muškarci	524	373,4	496	353,5	28	20,0
	žene	356	245,1	340	234,0	16	11,0
2016	ukupno	778	274,6	749	264,3	29	10,2
	muškarci	474	340,2	454	325,8	20	14,4
	žene	304	211,1	295	204,8	9	6,2
2017*	ukupno	488	172,2	436	153,9	52	18,3

* Kompletiranje baze Registra za AKS za 2017.god očekuje se do kraja 2018.godine

Tabela 19. Distribucija broja umrlih i stope mortaliteta akutnog koronarnog sindroma (AKS) po polu u Južnobanatskom okrugu od 2015 do 2017*.god, i petogodišnji prosek (stope na 100.000 stanovnika)

		AKS		Infarkt		Nestabilna angina	
		broj	Mt	broj	Mt	broj	Mt
Petogod. prosek (2012-2016)	ukupno	163,2	55,6	161	54,8	2,2	0,7
2015	ukupno	168	58,8	164	57,1	4	1,4
	muškarci	91	64,9	89	63,4	2	1,4
	žene	77	53,0	75	51,6	2	1,4
2016	ukupno	157	55,4	157	55,4	0	0
	muškarci	83	59,6	83	59,6	0	0
	žene	74	51,4	74	51,4	0	0
2017*	ukupno	126	44,5	123	43,4	3	1,1

* Dopuna podataka o umrlim za 2017.god očekuje se do kraja 2018.godine

Ostala hronična nezarazna oboljenja

Kod prijavljivanja ostalih HNO (hronična bubrežna insuficijencija, reumatska groznica, endemska nefropatija, psihoze, narkomanija i drugo) evidentirano je lošije prijavljivanje novoobolelih. Iz grupe Ostalih HNO u 2017. godini prijavljeno je 159 novoobolelih, što je za 41,3% manje nego u 2016. godini, a 49,5% manje u odnosu na 2015. god. Takođe u 2017. godini registrovano je 183 umrlih od Ostalih HNO, što je za dvostruko više nego 2016. i 2015. godini kad je izvor podataka o umrlim bio znatno nepotpuniji nego u 2017. godini (Tabela 20).

Tabela 20. Broj novoobolelih i umrlih od ostalih HNO u Južnobanatskom okrugu od 2015 - 2017.godine

Bolest	Broj obolelih			Broj umrlih		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Hronična insuficij. bubrega (N 18)	25	36	13	50	31	46
Reumatska groznica (I 00 – I 09)	0	0	0	0	0	2
Endemska nefropatija (N 15.0)	0	0	0	0	0	0
Druge (D66–D67, F00-03, F06, F10–F19, F20-23, F28-32, F84, G71, J 44, J 45, J 47)	290	235	146	30	44	135
UKUPNO	315	271	159	80	75	183

Kao izvor podataka za formiranje izveštaja korišćeni podaci Registra za rak, Registra za dijabet, Registra za AKS, Registra ostalih nezaraznih bolesti i baze umrlih ZJZ Pančevo, kao i podaci Instituta za javno zdravlje Srbije i Republičkog zavoda za statistiku.

prikaz higiienske situacije U JUžnobanatskom okrugu

PRIKAZ HIGIJENSKOG STANJA NA TERITORIJI JUŽNOBANATSKOG OKRUGA U 2017. GODINI

PRAĆENJE KVALITETA VAZDUHA U ŽIVOTNOJ SREDINI NA PODRUČJU JUŽNOBANATSKOG OKRUGA

Zdrava životna sredina podrazumeva međusobnu uzajamnu ravnotežu i sadejstvo svih njenih elemenata: zemljišta, vode, vazduha, biljnog i životinjskog sveta. Zagađenje vazduha je značajno sa aspekta uticaja na životnu sredinu i sa aspekta uticaja na zdravlje ljudi. Mnogobrojna saznanja o štetnom dejstvu aerozagađenja na ljude dobijena su posle masovnih katastrofa uzrokovanih aerozagađenjem u nekim velikim svetskim gradovima, kao i iz podataka zaštite radnika na radu i studija o humanoj i animalnoj populaciji. Međutim, prisutnost zagađujućih materija i u malim koncentracijama uz prolongirano dejstvo može imati štetni uticaj po zdravlje ljudi. Emitovane zagađujuće materije u atmosferi mogu nagraditi nove štetne supstance u atmosferi, a svakako se u njoj mogu naći i zagađenja preneti sa većih udaljenosti. Kakav će i koliki efekat na zdravlje imati zagađenje iz vazduha zavisi od mnogih činilaca (od vrste i koncentracija štetnih supstanci u vazduhu, veličine ventilacije, stanja respiratorne sluznice, ukupnog zdravstvenog stanja, životne dobi...).

O aerozagađenju se češće govori kao o činiocu koji doprinosi nastanku bolesti ili pogoršanju već postojeće bolesti (pre svega respiratornih i kardiovaskularnih), nego kao o primarnom činiocu za nastanak nekog oboljenja. Procena zdravstvenog rizika za ljude od izloženosti zagađenom vazduhu moguća je na osnovu dugoročnog praćenja koncentracija zagađujućih materija u vazduhu i praćenja zdravstvenog stanja stanovništva, pre svega onih zdravstvenih ishoda za koje se zna da su povezani sa zagađenjem iz vazduha.

Zavod za javno zdravlje Pančevo, kao ovlašćena i akreditovana ustanova vrši sistematsko praćenje kvaliteta vazduha u životnoj sredini u gradovima Pančevu

i Vršcu. U Pančevu na pet mernih mesta i u gradu Vršcu na dva merna mesta. U periodu od 20.06.-19.07.2017. god izvršeno je i jednokratno merenje zagađujućih materija u opštini Kovin na tri merna mesta. Merna mesta na kojima je vršen monitoring pripadaju mreži lokalnih urbanih stanica za praćenje imisije zagađujućih materija u ambijentalnom vazduhu. Na svim mernim mestima nisu praćeni isti polutanti. Najveći broj polutanata praćen je na mernim mestima Vatrogasni dom i Zavod u gradu Pančevu.

AEROZAGAĐENJE U PANČEVU, KOVINU I VRŠCU

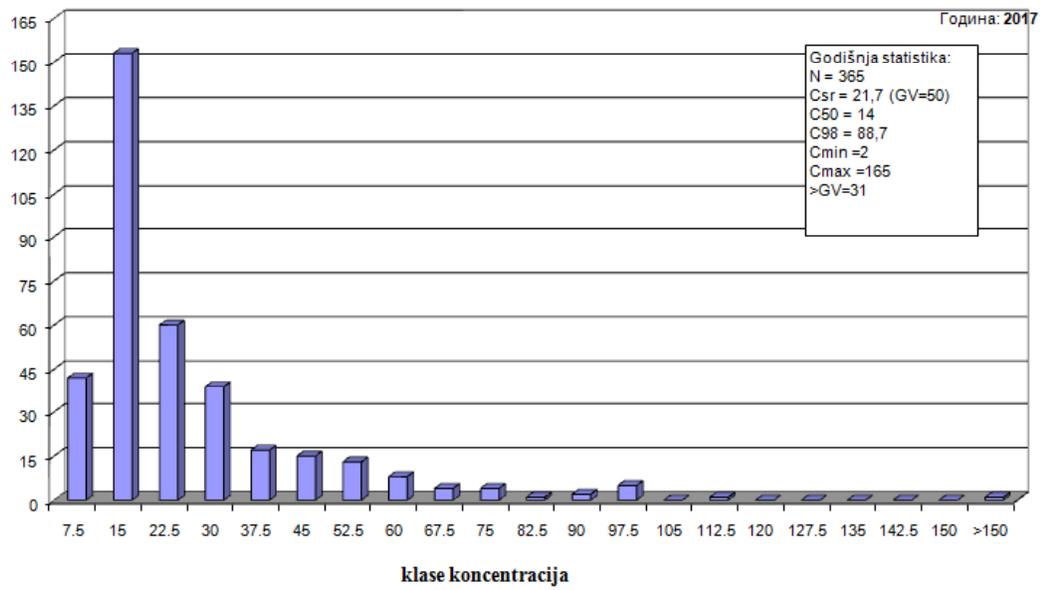
PANČEVO

Aerosediment – ukupne taložne materije su praćene na dva merna mesta u gradu Pančevu. Tokom svih meseci 2017. god nije bilo prekoračenja mesečne granične vrednosti imisije za ukupan aerosediment. Srednja godišnja vrednost nije prekoračila godišnju graničnu vrednost (GV).

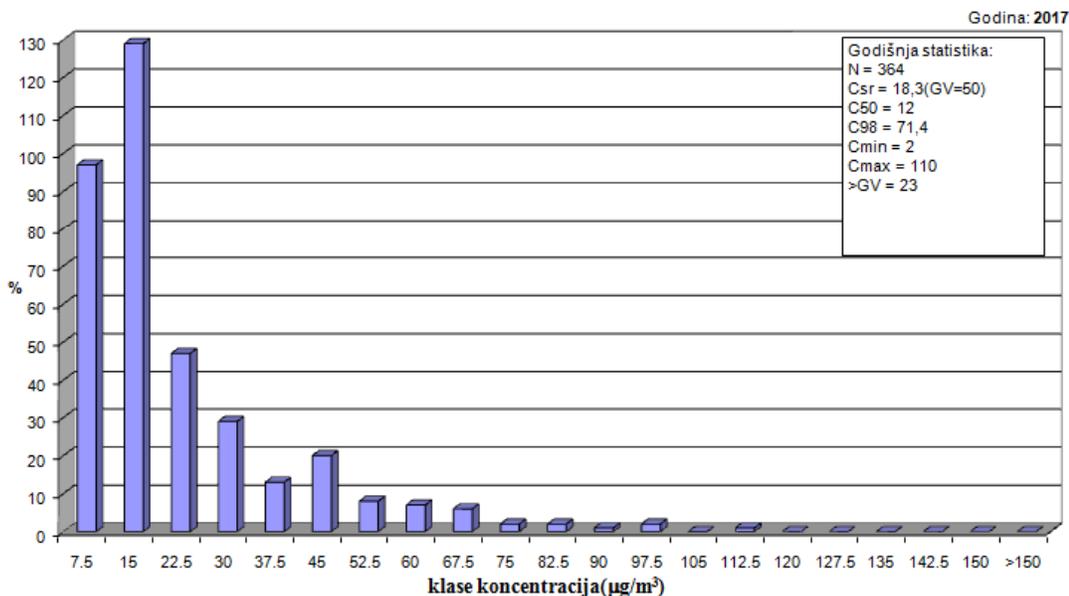
Čađ je merena na četiri merna mesta u Pančevu (po 365 dana na lokaciji Zavod, Vatrogasni dom 364 i Strelishte 365 i na mernom mestu Nova Misa 364 dana) Najveći broj prekoračenja registrovan je na lokaciji Nova Misa (47) u stambenoj zoni. Najveća maksimalna koncentracija bila je na lokaciji Strelishte ($194\mu\text{g}/\text{m}^3$). Najveća srednja godišnja vrednost za čađ je iznosila $25\mu\text{g}/\text{m}^3$. Distribucija prosečnih mesečnih koncentracija čađi na svim lokalitetima u gradu Pančevu ukazuje na prisustvo većih koncentracija ovog polutanta u zimskim mesecima, tj. u periodu grejanja.

Chart Area

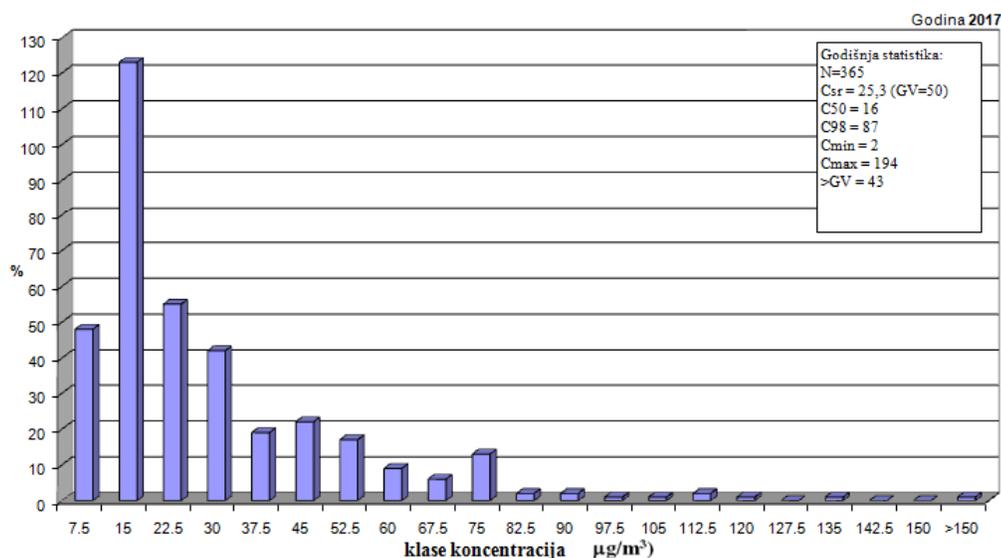
Čađ u vazduhu ambijenta
Merno mesto Zavod, Pančevo
Distribucija relativnih frekvencija 24h koncentracija

Čađ u vazduhu ambijenta
Merno mesto Vatrogasni dom, Pančevo
Distribucija relativnih frekvencija 24h koncentracija

Čađ u vazduhu ambijenta
Merno mesto Strelište, Pančevo
Distribucija relativnih frekvencija 24h koncentracija

Analizom indeksa kvaliteta vazduha za čađ na svim mernim mestima uočava se da je najveći broj dana sa rizičnim koncentracijama po zdravlje

registrovan na lokacijama Nova Misa (47), Strelishte (43), na lokaciji lokaciji
Zavod (31), a na lokaciji Vatrogasni dom (23).

ČAD Zavod 2017.godina			
Zdravstveni indeks		Koncentracija	Broj dana
kvaliteta vazduha		$\mu\text{g}/\text{m}^3$	
0-25	odličan	0-25	277
25,1-35	dobar	25,1-35	31
35,1-50	prihvatljiv (nezdrav za senzitivne grupe)	35,1-50	26
50,1-75	zagaden	50,1-75	21
>75	jako zagaden	>75	10
			365

ČAD vatrogasni dom 2017.godina			
Zdravstveni indeks		Koncentracija	Broj dana
kvaliteta vazduha		$\mu\text{g}/\text{m}^3$	
0-25	odličan	0-25	287
25,1-35	dobar	25,1-35	25
35,1-50	prihvatljiv (nezdrav za senzitivne grup)	35,1-50	29
50,1-75	zagaden	50,1-75	17
>75	jako zagaden	>75	6
			364

ČAD Strelishte 2017.godina			
Zdravstveni indeks		Koncentracija	Broj dana
kvaliteta vazduha		$\mu\text{g}/\text{m}^3$	
0-25	odličan	0-25	245
25,1-35	dobar	25,1-35	35
35,1-50	prihvatljiv (nezdrav za senzitivne grup)	35,1-50	42
50,1-75	zagaden	50,1-75	32
>75	jako zagaden	>75	11
			365

ČAD Nova Misa		2017.godina	
Zdravstveni indeks		Koncentracija	Broj dana
kvaliteta vazduha		$\mu\text{g}/\text{m}^3$	
0-25	odličan	0-25	241
25,1-35	dobar	25,1-35	42
35,1-50	prihvatljiv (nezdrav za senzitivne grup)	35,1-50	34
50,1-75	zagađen	50,1-75	35
>75	jako zagađen	>75	12
			364

Sumpordioksid je praćen na dva merna mesta u gradu Pančevu i nema prekoračenja GV za ovaj polutant. Prosečna godišnja koncentracija je niska – $8\mu\text{g}/\text{m}^3$ i u okviru je preporučene prosečne godišnje koncentracije.

Azotdioksid je praćen na dva mesta u gradu Pančevu (Zavod, Vatrogasni dom) i nema prekoračenja GV za ovaj polutant. Prosečna godišnja koncentracija od $24\mu\text{g}/\text{m}^3$ niža je od granične vrednosti na godišnjem nivou i ispod je kritičnog nivoa za zaštitu vegetacije.

Azotni oksidi praćeni su na mernom mestu Narodna bašta automatskim monitoringom u gradu Pančevu u ukupno 117 uzoraka.

Ukupne suspendovane čestice PM₁₀

U gradu Pančevu sistematski je praćena koncentracije PM₁₀ u ambijentalnom vazduhu na dva merna mesta – Strelište svakog trećeg dana i svakodnevno automatsko merenje na lokaciji Narodna bašta. Uzeto je ukupno 466 uzoraka, od kojih je 192 (41%) prekoračilo GV. Najviša izmerena koncentracija iznosila je $223\mu\text{g}/\text{m}^3$ na lokaciji Narodna bašta. Prosečna godišnja koncentracija za ovaj polutant 2017.godinu iznosi $52,9\mu\text{g}/\text{m}^3$. Na mernom mestu Strelište, najveća izmerena koncentracija iznosila je $208\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Teški metali (kadmijum, olovo, nikl, arsen, živa) analizirani su u uzorcima PM₁₀ na mernom mestu Strelište. Prosečne godišnje koncentracije za normirane teške metale nisu prelazile granične ni ciljne vrednosti.

Ukupne suspendovane čestice PM_{2,5} praćene su kontinualno automatski na mernom mestu Narodna bašta tokom cele 2017. god. Prosećna koncentracija za dostupnih 347 dnevnih uzoraka za ovaj period merenja bila je 41,7 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Amonijak je kao specifićni polutant sistematski praćen u gradu Panćevu na tri merna mesta u ukupno 847 uzoraka sa 2 prekoraćenja maksimalno dozvoljene dnevne koncentracije. Srednja godišnja koncentracija iznosila je 17,8 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Lako isparljivi ugljovodonici – benzen, toluen, ksilen (BTX) praćeni su u ukupno 454 uzoraka ambijentalnog vazduha na tri merna mesta u Panćevu (122 uzoraka na mernom mestu Zavod i Vatrogasni dom i 332 na mernom mestu Narodna bašta).

Benzen je izmeren u prosećnoj godišnjoj koncentraciji od 3,7 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ koja je u nivou propisane granićne vrednosti za godišnji nivo. Maksimalna koncentracija benzena od 19 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ izmerena je na mernom mestu Narodna bašta.

Toluen Prosećna godišnja koncentracija ovog polutanta u ambijentalnom vazduhu u Panćevu iznosila je 5,6 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Maksimalna koncentracija toluena od 48,8 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ izmerena je na mernom mestu Vatrogasni dom.

Ksilen je u ambijentalnom vazduhu u Panćevu prisutan u prosećnoj godišnjoj koncentraciji od 2,8 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Maksimalna izmerena koncentracija zabelećena je na mernom mestu Narodna bašta i iznosila je 66,7 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

KOVIN

Aerosediment – ukupne taloćne materije su praćene jednom mestu u Kovinu i nije bilo prekoraćenja mesećne granićne vrednosti imisije za ukupan aerosediment. Srednja godišnja vrednost nije prekoraćila godišnju granićnu vrednost (GV).

Ćad je merena u Deliblatsu, opština Kovin na jednom mernom mestu 30 dana. Prosećne koncentracije ovog polutanta za period jul-avgust u Deliblatsu, niske su i oćekivane u ruralnoj sredini.

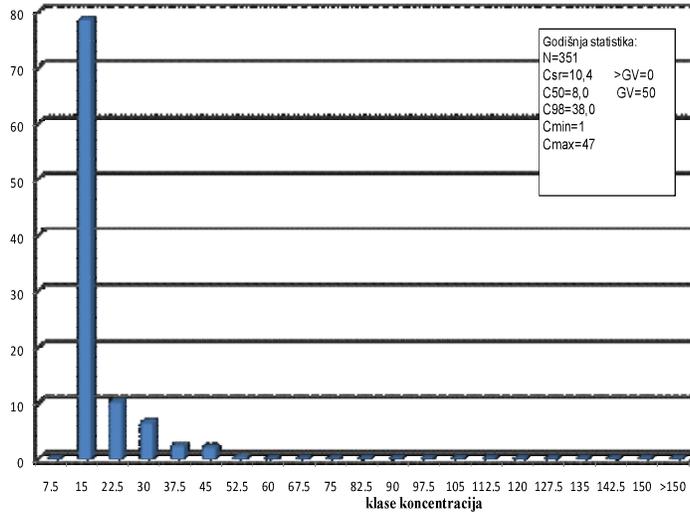
ČAĐ Deliblato		2017.godina	
Zdravstveni indeks kvaliteta vazduha		Koncentracija $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Broj dana
0-25	odličan	0-25	30
25,1-35	dobar	25,1-35	0
35,1-50	prihvatljiv (nezdrav za senzitivne grupe)	35,1-50	0
50,1-75	zagađen	50,1-75	0
>75	jako zagađen	>75	0
			30

VRŠAC

Čađ je tokom 2017. god merena na dva lokaliteta u Vršcu (Carinski terminal i Opština). Koncentracije preko GV izmerene su u 4 (0,57%) uzorka na mernom mestu Opština. Prosečna koncentracija čađi na lokaciji Opština ($18,3\mu\text{g}/\text{m}^3$) je veća od prosečne koncentracije na lokaciji Carinski terminal ($10,4\mu\text{g}/\text{m}^3$). Čađ je značajno prisutna na lokaciji Opština i razlika u opterećenosti dva merna mesta ukazuje na poreklo čestica čađi od saobraćaja i iz ložišta. Distribucija prosečnih mesečnih koncentracija čađi na oba lokaliteta u gradu Vršcu ukazuje na prisustvo većih koncentracija ovog polutanta u zimskim mesecima u periodu grejanja.

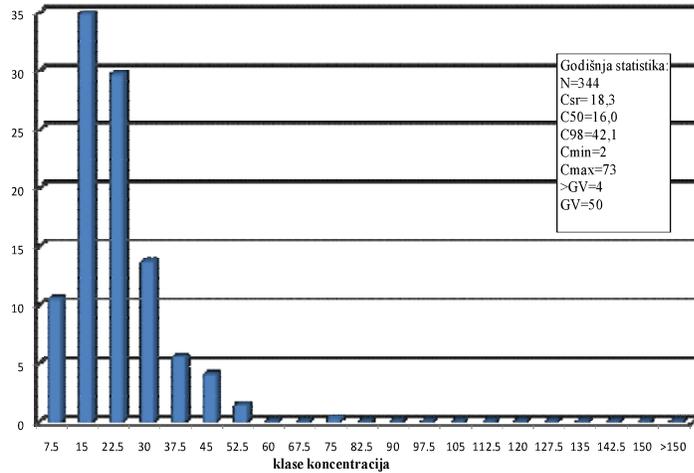
Čad u vazduhu ambijenta
Merno mesto Carinski terminal, Vršac
Distribucija relativnih frekvencija 24h koncentracija

Godina 2017.

Čad u vazduhu ambijenta
Merno mesto Opština, Vršac
Distribucija relativnih frekvencija 24h koncentracija

Godina 2017.

Analiza izmerenih koncentracija čađi na mernom mestu Opština pokazuje da je kvalitet vazduha 24 (6,9%) dana odgovarao klasi „prihvatljiv (nezdrav za senzitivne grupe)“ i klasi „zagađen“ tokom 4 (1,2%) dana. Na mernom mestu Carinski terminal nije registrovan ni jedan dan sa koncentracijama koje su nezdrave za ukupnu populaciju.

ČAĐ Vršac, opština		2017.godina	
Zdravstveni indeks kvaliteta vazduha		Koncentracija $\mu\text{g}/\text{m}^3$	broj dana
0-25	odličan	0-25	283
25,1-35	dobar	25,1-35	33
35,1-50	prihvatljiv(nezdrav za senzitivne grupe)	35,1-50	24
50,1-75	zagađen	50,1-75	4
>75	jako zagađeno	>75	0
			344

ČAĐ Vršac, carinski terminal		2017.godina	
Zdravstveni indeks kvaliteta vazduha		Koncentracija $\mu\text{g}/\text{m}^3$	broj dana
0-25	odličan	0-25	324
25,1-35	dobar	25,1-35	17
35,1-50	prihvatljiv(nezdrav za senzitivne grupe)	35,1-50	10
50,1-75	zagađen	50,1-75	0
>75	jako zagađeno	>75	0
			351

Sumpordioksid je praćen na dva merna mesta u gradu Vršcu (Carinski terminal Opština), bez prekoračenja GV za ovaj polutant. Prosečne godišnje koncentracije sumpordioksida na oba merna mesta u okviru su kritičnog godišnjeg nivoa sumpordioksida za zaštitu vegetacije.

Azotdioksid je praćen na dva mesta u gradu Vršcu u ukupno 717 uzoraka (Carinski terminal Opština), bez prekoračenja GV za ovaj polutant. Prosečne godišnje koncentracije azotdioksida na oba merna mesta u okviru su kritičnog godišnjeg nivoa azotdioksida za zaštitu vegetacije.

Ukupne suspendovane čestice PM₁₀ sistematski su praćene u Vršcu na jednom mernom mestu, Carinski terminal, svakog šestog dana. U 3 uzorka (5,6%) koncentracije su bile veće od GV. Maksimalna izmerena koncentracija PM₁₀ iznosila je 74 µg/m³. Prosečna godišnja koncentracija PM₁₀ u ambijentalnom vazduhu u Vršcu od 20,6 µg/m³ niža je od propisane prosečne godišnje koncentracije. U uzorcima ukupnih suspendovanih čestica uzetih u ambijentalnom vazduhu u Vršcu određivane su i koncentracije teških metala.

PM 10 Vršac, carinski terminal		2017.godina	
Zdravstveni indeks kvaliteta vazduha		Koncentracija µg/m ³	broj dana
0-25	odličan	0-25	39
25,1-35	dobar	25,1-35	5
35,1-50	prihvatljiv(nezdrav za senzitivne grupe)	35,1-50	6
50,1-75	zagađen	50,1-75	3
>75	jako zagađeno	>75	0
			53

Analiza izmerenih koncentracija PM₁₀ na mernom mestu Carinski terminal pokazuje da je kvalitet vazduha 6 (11,3%) dana odgovarao klasi „prihvatljiv (nezdrav za senzitivne grupe)“ i klasi „zagađen“ tokom 3 (5,7%) dana, kada je vazduh bio nezdrav za ukupnu populaciju.

Na osnovu rezultata monitoringa kvaliteta vazduha na području Južnobanatskog okruga može se zaključiti da rezultati u pogledu pojedinih osnovnih zagađujućih supstancija – aerosedimenta, sumpordioksida i azotdioksida su zadovoljavajući, kao i rezultati ispitivanja svih specifičnih polutanata

uključujući i teške metale. Kvalitet ambijentalnog vazduha u pogledu povećane koncentracije čađi i ukupnih suspendovanih čestica je nezadovoljavajući, zbog čega postoji određeni zdravstveni rizik, pre svega za osetljive populacione grupe, koji podrazumeva pogoršanje postojećih i doprinos nastajanju štetnih kardiovaskularnih, respiratornih i drugih zdravstvenih ishoda.

PRAĆENJE REZULTATA MERENJA ALERGENOG POLENA NA TERITORIJI GRADA PANČEVA I OKOLINE

Polen biljaka je za čoveka jedan od najznačajnijih alergena u vazduhu. Polenova zrna kod više od 20% ljudske populacije izazivaju alergijske reakcije (bronhitis, konjuktivitis, dermatitis, polenska kijavica), dok u slučaju dugotrajnog i višegodišnjeg izlaganja visokim koncentracijama jedan deo ljudske populacije oboleva od hroničnog bronhitisa i bronhijalne astme. Zagađenost vazduha u urbanim, industrijskim sredinama doprinosi pojačanom alergijskom dejstvu aeropolena.

Negativan uticaj na zdravlje ljudi, koji izaziva polen pojedinih biljnih vrsta, svrstava ove čestice u "prirodne" zagađujuće materije u vazduhu. Koncentracija polena biljaka u vazduhu zavisi od niza faktora koji vladaju u prirodnim staništima i urbanim sredinama. Veoma je važno poznavanje vremenske i prostorne distribucije, kao i vrste aeroalergenog polena, kako bi se stanje pratilo i o njemu izveštavalo, da bi se davale prognoze za naredni period, kao i da bi se formirao kalendar polena. Ovi podaci su namenjeni: prevenciji kod senzibilisanih osoba, kao pomoć u efikasnijem lečenju pacijenata u zdravstvenim institucijama, poboljšanju rada komunalnih i urbanističkih službi na uništavanju trava i korova koje su uzročnici alergijskih bolesti, boljem sagledavanju potrebe uvođenja zakonske regulative, uključivanju i međunarodnu saradnju, jer su problemi aeropolena ne samo lokalnog, regionalnog nego i globalnog karaktera.

Na osnovu dugogodišnjeg praćenja povezanosti aeropolena i njime izazvanih alergijskih bolesti kod ljudi, koje je vršeno u svetu, utvrđeno je da je polen ambrozije odgovoran za 50% svih alergija izazvanih aeropolenom i da je ujedno polen ove korovske biljke najjači alergen među polenom svih vrsta koje se prate. U periodu cvetanja drveća najjači alergen je polen breza, koji je odgovoran za 30% svih alergijskih reakcija izazvanih aeropolenom. Polen trava odgovoran je za 20% svih alergijskih reakcija izazvanih aeropolenom.

Merenje koncentracije polena 24 alergene biljne vrste u vazduhu obavlja se u okviru sistematskog praćenja koncentracije polena na teritoriji Grada Pančeva, u okviru državne mreže za monitoring alergnog polena koji vrši Agencija za zaštitu životne sredine. Merno mesto za uzorkovanje polena je u centru Pančeva, na zgradi Gradske uprave Pančevo.

Vremenski period kontinuiranog uzimanja uzoraka počinje početkom februara i traje do prvih novembarskih dana, u zavisnosti od vremenskih uslova.

Merenja polena u vazduhu obuhvataju tri sezone cvetanja:

- a) sezonu cvetanja drveća koja počinje početkom februara cvetanjem leske i jove i traje do početka maja;
- b) sezonu cvetanja trava koja traje od maja do druge dekade jula, a osim cvetanja trava karakteriše je i cvetanje borova i lipa;
- c) sezonu cvetanja korova koja traje od druge polovine jula do početka novembra meseca i karakteriše je cvetanje ambrozije.

Ove god, prema odluci Agencije za zaštitu životne sredine Srbije praćenje polinacije je počelo 13.02.2017., a završilo se 05.11.2017. god.

Aeropolen se sakuplja kontinuiranom volumetrijskom metodom (Hirst, 1952). Za uzorkovanje se koristi LANCONI VPPS 2000 SAMPLER (vlasništvo grada Pančeva, koji je i finansijer monitoringa aeropolena), a uzorkovanje se vrši kontinuirano u trajanju od sedam dana. Uređaj obuhvata uticaje u vazduhu do oko 50 km u prečniku. Iz sedmodnevnog uzorka standardnom metodologijom sačinjavaju se dnevni uzorci i analiziraju u laboratoriji.

Vrši se identifikacija polena 24 biljne vrste (leska, jova, tise i čempresi, brest, topola, javor, vrba, jasen, breza, grab, platan, orah, hrast, bor, konoplja, trave, lipa, bokvica, kiselica, koprive, štirovim, pelin i ambrozija).

Rezultati merenja aerogenog polena u vazduhu grada Pančeva su opisani prema biljnim vrstama.

Jova je počela da cveta 16.02.2017.god. i registrovana je do 26.03.2017.god. Polinacija jove trajala je 25 dana, a koncentracija njenog polena u vazduhu nije prelazila granične vrednosti ni u jednom danu. Najveća zabeležena koncentracija bila je 05.03.2017.god.ine i iznosila je 16 polenovih zrna/m³ vazduha.

Breza ispoljava najjače alergeno dejstvo od svih praćenih polena drveća. Prva polenova zrna breze u vazduhu registrovana su 23.02.2017.god, a polinacija je registrovana sve do 02.06.2017.god. Polinacija breze trajala je ukupno 61 dan, od kojih je 9 dana bilo sa povišenim koncentracijama, sa maksimumom od 924 polenova zrna/m³ vazduha. Poslednje zrno polena breze detetovano je 02.06.2017.god, pred sam kraj prvog kvartalnog perioda.

Leska je počela da cveta 21.02.2017.god.i registrovana je do 01.04.2017.god. Polinacija leske trajala je 32 dana, a koncentracija njenog polena u vazduhu četiri dana je bila iznad graničnih vrednosti. Najveća postignuta vrednost zabeležena je 23.02.2017. god. i iznosila je 78 polenovih zrna/m³ vazduha.

Tise i čempresi su počeli da cvetaju 22.02.2017. god. i registrovani su do 18.08.2017.god. Koncentracije ovog alergnog polena su 19 dana bile iznad graničnih vrednosti. Najviša koncentracija polena tisa i čempresa postignuta je 15.03.2017.god i iznosila je 932 polenovih zrna/m³ vazduha. Polinacija tisa i čempresa je trajala 77 dana, broj dana sa prekoračenjem granične vrednosti iznosio je 19.

Brest je počeo da cveta 28.02.2017. god. i njegov polen je beležen do 13.04.2017.god. Polinacija bresta trajala je 28 dana, koncentracija ovog alergnog polena nije prelazila graničnu vrednost. Maksimalna postignuta koncentracija iznosila je 29 polenovih zrna/m³ vazduha.

Jasen je počeo da cveta 28.02.2017. god. i njegov polen registrovan je u vazduhu do 27.05.2017.god. Polinacija jasena trajala je ukupno 53 dana, a 10 dana koncentracija bila iznad granične vrednosti. Maksimalna koncentracija je postignuta 05.03.2017. god. i iznosila je 125 polenovih zrna/m³ vazduha, što je i najviša postignuta vrednost.

Topola je počela da cveta 28.02.2017. god. i njena polenova zrna su u vazduhu registrovana do 19.04.2017.god. Polinacija topole trajala je 29 dana, a koncentracija ovog alergena polena je 8 dana bila iznad granične vrednosti. Najviša koncentracija polena topole postignuta je 05.03.2017.god. i iznosila je 205 polenovih zrna/m³ vazduha.

Vrba je počela da cveta 05.03.2017.god. i njena polenova zrna su registrovana u vazduhu 68 dana. Koncentracije ovog alergena su 16 dana bile iznad granične vrednosti. Najviša koncentracija polena vrbe postignuta je 06.04.2017. god. i iznosila je 334 polenova zrna/m³ vazduha.

Grab je počeo da cveta 28.02.2017. god. i njegov polen je registrovan do 23.05.2017.god. Polinacija graba trajala je ukupno 43 dana, a koncentracije ovog alergena polena nisu prelazile graničnu vrednost. Najviša izmerena koncentracija zabeležena 11.04.2017.god. iznosila je 7 polenovih zrna/m³ vazduha.

Javor je svoje prvo zrno emitovao 22.02.2017. god. i polen je registrovan sve do 28.05.2017. god. Polinacija javora je trajala 62 dana. Koncentracije ovog alergena polena su 9 dana prelazile graničnu vrednost. Najviša koncentracija polena javora postignuta je 22.03.2017.god. i iznosila je 62 polenova zrna/m³ vazduha.

Hrast je počeo da cveta 29.03.2017. god. i njegov polen je registrovan u vazduhu do 28.05.2017.god. god. Polinacija hrasta trajala je 49 dana, a koncentracije ovog alergena polena su 7 dana bile iznad granične vrednosti. Najviša koncentracija

polena hrasta postignuta je 04.04.2017.god. i iznosila je 68 polenovih zrna/m³ vazduha.

Platan je počeo da cveta 28.03.2017. god. i njegov polen u vazduhu registrovan je do 08.05.2017.god. Koncentracije ovog alergnog polena nisu prelazile graničnu vrednost. Najviša koncentracija polena platana postignuta je 29.03.2017. god. i iznosila je 13 polenovih zrna/m³ vazduha. Polinacija ovog alergena je trajala 31 dana. Nije bilo dana sa prekoračenjem graničnih vrednosti.

Orah je sa cvetanjem počeo 30.03.2017. god. i emitovao je polen sve do 14.06.2017.god. Polinacija oraha trajala je 42 dana. Koncentracije ovog alergnog polena su 3 dana bile iznad graničnih vrednosti. Najviša koncentracija polena oraha postignuta je 13.04.2017. god. i iznosila je 50 polenovih zrna/m³ vazduha.

Borovi su počeli da cvetaju 16.03.2017. god. i cvetali su tokom cele godine. Njihova polinacija trajala je 103 dana. Za to vreme koncentracije polena borova u vazduhu su prelazile graničnu vrednost 4 puta. Najviša koncentracija polena borova postignuta je 22.05.2017. god. i iznosila je 103 polenovih zrna/m³ vazduha

Dud je sa cvetanjem počeo 04.04.2017. god. i njegov polen je emitovan u vazduh do 30.05.2017.god. Polinacija dudu trajala je 45 dana u ovoj godini. Za to vreme koncentracije ovog alergnog polena su 12 dana bile iznad granične vrednosti, sa najvišom postignutom koncentracijom od 197 polenovog zrna/m³ vazduha, registrovanom 28. aprila.

Lipa je započela emitovanje polena 19.05.2017. god. i njena polinacija je trajala do 02.09.2017.god. Polinacija je trajala 61 dan. Najviša koncentracija iznosila je 51 polenovo zrno/m³ vazduha. Registrovano je četiri prekoračenja granične vrednosti.

Trave su počele da cvetaju 10.04.2017. od. Od ukupno 156 dana polinacije, 4 dana su koncentracije bile iznad granične vrednosti, a najviša postignuta koncentracija bila je 16.06.2017.god.i iznosila je 38 polenovih zrna/m³ vazduha.

Kopriva se pojavljuje od 10.04.2017. god. i njena polinacija je trajala 176 dana, od čega je 55 dana prelazila granične vrednosti. Najviša koncentracija registrovana je u junu 223 polenova zrna/m³ vazduha, za razliku od prošle god kada je bilo registrovano 270 zrna polena/m³ vazduha.

Bokvica je počela polinaciju 24.04.2017. god. i emitovala je polen 72 dan. U periodu polinacije bokvice najviša koncentracija je registrovana 21.06.2017. god. i iznosila je 6 polenovih zrna/m³ vazduha.

Kiselica je počela da emituje polen 27.04.2017. god. i emitovala je polen do 18.09.2017.god. Polinacija je trajala 45 dana. Najviša koncentracija iznosila je 4 polenovih zrna/m³ vazduha, a zabeležena je 03.06.2017.god.

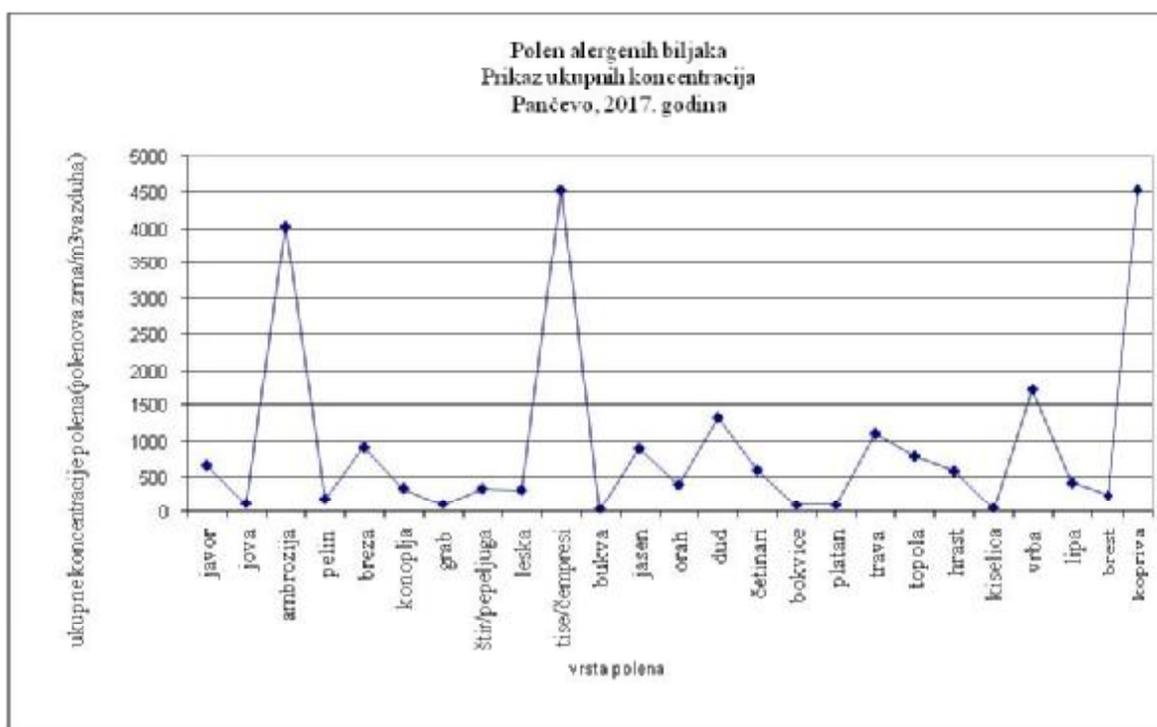
Konoplje su počele da cvetaju 03.05.2017. god. i emitovale su polen ukupno 71 dan. Prekoračenje granične vrednosti za ovaj alergen nije registrovano. Maksimalna koncentracija polenovih zrna u ovom periodu postignuta je 23.08.2017. god. i iznosila je 23 zrna/m³.

Štir / Pepeljuge su bile u polinaciji 91 dan. Polen ovog korova bio je sve vreme u koncentracijama ispod granične vrednosti. Najveća zabeležena koncentracija dana 30.08.2017. god. iznosila je 16 polenovih zrna/m³ vazduha.

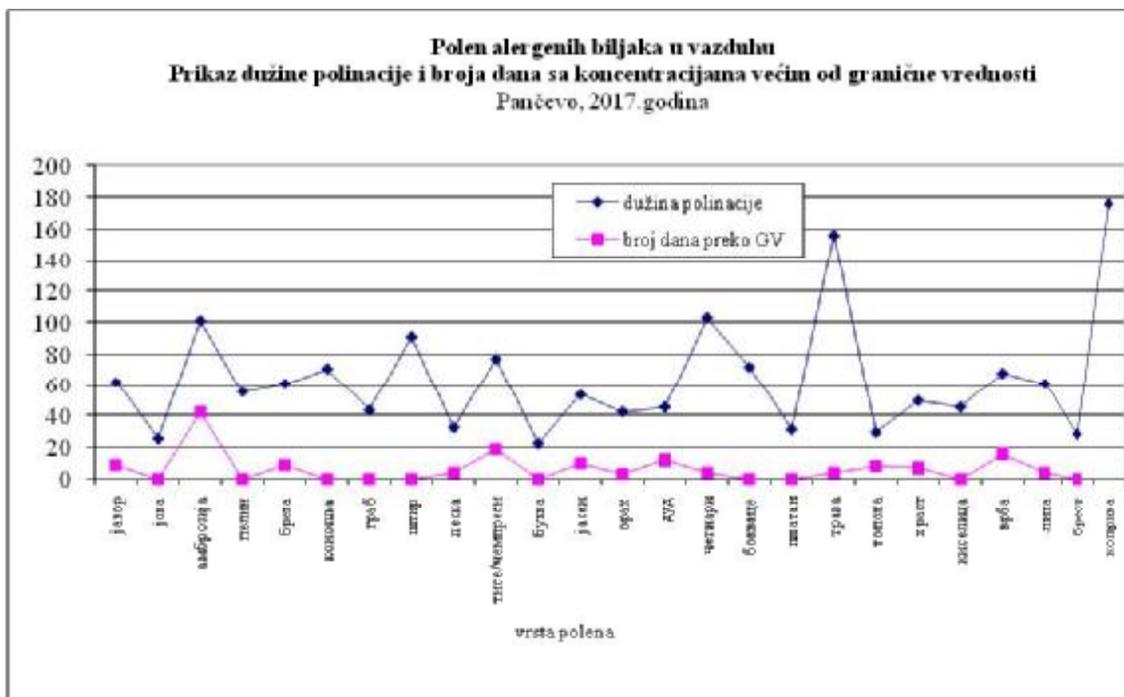
Pelin je započeo polinaciju 18.07.2017. god. i ona je trajala ukupno 55 dana. Nije bilo koncentracija iznad granične vrednosti. Najviša dnevna koncentracija od 18 polenovih zrna/m³ vazduha zabeležena je 11.08.2017.god.

Ambrozija je prvi put registrovana 08.06.2017. god. Njen polen je emitovan do kraja perioda merenja. Koncentracije su bile iznad graničnih vrednosti ukupno 42 dana. Najviša izmerena koncentracija od 380 polenovih zrna/m³ vazduha zabeležena je 01.09.2017.god.

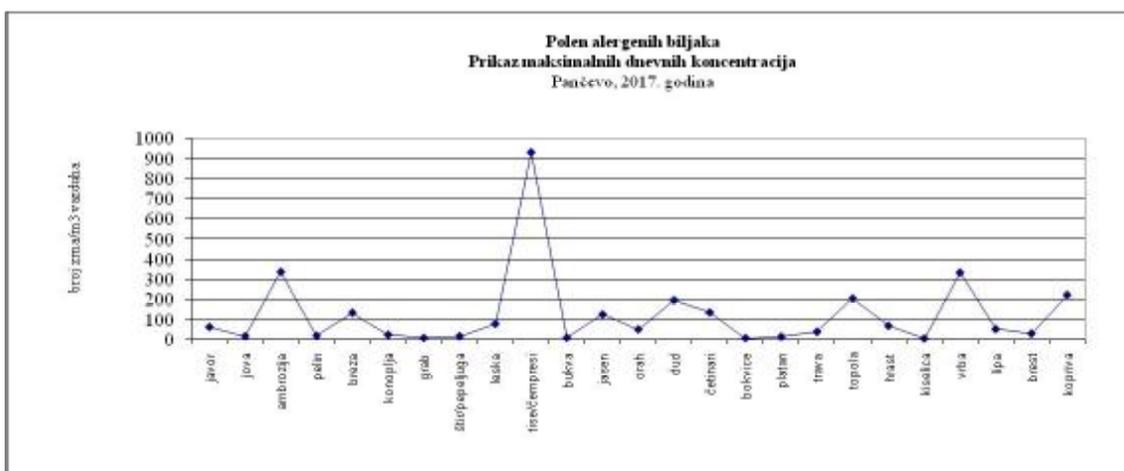
Grafički prikaz rezultata merenja aeropolena u 2017. godini

Iz grafičkog prikaza ukupnih koncentracija polena na godišnjem nivou vidi se da je u vazduhu u Pančevu tokom perioda merenja u 2017. godini najviše bilo polena koprive, zatim tise i čempresa, ambrozije, vrbe i duda.

Tokom mernih perioda u 2017. godini najdužu polinaciju imale su koprive i trave, četinari i ambrozija i štirevi. Najveći broj dana sa koncentracijama većim od granične vrednosti zabeležen je za polen koprive, ambrozije, tise i čemprese i vrbe.

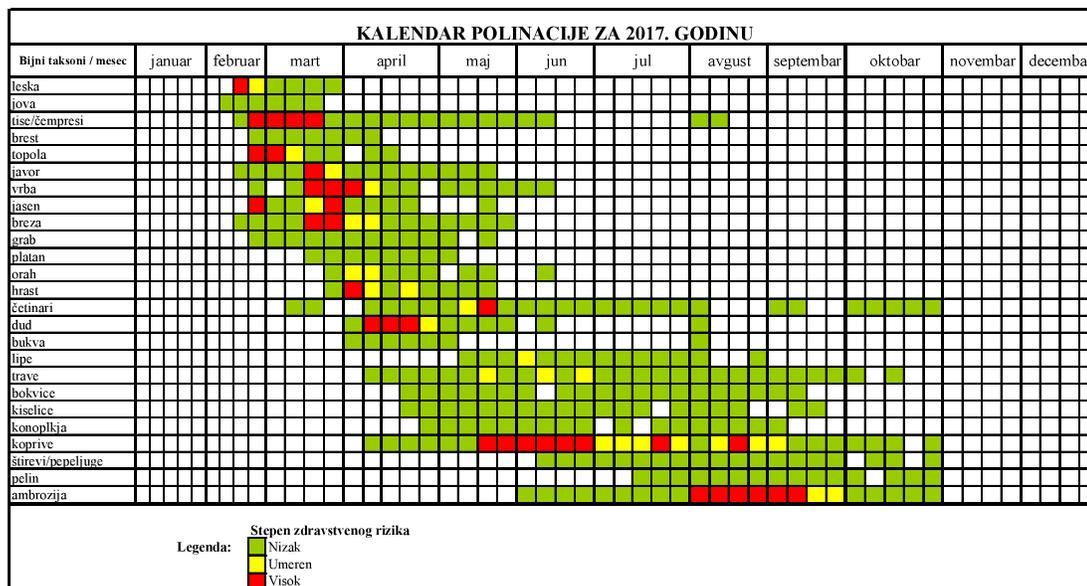

Najveću maksimalnu dnevnu vrednost koncentracije imale su tise i čempresi, ambrozija i vrba. Granična vrednost za polen ambrozije u vazduhu ima duplo manju vrednost od polena drugih vrsta te je prikazana maksimalna koncentracija polena ambrozije opasnija po zdravlje od maksimalne koncentracije većine drugih vrsta.

Kalendar polinacije za 2017. godinu prikazuje da su u prvom tromesečnom periodu ispitivanja dominirali poleni biljnih vrsta drveća. Značajno je registrovano prisustvo polena tisa i čempresa, vrbe, jasena, duda i četinara. Krajem ovog perioda počela je polinacija trava i kopriva.

Intenzivnija polinacija trava i kopriva počinje krajem maja meseca. U ovom periodu najjači alergeni su poleni trava. Obzirom da između korova i trava postoje unakrsne alergijske reakcije, moguće je očekivati u ovom periodu pojave jakih alergijskih simptoma kod vulnerabilnog stanovništva.

U periodu cvetanja korova značajno registrovani polen je bio polen ambrozije, koja ima i najjače alergeno dejstvo. Najviše koncentracije su registrovane u avgustu i prvoj polovini septembra meseca.

PRAĆENJE BUKE U ŽIVOTNOJ SREDINI NA PODRUČJU JUŽNOBANATSKOG OKRUGA

Buka je neželjen zvuk koji višestruko ugrožava ljudsko zdravlje. Buka kojoj su ljudi svakodnevno izloženi, komunalna ili opšta buka, kao i buka zatvorenih boravišnih prostora, jedan je od najvećih problema, posebno u gradskim područjima. Kao mešavina zvukova različitih osobina buka može biti trajna, isprekidana i udarna, promjenljivih nivoa, različitog trajanja i vremenske raspodele.

Buka u životnoj sredini uglavnom je posledica ljudskih aktivnosti, ali buku može stvarati i priroda (udar groma, vodopadi, jaki vetrovi, životinje...). Glavni izvori buke u komunalnoj sredini su saobraćaj, industrija, građevinski i javni radovi, rekreacija, sport, zabava...

Kao posledica izloženosti velikoj buci mogu da se jave efekti na čulo sluha (auditivni) i efekti na ostale organe i tkiva (neauditivni).

Uvo nije podjednako osetljivo za sve frekvencije, najosjetljivije je u području od 350 - 3500 Hz, pri intenzitetu od 20-80dB, koje odgovara govornom području. Granica socijalnog kontakta je 40dB.

Ozbiljnost oštećenja sluha zavisi od intenziteta i trajanja delovanja buke. Jaka, isprekidana ili udarna buka izaziva češće privremeno pomeranje praga čujnosti, a ređe trajni gubitak sluha.

Neauditivni zdravstveni efekti izraz su fiziološke reakcije na stres. Buka indirektno utiče na endokrini sistem i simpatički deo autonomnog nervnog sistema i podstiče izlučivanje stresogenih hormona. Većina efekata buke (smetnje kardiovaskularnog, digestivnog i imunološkog sistema, smanjenje pažnje i pamćenja, suženje vidnog polja) kratkotrajna je i prolazna. Ali, zdravstvene smetnje mogu preći i u hronične. Kod dece se zapažaju poremećaji koncentracije i

pamćenja. Posebno se naglašava važnost uklanjanja buke pri intelektualnom radu. Za dobar san bilo bi poželjno da buka ne prelazi 30 decibela, a pojedinačni zvučni nadražaji 45 decibela.

Razlike u individualnoj osetljivosti na buku su velike. Na doživljaj buke deluje stav prema buci, nedostatak nadzora nad bukom, prenos neprijatne informacije, ambijentalna buka.

Saobraćaj je među najvažnijim izvorima buke, a čak 80% zagađenja bukom u gradovima uzrokuju automobili. Zbog toga je "zagađenje bukom" postalo izrazit javnozdravstveni i ekološki problem.

Sistematsko merenje buke u životnoj sredini uslov je za bolje upoznavanje štetnih efekata prekomerne buke i sprovođenje nadzora i smanjenja nivoa buke u svakodnevnom životu i radu.

Na lokalnom, gradskom nivou, važno je utvrditi i pratiti nivoe buke, predvideti udeo buke pri prostornom planiranju, planiranju zelenih površina i saobraćajnica, pri uvođenju svake nove delatnosti i sprovođenju mera za smanjenje nivoa buke. Rezultati sistematskog merenja nivoa buke treba da posluže urbanistima pri prostornom uređenju i rekonstrukciji postojećih naselja i područja, arhitektama pri projektovanju objekata u neposrednoj blizini mernih mesta i medicinskim stručnjacima pri oceni zdravstvenih smetnji od buke.

Na odabranim mernim mestima merenja se vrše kontinualno, 24-časovno. Mere se glavni indikatori buke: L_{day} -dnevni (od 06-18h), L_{evening} -večernji (od 18-22h) i L_{night} -noćni nivoi buke (od 22-06h) i L_{den} -celodnevni nivo buke (00-24h); pomoćni indikatori: LAE, LAFmax, LAFmin i procentni nivoi $L_{N,T}$.

Na svakom mernom mestu meri se gustina saobraćaja brojanjem prolaska lakih i teških vozila.

Meteorološki uslovi mereni na terenu nisu bili od uticaja na izvršena merenja.

U 2017. godini Zavod za javno zdravlje Pančevo vršio je monitoring buke u životnoj sredini u gradovima Pančevo, Vršac i opštini Kovin prema formiranoj mreži mernih mesta: u gradu Pančevu u prolećnom periodu, u Vršcu u letnjoj i jesenjoj sezoni, a u Kovinu u letnjoj sezoni.

GRAD PANČEVO

Mreža mernih mesta za monitoring buke u Pančevu obuhvata 41 merno mesto raspoređeno u šest akustičkih zona:

1. Zona odmora i rekreacije
2. Školska zona
3. Zona stanovanja
4. Poslovno-stambena zona
5. Zona gradskog centra
6. Industrijska zona

Statističkom obradom rezultata merenja odabranih indikatora buke na mernim mestima za sistematsko merenje buke u Pančevu, u prolećno-letnjoj sezoni 2017. god dobijene su prosečne vrednosti indikatora buke, prosečna prekoračenja graničnih vrednosti indikatora buke za pojedine periode merenja prolećno – letnjoj sezoni.

Prosečna vrednost indikatora buke na mernim mestima u Pančevu u prolećno-letnjoj sezoni 2017. god izražena u dB(A)

Indikatori buke	Lday	Levening	Lnight	Lden
Prosečne vrednosti indikatora u dB(A) – proleće-leto	55	54	51	60

Prosečna prekoračenja vrednosti indikatora buke za dan, veče i noć na mernim mestima u Pančevu u prolećno-letnjoj sezoni 2017. god izražena u dB(A)

Indikatori buke	Lday	Levening	Lnight
Prosečna prekoračenja granične vrednosti indikatora buke u dB(A)	5	4	7

Statističkom obradom rezultata brojanja saobraćaja na mernim mestima za sistematsko merenje buke u Pančevu, u prolećno-letnjoj sezoni 2017. god dobijen je broj prosečnih prolazaka lakih i teških vozila, kao i ukupan broj vozila na čas.

Prosečan broj prolazaka vozila na čas na mernim mestima u Pančevu, u različitim mernim periodima u prolećno-letnjoj sezoni 2017. god

Period	Vozila		
	Laka	Teška	Ukupno (laka+teška)
Dan (06-18h) – leto	4941	565	5506
Veče (18-22h) – leto	1258	96	1354
Noć (22-06h) - leto	981	66	1047
Celodnevni (00-24h) – leto	7180	727	7907

Indikatori buke sa najvećim i najnižim izmerenim vrednostima kao i merna mesta na kojima su ove vrednosti zabeležene u prolećno-letnjoj sezoni 2017. god prikazani su u tabeli.

Uparedni prikaz najvažnijih indikatora buke, na mernim mestima
u Pančevu u prolećno-letnjoj sezoni 2017. god

Indikator buke	PROLEĆNA-LETNJA SEZONA 2017.	
	dB(A)	Merno mesto
Lday max	64	V.R.Putnika 1-vikend
Levening max	64	V.R.Putnika 1-vikend
Lnight max	64	12. Vojvođanske brigade 2, Njegoševa 1a-vikend
Lden max	70	12. Vojvođanske brigade 2
Lday min	39	Poljska 20, (ograda RNP)
Levening min	34	Poljska 20, (ograda RNP)
Lnight min	32	Poljska 20, (ograda RNP)
Lden min	40	Poljska 20, (ograda RNP)
LAEmax	117	Ž.Zrenjanina 76 (AD Ratar)
LAFmax	107	V.R.Putnika 1-vikend
LAFmin	23	OŠ „ Miroslav Antić-Mika“
> GVLday	9	Prvomajska 10a
>GVLevening	7	Prvomajska 10a, Pančevački put 177
> GVLnight	19	12. Vojvođanske brigade 2

U prolećno-letnjem periodu merenja u Pančevu procenat stanovništva ugroženog bukom drumskog saobraćaja tokom *dana* iznosi % A = 12,80% (11619 stanovnika), a procenat veoma ugroženog stanovništva % HA = 8,97% (8143 stanovnika).

U prolećno-letnjem periodu merenja u Pančevu procenat stanovništva ugroženog bukom drumskog saobraćaja tokom *noći* iznosi % A = 13,88% (12600 stanovnika), a visoko ugroženog % HA = 5,90% (5356 stanovnika).

Procena ugroženosti je izračunata na osnovu prosečne vrednosti izmerenih indikatora buke za posmatrani period u prolećno-letnjem periodu prema Uredbi o indikatorima buke, graničnim vrednostima, metodama za ocenjivanje indikatora buke, uznemiravanje i štetnih efekata buke u životnoj sredini „Sl.glasnik RS“ br 75/2010.

Analiza najvažnijih akustičkih parametara za reprezentativna merna mesta pri sistematskom merenju buke u Pančevu u prolećno-letnjoj sezoni 2017. god pokazuje da je u dnevnom i večernjem periodu merenja najbučnije bilo na mernom mestu V.R.Putnika 1-vikend u stambeno-poslovnoj zoni, gde su izmerene vrednost indikatora buke za dan i veče od 64dB(A). Za period noći najbučnije bilo na mernom mestu Vojvođanske brigade 2 u zoni stanovanja i mernom mestu Njegoševa 1a-vikend u stambeno-poslovnoj zoni, gde je izmerena vrednost buke za ovaj referentni vremenski period bila 64dB(A).

Najviša vrednost indikatora celodnevnne buke, Lden 70dB(A) je izmerena na mernom mestu Vojvođanske brigade 2 u zoni stanovanja.

U prolećno-letnjoj sezoni 2017. god u Pančevu je u sva tri referentna vremenska perioda bilo najtiše na mernom mestu Poljska 20, (ograda RNP) u zoni stanovanja gde je izmerena vrednost buke za dan iznosila 39dB(A), za veče 34dB(A) i za veče 32dB(A).

Najveće prekoračenje granične vrednosti indikatora buke za dan u prolećno-letnjoj sezoni 2017. god od 9 dB(A) je bilo na mernom mestu Prvomajska 10a u zoni odmora i rekreacije, za veče je najveće prekoračenje granične vrednosti od 7 dB(A) je bilo na Prvomajska 10a u zoni odmora i rekreacije i na Pančevački put 177 u industrijskoj zoni. Za referentni vremenski period noć najveće prekoračenje granične vrednosti za ovaj period i zonu od 19dB(A) je bio na 12. Vojvođanske brigade 2.

U prolećno-letnjoj sezoni prosečan ukupan broj vozila u dnevnom periodu, od 06-18h, veći je od prosečnog ukupnog broja vozila u drugim mernim intervalima.

Na tri merna mesta je sprovedeno automatsko brojanje saobraćaja sa simultanim direktnim merenjem buke.

Dobijeni rezultati automatskog merenja buke su poređeni sa vrednostima ekvivalentnog nivoa buke (L_{eqT}) na samim mernim mestima i prikazuju visok nivo korelacije vrednosti direktnog merenja buke i vrednosti dobijenih matematičkim modelom preko automatskog merenja broja vozila.

Ukupan broj prekoračenja graničnih vrednosti indikatora buke na svim mernim mestima za sva tri referentna vremenska perioda iznosio je 52. Najveći broj je u noćnom periodu merenja buke i iznosi 28 uključujući i radni dan i vikend. Najveći broj prekoračenja graničnih vrednosti zabeležen je na mernim mestima u poslovno stambenoj zoni (18 prekoračenja). Od toga za dan 4 prekoračenja, za veče 2, a za noćni period 12.

U zoni stanovanja od kojih su dva merna mesta uz industrijsku zonu bilo je 17 prekoračenja, od toga 6 u dnevnom periodu merenja, 5 u večernjem periodu i 6 u noćnom periodu merenja.

U zoni gradskog centra je bilo ukupno 6 prekoračenja u noćnom periodu merenja.

U zoni odmora i rekreacije je bilo 7 prekoračenja graničnih vrednosti od toga 2 u dnevnom periodu merenja, 2 u večernjem i 3 u noćnom periodu.

U školskoj zoni je bilo jedno prekoračenje u dnevnom periodu merenja.

U industrijskoj zoni, za koju su uzete granične vrednosti indikatora buke za najbližu to jest zonu stanovanja, bilo je 3 prekoračenja graničnih vrednosti buke, po jednom u sva tri referentna vremenska perioda.

Najizraženija prekoračenja se dešavaju u zoni stanovanja od 19 dB(A) i 17 dB(A) u zoni stanovanja u neposrednoj blizini su industrije - Azotara, kao i pored frekventne dvosmerne saobraćajnice sa četiri kolovozne trake koja značajno

doprinosi povećanju ukupne buke na ovim mernim mestima. Za ova dva merna mesta karakteristično je da je dominantan izvor buke u dnevnom i večernjem periodu saobraćaj koji se odvija ovom frekventnom saobraćajnicom, za noćni period osim saobraćaja značajan izvor buke je i rad industrijskih pogona.

Značajna prekoračenja graničnih vrednosti buke su izmerena u sva tri referentna vremenska perioda merenja u industrijskoj zoni preko puta Rafinerije nafte Pančevo, uz frekventnu dvosmernu saobraćajnicu.

Ovi podaci oslikavaju opterećenost stanovništva Pančeva komunalnom bukom, posebno u periodu noćnog odmora radnim danima.

Znatno manji broj prekoračenja graničnih vrednosti je zabeležen u dnevnom i večernjem periodu.

Opterećenost bukom za dane vikenda je znatno veća u odnosu na radne dane u sva tri referentna vremenska perioda (dan, večer, noć). Povećanje izmerenih vrednosti buke je zabeleženo na svih devet mernih mesta koja su obuhvaćena merenjem buke radnim danom i vikendom.

Upoređivanjem prosečnih vrednosti celodnevnih indikatora buke L_{den} za period od 2013. do 2017. god (2013-62dB(A), 2014-65dB(A), 2015-64dB(A) i 2017-60dB(A)) uočava se da se razlika kreće u rasponu do 5dB(A), sa tendencijom opadanja od 2014. god do 2017. god.

U prolećno-letnjem periodu merenja u Pančevu procenat stanovništva ugroženog bukom drumskog saobraćaja tokom *dana* iznosi % A = 12,80% (11619 stanovnika), a procenat veoma ugroženog stanovništva % HA = 8,97% (8143 stanovnika).

U prolećno-letnjem periodu merenja u Pančevu procenat stanovništva ugroženog bukom drumskog saobraćaja tokom *noći* iznosi % A = 13,88% (12600 stanovnika), a visoko ugroženog % HA = 5,90% (5356 stanovnika).

Od ukupno 90776 stanovnika u gradu Pančevu:

U prolećno – letnjoj sezoni 2017. god:

- dnevna buka *ugrožava* 12,80% ili 11619 stanovnika
- dnevnom bukom *veoma je ugroženo* 8,97% ili 8143 stanovnika
- noćna buka *ugrožava* 13,88% ili 12600 stanovnika
- noćnom bukom je *veoma ugroženo* 5,90% ili 5356 stanovnika

Može se zaključiti da je dominantan izvor buke u Pančevu buka od saobraćaja na najvećem broju mernih mesta, zatim buka od rada ugostiteljskih objekata posebno vikendom i u noćnim satima i buka od industrijskih postrojenja „Južne zone“ koja utiče na zonu stanovanja.

GRAD VRŠAC

Mreža mernih mesta za sistematsko merenje buke u Vršcu u 2017. godini obuhvatila je merenje buke na 15 mernih mesta u 4 akustičke zone u letnjoj sezoni: zoni gradskog centra, zoni stanovanja, zoni duž magistralnih i gradskih saobraćajnica i zoni odmora i rekreacije. U jesenjoj sezoni merenja buke na 15 mernih mesta je obuhvatilo 3 akustičke zone: zonu gradskog centra, zonu stanovanja i zonu duž magistralnih i gradskih saobraćajnica.

Statističkom obradom rezultata merenja odabranih indikatora buke, na mernim mestima u Vršcu, u jesenjoj sezoni 2017. god izražene su prosečne vrednosti indikatora buke, prosečna prekoračenja graničnih vrednosti indikatora buke za pojedine periode merenja i prikazani su uporedo sa vrednostima iz merenja u letnjoj sezoni u tabeli.

Prosečna vrednost indikatora buke na mernim mestima u Vršcu, u letnjoj i jesenjoj sezoni 2017. god izražena u dB(A)

Indikatori buke	Lday	Levening	Lnight	Lden
Prosečne vrednosti indikatora u dB(A)- leto	56±9	55±8	52±18	60±16
Prosečne vrednosti indikatora u dB(A) - jesen	58±6	55±11	49±12	59±13

Prosečna prekoračenja vrednosti indikatora buke za dan, veče i noć na mernim mestima u Vršcu u letnjoj i jesenjoj sezoni 2017. god izražena u dB(A)

Indikatori buke	Lday	Levening	Lnight
Prosečna prekoračenja granične vrednosti indikatora buke u dB(A) - leto	3±2	3±2	11±9
Prosečna prekoračenja granične vrednosti indikatora buke u dB(A) - jesen	4±1	2±1	5±4

Statističkom obradom rezultata brojanja saobraćaja na mernim mestima u Vršcu, u jesenjoj sezoni 2017. god dobijen je broj prosečnih prolazaka lakih i teških vozila, kao i ukupan broj vozila na čas. Rezultati su prikazani u tabeli uporedo sa brojem vozila u letnjoj sezoni.

Prosečan broj prolazaka vozila na čas na mernim mestima u Vršcu,
u različitim mernim periodima letnje i jesenje sezone 2017. god

Period	Vozila		
	Laka	Teška	Ukupno (laka+teška)
Dan (06-18h) - leto	3820	87	3907
Veče (18-22h) - leto	1021	18	1039
Noć (22-06h) - leto	888	9	897
Celodnevni (00-24h) - leto	5729	114	5843
Dan (06-18h) - jesen	5018	483	5501
Veče (18-22h) - jesen	1281	81	1362
Noć (22-06h) - jesen	1071	59	1130
Celodnevni (00-24h) - jesen	7370	623	7993

Indikatori buke sa najvećim i najnižim izmerenim vrednostima kao i merna mesta na kojima su zabeleženi u letnjoj i jesenjoj sezoni 2017. god prikazani su u tabeli.

Uporedni prikaz najvažnijih indikatora buke, na mernim mestima u Vršcu
u letnjoj i jesenjoj sezoni 2017. god

Indikator buke	LETNjA SEZONA 2017.		JESENjA SEZONA 2017.	
	dB(A)	Merno mesto	dB(A)	Merno mesto
Lday max	66	Opština-vikend	62	N. Tolstoja 1, F. Višnjica 13, Žive Jovanovića 9
Levening max	63	Opština-vikend	61	Žive Jovanovića 9
Lnight max	78	Trg Teodora Vršačkog 40	55	Dvorska 28,F. Višnjica 13,

				Ž. Jovanovića 9,V.S. Stepanovića1
Lden max	70	Opština-vikend	64	Dvorska 28,F. Višnjića 13, Ž. Jovanovića 9
Lday min	48	Zvezdana (16.08.2017.god)	9 50	Vase Pelagića 18
Levening min	47	Zvezdana (15.08.2017.god)	9 39	Vase Pelagića 18
Lnight min	42	Zvezdana (14.08.2017.god)	9 37	Vase Pelagića 18
Lden min	51	Zvezdana (16.08.2017.god)	9 48	Vase Pelagića 18
LAEmax	123	Trg Teodora Vršačkog 40	116	Višnjića 13
LAFmax	101	Žarka Zrenjanina 29	104	N. Tolstoja 1
LAFmin	24	Zvezdana (14.08.2017.god)	9 21	Vase Pelagića 18
> GVLday	5	Gerontološki centar, Janka Halabure 1-vikend	4	Žarka Zrenjanina 110, 2. Oktobar 89a
>GVLevening	5	Janka Halabure 1-vikend	2	2. Oktobar 89a
> GVLnight	23	Trg Teodora Vršačkog 40	9	2. Oktobar 89a

U letnjoj sezoni dominantni izvor buke je saobraćaj, osim na mernom mestu Zvezdana 9 gde je dominantni izvor buke u dnevnom periodu rad stovarišta građevinskog materijala „Non Stop“ i na mernim mestima trg Teodora Vršačkog 40, (dominantan izvor buke je rad ugostiteljskih objekata u večernjem i noćnom periodu). U jesenjoj sezoni dominantni izvor buke je saobraćaj.

Od ukupno 36623 stanovnika u gradu Vršcu:

I u letnjoj sezoni 2017. god:

- dnevna buka *ugrožava* 12,80% ili 4688 stanovnika
- dnevnom bukom *veoma je ugroženo* 8,97% ili 3285 stanovnika
- noćna buka *ugrožava* 14,75% ili 5403 stanovnika
- noćnom bukom je *veoma ugroženo* 6,38% ili 2337 stanovnika

II u jesenjoj sezoni 2017. god:

- dnevna buka *ugrožava* 12,24% ili 4483 stanovnika
- dnevnom bukom *veoma je ugroženo* 8,47% ili 3102 stanovnika
- noćna buka *ugrožava* 12,24%, ili 4483 stanovnik
- noćnom bukom je *veoma ugroženo* 5,02% ili 1688 stanovnika

OPŠTINA KOVIN

Mreža mernih mesta u opštini Kovin je obuhvatila 19 mernih mesta u 6 akustičkih zona:

1. Zona gradskog centra
2. Zona duž magistralnih i gradskih saobraćajnica
3. Zona odmora i rekreacije
4. Poslovno – stambena zona
5. Zona stanovanja uz industrijsku
6. Zona stanovanja

Dominantan izvor buke je saobraćaj, osim u Mramorku na mernom mestu Ž. Zrenjanina 69, gde dominantan izvor buke u večernjem i noćnom periodu bio rad zabavnog parka koji se nalazio u neposrednoj blizini mernog mesta kao i u Kovinu

na mernom mestu Dom kulture gde je dominantan izvor buke rad ugostiteljskih objekata.

Statističkom obradom rezultata merenja odabranih indikatora buke, na mernim mestima za sistematsko merenje buke u Opštini Kovin, u letnjoj sezoni 2017. god izražene su prosečne vrednosti indikatora buke, prosečna prekoračenja graničnih vrednosti indikatora buke za pojedine periode merenja što je prikazano u tabeli.

Prosečna vrednost indikatora buke na mernim mestima izražena u dB(A)

Indikatori buke	Lday	Levening	Lnight	Lden
Prosečne vrednosti indikatora u dB(A)	55±7	55±9	51±9	59±9

Prosečna prekoračenja vrednosti indikatora buke za dan, veče i noć na mernim mestima izražena u dB(A)

Indikatori buke	Lday	Levening	Lnight
Prosečna prekoračenja granične vrednosti indikatora buke u dB(A)	2±1	1±1	4±4

Prosečan broj prolazaka vozila na čas na mernim mestima u različitim periodima

Period	Vozila		
	Laka	Teška	Ukupno (laka+teška)
Dan (06-18h)	2729	445	3174
Veče (18-22h)	801	95	896
Noć (22-06h)	579	50	629
Celodnevni (00-	4109	590	4699

24h)			
------	--	--	--

Merna mesta na kojima su zabeleženi indikatori buke sa najvećim i najnižim izmerenim vrednostima prikazani su u tabeli.

Uporedni prikaz najvažnijih indikatora buke, na mernim mestima

Indikator buke	LETNjA SEZONA 2017.	
	dB(A)	Merno mesto
Lday max	62	Bavanište, Svetog Save 14; Kovin, Železnička 6
Levening max	67	Mramorak, Ž. Zrenjanina 69
Lnight max	60	Kovin, Opština-vikend, Dom kulture vikend
Lden max	66	Kovin, Opština-vikend, Dom kulture vikend; Bavanište, S.Save 14
Lday min	45	Kovin, Dom kulture - radni dan
Levening min	46	Kovin, Đ.Petrovića 1
Lnight min	42	Kovin, Đ.Petrovića 1
Lden min	50	Kovin, Đ.Petrovića 1
LAEmax	117	Bavanište, Svetog Save 14
LAFmax	100	Bavanište, Svetog Save 14
LAFmin	22	Gaj, M.Stojkovića 214; Pločica, Kralja Petra I 56
> GVLday	2	Kovin, Železnička 6
> GVLevening	2	Mramorak, Ž. Zrenjanina 69
> GVLnight	8	Kovin, Železnička 6

Procenat stanovništva ugroženog bukom od drumskog saobraćaja tokom dana iznosi %A = 12,24%, a procenat veoma ugroženog stanovništva %HA = 8,47% izračunato na osnovu prosečne vrednosti celodnevnog indikatora buke Lden od 59dB(A).

Procenat ugroženog stanovništva ometanjem sna bukom tokom noći je %A = 13,88%, a visoko ugroženog %HA = 5,90% izračunato na osnovu prosečne vrednosti izmerenih indikatora buke za noć od 51 dB(A).

**UNAPREĐENJE ISHRANE, BEZBEDNOST HRANE, MIKROBIOLOŠKA
ISPRAVNOST UZORAKA SA POVRŠINA I ZDRAVSTVENA
ISPRAVNOST PREDMETA OPŠTE UPOTREBE U JUŽNOBANATSKOM
OKRUGU**

Hrana je izvor energije i esencijalnih hranljivih sastojaka potrebnih za izgradnju i funkcionisanje ćelija, tkiva i organskih sistema kao i za nadoknadu energetske potrošnje. Primena principa pravilne ishrane kao i dostupnost dovoljne količine zdravstveno bezbedne hrane predstavljaju osnovno ljudsko pravo, preduslov je unapređenja i očuvanja zdravlja stanovništva.

Zavod je u okviru Savetovaništa za ishranu radio na prevenciji zdravlja, razvoju zdravih navika u ishrani, ali je u toku 2017. god Savetovanište za ishranu privremeno zatvoreno jer je Zavod za javno zdravlje Pančevo iseljen na privremenu lokaciju. Savetovaništu su se najviše obraćali pacijenti sa problemima hipertenzije, povišenim vrednostima lipida i šećera u krvi, ali i zdrave osobe za savete o ishrani, mladi sportisti, kao i osobe koje samo žele da se pravilno hrane.

Nadzor nad bezbednošću hrane i zdravstvenom ispravnošću predmeta opšte upotrebe tokom 2017. god je redovno sproveden. Prikupljeni su podaci koji omogućavaju da se utvrde uzroci neispravnosti, izvrši procena rizika za zdravlje stanovništva i preporuče mere za poboljšanje svih onih postupaka u lancu proizvodnje, transporta i prometa namirnica koji predstavljaju rizik za mikrobiološku i fizičko – hemijsku kontaminaciju.

Kontrola uzoraka sa površina (briseva, sunđera i kontakt ploča sa predmeta, površina i ruku osoba) u procesu proizvodnje i prometa namirnica vršena je sa

ciljem procene rizika po zdravlje ljudi i blagovremenog preduzimanja mera u skladu sa principima HACCP sistema.

Mikrobiološka i fizičko – hemijska kontaminacija hrane predstavljaju rizik za nastanak bolesti prenosivih hranom. Do kontaminacije hrane može doći u prevozu, proizvodnji i prometu, a i sami krajnji korisnici mogu neadekvatnim rukovanjem dovesti do njene kontaminacije. Kontrola hrane, predmeta opšte upotrebe domaćeg porekla i iz uvoza, higijene procesa proizvodnje i transporta hrane se vrši na zahtev korisnika ili u skladu sa već ugovorenim obavezama.

Zavod za javno zdravlje se svojim angažovanjem nameće kao pouzdan partner u ostvarenju bezbednosti hrane što potvrđuju i brojne usluge dobijene na značajnim tenderima. Učestvovanje u obezbeđivanju bezbedne hrane u cilju prevencije i unapređenja zdravlja ljudi bila je i ostala osnovna delatnost Instituta i Zavoda za javno zdravlje. Zavod za javno zdravlje Pančevo je u proteklom periodu akreditovao značajan broj metoda iz oblasti ispitivanja hrane tako da je na konkursu raspisanom od strane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede na period od 5 godina 2014. god izabran za laboratorijsko ispitivanje hrane od strane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

Rezultati ispitivanja su pokazali da u periodu od I-XII 2017. god na teritoriji Južnobanatskog okruga uzorkovano je i analizirano ukupno 740 uzorka hrane. Od tog broja na mikrobiološku ispravnost ispitano je 657 uzoraka, a na fizičko – hemijsku ispravnost ispitano je 215 uzoraka. Neispravnih uzoraka bilo je 54 (8.22%) zbog prisustva Aerobnih mezofilnih bakterija, E.Coli, Enterobacteriaceae, Bacillus caereus-a, Kvasci i plesni u broju iznad vrednosti definisanih u Pravilniku i Vodiču. Fizičko – hemijska neispravnost je uočena u 8 (3,72%) uzoraka zbog povećanog sadržaja soli, smanjenog sadržaja masti, smanjene količine nadeva ili neispravne deklaracije. Na osnovu ovih analiza data su mišljenja o bezbednosti hrane sa predlozima mera koje treba preduzeti.

Na teritoriji Južnobanatskog okruga u okviru ugovorenih usluga i na zahtev korisnika na mikrobiološku ispravnost analizirano je 530 uzoraka hrane.

Neispravno je bilo 23 (4,34%) uzoraka zbog prisustva aerobnih bakterija, E.Coli, Enterobacteriaceae, kvasci i plesni u broju iznad vrednosti definisanih u Pravilniku i Vodiču. Fizičko – hemijskom analizom obuhvaćeno je 158 uzorka, od kojih je neispravno bilo 8 (5,06%) uzoraka zbog neodgovarajućeg sastava.

U okviru monitoringa hrane na teritoriji APV tokom 2017. god nije bilo uzorkovanja hrane.

U okviru vanrednih aktivnosti u naseljenim mestima Uljma, Kuštilj i Mesić koja su pogođena poplavama u 2017. godini, po epidemiološkim indikacijama uzorkovana su 2 uzorka hrane koja su ispitana na mikrobiološku ispravnost i koja su bila usklađena sa preporukama datim u Vodiču.

Kontrola uzoraka sa površina je obuhvatila ispitivanje 1360 uzoraka. Neispravnih uzoraka je bilo 102 (7,50%). U 67 uzoraka izolovani su saprofiti u većem broju od preporučenog, a u 35 uzoraka patogeni uzročnici neispravnosti.

Prema ugovorenim uslugama uzorkovano je i ispitano 806 uzoraka sa površina. Neispravnih uzoraka je bilo 72 (8,93%) od ukupnog broja. U 43 uzoraka izolovani su saprofiti u većem broju od preporučenog, a u 29 uzoraka patogeni uzročnici.

U periodu I-XII 2017. god uzorkovano je i analizirano 132 uzorka predmeta opšte upotrebe. Na mikrobiološku ispravnost analizirano je 128 uzoraka, a na fizičko – hemijsku ispravnost uzorkovano je i ispitano 42 uzorka. Mikrobiološki neispravnih uzoraka bilo je ukupno 4 (3,13%) zbog povećanog broja aerobno mezofilnih bakterija. Fizičko – hemijska neispravnost nije utvrđena u ispitivanim uzorcima.

Gore navedeni podaci o higijenskim uslovima u proizvodnji i prometu ukazuju da je potrebno i dalje raditi na edukaciji stanovništva na značaju održavanje lične higijene kao i higijene radnih prostorija, površina i predmeta koji dolaze u dodir sa hranom. Broj analiziranih uzoraka hrane, predmeta opšte upotrebe i briseva ne omogućava validnu procenu rizika po zdravlje stanovništva

Južnobanatskog okruga. Potrebno je da svi subjekti (laboratorije) sa teritorije Južnobanatskog okruga dostavljaju Zavodu za javno zdravlje Pančevo izveštaje o kontroli bezbednosti hrane, zdravstvene ispravnosti predmeta opšte upotrebe i uzoraka sa površina, što do sada nisu činili.

PROGRAM JAVNO-ZDRAVSTVENE KONTROLE PREDŠKOLSKIH I ŠKOLSKIH OBJEKATA

Škole su vaspitno obrazovne ustanove, ali i deo životno-radne sredine od izuzetnog značaja za psihički, fizički i socijalni razvoj dece.

U smislu razvijanja i unapređenja fizičkog zdravlja od posebnog značaja je periodični nadzor nad svim predškolskim i školskim objektima (školska zgrada, dvorište, fiskulturna sala) i prostorijama (učionice, kabineti, holovi, hodnici, sanitarne prostorije, kuhinje itd.).

Za potrebe Ministarstva zdravlja vrši se kontrola higijenskih uslova u objektima osnovnih škola, a prema ugovorima se realizuju programi javno-zdravstvene kontrole predškolskih i školskih objekata koji obuhvataju u celini ili pojedinačno: kontrolu higijenskog stanja objekta, kontrolu mikrobiološkog stanja radnih površina, posuđa i ruku osoblja zaposlenog u školskim kuhinjama, ispitivanje zdravstvene ispravnosti namirnica u školskoj kuhinji, kontrolu energetske vrednosti obroka, kontrolu vode za piće, poslove dezinfekcije i deratizacije objekata i zdravstvene preglede osoblja zaposlenog u školskim kuhinjama i vaspitača u zabavištu.

U periodu od I-XII 2017. god izvršeno je 224 kontrola higijenskog stanja predškolskih i školskih objekata. Nadzorom je utvrđeno da je stanje na prošlogodišnjem nivou, ali u odnosu na prethodni period u nekim objektima lošije zbog nedovoljnog održavanja objekata, loše izolacije i dotrajale stolarije. Sveukupna slika higijene u predškolskim i školskim ustanovama je na

zadovoljavajućem nivou, kao i kontrola higijene i namirnica u školskim kuhinjama.

Na mikrobiološku ispravnost ukupno je analizirano 125 uzoraka hrane iz predškolskih, školskih objekata i objekata za kolektivni smeštaj dece. Neispravno je bilo 13 (10.40%) uzoraka zbog izolovanih kvasci i plesni, B.Cereus, Klebsiella spec.v, Enterobacter spec. i Citrobacter spec.

U 2017. godini ispitano je u predškolskim kuhinjama 66 energetske vrednosti uzoraka obroka. Ovi rezultati su zadovoljavajući, ali ne postoji interesovanje za energetske kontrole obroka u ostalim predškolskim ustanovama, kao ni u školama usled nedostatka finansija.

Uzorkovano je i ispitano 554 uzoraka sa površina iz kuhinja predškolskih i školskih objekata. Mikrobiološki neispravno je bilo 30 (5,41%) uzoraka sa površina, od čega je patogenih bakterija izolovano u 6 (1,08%) uzoraka sa površina.

Tokom 2017. god analizirano je 251 uzoraka vode za piće na mikrobiološku ispravnosti i 239 kontrola fizičko – hemijske ispravnosti vode za piće. Broj analiziranih uzoraka u školama realno je veći jer je većina preduzeća koja upravljaju vodovodima kao merna mesta u monitoringu predvideli školske objekte, a ovi se podaci prikazuju u ukupnom broju analiza vode za piće.

Kvalitet vode za piće u predškolskim i školskim objektima odgovara kvalitetu vode za piće u celom regionu, s obzirom da su svi ovi objekti priključeni na centralni ili lokalni sistem vodosnabdevanja.

HIGIJENSKA ISPRAVNOST VODE ZA PIĆE U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU

Prema Svetskoj Zdravstvenoj Organizaciji osnovni uslov za očuvanje zdravlja stanovništva je obezbeđivanje dovoljne količine zdravstveno bezbedne vode za piće i jedan je od osnovnih pokazatelja zdravstvenog stanja stanovništva.

Vodosnabdevanje stanovništva u Južnobanatskom okrugu vrši se putem podzemnih voda iz dubljih vodonosnih slojeva (30-100m). Oko 90% stanovništva priključeno je na centralne vodovode. U okrugu postoje tri postrojenja za preradu vode u Pančevu, Kovinu i Opovu. U toku je izgradnja postrojenja u Vršcu.

Kvalitet usluge vodosnabdevanja ne procenjuje se samo kroz obezbeđivanje dovoljne količine vode potrošačima za piće za sve uobičajene potrebe u domaćinstvu, već i kroz sprečavanje distribucije štetnih materija i mikroorganizama. Način kontrole kvaliteta usluge vodosnabdevanja je kontinuirani monitoring, a cilj kontrole higijenske ispravnosti vode za piće je očuvanje i zaštita zdravlja ljudi.

Rezultati laboratorijskih analiza se dostavljaju nadležnom inspektoratu za sanitarni nadzor, vlasniku vodnog objekta, a godišnji izveštaji o kontroli Institutu za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović Batut", Institutu za javno zdravlje Vojvodine i Ministarstvu zdravlja Republike Srbije.

Južnobanatski okrugu prema popisu iz 2011. god ima 293.730 stanovnika i 94 naseljena mesta. Okrug je podeljen u osam opština: Alibunar (10 naseljenih mesta), Bela Crkva (14 naseljenih mesta), Kovačica (8 naseljenih mesta), Kovin (10 naseljenih mesta), Opov (4 naseljena mesta), Pančevo (10 naseljenih mesta), Plandište (14 naseljenih mesta) i Vršac (24 naseljena mesta) i jedno vikend naselje – Dubrava.

Monitoring vodosnabdevanja sprovodi se u svih osam opština okruga u 91 naseljenom mestu i 2 vikend naselja, odnosno u svim naseljenim mestima koji imaju centralni način vodosnabdevanja. U naseljenim mestima Bavanište (Kovin),

Laudonovac (Plandište) i Vršački Ritovi (Vršac) ne postoji centralni način vodosnabdevanja, već svako domaćinstvo ima sopstveni bunar. Na teritoriji Južnobanatskog okruga postoji ukupno 51 centralnih vodovoda (49 u naseljenim mestima i 2 u vikend naseljima). Približno 95% stanovnika na teritoriji okruga se snadbeva vodom za piće iz centralnih vodovoda (gradskih i seoskih).

Na teritoriji okruga postoji tri fabrike za preradu vode: opština Pančevo (grad Pančevo, Starčevo, Ivanovo, Omoljica, Banatski Brestovac, Dolovo, Kačarevo i Jabuka od 21.09.2017.god), opština Kovin (grad Kovin) i opština Opovo (grad Opovo, Baranda, Sakule i Sefkerin). Ove tri fabrike proizvode vodu za piće kojom se snadbeva oko 42% stanovništva u okrugu.

Na teritoriji Južnobanatskog okruga pod redovnom kontrolom Zavoda za javno zdravlje Pančevo je 48 centralnih vodovoda (opština Alibunar 11, opština Bela Crkva 2, opština Opovo 1, opština Kovačica 7, opština Kovin 9, opština Plandište 12, Pančevo 3 i opština Vršac 3) i vikend naselje Devojački bunar, odnosno kontrolu zdravstvene ispravnosti vode za piće sprovodi u 73 naseljena mesta od kojih je jedno vikend naselje.

Na teritoriji Južnobanatskog okruga, od 2009. god, pod redovnom kontrolom Zavoda za javno zdravlje Pomoravlje iz Čuprije je 18 centralnih vodovoda opštine Vršac, odnosno kontrolu zdravstvene ispravnosti vode za piće sprovodi u 19 naseljenih mesta i jednom vikend naselju ove opštine.

Pored javnih vodovoda pod higijenskom kontrolom su i objekti za proizvodnju i distribuciju hrane, kao i lokalni vodovodi radnih organizacija.

Zavod za javno zdravlje Pančevo je na teritoriji Južnobanatskog okruga mikrobiološki analizirao 5223 uzorka i fizičko-hemijski 4638 uzoraka vode za piće iz distributivne mreže centralnih i lokalnih vodovoda za javno snadbevanje stanovništva, javnih izvora i bunara.

Rezultati ispitivanja higijenske ispravnosti prečišćene hlorisane vode za piće iz komunalnih vodovoda sa teritorije Južnobanatskog okruga tokom 2017. god

NASELJE	MIKROBIOLOŠKI PREGLED				FIZIČKO-HEMIJSKI PREGLED			
	broj uzetih uzoraka	neispravni uzorci		uzrok neispravnosti	broj uzetih uzoraka	neispravnih		uzrok neispravnosti
		broj	%			broj	%	
PANČEVO*	1210	63	5,21	AMB i ostali uzročnici	1210	16	1,32	Gvožđe, rezidualni hlor senzorne osobine
KOVIN	181	7	3,87	AMB i ostali uzročnici	181	14	7,73	Mangan, gvožđe, amonijak, arsen i senzorne osobine
OPOVO**	96	1	1,04	AMB	48	5	10,52	Mangan i senzorne osobine

*Vodovod Pančeva je regionalni vodovod iz kog se snabdevaju vodom za piće sledeća naseljena mesta: Pančevo, Banatski Brestovac, Ivanovo, Omoljica, Starčevo, Dolovo, Glogonj, Jabuka, Kačarevo.

**Vodovod Opova je regionalni vodovod iz kog se snabdevaju vodom za piće sledeća naseljena mesta: Opovo, Baranda, Sakule i Sefkerin.

Rezultati ispitivanja higijenske ispravnosti neprečišćene hlorisane vode za piće iz komunalnih vodovoda sa teritorije Južnobanatskog okruga tokom 2017. god

Opština	Bakteriološki pregled				Fizičko-hemijski pregled			
	Broj uzetih uzoraka	neisprav.		Uzrok neispravnosti	Broj uzetih uzoraka	neisprav.		Uzrok neispravnosti
		broj	%			broj	%	
OPŠTINA ALIBUNAR								
Banatski Karlovac	62	4	6,45	amb	62	62	100,00	Mn, boja, NO ₂
Devojački Bunar	41	7	17,07	citrobac.s pec., amb, fek.streptoc	34	24	70,59	Mn, boja, NO ₂

Dobrica	36	4	11,1 1	amb, pseudomonas	36	34	94, 44	Fe, Mn, boja, mutnoća, NO ₂
Ilandža	37	7	18,9 2	amb, fek.streptoc, citrobac.s pec.	37	36	97, 30	Fe, boja,Mn
Janošik	36	3	8,33	amb, fekalno koliformne	36	36	100 ,00	Fe, boja,mutnoća,Mn, NH ₃ ,miris
Lokve	35	3	8,57	amb, fek.streptoc	35	35	100 ,00	Fe, boja,Mn, RCl
Nikolinci	48	2	4,17	amb	48	48	100 ,00	Fe, boja, mutnoća,Mn,miris
Novi Kozjak	45	7	15,5 6	amb, fek.streptoc,fekalno koliformne	36	36	100 ,00	Fe, boja, mutnoća,Mn,EP, NO ₂ ,NO ₃
Seleuš	61	13	21,3 1	amb, fek.streptoc,fekalno koliformne	61	60	98, 36	Fe, boja, miris, mutnoća, Mn, RCl
Vladimirovac	57	17	29,8 2	amb, fek.streptoc,citrobac.spec.	55	47	85, 45	Fe, Mn,boja, mutnoća, NO ₂ ,NH ₃
OPŠTINA BELA CRKVA*								
Kaluđerovo	22	16	72,7 3	amb, E.coli, fek. Kolif., fekalni strept.	22	2	9,0 9	Mn,boja ,miris

OPŠTINA KOVIN								
Deliblato	39	1	2,56	e.coli, fek.koliform.	36	36	100,00	Fe, boja, RCl,Mn
Dubovac	38	2	5,26	amb, enterobacter spec.	36	36	100,00	Fe, boja, RCl, Mn,As
Gaj	36	0	0,00		36	36	100,00	Fe, boja, Mn,
Malo Bavanište	36	14	38,89	amb, fek.koliformne	36	35	97,22	Fe, Mn, NH ₃ , boja,mutnoća
Mramorak	36	1	2,78	amb	36	36	100,00	Fe, boja, Mn
Pločica	45	5	11,11	citrobacter spec., amb, fek.streptococ	36	33	91,67	Fe, Mn, NH ₃ ,boja,KMnO ₄
Skorenovac	3	1	33,33	fek.streptococ.	15	3	20,00	Mn
Šumarak	36	4	11,11	amb, sulfotored. sporog.an aerobi	38	36	94,74	Fe, Mn, boja, mutnoća, NH ₃ ,As
OPŠTINA KOVAČICA								
Crepaža	35	9	25,71	amb	35	24	68,57	Fe, boja, Mn
Debeljača	33	7	21,21	amb, fek.streptococ., citrobacter spec., enterobacter spec.	33	33	100,00	Fe, Mn, EP, boja, KMnO ₄ mutnoća
Idvor	36	30	83,3	amb, fekal.stre	14	14	100	Fe,Mn,NO ₂ , NH ₃ , boja, mutnoća,

			3	pt.,ukupne koliformne(citro, e.coli), proteus			,00	KMnO ₄ , EP, Cl
Padina	33	4	12,12	amb	33	32	96,97	Fe, Mn, EP, boja
Samoš	33	9	27,27	amb,e.coli, fekal.strept.	33	32	96,97	Fe, Mn, boja
Uzdin-Putnikovo	39	7	17,95	amb,pseudomonas	36	36	100,00	Fe, Mn, NH ₃ , boja
OPŠTINA OPOVO								
OPŠTINA PANČEVO								
Banatsko Novo Selo	142	18	12,68	amb,citrobacter spec.	142	141	99,296	Fe, Mn, RCl, NH ₃ , NO ₂ ,NO ₃ , mutnoća
Glogonj	36	1	2,78	citrobac.spec.	36	30	83,333	Fe,NH ₃ ,boja,mutn., NO ₂ ,RCl,As
Jabuka	86	8	9,30	amb, sulfito red. anaerob., fek.strept.,	85	84	98,824	Fe, NH ₃ , Mn, boja, mutnoća,NO ₂
OPŠTINA PLANDIŠTE								
Banatski Sokolac	36	17	47,22	amb, fek.streptoc, pseudomonas,citrobac., e.coli	36	36	100,00	Fe, boja, mutnoća, Mn, RCl
Barice	24	8	33,33	amb, fek.streptoc	24	24	100,00	Fe, boja, mutnoća, Mn

Dužine	24	17	70,8 3	amb, E.coli	25	24	96, 00	Fe, boja, mutn. Mn, NH ₃ ,NO ₂ ,ortofosfati
Hajdučica	36	11	30,5 6	amb, fek.strept oc	36	36	100 ,00	Fe, boja, mutnoća, Mn
Jermenovci	24	6	25,0 0	amb	24	23	95, 83	Fe, boja, Mn
Margita	24	2	8,33	amb	24	24	100 ,00	Fe, boja,KMnO ₄ , NH ₃ , Mn
Markovićevo	24	7	29,1 7	amb, fek.strept oc	24	24	100 ,00	Fe, NH ₃ , Mn, boja, mutnoća,
Miletićevo	37	17	45,9 5	amb, , fek. Pseudom onas	36	36	100 ,00	Fe, NH ₃ , Mn, boja, mutnoća, NO ₂
Stari Lec	37	9	24,3 2	amb	36	36	100 ,00	Fe, NH ₃ , Mn, boja
Velika Greda	26	3	11,5 4	amb, fek.strept oc	24	20	83, 33	Fe, NH ₃ , Mn, boja,
Veliki Gaj-Kupinik	24	8	33,3 3	amb	24	24	100 ,00	Fe, NH ₃ , Mn, boja, As
OPŠTINA VRŠAC**								
Kuštilj	35	0	0,00		35	5	14, 29	NO ₂
Mesić	27	7	25,9 3	amb, fek.strept oc., enterobac .spec	14	4	28, 57	pH
Uljma	44	4	9,09	amb, e.coli	44	44	100 ,00	Fe, boja,mutnoća, Mn
UKUPNO	1644	320	19,4 6		1584	1457	91, 98	

* Vodovod Bele Crkve je regionalni vodovod iz kog se snabdevaju vodom za piće sledeća naseljena mesta: Bela Crkva, Banatska Palanka, Banatska Subotica, Crvena Crkva, Češko Selo, Dobričevo, Dupljaja, Grebenac, Jasenovo, Kajtasovo, Kruščica, Kusić, Stara Palanka, Straža i Vračarev Gaj.

**Kontrolu higijenske ispravnosti vode za piće u opštini Vršac (Gudurica, Izbište, Jablanka, Mali Žam, Malo Središte, Markovac, Orešac, Parta, Pavliš, Potporanj, Ritiševo, Sočica, Šušara, Vatin, Veliko Središte, Vlajkovac, Vojvodinci, Vršac, Zagajica) od septembra 2009, god sprovodi Zavod za javno zdravlje Pomoravlje iz Čuprije.

Voda za piće koja se distribuira u vodovodima naseljenih mesta u Južnobanatskom okrugu, a koja se ne prečišćava, već samo hloriše, crpi se iz bušenih bunara i ima rastvorene mineralne sastojke koji su karakteristični za ovaj region. Zbog ovakvog fizičko-hemijskog sastava samo se procesom prečišćavanja može omogućiti zdravstveno bezbedna voda za piće. Kvalitet vodosnabdevanja se može poboljšati izgradnjom regionalnih fabrika vode koje bi snabdevale stanovništvo više naseljenih mesta prečišćenom vodom za piće, a ovo se može postići aktivnim uključivanjem nadležnih institucija, organa lokalne samouprave i šire zajednice.

KVALITET POVRŠINSKE VODE JAVNIH KUPALIŠTA REKA I JEZERA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU

Rekreacija je jedan od bitnih načina održavanja psihofizičkog zdravlja i radne sposobnosti savremenog čoveka, zbog čega se velika pažnja posvećuje kvalitetu površinskih voda kako bi se zaštitilo zdravlje ljudi ljudi koji koriste ove vode za kupanje i rekreaciju. Redovnom kontrolom potencijalnih uzročnika zagađenja površinskih voda, moguće je proceniti rizike po zdravlje, koji se prate ne samo u površinskim vodama, već i na širokom prostoru zona za rekreaciju.

Izveštaji o ispitivanju kvaliteta površinskih voda javnih kupališta reka i jezera u Južnobanatskom okrugu se redovno dostavljaju nadležnom inspektoratu za sanitarni nadzor i zaštitu životne sredine, a godišnji izveštaji Institutu za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović Batut", Institutu za javno zdravlje Vojvodine i Ministarstvu zdravlja Republike Srbije.

U periodu od I-XII 2017. god analizirano je 62 uzorka površinske vode i 96 uzorka podzemne vode. Mikrobiološki je analizirano 163 uzoraka bazenske vode i vode iz hidromasažnih kada, dok je fizičko–hemijski analizirano 128 uzoraka bazenske vode i vode iz hidromasažnih kada.

U toku sezone kupanja 2017. god kontrolisan je kvalitet površinske vode na kupalištima: Dunav (kupalište Bela Stena), Tamiš (kupališta Pančevo, Glogonj i Jabuka) i Ponjavica (kupališta Omoljica, Ivanovo i Banatski Brestovac) i jezerima: Belocrkvanska jezera (Glavno i Vračevgajsko), jezero u Kačarevu i Jezero Šljunkara kod Kovina.

Prema zakonskoj regulativi vode koje pripadaju I, II ili III klasi mogu se koristiti za kupanje i rekreaciju. Odstupanja od ovih grupa su prikazana u tabeli.

Rezultati ispitivanja kvaliteta površinske vode javnih kupališta u Južnobanatskom okrugu tokom 2017. god

OPŠTINA	NAZIV KUPALIŠTA	MIKROBIOLOŠKI PREGLED				FIZIČKO-HEMIJSKI PREGLED			
		broj uzetih uzoraka	odstupanje od I, II i III klase voda		uzrok odstupanja	broj uzetih uzoraka	odstupanje od I, II i III klase voda		uzrok odstupanja
			broj	%			broj	%	
Bela Crkva	Glavno jezero	4	0	0.00	/	4	3	75.00	pH, suspend. materije
	Vračevgajsko jezero	4	0	0.00	/	4	2	50.00	pH, suspend. materije
Pančevo	Jezero Kačarevo	6	0	0.00	/	6	2	33.33	suspend. materije
	Dunav	12	6	50.00	fekalni koliformni	12	4	33.33	HPK, susp.materije,
	Tamiš	18	1	5.56	crevni enterokok	18	8	44.44	pH , ukupno Fe, HPK, susp.materije, rastv. kiseonik

Ponjavica	12	1	8.33	crevni enterokok	12	10	83.33	pH, susp.materije, BPK ₅ , HPK
Ivanovo – Dunavac	6	1	16.67	crevni enterokok	6	6	100.00	pH, HPK, BPK ₅ , amonijum jon
UKUPNO:	62	9	14.52		62	35	56.45	

Prema preporukama Svetske Zdravstvene Organizacije, a u cilju sprečavanja i smanjenja rizika po zdravlje ljudi preporučuje se stalno praćenje kvaliteta površinske vode na kupalištima zbog promenljivosti uslova sredine. Okvirna Direktiva EU o vodama (Water Framework Directive 2000/60/EC) propisuje sveobuhvatnu zaštitu svih voda, uz primenu načela upravljanja vodenim resursima, podizanje dobrog statusa voda prema definisanim kriterijumima i hidrološkim, hemijskim i biološkim standardima u periodu od 15 godina. Neophodno je uključivanje javnosti u cilju informisanja, konsultovanja i aktivnog učestvovanja u upravljanju vodama.

KONTROLA KVALITETA OTPADNIH VODA U JUŽNOBANATSKOM OKRUGU

Otpadne vode su danas jedan od značajnih zagađivača životne sredine. Poslednjih godina se posebno ulažu naponi u regulisanje ove oblasti, ali i dalje veliki broj industrijskih objekata ne prečišćava svoje otpadne vode. Veći broj objekata koji ima prečišćivače ne održava ih na propisan način. Na teritoriji Južnog Banata samo grad Vršac ima postrojenje za prečišćavanje komunalnih otpadnih voda, dok je u toku izgradnja postrojenja u Starčevu i Kovačici.

Ispitivanje kvaliteta otpadne vode iz industrije i komunalne otpadne vode ima za cilj zaštitu životne sredine i zdravlja ljudi. Redovno praćenje kvaliteta otpadne vode doprinosi pravovremenom uočavanju i definisanju rizika i proceni zagađenja.

O kvalitetu otpadnih voda Zavod za javno zdravlje Pančevo izveštava nadležne inspekcije za zaštitu životne sredine, Institut za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović Batut", Institut za javno zdravlje Vojvodine i Ministarstvo zdravlja Republike Srbije.

Na teritoriji Južnobanatskog okruga samo veća gradska naselja (Alibunar, Banatski Karlovac, Bela Crkva, Kovačica, Kovin, Pančevo, Starčevo, Plandište i Vršac) imaju izgrađenu kanalizacionu mrežu koja predstavlja kombinaciju kišne i komunalne kanalizacije.

Samo dva gradska naselja, Plandište i Vršac, imaju neki oblik postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda pre ispuštanja u recipijent (velike reke na okrugu). U toku su pripremni radovi za puštanje u rad dva postrojenja za preradu otpadnih voda u Starčevu i Kovačici. Stanovništvo manjih naseljenih mesta, kao i manjih firmi i industrijskih postrojenja koja se nalaze na teritoriji koriste septičke jame.

Na teritoriji Južnobanatskog okruga tokom 2017. god praćen je kvalitet otpadnih voda komunalnog i industrijskog porekla. Ukupno je mikrobiološki analizirano 36 uzoraka otpadne vode i fizičko–hemijski je analizirano 57 uzoraka otpadne vode.

Opšte je prisutna pojava da firme koje su priključene na gradsku kanalizaciju nemaju ugrađene uređaje za prečišćavanje kako bi dostigle potreban kvalitet ili ukoliko ih poseduju one su zastarele, neodržavane i ne postižu zahtevani kvalitet prečišćavanja.

Uredbom o graničnim vrednostima emisije zagađujućih materija u vode i rokovima za njihovo dostizanje definisano je da su pravna lica, preduzetnici i fizička lica koja imaju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i/ili koja svoje otpadne vode ispuštaju u recipijent ili javnu kanalizaciju dužna da svoje emisije usklade sa graničnim vrednostima emisije zagađujućih materija u vode propisanih ovom uredbom, najkasnije do 31. decembra 2030. god.

Odvođenje otpadnih voda iz domaćinstava i industrijskih postrojenja je jedan od važnih činilaca u očuvanju zdrave životne sredine. Značajan napredak u očuvanju životne sredine u pogledu kvaliteta otpadnih voda može se postići izgradnjom postrojenja za preradu otpadnih voda (komunalnih i tehnoloških), edukacijom stanovništva, kao i aktivnim uključivanjem nadležnih institucija, organa lokalne samouprave i šire javnosti.

promocija Zdravlja

Promocija zdravlja predstavlja bitan segment zaštite i unapređenja zdravlja, kao i prevencije i ranog otkrivanja bolesti. Prema definiciji iz Ottawa povelje (1986), promocija zdravlja je osposobljavanje ljudi da povećaju kontrolu nad sopstvenim zdravljem i da ga unaprede. Briga za zdravlje stanovništva obuhvata multisektorski i multidisciplinarni pristup. Okvir za promociju zdravlja u zajednici proizilazi takođe iz Ottawa povelje, koju su prihvatile gotovo sve zemlje sveta i sprovodi se kroz pet celina: izgradnja zdrave javne politike, stvaranje okoline koja pruža podršku, razvoj ličnih veština, jačanje akcija u zajednici i reforma zdravstvene službe.

Formulisanje zdrave javne politike jedne zemlje, upućuje one koji kreiraju politiku da budu svesni zdravstvenih posledica svojih odluka i da putem kombinacije zakonskih, finansijskih i organizacionih mera stvore povoljno okruženje za promociju zdravlja.

Republika Srbija je putem raznih zakonskih i podzakonskih akata, strategija i programa prihvatila povelju i sprovodi aktivnosti na promociji zdravlja. Kroz multisektorsku saradnju na nacionalnom i na lokalnom nivou sprovode se razne aktivnosti na očuvanju i unapređenju zdravlja i prevencije bolesti. Unapređenje i očuvanje zdravlja stanovništva, razvoj zdravog okruženja, afirmacija zdravih stilova života, smanjenje faktora rizika za nastanak vodećih masovnih nezaraznih bolesti (pušenje, fizička aktivnost, neadekvatna ishrana, gojaznost, stres) su imperativ za zdravlje stanovništva.

U okviru Nacionalnih programa od opšteg interesa sprovodi se Program promocije zdravlja koji ima za cilj jačanje akcija u zajednici, razvoj ličnih veština na zaštiti i unapređenju zdravlja i preorijentaciju zdravstvene službe. Jačanje akcija u zajednici ogleda se u osnaživanju zajednice nad sopstvenim zdravljem i sudbinama, potpun i kontinuiran pristup informacijama o zdravlju i zdravim stilovima života, kao i obezbeđivanje finansijske podrške za izgradnju zdravog okruženja. Razvoj ličnih veština ima za cilj da edukuje pojedince da se brinu o sopstvenom zdravlju i zdravlju svojih najbližih i najčešće se odvija u školama, zdravstvenim ustanovama, radnom mestu, u zajednici. Reorganizacija zdravstvene službe u cilju promocije zdravlja ima zadatak da

prepozna kulturne potrebe u zajednici, da ostvari bolju komunikaciju sa zajednicom i pojedincima i da sprovodi istraživanja i edukacije u zajednici. Promocija zdravlja se globalno gledano sprovodi kroz zdravstveno-vaspitne aktivnosti, mere prevencije i ostale mere u zajednici uz jednu sveobuhvatnu, kontinuiranu multisektorsku saradnju.

Takav program sprovodi se kontinuirano i na teritoriji Južnobanatskog okruga. Program se sastoji od sedam celina, koje se odnose na: 1) prezentaciju programa promocije zdravlja stanovništvu okruga, 2) pokretanju svih vidova partnerstva u zajednici sa lokalnom samoupravom, školama, ustanovama socijalne zaštite, kulture, medijima, zdravstvenim ustanovama itd, 3) edukaciju edukatora za promociju zdravlja, 4) promociju zdravlja sa vulnerabilnim kategorijama, 5) sprovođenje zdravstvenih kampanja, 6) zdravstveno-vaspitni rad na prevenciji zaraznih bolesti i 7) kontinuirani rad sa mas medijima.

Odsek za promociju zdravlja Zavoda za javno zdravlje Pančevo jeste koordinator svih ovih akcija na teritoriji celog Južnobanatskog okruga.

Uspešno saradujemo sa 8 domova zdravlja, dve opšte i tri specijalne bolnice, 103 osnovne škole (67 matičnih i 37 isturenih odeljenja), 17 srednjih škola i 8 predškolskih ustanova. U saradnji sa lokalnim zajednicama, preventivnim službama domova zdravlja i zainteresovanim školama u proteklom periodu obeležili smo sve značajne datume iz Kalendara zdravlja. Svoju aktivnost upotpunjujemo i medijskim prezentacijama, preko sredstava javog informisanja i ažuriranjem internet i Facebook stranice zavoda.

U 2017. godini uspešno su sprovedene sve aktivnosti na promociji zdravlja iz Nacionalnog Programa promocije zdravlja.

Zdravstveno-promotivne aktivnosti su koordinisane sa svim zdravstvenim ustanovama u okrugu i one su se sprovodile kroz individualne i grupne oblike rada, kroz prikaze izložbi i organizacione sastanke posvećene riziko-faktorima za nastanak mnogih masovnih nezaraznih bolesti kao i prevenciju zaraznih bolesti. Takođe, zdravstveno vaspitne aktivnosti su se sprovodile i kroz rad patronažnih službi i službi kućnog lečenja.

Zdravstveno-vaspitne aktivnosti kroz pokretanje svih vidova partnerske saradnje ostvarene su sa 82 organizacije i realizovano je 24 manifestacija u zajednici kroz takvu multisektorsku saradnju na zaštiti i unapređenju zdravlja.

Prenošenje znanja stavova i ponašanja kroz edukaciju edukatora predstavlja jako bitan segment u radu na promociji zdravlja. U 2017. godini edukovano je 468 učesnika koji će svoje znanje o zdravim stilovima života i prevenciji riziko-faktora prenositi kroz dalju edukaciju i edukovano je i 529 osoba u oblastima promocije zdravlja i sprečavanja i suzbijanja zaraznih bolesti.

Akcentat je stavljen na edukaciju vulnerabilnih kategorija, posebno školske dece i omladine koja se sprovodi na teritoriji celog okruga. Zaposleni u Odseku za promociju zdravlja sprovodili su edukaciju u 21 osnovnoj i 2 srednje škole putem zdravstvenih predavanja i radionica na sledeće teme: pubertet, alkoholizam, narkomanija, pušenje i sida, dok su zdravstvene ustanove primarne zdravstvene zaštite sprovele edukacije sa temama iz promocije zdravlja u 72 osnovnih i 15 srednjih škola.

U 2017. godini sprovedene su i brojne aktivnosti u oblasti Programa za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti.

Brojne promotivne aktivnosti su realizovane kroz obeležavanje datuma iz Kalendara zdravlja. U 2017. godini sprovedeno je 37 kampanja i 24 manifestacije u zajednici sa 1640 učesnika. U aktivnostima vezanih za kampanje zavoda i domova zdravlja podeljeno je 9001 primerak promotivnog materijala. Ove kampanje imaju za cilj da širokoj populaciji skrenu pažnju na bitne zdravstvene probleme, njihovu prevenciju i rano otkrivanje, a sve u cilju očuvanja i unapređenja zdravlja.

Imajući u vidu zastupljenost medija u svakodnevnom životu građana, posebna pažnja se posvećuje medijskoj promociji zdravlja. U zavisnosti od vrste medija i njihovoj ciljnoj grupi stanovništva, prilagođavaju se i zdravstvene poruke koje se tako šalju. U 2017. godini bilo je ukupno 299 medijskih prezentacija, na TV, radiju i štampi, kao i 75 priloga na internet stranici zavoda.

U toku 2017. godine obeleženi su sledeći datumi iz Kalendara zdravlja:

1. Evropska nedelja borbe protiv raka grlića materice
2. Nacionalni dan bez duvanskog dima
3. Svetski dan borbe protiv raka
4. Međunarodni dan dece obolele od raka
5. Mart mesec borbe protiv raka
6. Svetski dan bubrega
7. Svetski dan voda
8. Svetski dan zdravlja
9. Nacionalni dan borbe protiv raka dojke
10. Svetski dan borbe protiv tuberkuloze
11. Dan planete Zemlje
12. Evropska nedelja imunizacije
13. Međunarodni dan fizičke aktivnosti
14. Nedelja zdravlja usta i zuba
15. Svetski dan higijene ruku
16. UN nedelja bezbednosti na putevima
17. Međunarodni dan sestinstva
18. Svetski dan bez duvana
19. Svetski dan zaštite životne sredine
20. Svetski dan dobrovoljnih davalaca krvi
21. Međunarodni dan protiv zloupotrebe i nezakonite trgovine drogom
22. Svetski dan stanovništva
23. Svetski dan hepatitisa
24. Svestka nedelja dojenja
25. Oktobar mesec pravilne ishrane
26. Međunarodni dan mladih
27. Svetski dan srca
28. Međunarodni dan svesnosti od predoziranja

29. Kampanja za racionalnu upotrebu antibiotika
30. Međunarodni dan starijih osoba
31. Nacionalna nedelja promocije dojenja
32. Svetski dan čistih ruku
33. Svetski dan mentalnog zdravlja
34. Mesec borbe protiv raka dojke
35. Zaštitimo se od gripa
36. Svetski dan dijabetesa
37. Svetski dan borbe protiv HIV-a

U okviru kalendara zdravlja, organizovana su i 3 konkursa vezana za Nedelju zdravlja usta i zuba – „Osmehni se zdravo”, Nedelju dojenja – „Dojenje: ključ održivog razvoja” i povodom Oktobra meseca pravilne ishrane – „Zdravlje na usta ulazi”. Realizovan je i foto konkurs „Objektivom kroz svet oko nas“ povodom Svetskog dana zaštite životne sredine.

Potrebno je i dalje nastaviti sa multisektorskom saradnjom i aktivnostima kojima ističemo značajnost brige za sopstveno zdravlje i zdravlje zajednice u celini, izdvojimo prioritete i radimo na stvaranju okruženja za njihovu realizaciju. Usvajanje zdravih stilova života među mladom populacijom predstavlja najbolji put za nastanak i očuvanje zdrave populacije, a za to je neophodna multisektorska saradnja. Takođe je jako bitna reorganizacija zdravstvene službe u cilju stavljanja akcenta na zdravlje a ne na bolest, povećanje aktivnosti na promociji zdravlja i prevenciji bolesti kao i obezbeđivanju materijalnih sredstava za to. Aktivnosti na promociji zdravlja predstavljaju dugotrajan, kontinuirani posao čiji se rezultati vide tek u budućnosti.

PREPORUKE

- Intenzivirati programe ranog otkrivanja masovnih hroničnih nezaraznih bolesti (kardiovaskularnih bolesti, šećerne bolesti i malignih neoplazmi);
- Ciljanim istraživanjima ustanoviti učestalosti rizičnog ponašanja u populaciji;
- Efikasnim intervencijama za prevenciju i kontrolu nezaraznih bolesti sprečiti ili modifikovati faktore rizika, početak ili napredovanje bolesti, nesposobnost, kao i prerano umiranje;
- Ishod same bolesti poboljšati njenim ranim otkrivanjem, odgovarajućom terapijom i rehabilitacijom;
- Multisektorskom saradnjom smanjiti stopu traumatizma kod svih kategorija stanovništva;
- Zdravstveno-vaspitanim aktivnostima uticati na smanjenje stope prekida neželjenih trudnoća i stope oboljevanja od polno prenosivih bolesti u ženskoj populaciji;
- Obezbediti stalni nadzor i kontrolu nad zaraznim bolestima, a poboljšanjem životnog standarda i uslova života uticati na smanjenje njihovog prisustva u populaciji;
- Promocijom zdravlja i zdravih stilova života unaprediti zdravstveno stanje svih kategorija stanovništva;
- Kontinuirano smanjivati prisustvo riziko-faktora životne sredine u vodi, vazduhu i zemljištu.

ZAKLJUČAK

Demografske promene u Južnobanatskom okrugu posledica su pada nataliteta i fertiliteta i migracije, uglavnom mladog stanovništva. Ove demografske karakteristike doprinose intenzivnom starenju stanovništva, a povećanje udela starog stanovništva ima za posledicu porast stope opšteg mortaliteta.

Zdravstveno stanje odraslog stanovništva Južnobanatskog okruga karakteriše oboljevanje od kardiovaskularnih bolesti i visoka stopa oboljevanja od povišenog krvnog pritiska nepoznatog uzroka. Značajno mesto u morbiditetu odraslih zauzimaju bolesti mišićno-koštanog sistema i bolesti žlezda sa unutrašnjem lučenjem, ishrane i metabolizma, sa visokom stopom oboljevanja od šećerne bolesti.

Najznačajniji zdravstveni problem kod predškolske i školske dece su respiratorne bolesti.

Zdravlje žena u okrugu najviše ugrožavaju oboljenja vezana za pol i reproduktivnu funkciju. Unapređenje zdravlja žena je moguće preko smanjenja stope prekida neželjenih trudnoća i ranog otkrivanja malignih bolesti.

Upotreba duvana, alkohola i psihotropnih supstanci su ozbiljan javno-zdravstveni problem. Loše navike u ishrani, udružene sa rizičnim ponašanjem i nedovoljnom fizičkom aktivnošću stanovnika, doprinose porastu broja gojaznih i osoba sa prekomernom telesnom težinom.

Zagađena voda, vazduh i zemljište su riziko faktori okoline koji narušavaju zdravlje stanovništva. Postojeća oprema i kadar nisu dovoljni za kompletno praćenje riziko faktora okoline u Južnobanatskom okrugu.